

# STV 1893

041	kieli	finfre
245	nimeke	Suomenmaan tilastollinen vuosikirja 1893
246	rinnakkaisn. fre	Annuaire statistique pour la Finlande
260	julkaisija	Helsinki : Tilastollinen päätoimisto, 1893
440	sarja fin	Suomen tilastollinen vuosikirja
501	yl. huomautus	Ilmestynyt myös ruotsin- ja venäjänkieliset rinnakkaislaitokset
740	muu nimeke	Suomen tilastollinen vuosikirja
650	tietov.	1889, 1890, 1891, 1892, 1893
651	alue	Suomi - Finland

SUOMENMAAN  
TILASTOLLINEN VUOSIKIRJA

TEHNYT

TILASTOLLINEN PÄÄTOIMISTO.

NELJÄSTOISTA VUOSIKERTA.

1893.

(ANNUAIRE STATISTIQUE POUR LA FINLANDE.)

(Quatorzième année. 1893.)

❖

HELSINGISSÄ 1893.

SUOMALAISEN KIRJALLISUUDEN SEURAN KIRJAPAINO JA KUSTANTAMA.



## Sisältö.

	Siv.
<b>Suomen pinta-ala, väkiluku ja jako. (A. B.)</b>	
1. Pinta-ala ja asuinpaikat . . . . .	1
2. Suomen jako lainkäytöllisessä, hallinnollisessa, kirkollisessa y. m. suhteissa v. 1892 (J. V. S.) . . . . .	2
3. Kunkin kunnan pinta-ala, väkiluku sekä suomen- ja ruotsinkielisten luku v. 1890 . . . . .	4
4. Väkiluku ja väentiheys v. 1890 . . . . .	13
5. Asuinrakennusten ja asukasten luku kaupungeissa v. 1890 . . . . .	14
<b>Väkiluvunmuutokset 1890. (A. B.)</b>	
6. Katsaus väkiluvunmuutoksiin . . . . .	15
7. Tehdyt avioliitot . . . . .	16
8. Elävänä syntyneet . . . . .	17
9. Elävänä syntyneet, kuukausittain . . . . .	18
10. Kuolleena syntyneet . . . . .	19
11. Kuolleet, kuukausittain ja läänittäin . . . . .	20
12. Kuolleet, ikävuotten mukaan . . . . .	22
13. Itsensä surmanneitten luku . . . . .	23
14. Pohjois-Amerikkaan passia ottaneet Waasaan ja Oulun lääneistä v. 1891 . . . . .	24
<b>Maanviljelys ja Karjanhoito. (A. B.)</b>	
15. Kylvö, sato ja satojyvä v. 1890 . . . . .	26
16. Maan kameraalinen jako sekä maanomistajain ja torpparein luku v. 1890 . . . . .	28
17. Verohinta-määrät 1870—91. (A. G. F.) . . . . .	30
18. Talven yli elätettyjen elukkain luku v. 1890 . . . . .	31
19. Petojen tappamia koti-eläimiä v. 1890 . . . . .	32
20. Tapettuja peto-eläimiä v. 1890 (A. B.) . . . . .	33
<b>Metsänhoito v. 1890. (A. B.)</b>	
21. Kruununmetsäin hoito . . . . .	34
22. Sahaliike . . . . .	36

## Tables des matières.

	Pag.
<b>Superficie, population et division de la Finlande.</b>	
1. Superficie et lieux d'habitation . . . . .	1
2. Division judiciaire, administrative, ecclésiastique etc. en 1892 . . . . .	2
3. Superficie, population et spécification par communes selon la langue parlée en 1890 . . . . .	4
4. Population absolue et relative 1890 . . . . .	13
5. Nombre des maisons et des habitants dans les villes et les bourgs en 1890 . . . . .	14
<b>Mouvement de la population en 1890.</b>	
6. Mouvement de la population . . . . .	15
7. Mariages contractés . . . . .	16
8. Nombre des naissances . . . . .	17
9. Naissances par mois . . . . .	18
10. Mort-nés . . . . .	19
11. Décès par mois . . . . .	20
12. Décès par âge . . . . .	22
13. Nombre des suicides . . . . .	23
14. Partis pour Amérique en 1891 . . . . .	24
<b>Agriculture et élevage des bestiaux.</b>	
15. Sémence et récolte en 1890 . . . . .	26
16. Classification des terres. Nombre des propriétaires et des petits fermiers en 1890 . . . . .	28
17. Prix-courants des denrées et des corvées publ. 1870—91 . . . . .	30
18. Nombre du bétail en 1890 . . . . .	31
19. Animaux domestiques tués par des bêtes féroces en 1890 . . . . .	32
20. Bêtes féroces tuées en 1890 . . . . .	33
<b>Economie forestière en 1890.</b>	
21. Exploitat. des forêts de la couronne . . . . .	34
22. Les scieries et leur production . . . . .	36

**Vuorityö. (A. B.)**

23. Kullanhuuhtominen vv. 1870—91	37
24. Raudanvalmistus vv. 1889—90	38

**Teollisuus. (A. J. H.)**

25. Yleinen katsaus vuoteen 1889	39
26. Erityiset teollisuushaarat v. 1889	40
27. Suomen tärkeimmät teollisuushaarat v. 1889	46
28. Käytännössä olleet höyrykoneet v. 1889	47
29. Katsaus kaupunkien teollisuuteen v. 1889	48
30. Yleinen katsaus vuoteen 1890	49
31. Erityiset teollisuushaarat v. 1890	50
32. Suomen tärkeimmät teollisuushaarat v. 1890	56
33. Käytännössä olleet höyrykoneet v. 1890	57
34. Katsaus kaupunkien teollisuuteen v. 1890	58
35. Viinanvalmistus v. 1891	59

**Kauppa ja merenkulku. (A. G. F.)**

36. Tullitulot vuosina 1830—91	60
37. Tullitulot eri tullilaitoksissa v. 1891	61
38. Tulleet ja lähteneet laivat v. 1891	62
39. Kauppa eri maiden kanssa vv. 1886—91	64
40-41. Vienti- ja tuontitavaran arvo vv. 1889—91	66
42-43. Vienti- ja tuontitavaran paljous vv. 1888—91	76
44. Meritse vv. 1882—91 tuotujen ja vietyjen tavaran arvo	87
45. Kauppalaivasto 1 p. tammik. 1892	88
46-47. Kauppiat ja kauppiaskonkurisit v. 1890	90
48. Maakauppiaittenluku vv. 1865—90 (A. J. H.)	92

**Kulkuneuvot. (A. J. H.)**

49. Kanavat v. 1891	93
50. Luotsi- ja majakkalaitos v. 1891	94
51. Merionnettomuuksia v. 1891	96
52. Rautatieverkko vv. 1862—91	98
53. Rautateitten brutto-tulot ja menot vv. 1873—90	99
54. Rautateitten pituus, kuljetusneuvot, hallinto, liikenne y. m. v. 1890	100
55. Rahalliset tulokset v. 1890	102
56. Tavara liikenne vv. 1886—91	104
57. Rautateitten pituus, kuljetusneuvot, hallinto, liikenne y. m. v. 1891	106

**Mines.**

23. Lavage d'or en 1870—91	37
24. Production de fer en 1889 et 1890	38

**Les industries.**

25. Aperçu général pour l'année 1889	39
26. Les diverses industries en 1889	40
27. Les ind. les plus importantes en 1889	46
28. Machines à vapeur 1889	47
29. Aperçu de l'industrie des villes en 1889	48
30. Aperçu général pour l'année 1890	49
31. Les diverses industries en 1890	50
32. Les ind. les plus importantes en 1890	56
33. Machines à vapeur 1890	57
34. Aperçu de l'industrie des villes en 1890	58
35. Fabrication de l'eau-de-vie en 1891	59

**Commerce et Navigation.**

36. Recettes douanières 1830—91	60
37. Montant des recettes des douanes en 1891	61
38. Navires entrés et sortis en 1891	62
39. Valeur du commerce avec différents pays 1886—91	64
40-41. Valeur des marchandises exportées et importées en 1889—91	66
42-43. Quantité des marchandises exportées et importées 1888—91	76
44. La valeur des marchandises importées ou exportées par mer en 1882—91	87
45. Marine marchande de la Finlande au 1 janv. 1892	88
46-47. Negociants et faillites commerciales en 1890	90
48. Nombre des marchands ruraux en 1865—90	92

**Communications.**

49. Canaux en 1891	93
50. Pilotage en 1891	94
51. Echouements et avaries en 1891	96
52. Réseau des chemins de fer en 1862—91	98
53. Recettes brutes des chemins de fer en 1873—90	99
54. Administration, matériel, trafic etc. des chem. de fer en 1890	100
55. Résultats financiers en 1890	102
56. Marchandises transportées en 1886—90	104
57. Administration, matériel, trafic etc. des chem. de fer en 1891	106

58. Rahalliset tulokset v. 1891 . . .	108
59. Rautateitten brutto-tulot ja menot vv. 1873—91 . . . . .	110

**Posti. (J. V. S.)**

60. Postilaitosten luku y. m. v. 1890	112
61. Postiliike v. 1890 . . . . .	113

**Pankit ja krediitilaitokset. (A. B.)**

62. Vaihto-, laina- ja talletuspankit 31 p. jouluk. 1891 . . . . .	114
63. Suomen Pankin tila joka kuukauden viimeisenä päivänä v. 1891	114
64-68. Säästöpankit vv. 1870—90 (A. J. H.) . . . . .	116
69. Postisäästöpankki v. 1891 (A. J. H.) . . . . .	126
70. Rahanlyönti vv. 1864—91 . . . . .	128
71. Hypoteeki-yhdistyksen tila 31 p. jouluk. 1891 . . . . .	129
72. Pitäjän makasiinit v. 1890 . . . . .	130

**Opetustoimi. (J. V. S.)**

73-74. Helsingin Yliopisto . . . . .	132
75. Katsaus lasten opetukseen v. 1891	135
76. Yleiskatsaus alkeisopistoihin; lukuvuosi 1890—91 . . . . .	136
77. Lyseot; lukuv. 1890—91 . . . . .	138
78. Alkeis- ja reaalikoulut; lukuv. 1890—91 . . . . .	140
79. Naisten oppilaitokset; lukuv. 1890—91 . . . . .	142
80. Kansakoulu-seminaarit; lukuv. 1889—90 . . . . .	143
81. Kansanopetus maaseurakunnissa; lukuv. 1889—90 . . . . .	144
82. Kansanopetus kaupungeissa; lukuv. 1889—90 . . . . .	146
83. Abnormikoulut; lukuv. 1891—92 (A. G. F.) . . . . .	147
84. Polyteknillinen opisto; lukuvuosi 1891—92 (A. G. F.) . . . . .	148
85. Merenkulkukoulut; lukuv. 1891—92 (A. G. F.) . . . . .	149
86. Kauppakoulut; lukuv. 1891—92 (A. G. F.) . . . . .	149
87. Maanviljelys-opistot ja mejerikoulut; palvehusv. 1891—92 (A. G. F.) . . . . .	150
88-89. Käsityökoulut; lukuv. 1890—91 (A. J. H.) . . . . .	152
90. Teollisuuskoulut; lukuv. 1890—91 (A. J. H.) . . . . .	156

58. Résultats financiers en 1891 . . .	108
59. Recettes brutes des chemins de fer en 1873—91 . . . . .	110

**Poste.**

60. Bureaux de poste etc. en 1890 . . .	112
61. Mouvement du service des postes en 1890 . . . . .	113

**Banques et établissements de crédit.**

62. Banques d'escompte, d'emprunt et de dépôts au 31 déc. 1891 . . . . .	114
63. Situation de la Banque de Finlande ultimo de chaque mois en 1891 . . . . .	114
64-68. Caisse d'épargne en 1870—90 . . . . .	116
69. Caisse d'épargne postale en 1891	126
70. Monnayage en 1864—91 . . . . .	128
71. Société hypothécaire de Finlande en 1891 . . . . .	129
72. Les magasins de blé des communes en 1890 . . . . .	130

**Instruction publique.**

73-74. Université de Helsingfors . . . . .	132
75. Aperçu de l'instruction d'enfants en 1891 . . . . .	135
76. Aperçu des écoles élémentaires 1890—91 . . . . .	136
77. Lycées 1890—91 . . . . .	138
78. Ecoles élémentaires et écoles professionnelles 1890—91 . . . . .	140
79. Ecoles de jeunes demoiselles et écoles préparatoires 1890—91 . . . . .	142
80. Séminaires d'instituteurs et d'institutrices primaires 1889—90 . . . . .	143
81. L'enseignement primaire dans les communes rurales 1889—90 . . . . .	144
82. L'enseignement primaire dans les villes 1889—90 . . . . .	146
83. Instit. de sourds-muets etc. 1891—92 . . . . .	147
84. Ecole polytechnique 1891—92 . . . . .	148
85. Ecoles de navigation 1891—92 . . . . .	149
86. Ecoles de commerce 1891—92 . . . . .	149
87. Ecoles d'agriculture et de laiterie en 1891—92 . . . . .	150
88-89. Ecoles des métiers, l'année scolaire 1890—91 . . . . .	152
90. Ecoles d'industrie, l'année scolaire 1890—91 . . . . .	156

91. Aikakauskirjat ja sanomalehdet 1 p. heinäk. 1892 (A. B.).	157	91. Journaux et Revues au 1 juillet 1892.	157
<b>Vaivaihoito. (A. V. E.)</b>		<b>Assistance publique.</b>	
92. Kunnallisen köyhäinhoidon elättämät ja auttamet henget v. 1890	158	92. Indigents entretenus et secourus en 1890	158
93. Kunnallisen köyhäinhoidon kulungit v. 1890	159	93. Contributions des communes en 1890	159
94. Kunn. köyhäinhoidon elättämät ja auttamet henget muutamissa kaupungeissa v. 1890	160	94. Indigents entretenus et secourus en 1890 dans quelques villes	160
95. Kunn. köyhäinhoidon kulungit muutamissa kaupung. v. 1890	161	95. Contributions pour l'entretien des pauvres en 1890 dans quelques villes	161
96. Kunn. vaivaihoitoiden kulungit vv. 1877—86 (A. J. H.)	162	96. Contributions des communes en 1877—86	162
97. Kunn. vaivaihoitoiden elättämät ja auttamet henget vv. 1877—86 (A. J. H.)	166	97. Indigents entretenus et secourus en 1877—86	166
<b>Kriminaalitulasto. (A. J. H.)</b>		<b>Statistique criminelle.</b>	
98-99. Rikoksista tuomitut 1890—91	168	98-99. Nombre des condamnés en 1890—91	168
100-101. Vankeuslaitoksissa säilytettyjen henkilöiden luku vv. 1889—90	170	100-101. Individus détenus dans les prisons 1889—90	170
102-103. Kiinnityslainat ja kiinteistön kaupat vv. 1877—90 (A. J. H.)	174	102-103. Inscriptions hypothécaires et achats d'immeubles en 1877—90	174
104. Terveystenhoito v. 1890 (A. V. E.)	179	104. Soins sanitaires en 1890	179
105. Valtiolle kuuluvan kiinteän omaisuuden arvo (A. G. F.)	180	105. Valeur des immeubles appartenants à la couronne	180
<b>Kunnalliset raha-asiat.</b>		<b>Finances communales.</b>	
106. Kaupunkien tulot ja menot v. 1890 (A. G. F.)	182	106. Revenus et dépenses des villes en 1890	182
107. Kaupunkikuntain kiinteän ja irtaimen omaisuuden arvo sekä niiden maksamattomien velkojen määrä v. 1890 (A. G. F.)	184	107. La fortune communale des villes et leurs dettes 1890	184
108. Maaseurakuntain tulot ja menot v. 1890 (A. V. E.)	186	108. Les recettes et les dépenses des communes rurales en 1890	186
109. Rahastot yleishyödyllisiä tarkoituksia varten v. 1890 (A. V. E.)	187	109. Fonds institués pour l'utilité publique en 1890	187
110. Sotilaspuustellihoidon alla olevia tiloja v. 1888 (A. B.)	188	110. Terres de la couronne assignées autrefois aux militaires en 1888	188
111. Maanmittaus-kunnan työt vv. 1877—91 (A. J. H.)	190	111. Les travaux du corps géodésique eu 1877—91	190
112. Suomen valtiovelka 1 p. tammik. 1892 (A. B.)	191	112. Dette publique de la Finlande au 1 janv. 1892	191
113. Suomen valtion tulo- ja menot v. 1892 (A. B.)	192	113. Le budget finlandais pour l'année 1892	192

**I. Pinta-ala ja asuinpaikat <sup>31/12</sup> 1890.**  
**Superficie et lieux d'habitation au <sup>31/12</sup> 1890.**

	Neliö-kilometriä. Kilomètres carrés.			% läänin pinta-alasta. % de la superficie du gouvernement.		% koko maan pinta-alasta. % de la superficie de tout le pays.	Asuinpaikat. Lieux d'habitation.		
	Maata. Terre.	Järviä. Lacs.	Summa. Total.	Maata. Terre.	Järviä. Lacs.		Kaupunkien. Villes.	Kauppakotien. Bourgs.	Kyliä. Villages.
Uudenmaan lääni . . . . .	11,131	741	11,872	93,76	6,24	3,18	5	—	1,296
Turun ja Porin lääni . . . . .	23,136	1,035	24,171	95,72	4,28	6,47	6	2	3,401
Hämeen lääni . . . . .	17,959	3,625	21,584	83,21	16,79	5,78	2	1	1,263
Wiipurin ” . . . . .	31,409	3,632	35,041	89,64	10,36	9,38	6	1	1,819
Mikkelin ” . . . . .	17,275	5,565	22,840	75,64	24,36	6,11	3	—	636
Kuopion ” . . . . .	35,746	6,984	42,730	83,65	16,35	11,44	2	2	650
Waasan ” . . . . .	38,309	3,402	41,711	91,84	8,16	11,17	7	—	507
Oulun ” . . . . .	156,979	8,662	165,641	94,77	5,23	44,33	5	—	344
Suomen osa Laatokasta . . . . .	—	8,014	8,014	—	—	2,14	—	—	—
<b>Koko maassa</b>	<b>331,944</b>	<b>41,660</b>	<b>373,604</b>	<b>88,85</b>	<b>11,15</b>	<b>100</b>	<b>36</b>	<b>6</b>	<b>9,916</b>

Tiedot pinta-alasta ovat ilmoitetut kenraalimajurin Wenäjän yli-esikunnassa J. Strelbitskin v. 1882 tekemien laskujen mukaan.

## 2. Suomen jako lainkäyttännöllisessä, hallinnollisessa, kirkollisessa y. m. suhteissa 1/1 1892.

### Division judiciaire, administrative, ecclésiastique etc. de la Finlande au 1/1 1892.

	Lainkäyttännöllinen jako. Division judiciaire.			Hallinnollinen jako. Division administrative.			Kirkollinen			
	Raastuvuonkokeista. Tribunaux municipales.	Tuomokunta. Tribunaux des districts.	Sijotus des tribunaux.	Kaupunkien. Villes.	Kyläkunta. Bailhages.	Nimisuhteidenpiiriä. Districts des bas-officiers.	Provastikuntia. Prévôtés.		Lutherilaisia kirkkoherrakuntia. Paroisses luthériennes.	
							Kreikkalais-venäläisiä. Grecques-orthodoxes.	Lutherilaisia. Luthéoniens.		
Uudenmaan lääni . . .	5	6	20	5	4	24	5	1	6	34
Turun ja Porin lääni . . .	5	10	38	6	10	45	8	—	8	72
Hämeen lääni . . .	2	7	22	2	6	27	5	—	5	32
Wiipurin " . . .	6	9	37	6	9	41	8	2	10	44
Mikkelin " . . .	3	5	21	3	4	21	4	—	4	22
Kuopion " . . .	2	9	27	3	6	28	3	—	3	25
Waasan " . . .	7	9	35	7	6	41	6	—	6	66
Oulun " . . .	4	7	29	5	6	37	6	—	6	47
<b>Koko Suomi</b>	<b>34</b>	<b>62</b>	<b>229</b>	<b>37</b>	<b>51</b>	<b>264</b>	<b>45</b>	<b>3</b>	<b>48</b>	<b>342</b>
Turun hovioik:n alla . . .	12	23	80	Turun hiippakunnassa . . .			18	—	18	164
Wiipurin " . . .	11	23	85	Porvoon h. . .			18	—	18	106
Waasan " . . .	11	16	64	Kuopion h. . .			9	—	9	72
				Wiipurissa olevan kreikkalais-venäl. hengellisen hallituksen alla . . .			—	3	3	—

Muist. Milloin tuomiokunta, provastikunta, kirkkoherrakunta, seurakunta tai luettu siihen lääniin, johon isompi osa (väkiluvun mukaan) kuuluu. — Laillisesti pe-

Mitä muihin jakoihin tulee, mainittakoon että 1/1 1892 luettiin:

- 7 luotsikuntaa.
- 7 rautatieliikenne-piirikuntaa.
- 6 tie- ja vesirakennusten piirikuntaa.
- 30 tullikamari- ja 4 rajavartiopiiriä.
- 8 kansakoulutarkastajan piiriä (= lääninä).
- 7 kruununmetsien tarkastajan piiriä, jotka jakaantuivat 51 hoito-alueeseen.
- 2 metsänhoito-neuvojan piiriä.
- 8 lääninagronomin piiriä (= lääninä).
- 14 virkatalon-tarkastajan piiriä.

## 3. Suomen jako lainkäyttännöllisessä, hallinnollisessa, kirkollisessa y. m. suhteissa 1/1 1892.

### Division judiciaire, administrative, ecclésiastique etc. de la Finlande au 1/1 1892.

	jako. — Division ecclésiastique.										Lääkinöllinen jako. Division médicale.		Sodallinen jako. Division militaire.				Militärkauppiirit. Districts des capitaines.
	Seurakuntia. Congrégations.										Pihlänkirkun-alueita. Districts des médecins.	Ehjänkäryn-alueita. Districts des vétérinaires.	Kutsunta. Pour le recrutement.		Reservi-piiriä. Districts de la réserve.		
	Lutherilaisia. Luthériennes.	Kreikkalais-venäl. Grecques-orthodoxes.	Joon.-kätöl. (kaupunkis.) Catholiques-romains (de ville).	Summa. Total.	Yhteensä. Total.	Maaseurakuntia. Congrégations de campagne.	Yhteensä. Total.	Maaseurakuntia. Congrégations de campagne.	Yhteensä. Total.	Yhteensä. Total.			Yhteensä. Total.	Yhteensä. Total.	Yhteensä. Total.	Yhteensä. Total.	
8	39	47	1	—	1	1	10	39	49	4	1	1	1	6	1	3	3
6	118	124	1	—	1	1	7	118	125	4	1	2	10	1	5	5	4
2	49	51	1	—	1	—	3	49	52	6	1	1	6	1	3	3	5
8	45	53	5	12	17	1	14	57	71	9	1	2	11	1	5	6	6
3	26	29	1	—	1	—	4	26	30	4	1	1	5	1	3	3	3
2	35	37	1	—	3	—	3	37	40	6	1	2	13	1	4	4	2
7	84	91	1	—	1	—	8	84	92	6	1	2	10	1	5	7	7
5	68	73	—	—	—	—	5	68	73	9	1	2	13	1	4	6	6
<b>41</b>	<b>464</b>	<b>505</b>	<b>11</b>	<b>14</b>	<b>25</b>	<b>2</b>	<b>54</b>	<b>478</b>	<b>532</b>	<b>53</b>	<b>8</b>	<b>13</b>	<b>74</b>	<b>8</b>	<b>32</b>	<b>36</b>	<b>36</b>
16	246	262	—	—	—	—	16	246	262								
18	115	133	—	—	—	—	18	115	133								
7	103	110	—	—	—	—	7	103	110								
—	—	—	11	14	25	—	11	14	25								

pataljoonan reservipiiri on jaettu kahden läänin välille, on se ylläseisovassa taulussa rustettuja eriuskolaisseurakuntia löytyi 4, kaikki methodisti-episkopaalisia.



	Neliökilo- metriä maata.	Väkiluku 31 p. Joulukuuta 1890.				Superficie de la terre en kilomè- tres carrés.	Neliökilo- metriä maata.	Väkiluku 31 p. Joulukuuta 1890.												
		Population légale au 31 Décembre 1890.						Superficie de la terre en kilomè- tres carrés.	Population totale.	Koko väki- luku.	Suomen- keltiä. Finnois.	Ruotsin- keltiä. Suédois.								
Angelniemi . . . . .	175	1,002	941	61																
Halikko . . . . .	44	5,170	5,027	143																
Marttila ja Karinainen . . . . .	320	3,599	3,582	17																
Koski . . . . .	206	2,735	2,728	7																
Euran kappeli . . . . .	102	1,409	1,393	16																
Prunkkala . . . . .	42	1,175	1,171	4																
Lieto . . . . .	165	3,993	3,945	43																
Räntämäki . . . . .	80	3,580	3,424	152																
Paattinen . . . . .	50	932	932	—																
Raisio . . . . .	81	1,832	1,802	27																
Naantalin maaseur. . . . .	81	817	778	39																
Rusko . . . . .	58	664	656	8																
Masku . . . . .	72	1,359	1,322	37																
Wahto . . . . .	83	751	751	—																
Nousiainen . . . . .	195	2,935	2,920	15																
Pöytyä . . . . .	240	4,666	4,621	45																
Oripää . . . . .	143	1,421	1,415	6																
Yläne . . . . .	313	2,634	2,610	24																
Honkilahti . . . . .	107	1,455	1,451	4																
Hinnerjoki . . . . .	114	1,568	1,562	6																
Euran pitäjä . . . . .	226	2,834	2,833	—																
Kiukainen . . . . .	200	3,542	3,535	7																
Lappi . . . . .	215	3,137	3,135	2																
Rauman maaseur. . . . .	197	3,268	3,225	43																
Eurajoki . . . . .	348	5,321	5,301	20																
Luvia . . . . .	169	2,817	2,799	18																
Porin maaseur . . . . .	279	5,815	5,729	86																
Ulvila . . . . .	119	4,306	4,286	20																

Nakkila . . . . .	170	3,935	3,921	14	Orivesi . . . . .	679	6,600	6,578	22
Kullaa . . . . .	298	2,617	2,584	33	Teisko . . . . .	373	4,023	4,016	7
Normarkku . . . . .	274	3,797	3,774	23	Kuru . . . . .	805	3,871	3,871	—
Ponarkku . . . . .	219	3,752	3,750	2	Ruovesi . . . . .	1,099	11,540	11,493	47
Ahlainen . . . . .	274	4,098	3,737	361	Kuorevesi . . . . .	318	2,567	2,552	15
Merikarvia . . . . .	415	6,752	6,439	313	Korpilahti . . . . .	857	10,095	10,088	7
Siikainen . . . . .	384	3,962	3,958	4	Jämsä . . . . .	993	11,577	11,470	107
Kankaanpää . . . . .	796	7,286	7,260	26	Längelmäki . . . . .	320	3,998	3,987	11
Honkojoki . . . . .	384	2,535	2,522	13	Eräjärvi . . . . .	71	1,637	1,631	6
Karvia . . . . .	364	3,069	3,068	1	Kuhmoinen . . . . .	710	6,542	6,527	15
Parkano . . . . .	926	5,572	5,563	9	Kuhmalahti . . . . .	111	1,702	1,700	2
Jämijärvi . . . . .	998	2,877	2,876	1	Luopioinen . . . . .	340	3,623	3,599	24
Ikaalinen . . . . .	239	9,829	9,768	61	Tuuloinen . . . . .	168	1,970	1,944	26
Wiljakkala . . . . .	174	2,453	2,453	—	Hauho . . . . .	336	4,887	4,863	24
Hämeenkyrö . . . . .	527	7,690	7,655	35	Tyrvääntö . . . . .	81	1,561	1,550	11
Lavia . . . . .	260	4,810	4,802	8	Hattula . . . . .	326	3,822	3,746	76
Suodenniemi . . . . .	171	2,542	2,539	3	Hämeenlinnan maaseur. . . . .	97	1,344	1,279	63
Mouhijärvi . . . . .	354	3,989	3,970	19	Wanaja . . . . .	225	2,670	2,632	38
Suoniemi . . . . .	60	1,546	1,536	10	Renko . . . . .	211	2,724	2,724	—
Karkku . . . . .	199	3,092	3,051	41	Janakkala . . . . .	517	6,611	6,496	111
Tyrvää . . . . .	540	7,472	7,468	4	Loppi . . . . .	579	6,055	6,032	22
Kiiikka . . . . .	206	3,433	3,425	8	Hausjärvi . . . . .	482	7,571	7,423	148
Kiikoinen . . . . .	57	2,134	2,132	2	Kärkölä . . . . .	257	3,842	3,815	25
Kauvatsa . . . . .	159	2,399	2,392	7	Nastola . . . . .	314	4,623	4,586	36
Harjavalta . . . . .	70	1,631	1,629	2	Hollola . . . . .	524	9,443	9,259	183
Kokemäki . . . . .	368	6,740	6,726	14	Koski . . . . .	158	3,047	2,979	68
Huittinen . . . . .	517	8,779	8,737	42	Lampi . . . . .	524	6,599	6,552	47
Köyliö . . . . .	247	3,241	3,222	19	Asikkala . . . . .	505	9,071	9,030	40
Säkylä . . . . .	172	2,085	2,077	8	Padasjoki . . . . .	479	5,005	4,949	56
Wampula . . . . .	139	2,658	2,654	4					
Punkalaitio . . . . .	259	5,382	5,374	8					
Alastaro . . . . .	294	4,091	4,079	12					
Metsämaa . . . . .	99	1,376	1,375	1					
Loimaa . . . . .	632	8,104	8,051	53					
Loimaan osa Perttulasta . . . . .	632	1,211	1,209	2					
<b>Summa koko lääni</b>	<b>23,136</b>	<b>395,474</b>	<b>380,746</b>	<b>64,331</b>	<b>Summa koko lääni</b>	<b>17,959</b>	<b>257,851</b>	<b>254,380</b>	<b>3,418</b>
					<b>Wiipurin lääni.</b>				
					<b>Kaupungit.</b>				
					Wiipuri . . . . .	2	20,763	14,903	3,139
					Sortavala . . . . .	1	1,336	1,090	170
					Käkisalmi . . . . .	10	1,109	962	80
					Lappeenranta . . . . .	1	1,703	1,397	179

	Nelikilo- metriä maata.	Väkiluku 31 p. Joulukuuta 1890.					Nelikilo- metriä maata.	Väkiluku 31 p. Joulukuuta 1890.			
		Population légale au 31 Décembre 1890.						Population légale au 31 Décembre 1890.			
	Superficie de la terre en kilomè- tres carrés.	Koko väki- luku. Population totale.	Suomen- Kotisa. Finnois.	Suomen- Kotisa. Suédois.	Ruotsin- Kotisa. Suédois.		Superficie de la terre en kilomè- tres carrés.	Koko väki- luku. Population totale.	Suomen- Kotisa. Finnois.	Suomen- Kotisa. Suédois.	Ruotsin- Kotisa. Suédois.
Hamina . . . . .	7	2,778	1,647	888	Sysmä . . . . .	785	9,220	9,162	58		
Kotka . . . . .	—	3,571	3,004	558	Hartola . . . . .	705	7,900	7,848	51		
Kurkijoki (kauppala) . . . . .	—	—	—	—	Luhanko . . . . .	159	2,259	2,257	—		
<b>Maaseurakunnat.</b>					Leivonmäki . . . . .	489	2,221	2,221	—		
Pyhtää . . . . .	276	3,363	1,655	1,708	Joutsa . . . . .	262	6,231	6,218	10		
Kymmene . . . . .	239	5,584	5,389	195	Mäntyharju . . . . .	1,244	12,873	12,837	36		
Sippola . . . . .	443	5,728	5,683	45	Kristiina . . . . .	549	6,542	6,470	48		
Wehkalahti . . . . .	699	8,974	8,917	51	Anttola . . . . .	241	2,362	2,360	2		
Miehikkälä . . . . .	473	3,070	3,069	—	Mikkelin maaseur. . . . .	870	11,856	11,710	145		
Wirolahti . . . . .	394	7,605	7,579	26	Hirvensalmi . . . . .	475	6,440	6,415	16		
Säkkijärvi . . . . .	899	11,172	11,058	68	Kangasniemi . . . . .	1,084	10,899	10,887	10		
Suursaari ja Tytärsaari . . . . .	29	1,171	1,167	3	Haukivuori . . . . .	467	3,752	3,738	14		
Lappvesi . . . . .	728	7,596	7,480	110	Pieksämäki . . . . .	1,584	12,889	12,856	33		
Lemi . . . . .	213	4,150	4,150	—	Jäppilä . . . . .	1,553	1,553	1,553	—		
Luumäki . . . . .	738	6,002	5,961	34	Joroinen . . . . .	658	8,398	8,365	33		
Walkeala . . . . .	930	9,705	9,613	86	Juva . . . . .	1,297	11,519	11,485	34		
Suomenniemi . . . . .	394	2,060	2,060	—	Puumala . . . . .	737	5,671	5,640	22		
Savitaipale . . . . .	419	6,692	6,666	22	Sulkava . . . . .	589	5,577	5,537	40		
Taipalsaari . . . . .	343	3,467	3,437	30	Sääminki . . . . .	1,009	8,786	8,748	35		
Joutseno . . . . .	304	3,268	3,227	41	Kerimäki . . . . .	990	10,603	10,600	3		
Ruokolahti . . . . .	1,104	7,129	7,062	65	Enonkoski . . . . .	990	1,070	1,066	3		
Rautjärvi . . . . .	319	3,286	3,284	2	Savonranta . . . . .	260	2,372	2,364	6		
Kirvu . . . . .	671	6,565	6,558	4	Heinävesi . . . . .	927	7,653	7,645	8		
Jääski . . . . .	429	6,177	6,091	86	Kangaslampi . . . . .	1,322	1,170	1,169	1		
Antrea . . . . .	640	8,463	8,420	42	Rantasalmi . . . . .	9,720	9,654	9,654	66		
Wiipurin maaseur. . . . .	1,096	17,825	17,713	112	<b>Summa koko lääni</b>	<b>17,275</b>	<b>180,920</b>	<b>179,139</b>	<b>1,668</b>		
Johanneksen pitäjä . . . . .	219	5,340	5,337	2							

Koivisto . . . . .	330	8,113	8,080	29	<b>Kuopion lääni.</b>						
Kuolemajärvi . . . . .	188	3,832	3,815	8	<b>Kaupungit.</b>						
Unskirkko . . . . .	1,011	11,333	11,292	10	Kuopio . . . . .	12	8,882	8,079	724		
Kivennapa . . . . .	719	10,499	10,315	107	Joensuu . . . . .	13	2,819	2,732	75		
Muola . . . . .	750	12,037	10,756	61	Iisalmi (kauppala) . . . . .	—	—	—	—		
Heinjoki . . . . .	320	2,612	2,603	9	Nurmes . . . . .	—	—	—	—		
Walkjärvi . . . . .	449	6,273	6,248	25	<b>Maaseurakunnat.</b>						
Rautu . . . . .	328	4,790	4,701	42	Leppävirta . . . . .	1,278	14,614	14,541	73		
Sakkula . . . . .	583	8,581	8,561	17	Warkaus . . . . .	940	906	906	32		
Pyhäjärvi . . . . .	543	5,183	5,125	54	Suonenjoki . . . . .	616	7,178	7,168	9		
Räisälä . . . . .	347	5,351	5,311	33	Hankasalmi . . . . .	389	6,580	6,580	—		
Käkisalmen maaseur. . . . .	177	2,241	2,196	15	Rautalampi . . . . .	1,151	12,023	12,016	7		
Kaukola . . . . .	286	3,082	3,048	9	Wesanto . . . . .	305	3,482	3,482	—		
Hiitola . . . . .	536	6,371	6,360	11	Karttula . . . . .	660	9,006	8,995	4		
Kurkijoki . . . . .	532	6,528	6,315	213	Kuopion maaseur. . . . .	1,384	16,666	16,636	30		
Parikkala . . . . .	868	11,481	11,435	42	Tuusniemi . . . . .	414	7,432	7,427	5		
Jaakkima . . . . .	737	10,588	10,556	32	Maaninka . . . . .	398	5,793	5,759	34		
Sortavalan maaseur. . . . .	817	14,773	14,604	35	Pielavesi (Keitele) . . . . .	1,943	14,192	14,190	2		
Uukuniemi . . . . .	537	4,836	4,833	2	Kiuruvesi . . . . .	1,001	8,955	8,942	13		
Ruskeala . . . . .	857	4,675	4,666	9	Iisalmi . . . . .	2,714	19,384	19,321	63		
Suistamo . . . . .	1,540	7,371	7,367	4	Rutakko . . . . .	291	1,054	1,054	—		
Korpiselkä . . . . .	1,041	2,017	2,012	1	Lapinlahti . . . . .	578	7,070	7,066	4		
Suojärvi . . . . .	3,567	4,556	4,554	—	Nilsä . . . . .	1,749	16,848	16,826	22		
Salmi . . . . .	1,480	8,026	8,013	—	Juvankosken ruukki . . . . .	629	620	620	9		
Mantsinsaari . . . . .	846	1,430	1,417	—	Kaavi . . . . .	1,051	8,114	8,104	10		
Kitelä . . . . .	846	3,671	3,645	—	Polvijärvi . . . . .	597	3,712	3,700	12		
Impilahti . . . . .	846	5,748	5,684	59	Kuusjärvi . . . . .	239	3,170	3,170	—		
<b>Summa koko lääni</b>	<b>31,409</b>	<b>351,600</b>	<b>338,095</b>	<b>8,574</b>	Liperi . . . . .	729	13,319	13,277	39		
<b>Mikkelin lääni.</b>					Kontiolahti . . . . .	839	8,040	8,026	13		
<b>Kaupungit.</b>					Rääkkylä . . . . .	405	5,896	5,895	1		
Mikkeli . . . . .	8	2,517	1,906	607	Kide . . . . .	936	11,813	11,791	22		
Heinola . . . . .	26	1,292	1,088	203	Kesälahti . . . . .	381	3,374	3,373	1		
Savonlinna . . . . .	2	1,543	1,316	176	Pälkjärvi . . . . .	263	2,442	2,430	12		
<b>Maaseurakunnat.</b>					Tohmajärvi . . . . .	773	7,130	7,111	19		
Heinola . . . . .	536	6,032	6,024	8	Wärtsilä . . . . .	873	873	856	17		
					Kihtelysvaara . . . . .	872	7,041	7,037	4		
					Ilomantsi . . . . .	4,636	13,726	13,716	3		

	Neliökilo- metriä maata.	Väkiluku 31 p. Joulukuuta 1890. Population légale au 31 Décembre 1890.				Neliökilo- metriä maata.	Väkiluku 31 p. Joulukuuta 1890. Population légale au 31 Décembre 1890.			
		Superficie de la terre en kilomè- tres carrés.	Koko väki- luku. Population totale.	Kokoaika- kansia. Finnois.	Suomen- kansia. Suédois.		Finns- Suédois.	Koko väki- luku. Population totale.	Kokoaika- kansia. Finnois.	Suomen- kansia. Suédois.
Eno . . . . .	863	5,100	5,093	7	Alaveteli . . . . .	246	2,104	93	2,011	
Pielisjärvi . . . . .	3,291	11,796	11,766	30	Kelviä . . . . .	322	3,574	3,518	56	
Juuka . . . . .	1,355	8,510	8,504	6	Lohtaja . . . . .	296	3,226	3,120	106	
Rautavaara . . . . .	1,065	1,805	1,805	—	Himanka . . . . .	271	2,640	2,561	78	
Nurmes . . . . .	2,555	11,141	11,090	50	Ylikannus . . . . .	509	3,796	3,778	18	
Kuhmoniemi (osa) . . . . .	—	105	105	—	Toholampi . . . . .	501	3,187	3,179	8	
<b>Summa koko lääni</b>	<b>35,746</b>	<b>290,654</b>	<b>289,189</b>	<b>1,352</b>	Ullava . . . . .	422	1,159	1,147	12	
<b>Waasan lääni.</b>					Kaustisenkylä . . . . .	407	3,010	2,977	33	
<b>Kaupungit.</b>					Weteli . . . . .	482	3,305	3,277	28	
Nikolainkaupunki . . . . .	20	10,297	2,434	7,758	Lestijärvi . . . . .	595	880	872	8	
Kaskinen . . . . .	4	815	15	800	Halsua . . . . .	301	1,176	1,173	3	
Kristiinankaupunki . . . . .	22	2,687	437	2,250	Perho . . . . .	583	1,714	1,706	8	
Uusikaarlebyy . . . . .	15	1,097	10	1,087	Soini . . . . .	628	2,964	2,962	2	
Pietarsaari . . . . .	5	2,168	78	2,089	Lehtimäki . . . . .	578	1,939	1,939	—	
Kokkola . . . . .	80	2,302	384	1,918	Alajärvi . . . . .	472	5,670	5,641	29	
Jyväskylä . . . . .	5	2,597	2,563	29	Wimpeli . . . . .	241	2,769	2,756	13	
<b>Maaseurakunnat.</b>					Evijärvi . . . . .	322	4,015	3,861	154	
Sidebyy . . . . .	186	2,832	253	2,579	Kortesjärvi . . . . .	322	3,633	3,594	39	
Isojoki . . . . .	638	4,610	4,490	120	Lappajärvi . . . . .	533	5,028	5,017	11	
Lapväärtti . . . . .	322	5,979	722	5,256	Kuortane . . . . .	468	4,532	4,524	8	
Kristiinankap. maaseur. . . . .	199	1,399	110	1,289	Töysä . . . . .	289	2,903	2,888	13	
Karijoki . . . . .	123	2,489	2,417	72	Alavus . . . . .	854	7,493	7,418	75	
Närpiö . . . . .	552	11,001	52	10,949	Wirtain pit. . . . .	1,064	7,372	7,353	19	
Övermarkku . . . . .	193	3,246	14	3,232	Ätsäri . . . . .	407	4,956	4,899	57	
					Pihlajavesi . . . . .	402	1,880	1,878	2	
					Multia . . . . .	764	3,587	3,579	8	
					Keuruu . . . . .	1,156	8,374	8,343	23	
					Petäjavesi . . . . .	472	4,284	4,272	12	

Korsnäsi . . . . .	227	4,630	10	4,620	Jyväskylä . . . . .	714	8,617	8,600	14
Teuva . . . . .	610	5,832	5,779	53	Uurainen . . . . .	402	2,839	2,838	1
Kauhajoki . . . . .	1,190	9,985	9,896	89	Saarijärvi . . . . .	1,186	10,638	10,607	31
Kurikka . . . . .	500	7,347	7,324	23	Karstula . . . . .	1,547	8,261	8,248	13
Jalasjärvi . . . . .	764	10,051	10,023	28	Kivijärvi . . . . .	1,378	4,874	4,862	12
Peräseinäjoki . . . . .	347	4,008	4,004	4	Pihltipudas . . . . .	1,146	4,450	4,445	5
Ilmajoki . . . . .	613	10,646	10,573	73	Wiitasaari . . . . .	1,222	8,493	8,491	1
Seinäjoki . . . . .	110	2,954	2,804	150	Kongiukangas . . . . .	265	1,922	1,921	1
Ylistaro . . . . .	533	9,164	9,086	78	Sumiainen . . . . .	201	2,031	2,028	3
Isokyro . . . . .	347	8,033	7,767	266	Laukaa . . . . .	884	9,944	9,929	15
Vähäkyro . . . . .	189	4,758	4,516	240					
Laihia . . . . .	579	6,970	6,901	69	<b>Summa koko lääni</b>	<b>38,309</b>	<b>417,192</b>	<b>290,630</b>	<b>126,430</b>
Jurva . . . . .	328	4,679	4,645	34	<b>Oulun lääni.</b>				
Pirttikylä . . . . .	215	3,261	53	3,208	<b>Kaupungit.</b>				
Petalahiti . . . . .	124	2,121	—	2,121	Oulu . . . . .	49	12,665	11,965	681
Bergöö . . . . .	38	765	—	765	Raabe . . . . .	18	3,339	2,938	400
Maalahti . . . . .	216	4,668	17	4,651	Kemi . . . . .	*)	632	591	40
Sulva . . . . .	147	3,359	5	3,354	Tornio . . . . .	75	1,250	902	348
Mustasaari . . . . .	450	8,750	75	8,675	Kajaani . . . . .	148	1,220	1,175	45
Raippaluoto . . . . .	160	2,706	8	2,698	<b>Maaseurakunnat.</b>				
Koivulahti . . . . .	158	3,737	10	3,727	Sievi (Evijärvi) . . . . .	790	3,853	3,830	22
Maksamaa . . . . .	121	2,069	3	2,066	Rautio . . . . .	135	1,282	1,281	1
Wöyri . . . . .	452	8,470	643	7,827	Ylivieska . . . . .	537	5,690	5,666	24
Nurmo . . . . .	131	3,851	3,842	8	Alavieska . . . . .	327	2,789	2,789	—
Lapua . . . . .	954	10,987	10,960	26	Kalajoki . . . . .	423	4,942	4,911	31
Kauhava . . . . .	558	7,572	7,522	50	Merijärvi . . . . .	265	1,725	1,718	7
Ylihärmä . . . . .	118	3,363	3,292	71	Oulainen . . . . .	498	4,357	4,333	24
Alahärmä . . . . .	312	5,697	5,605	92	Pyhäjoki . . . . .	547	4,320	4,317	3
Oravainen . . . . .	195	4,016	199	3,817	Salon kappeli . . . . .	161	1,351	1,344	7
Munsala . . . . .	248	4,869	29	4,840	Raabe (Salosten pit.) . . . . .	460	2,377	2,366	11
Uudenkaarlebyyn maaseur. . . . .	278	3,666	73	3,593	Wihanti . . . . .	477	2,840	2,834	4
Jepua . . . . .	126	2,413	166	2,247	Rantsila . . . . .	626	3,210	3,201	9
Pietarsaari . . . . .	322	6,168	39	6,129	Paavola . . . . .	502	3,921	3,903	18
Purmo . . . . .	352	2,630	77	2,553	Revolahiti . . . . .	238	1,320	1,320	—
Ähtävä . . . . .	231	2,537	4	2,533	Siikajoki . . . . .	258	1,889	1,887	2
Tervajärvi . . . . .	161	3,028	94	2,934					
Kruunubyy . . . . .	322	3,252	30	3,221					
Luoto . . . . .	116	2,256	4	2,252					
Kokkolan maaseur. . . . .	251	5,166	279	4,887					

\*) Kemin pitäjään luettu.

	Neliökilo- metriä maata.	Väkiluku 31 p. Joulukuuta 1890. Population légale au 31 Décembre 1890.					Neliökilo- metriä maata.	Väkiluku 31 p. Joulukuuta 1890. Population légale au 31 Décembre 1890.			
		Superficie de la terre en kilomè- tres carrés.	Koko väki- luku. Population totale.	Suomen- keltiä. Finnois.	Ruotsin- keltiä. Suédois.			Superficie de la terre en kilomè- tres carrés.	Koko väki- luku. Population totale.	Suomen- keltiä. Finnois.	Ruotsin- keltiä. Suédois.
Hailuoto . . . . .	159	2,116	2,116	—	Ylikiiminki . . . . .	517	2,055	2,052	3		
Pyhäjärvi . . . . .	1,360	5,219	5,206	13	Kiiminki . . . . .	388	1,666	1,663	3		
Reisjärvi . . . . .	388	2,944	2,939	5	Haukipudas . . . . .	343	3,313	3,303	10		
Haapajärvi . . . . .	801	4,923	4,895	28	Ji . . . . .	1,591	5,665	5,636	29		
Nivala (Pidisjärvi) . . . . .	442	6,613	6,602	11	Kuivaniemi . . . . .	448	1,720	1,693	3		
Kärsämäki . . . . .	680	2,417	2,417	—	Pudasjärvi . . . . .	11,456	8,085	8,036	49		
Haapavesi . . . . .	1,017	5,787	5,768	19	Taivalkoski . . . . .		2,921	2,921	—		
Pulkkila . . . . .	438	2,383	2,369	14	Knusamo . . . . .	10,346	8,393	8,393	—		
Piippola . . . . .	1,451	2,937	2,937	—	Kuolajärvi . . . . .	13,600	2,597	2,597	—		
Kestilä . . . . .	336	2,444	2,444	—	Kemijärvi . . . . .	4,507	3,809	3,797	12		
Säräisniemi . . . . .	1,889	3,588	3,588	—	Rovaniemi . . . . .	8,372	6,596	6,549	47		
Paltamo . . . . .	2,984	4,144	4,131	13	Tervola . . . . .	1,213	2,863	2,863	—		
Kajaani . . . . .		2,783	2,776	7	Simo . . . . .	3,083	2,495	2,482	13		
Sotkamo . . . . .	2,809	8,566	8,543	23	Kemi . . . . .	338	4,151	4,138	13		
Kuhmoniemi . . . . .	5,054	6,928	6,917	11	Alatornio . . . . .	944	5,601	5,570	31		
Ristijärvi . . . . .	1,153	2,087	2,084	3	Karunki . . . . .	174	1,831	1,825	6		
Hyrnsalmi . . . . .	2,188	1,927	1,923	4	Ylitornio . . . . .	4,100	3,895	3,884	11		
Suomussalmi . . . . .	4,377	6,234	6,226	8	Turtola . . . . .		1,485	1,481	4		
Puolanka . . . . .	1,213	4,671	4,669	2	Kolari . . . . .	2,223	1,372	1,359	3		
Utajärvi . . . . .	1,730	4,181	4,179	2	Muonionniska . . . . .	2,110	1,052	1,036	13		
Muhos . . . . .	1,253	4,290	4,281	9	Enontekijäinen . . . . .	8,435	767	762	2		
Tyrnävä . . . . .	443	2,954	2,954	—	Kittilä . . . . .	7,700	2,670	2,663	7		
Temmes . . . . .	448	1,042	1,042	—	Sodankylä . . . . .	19,064	3,109	3,104	5		
Lumijoki . . . . .	174	2,274	2,274	—	Inari . . . . .	13,000	1,155	433	8		
Liminka . . . . .	299	3,254	3,228	26	Utsjoki . . . . .	2,950	394	151	—		
Kempele . . . . .	144	1,135	1,129	6							
Oulunsalo . . . . .	55	1,078	1,075	3							
Oulun pit. . . . .	318	3,442	3,429	13							
					<b>Summa koko lääni</b>	<b>156,979</b>	<b>246,993</b>	<b>243,667</b>	<b>2,172</b>		

4. Väkiluku ja väentiheys <sup>31/12</sup> 1890.Population absolue et relative par kilomètre carré au <sup>31/12</sup> 1890.

Lääni. Gouvernements.	Väkiluku 31 p. Joulukuuta 1890. Population au 31 Décembre 1890.			Josta De ce nombre		Asutuskatu neliö-kilometrillä Habitations par un kilomètre carré de terre.
	Sexe masculin. Miehenp.	Sexe féminin. Vainonp.	Molemmat sukupuolet. Les deux sexes.	kaupungeissa, dans les villes.	maaseurakunnissa, dans les communes rurales.	
Uudenmaan . . . . .	115,897	123,559	239,456	71,830	167,626	21,5
Turun ja Porin . . . . .	193,871	201,603	395,474	49,239	346,235	17,1
Hämeen . . . . .	127,413	130,438	257,851	24,776	233,075	14,4
Wiipurin . . . . .	173,451	178,149	351,600	31,260	320,340	11,2
Mikkelin . . . . .	89,045	91,875	180,920	5,352	175,568	10,5
Kuopion . . . . .	144,057	146,597	290,654	11,701	278,953	8,1
Waasan . . . . .	205,294	211,898	417,192	21,963	395,229	10,9
Oulun . . . . .	122,513	124,480	246,993	19,106	227,887	1,6
<b>Koko Suomi</b>	<b>1,171,541</b>	<b>1,208,599</b>	<b>2,380,140</b>	<b>235,227</b>	<b>2,144,913</b>	<b>7,2</b>
Siitä Lutherilaisia . ( <i>Luthériens</i> ).	1,149,025	1,185,522	2,334,547	229,911	2,104,636	—
” Kreikkalais-venäl. ( <i>Grecs-orthod.</i> ).	22,235	22,897	45,132	4,855	40,277	—
” Roomalais-katolisia ( <i>Cathol.-rom.</i> ).	281	180	461	461	—	—
Suomen väkil. <sup>31/12</sup> 1889	1,155,088	1,192,614	2,347,702	227,169	2,120,533	7,1
” ” 1888	1,137,722	1,176,457	2,314,179	218,707	2,095,472	7,0
” ” 1887	1,119,149	1,158,991	2,278,140	211,963	2,066,177	6,9
” ” 1886	1,098,837	1,139,735	2,238,572	205,319	2,033,253	6,7
” ” 1885	1,083,562	1,124,956	2,208,518	199,751	2,008,767	6,7
” ” 1884	1,069,125	1,111,422	2,180,547	191,833	1,988,714	6,6
” ” 1883	1,051,790	1,094,605	2,146,395	186,779	1,959,616	6,5
” ” 1882	1,035,165	1,078,137	2,113,302	182,296	1,931,006	6,4
” ” 1881	1,019,517	1,063,126	2,082,643	178,166	1,904,477	6,3
” ” 1880	1,008,243	1,052,539	2,060,782	173,401	1,887,381	6,2
” ” 1875	934,728	977,919	1,912,647	148,355	1,764,292	5,8
” ” 1870	860,425	908,344	1,768,769	131,603	1,637,166	5,3
” ” 1865	898,974	944,271	1,843,245	123,119	1,720,126	5,6
” ” 1860	849,015	897,710	1,746,725	109,524	1,637,201	5,3
” ” 1850	796,217	840,698	1,636,915	104,212	1,532,703	4,9
” ” 1840	700,307	745,319	1,445,626	84,599	1,361,027	4,4
” ” 1830	663,621	708,456	1,372,077	76,489	1,295,588	4,1
” ” 1815	527,024	568,933	1,095,957	—	—	3,3

## 5. Asuinrakennusten ja asukasten luku kaupungissa v. 1890.

Nombre des maisons habitables et nombre des habitants dans les villes en 1890.

Kaupungit.	Asuntorakennusten lukumäärä $\frac{3}{12}$ 1890. Maisons habitables $\frac{3}{12}$ 1890.	Väkiluku $\frac{1}{4}$ 1890. Population $\frac{1}{4}$ 1890.	
		Kirkonkirjojen mukaan. Selon les registres civils.	Henkikirjojen mukaan. Selon les listes des côtes personnelles.
Helsinki . . . . .	3,060	61,582	56,236
Turku . . . . .	2,030	28,946	27,298
Tampere . . . . .	1,512	19,041	17,278
Viipuri . . . . .	1,898	17,984	16,556
Oulu . . . . .	1,010	12,483	10,628
Pori . . . . .	875	10,458	9,447
Nikolainkaupunki . . . . .	638	9,409	8,499
Kuopio . . . . .	671	9,050	8,652
Hämeenlinna . . . . .	386	4,584	4,787
Porvoo . . . . .	394	3,850	4,251
Rauma . . . . .	456	3,811	3,582
Uusikaupunki . . . . .	385	3,804	3,288
Kotka . . . . .	264	3,355	3,437
Raahe . . . . .	382	3,119	2,719
Kristiina . . . . .	429	2,694	2,308
Jyväskylä . . . . .	311	2,563	2,641
Joensuu . . . . .	246	2,530	2,540
Hamina . . . . .	595	2,490	3,370
Kokkola . . . . .	293	2,315	1,926
Mikkeli . . . . .	182	2,300	2,383
Pietarsaari . . . . .	398	2,073	1,934
Hankoniemi . . . . .	194	1,904	2,093
Tammisaari . . . . .	249	1,888	1,935
Loviisa . . . . .	395	1,752	1,959
Lappeenranta . . . . .	213	1,711	1,925
Savonlinna . . . . .	140	1,431	1,326
Käkisalmi . . . . .	212	1,258	1,406
Heinola . . . . .	146	1,249	1,298
Sortavala . . . . .	162	1,247	1,337
Kajaani . . . . .	145	1,159	1,189
Tornio . . . . .	206	1,127	1,075
Uusikaarlebyy . . . . .	177	1,024	905
Kaskinen . . . . .	135	799	650
Naantali . . . . .	187	596	639
Maarianhamina . . . . .	110	576	540
Kemi . . . . .	80	526	563

212600

## 6. Katsaus väkiluvunmuutoksiin vuonna 1890.

### Mouvement de la population en 1890.

LÄÄNI. Gouvernements.	Lisäännys. — Accroissement.						Vähennys. — Diminution.						Syntyneitten ja sisäänmuuttaneitten enemmisyys. Excédant des naissances et des immigrations.			
	Syntyneitä. Naissances.		Sisäänmuuttaneita. Immigrations.		Summa. Total.		Kuolleita. Décès.		Poismuuttaneita. Emigrations.		Summa. Total.		Sexe masc.	Sexe femm.	Vainonp. Vainonp. sexes.	Molemmat sukupuolet. Les deux sexes.
	Sexe masc.	Sexe femm.	Sexe masc.	Sexe femm.	Sexe masc.	Sexe femm.	Sexe masc.	Sexe femm.	Sexe masc.	Sexe femm.	Sexe masc.	Sexe femm.				
Uudenmaan . . .	4,106	3,829	4,879	5,361	8,985	9,190	2,463	2,269	3,816	4,067	6,279	6,336	+ 2,706	+ 2,854	+ 5,560	
Turun ja Porin . . . . .	6,611	6,167	5,469	5,911	12,080	12,078	4,277	3,946	5,845	6,293	10,122	10,239	+ 1,958	+ 1,839	+ 3,797	
Hämeen . . . . .	4,499	4,228	3,239	3,504	7,738	7,732	2,520	2,404	3,571	3,745	6,091	6,149	+ 1,647	+ 1,583	+ 3,230	
Viipurin . . . . .	5,932	5,632	2,646	3,015	8,578	8,647	3,939	3,601	1,861	2,326	5,800	5,927	+ 2,778	+ 2,720	+ 5,498	
Mikkelin . . . . .	2,811	2,641	1,383	1,563	4,194	4,204	1,914	1,876	1,672	1,889	3,586	3,765	+ 608	+ 439	+ 1,047	
Kuopion . . . . .	4,829	4,761	2,075	2,477	6,904	7,238	2,739	2,764	2,394	2,736	5,133	5,500	+ 1,771	+ 1,738	+ 3,509	
Waasan . . . . .	6,944	6,505	3,036	3,907	9,980	10,412	3,866	3,632	3,522	4,461	7,388	8,113	+ 2,592	+ 2,299	+ 4,891	
Oulun . . . . .	4,291	4,074	1,616	2,191	5,907	6,265	2,180	2,069	1,666	2,384	3,846	4,453	+ 2,061	+ 1,812	+ 3,873	
<b>Koko Suomi</b>	<b>40,023</b>	<b>37,837</b>	<b>24,343</b>	<b>27,929</b>	<b>64,366</b>	<b>65,766</b>	<b>23,898</b>	<b>22,581</b>	<b>24,347</b>	<b>27,901</b>	<b>48,245</b>	<b>50,482</b>	<b>+ 16,121</b>	<b>+ 15,284</b>	<b>+ 31,405</b>	
Siitä kaupungeissa . . . . .	3,428	3,234	6,516	7,522	9,944	10,756	2,695	2,383	3,461	4,155	6,156	6,538	+ 3,788	+ 4,218	+ 8,006	
” maaseurakunnissa . . . . .	36,595	34,603	17,827	20,407	54,422	55,010	21,203	20,198	20,886	23,746	42,089	43,944	+ 12,333	+ 11,066	+ 23,399	



## 8. Elävänä syntyneet lapset v. 1890.

Nombre des naissances (les morts-nés non compris) en 1890.

Lääni. Gouvernements.	Aviolapset. Légitimes.			Aviottomat. Illégitimes.			Summa. Total.			Aviottomat prosentina syntyneitten kokon.stä. Rapport des illégitimes au nombre total des naissances.
	Miehepuolet. Sexe masc.	Vaimonpuolet. Sexe femm.	Molemmat sukupuolet. Les deux sexes.	Miehepuolet. Sexe masc.	Vaimonpuolet. Sexe femm.	Molemmat sukupuolet. Les deux sexes.	Miehepuolet. Sexe masc.	Vaimonpuolet. Sexe femm.	Molemmat sukupuolet. Les deux sexes.	
Uudenmaan. Turun ja Porin . . . . .	3,722	3,453	7,175	384	376	760	4,106	3,829	7,935	9,58
Hämeen . . . . .	6,130	5,716	11,846	481	451	932	6,611	6,167	12,778	7,29
Wiipurin . . . . .	4,110	3,828	7,938	389	400	789	4,499	4,228	8,727	9,04
Mikkelin . . . . .	5,733	5,435	11,168	199	197	396	5,932	5,632	11,564	3,42
Kuopion . . . . .	2,613	2,402	5,015	198	239	437	2,811	2,641	5,452	8,02
Waasan . . . . .	4,600	4,505	9,105	229	256	485	4,829	4,761	9,590	5,06
Oulun . . . . .	6,610	6,173	12,783	334	332	666	6,944	6,505	13,449	4,95
Oulun . . . . .	4,027	3,816	7,843	264	258	522	4,291	4,074	8,365	6,24
<b>Koko Suomi (Toute la Finlande).</b>	<b>37,545</b>	<b>35,328</b>	<b>72,873</b>	<b>2,478</b>	<b>2,509</b>	<b>4,987</b>	<b>40,023</b>	<b>37,837</b>	<b>77,860</b>	<b>6,41</b>
Josta kaupungeissa. (Les villes).	3,100	2,885	5,985	328	349	677	3,428	3,234	6,662	10,16
Maaseurakunnissa. (Communes rurales).	34,445	32,443	66,888	2,150	2,160	4,310	36,595	34,603	71,198	6,07
<b>Koko Suomi</b>	<b>37,506</b>	<b>35,326</b>	<b>72,832</b>	<b>2,617</b>	<b>2,432</b>	<b>5,049</b>	<b>40,123</b>	<b>37,758</b>	<b>77,881</b>	<b>6,48</b>
1889	38,150	36,690	74,840	2,742	2,590	5,332	40,892	39,280	80,172	6,65
1888	38,842	37,441	76,283	2,849	2,592	5,441	41,691	40,033	81,724	6,66
1886	37,600	35,853	73,453	2,615	2,508	5,123	40,215	38,361	78,576	6,52
1885	35,859	34,044	69,903	2,688	2,538	5,226	38,547	36,582	75,129	6,96
1884	37,171	35,441	72,612	2,858	2,677	5,535	40,029	38,118	78,147	7,08
1883	36,223	34,816	71,041	2,754	2,583	5,337	38,977	37,401	76,378	6,99
1882	36,352	34,375	70,727	2,701	2,625	5,326	39,053	37,000	76,053	7,00
1881	34,624	32,746	67,370	2,603	2,463	5,066	37,227	35,209	72,436	6,99
1880	35,581	33,755	69,336	2,780	2,668	5,448	38,361	36,423	74,784	7,28
1879	36,192	34,481	70,673	2,769	2,708	5,477	38,961	37,189	76,150	7,19
1878	33,748	31,304	65,052	2,647	2,576	5,223	36,395	33,860	70,275	7,43
1877	35,489	34,046	69,535	2,705	2,591	5,296	38,194	36,637	74,831	7,08
1876	33,232	32,187	65,419	2,654	2,686	5,340	35,886	34,873	70,759	7,55
1875	32,874	31,126	64,000	2,826	2,695	5,521	35,700	33,821	69,521	7,94
1874	33,510	31,645	65,155	2,860	2,883	5,743	36,370	34,528	70,898	8,10
1873	32,188	30,525	62,713	2,909	2,800	5,709	35,097	33,325	68,422	8,34
1872	31,006	29,315	60,321	2,914	2,954	5,868	33,920	32,269	66,189	8,87
1871	30,791	29,594	60,385	3,115	3,067	6,182	33,906	32,661	66,567	9,29
1870	29,549	28,311	57,860	3,014	2,874	5,888	32,563	31,185	63,748	9,94
1869	27,829	26,383	54,212	2,187	1,996	4,183	30,016	28,379	58,395	7,16
1868	20,810	19,731	40,541	1,613	1,603	3,216	22,423	21,334	43,757	7,35

## 9. Elävänä syntyneet kuukausittain v. 1890.

### Naissances par mois en 1890.

Kuukausi. Mois.	Lutherilaiset. — Luthériens.								Kreikkalais-venäläiset ja Katoliset. Grecs-orthodoxes et Catholiques-romains.								Summa. — Total.				
	Aviolapset.		Aviottomat.		Summa.				Aviolapset.		Aviottomat.		Summa.				Miehenpuolet. Sexe masculin.	Vainonpuolet. Sexe féminin.	Molemmat sukupuolet. Les deux sexes.	Siitä	
	Légitimes.		Illégitimes.		Total.				Légitimes.		Illégitimes.		Total.							Aviolapset.	Illégitimes.
	Miehenp. Sexe masc.	Vainonp. Sexe femm.	Miehenp. Sexe masc.	Vainonp. Sexe femm.	Miehenp. Sexe masc.	Vainonp. Sexe femm.	Miehenp. Sexe masc.	Vainonp. Sexe femm.	Miehenp. Sexe masc.	Vainonp. Sexe femm.	Miehenp. Sexe masc.	Vainonp. Sexe femm.	Miehenp. Sexe masc.	Vainonp. Sexe femm.	Miehenp. Sexe masc.	Vainonp. Sexe femm.	Miehenp. Sexe masc.	Vainonp. Sexe femm.	Aviolapset. Légitimes.	Aviottomat. Illégitimes.	
Tammikuu .	3,398	3,290	228	263	3,626	3,553	7,179	58	41	3	1	61	42	103	3,687	3,595	7,282	6,787	495		
Helmikuu .	2,878	2,611	214	218	3,092	2,829	5,921	61	36	3	3	64	36	100	3,156	2,865	6,021	5,586	435		
Maaliskuu .	3,247	3,057	248	257	3,495	3,314	6,809	48	47	4	3	52	50	102	3,547	3,364	6,911	6,399	512		
Huhtikuu .	2,887	2,737	198	208	3,085	2,945	6,030	49	44	1	1	50	45	95	3,135	2,990	6,125	5,717	408		
Toukokuu .	3,155	2,983	237	228	3,392	3,211	6,603	58	53	6	2	64	55	119	3,456	3,266	6,722	6,249	473		
Kesäkuu .	3,269	3,068	243	236	3,512	3,304	6,816	86	57	2	1	88	58	146	3,600	3,362	6,962	6,480	482		
Heinäkuu .	3,445	3,282	227	245	3,672	3,527	7,199	73	87	3	2	76	89	165	3,748	3,616	7,364	6,887	477		
Elokuu .	3,096	2,948	151	171	3,247	3,119	6,366	80	66	6	2	86	68	154	3,333	3,187	6,520	6,190	330		
Syyskuu .	2,649	2,494	162	116	2,811	2,610	5,421	62	43	6	1	68	44	112	2,879	2,654	5,533	5,248	285		
Lokakuu .	2,428	2,266	136	144	2,564	2,410	4,974	49	56	—	4	49	60	109	2,613	2,470	5,083	4,799	284		
Marraskuu .	2,901	2,708	166	163	3,067	2,871	5,938	50	55	3	—	53	55	108	3,120	2,926	6,046	5,714	332		
Joulukuu .	3,472	3,258	228	241	3,700	3,499	7,199	46	41	3	2	49	43	92	3,749	3,542	7,291	6,817	474		
<b>Summa</b>	<b>36,825</b>	<b>34,702</b>	<b>2,438</b>	<b>2,490</b>	<b>39,263</b>	<b>37,192</b>	<b>76,455</b>	<b>720</b>	<b>626</b>	<b>40</b>	<b>19</b>	<b>760</b>	<b>645</b>	<b>1,405</b>	<b>40,023</b>	<b>37,837</b>	<b>77,860</b>	<b>72,873</b>	<b>4,987</b>		

## 10. Kuolleena syntyneet v. 1890, kuukausittain.

## Morts-nés en 1890, par mois.

Kuukausi. Mois.	Aviolapsat. Légitimes.			Aviottomat. Illégitimes.			Summa kuolleena syntyneet. Total des morts-nés.			Kaupungeissa. Dans les villes.	Maaseutakunnissa. Communes rurales.
	Miehepuolet. Sexe masc.	Vaimonpuolet. Sexe fémin.	Molemm. sukup. Les deux sexes.	Miehepuolet. Sexe masc.	Vaimonpuolet. Sexe fémin.	Molemm. sukup. Les deux sexes.	Miehepuolet. Sexe masc.	Vaimonpuolet. Sexe fémin.	Molemm. sukup. Les deux sexes.		
Tammikuu . . .	107	79	186	19	8	27	126	87	213	17	196
Helmikuu . . .	88	53	141	11	11	22	99	64	163	20	143
Maaliskuu . . .	87	73	160	15	16	31	102	89	191	14	177
Huhtikuu . . .	97	60	157	17	10	27	114	70	184	13	171
Toukokuu . . .	90	89	179	10	11	21	100	100	200	21	179
Kesäkuu . . .	80	71	151	15	8	23	95	79	174	21	153
Heinäkuu . . .	84	63	147	8	7	15	92	70	162	14	148
Elokuu . . .	87	67	154	5	3	8	92	70	162	19	143
Syyskuu . . .	77	66	143	12	5	17	89	71	160	10	150
Lokakuu . . .	81	67	148	11	8	19	92	75	167	20	147
Marraskuu . . .	86	72	158	7	7	14	93	79	172	20	152
Joulukuu . . .	101	74	175	8	7	15	109	81	190	26	164
Summa	1,065	834	1,899	138	101	239	1,203	935	2,138	215	1,923
Lutherilaisia . .	1,062	830	1,892	138	101	239	1,200	931	2,131	212	1,919
Kreikk.-venäl. .	3	4	7	—	—	—	3	4	7	3	4
Roomalais-ka- tolisia . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1889 . . . . .	1,149	882	2,031	138	115	253	1,287	997	2,284	215	2,069
1888 . . . . .	1,155	914	2,069	171	122	293	1,326	1,036	2,362	214	2,148
1887 . . . . .	1,187	929	2,116	138	124	262	1,325	1,053	2,378	227	2,151
1886 . . . . .	1,098	861	1,959	131	110	241	1,229	971	2,200	185	2,015
1885 . . . . .	1,066	842	1,908	136	116	252	1,202	958	2,160	200	1,960
1884 . . . . .	1,132	871	2,003	152	109	261	1,284	980	2,264	215	2,049
1883 . . . . .	1,113	802	1,915	143	114	257	1,256	916	2,172	159	2,013
1882 . . . . .	1,073	855	1,928	156	108	264	1,229	963	2,192	162	2,030
1881 . . . . .	1,054	718	1,772	130	131	261	1,184	849	2,033	153	1,880
1880 . . . . .	1,053	841	1,894	153	115	268	1,206	956	2,162	182	1,980
1879 . . . . .	1,118	823	1,941	137	109	246	1,255	932	2,187	169	2,018
1878 . . . . .	1,008	806	1,814	134	115	249	1,142	921	2,063	136	1,927

## II. V. 1890 kuolleet

## Décès par mois dans chaque

Kuukausi.	Mois.	Gouv. de Ny-land.	Uudenmaa lään.	Turun ja Porin lääni.	Hämeen lään.	Gouv. de Tavastehus.	Hämeen lään.	Gouv. de Vi-borg.	Wijurin lään.	Mikkelin lään.	Gouv. de St Michel.	Kuopion lään.	Kuopion lään.
		Miehepuolet. Sexe masc.	Vaimonpuolet. Sexe femm.										
1	Tammikuu	286	251	523	496	307	275	416	372	298	242	349	361
2	Helmikuu	211	204	323	321	199	210	341	308	180	196	223	239
3	Maaliskuu	189	226	358	324	230	228	370	374	177	181	261	284
4	Huhtikuu	215	166	333	340	177	175	380	322	170	174	244	259
5	Toukokuu	204	185	299	301	202	157	365	311	152	146	267	276
6	Kesäkuu	171	166	304	290	183	161	325	290	167	148	225	206
7	Heinäkuu	178	168	318	262	160	166	319	277	124	152	231	197
8	Elokuu	218	167	348	270	185	182	253	264	120	124	179	186
9	Syyskuu	153	155	279	265	175	155	250	246	103	94	159	158
10	Lokakuu	194	160	355	311	221	226	296	236	131	133	185	210
11	Marraskuu	208	190	399	390	231	225	301	287	136	134	193	196
12	Joulukuu	236	231	438	376	250	244	323	314	156	152	223	192
13	Summa	2,463	2,269	4,277	3,946	2,520	2,404	3,939	3,601	1,914	1,876	2,739	2,764
14	Joista kaupungeissa. (Dans les villes).	806	669	696	564	347	330	304	278	53	48	94	96
15	Maaseurakunnissa. (Communes rurales).	1,657	1,600	3,581	3,382	2,173	2,074	3,635	3,323	1,861	1,828	2,645	2,668
16	1889	2,279	2,167	3,613	3,375	2,315	2,232	4,231	4,046	1,995	2,075	2,982	2,790
17	1888	2,299	2,324	3,528	3,443	2,316	2,238	3,808	3,802	1,935	1,955	2,889	2,715
18	1887	1,982	1,935	3,299	3,182	1,956	2,036	3,715	3,511	1,793	1,810	2,846	2,989
19	1886	2,362	2,212	3,643	3,562	2,390	2,217	3,788	3,480	1,979	1,993	3,769	3,586
20	1885	2,319	2,117	3,258	3,104	2,538	2,517	3,775	3,763	2,207	2,124	3,367	3,184
21	1884	2,455	2,278	3,364	3,251	2,168	2,092	4,089	3,944	2,072	2,009	2,483	2,468
22	1883	2,218	2,096	3,395	3,296	2,529	2,325	3,765	3,423	1,898	1,869	2,381	2,415
23	1882	2,201	2,147	4,044	3,774	2,468	2,436	3,795	3,611	1,863	1,909	2,866	2,555
24	1881	2,231	2,160	4,147	3,991	2,798	2,700	4,210	4,020	1,998	1,939	3,609	3,440
25	1880	2,261	2,180	3,593	3,350	2,429	2,413	4,733	4,455	2,513	2,450	3,459	3,204
26	1879	1,982	1,902	3,091	3,079	1,797	1,852	3,564	3,484	1,660	1,613	2,697	2,526
27	1878	2,251	1,985	3,296	3,217	2,253	2,299	3,916	3,933	2,445	2,390	3,371	3,529

## kunkausittain joka läänissä.

## gouvernement en 1890.

Gouv. de Wasa.	Vaasan lään.	Gouv. d'Uleåborg.	Uuden lääni.	Koko Suomi.		Tästä lukumäärästä De ce nombre							
				Toute la Finlande.		Lutherilaisia. Luthériens.		Kreikkalais-venäläisiä. Grecs-orthod.		Roomalais-katolisia. Catholiques-romains.			
				Miehepuolet. Sexe masc.	Vaimonpuolet. Sexe femm.	Miehepuolet. Sexe masc.	Vaimonpuolet. Sexe femm.	Miehepuolet. Sexe masc.	Vaimonpuolet. Sexe femm.	Miehepuolet. Sexe masc.	Vaimonpuolet. Sexe femm.		
506	562	288	274	2,973	2,833	5,806	2,931	2,791	42	42	—	—	1
333	328	164	200	1,974	2,006	3,980	1,936	1,973	35	33	3	—	2
344	318	197	200	2,126	2,135	4,261	2,084	2,088	41	47	1	—	3
312	311	201	169	2,032	1,916	3,948	1,996	1,881	35	35	1	—	4
327	292	185	185	2,001	1,853	3,854	1,948	1,820	50	33	3	—	5
287	220	171	171	1,833	1,652	3,485	1,778	1,614	54	38	1	—	6
247	236	186	134	1,763	1,592	3,355	1,704	1,555	58	37	1	—	7
262	268	151	142	1,716	1,603	3,319	1,678	1,567	37	36	1	—	8
275	247	140	143	1,534	1,463	2,997	1,492	1,418	41	45	1	—	9
269	262	163	147	1,814	1,685	3,499	1,775	1,653	37	32	2	—	10
353	291	173	137	1,994	1,850	3,844	1,958	1,818	34	32	2	—	11
351	317	161	167	2,138	1,993	4,131	2,095	1,958	43	35	—	—	12
3,866	3,652	2,180	2,069	23,898	22,581	46,479	23,375	22,136	507	445	16	—	13
221	234	174	164	2,695	2,383	5,078	2,600	2,343	79	40	16	—	14
3,645	3,418	2,006	1,905	21,203	20,198	41,401	20,775	19,793	428	405	—	—	15
3,784	3,503	2,118	2,174	23,317	22,362	45,679	22,776	21,863	534	493	7	6	16
3,923	3,847	2,207	2,188	22,905	22,512	45,417	22,415	22,085	483	422	7	5	17
3,824	3,604	2,089	2,104	21,704	21,171	42,875	21,147	20,724	532	444	25	3	18
4,187	4,053	3,194	3,099	25,312	24,202	49,514	24,767	23,759	522	440	23	3	19
4,360	4,247	2,706	2,675	24,530	23,731	48,261	23,962	23,278	542	447	26	6	20
4,534	4,390	2,045	1,962	23,210	21,994	45,204	22,729	21,600	541	389	30	5	21
4,598	4,129	1,979	1,975	22,763	21,528	44,291	22,273	21,177	457	346	33	5	22
4,399	4,099	2,403	2,251	24,039	22,782	46,821	23,540	22,373	465	405	34	4	23
4,942	4,712	2,445	2,402	26,380	25,364	51,744	25,702	24,779	642	580	36	5	24
3,891	3,707	2,156	2,063	25,035	23,822	48,857	24,333	23,269	681	545	21	8	25
3,264	3,087	1,942	1,910	19,997	19,453	39,450	19,468	18,963	500	484	29	6	26
3,893	3,712	2,656	2,590	24,081	23,655	47,736	23,579	23,160	476	489	26	6	27

## 12. V. 1890 kuolleet, ikävuotten mukaan.

## Décès par âge en 1890.

Ikä. Âge.	Sexe masc.	Miehenpuolet. Sexe femm.	Vainonpuolet. Sexe femm.	Summa. Total.	Ikä. Âge.	Sexe masc.	Miehenpuolet. Sexe femm.	Vainonpuolet. Sexe femm.	Summa. Total.	Ikä. Âge.	Sexe masc.	Miehenpuolet. Sexe femm.	Vainonpuolet. Sexe femm.	Summa. Total.
0—1	v.	6,157	4,876	11,033	35—36	v.	126	126	252	70—71	v.	246	293	539
1—2	"	1,940	1,737	3,677	36—37	"	156	169	325	71—72	"	265	276	541
2—3	"	1,093	1,036	2,129	37—38	"	131	123	254	72—73	"	239	270	509
3—4	"	710	675	1,385	38—39	"	152	128	280	73—74	"	229	292	521
4—5	"	481	469	950	39—40	"	141	155	296	74—75	"	242	283	525
5—6	"	316	346	662	40—41	"	152	141	293	75—76	"	227	294	521
6—7	"	264	259	523	41—42	"	148	136	284	76—77	"	180	232	412
7—8	"	215	209	424	42—43	"	147	131	278	77—78	"	198	226	424
8—9	"	184	176	360	43—44	"	126	124	250	78—79	"	172	204	376
9—10	"	151	135	286	44—45	"	145	139	284	79—80	"	150	221	371
10—11	"	140	126	266	45—46	"	145	124	269	80—81	"	121	169	290
11—12	"	109	114	223	46—47	"	164	134	298	81—82	"	79	129	208
12—13	"	98	109	207	47—48	"	177	132	309	82—83	"	74	113	187
13—14	"	109	116	225	48—49	"	156	135	291	83—84	"	72	105	177
14—15	"	87	98	185	49—50	"	159	132	291	84—85	"	58	102	160
15—16	"	92	135	227	50—51	"	188	145	333	85—86	"	74	82	156
16—17	"	111	119	230	51—52	"	169	138	307	86—87	"	46	79	125
17—18	"	113	137	250	52—53	"	172	134	306	87—88	"	44	58	102
18—19	"	134	128	262	53—54	"	165	134	299	88—89	"	31	51	82
19—20	"	151	140	291	54—55	"	166	135	301	89—90	"	26	49	75
20—21	"	165	142	307	55—56	"	203	145	348	90—91	"	19	24	43
21—22	"	139	105	244	56—57	"	190	141	331	91—92	"	5	16	21
22—23	"	129	101	230	57—58	"	164	139	303	92—93	"	5	10	15
23—24	"	124	105	229	58—59	"	156	154	310	93—94	"	4	7	11
24—25	"	120	111	231	59—60	"	193	183	376	94—95	"	1	11	12
25—26	"	141	153	294	60—61	"	223	191	414	95—96	"	2	8	10
26—27	"	173	142	315	61—62	"	209	223	432	96—97	"	3	6	9
27—28	"	139	122	261	62—63	"	226	212	438	97—98	"	—	1	1
28—29	"	143	124	267	63—64	"	205	223	428	98—99	"	—	2	2
29—30	"	133	116	249	64—65	"	288	290	578	99—100	"	—	1	1
30—31	"	120	142	262	65—66	"	219	252	471	105—106	"	—	1	1
31—32	"	144	124	268	66—67	"	249	255	504					
32—33	"	139	123	262	67—68	"	257	263	520					
33—34	"	137	130	267	68—69	"	245	284	529					
34—35	"	121	104	225	69—70	"	252	312	564					
										Summa	23,898	22,581	46,479	



**14. Matkaa varten Amerikkaan passin ottaneitten luku Waasan ja Oulun lääneistä vuonna 1891, jaettuna sukupuolen, iän ja ammatin mukaan.**

**Nombre des personnes des provinces de Wasa et d'Uleåborg, qui en 1891 ont pris des passe-ports pour partir pour l'Amérique, repartis par sexe, par âge et par profession.**

	Koko luku passin ottaneita: Nombre des personnes, qui ont pris des passe-ports:			Edellämainittujen ikä: Personnes précédentes, classées par âges:									
	Miehepuolia. Sexe masculin.	Vainonpuolia. Sexe féminin.	Summa. Total.	yli 40 v. âgés de plus de 40 ans.		39-21 v.		20-16 v.		alle 16 v. au-dessous de 16 ans.		ikä tuntem. âge inconnu.	
				Miehep. Sexe masc.	Vainonp. Sexe fem.	Miehep. Sexe masc.	Vainonp. Sexe fem.	Miehep. Sexe masc.	Vainonp. Sexe fem.	Miehep. Sexe masc.	Vainonp. Sexe fem.	Miehep. Sexe masc.	Vainonp. Sexe fem.
Talollisia . . . . .	246	32	278	79	5	159	20	7	1	—	—	1	6
Lampuotia ja entisiä talollisia . . . . .	31	16	47	4	—	17	5	8	4	1	—	1	7
Talollisten poikia ja tyttäriä . . . . .	617	269	886	5	1	258	102	304	106	41	22	9	38
Torppareita . . . . .	199	27	226	55	4	134	16	8	1	—	—	2	6
Torpparien poikia ja tyttäriä . . . . .	181	75	256	1	2	81	22	70	27	28	21	1	3
Talonomistajia . . . . .	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Kauppamiehiä ja puotipalvelioita . . . . .	4	3	7	—	1	1	—	—	1	3	1	—	—
Merikapteeneja . . . . .	4	1	5	—	—	—	1	1	—	2	—	1	—
Merimiehiä . . . . .	33	8	41	4	2	23	2	3	1	1	—	2	3
Puuseppiä ja salvumiehiä . . . . .	11	5	16	—	—	2	3	2	—	6	2	1	—
Maalareja . . . . .	5	1	6	—	—	2	—	3	1	—	—	—	—
Seppiä . . . . .	5	6	11	—	—	3	1	2	2	—	—	—	1
Leipureja . . . . .	3	—	3	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—
Värjärejä . . . . .	2	—	2	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Räätälejä . . . . .	5	6	11	—	—	2	3	1	1	2	2	—	—
Nahkureja . . . . .	10	1	11	—	—	5	—	4	—	—	—	1	1
Suutareja ja satulantekijöitä . . . . .	14	2	16	3	—	9	—	2	—	—	2	—	—
Muita käsityöläisiä . . . . .	3	3	6	—	—	1	3	—	—	—	—	2	—

Kisällejä ja tehtaalaisia . . . . .	2	—	2	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Palvelusväkeä . . . . .	85	162	247	1	3	38	74	41	53	4	2	1	30
Itsellisiä ja mäkitupalaisia . . . . .	858	382	1,240	93	23	469	148	181	75	103	99	12	37
Työväkeä ja irtolaisia . . . . .	133	59	192	10	4	70	23	21	4	27	26	5	2
Alemp. kruunun ja kunnan palvel. . . . .	20	16	36	—	1	11	4	5	1	4	7	—	3
Virkamiehiä (myös sotilaita) . . . . .	8	—	8	—	—	6	—	1	—	—	—	1	—
Ammatiltaan ilmoittamatta . . . . .	4	8	12	—	—	2	1	—	1	2	6	—	—
Muita . . . . .	22	17	39	1	1	14	8	2	1	5	—	—	7
<b>Summa</b>	<b>2,506</b>	<b>1,099</b>	<b>3,605</b>	<b>256</b>	<b>47</b>	<b>1,312</b>	<b>436</b>	<b>669</b>	<b>280</b>	<b>229</b>	<b>192</b>	<b>40</b>	<b>144</b>

Siitä kaupungeista . . . . .	122	128	250	7	7	70	43	16	23	19	23	10	32
„ maaseurakunnista . . . . .	2,384	971	3,355	249	40	1,242	393	653	257	210	169	30	112
Sitä paitsi ilman tarkempaa ilmoitusta Waasan läänistä . . . . .	908	356	1,264										
<b>Summa</b>	<b>3,414</b>	<b>1,455</b>	<b>4,869</b>										

Passin ottaneita Waasan ja Oulun lääneistä:													
vuonna 1890 . . . . .	4,170	1,812	<sup>1)</sup> 5,982	328	47	1,560	449	790	199	226	218	130	451
„ 1889 . . . . .	3,262	1,078	<sup>2)</sup> 4,340	298	22	1,366	152	475	76	132	98	1	423
„ 1888 . . . . .	3,231	974	<sup>3)</sup> 4,205	303	25	1,521	176	307	39	108	104	26	315
„ 1886 . . . . .	5,067	1,050	<sup>4)</sup> 6,117	522	24	2,330	138	507	33	158	128	36	393
„ 1887 . . . . .	1,042	282	1,324	129	4	696	52	137	10	52	44	28	172

39-16 v.													
„ 1885 . . . . .	274	165	439	15	3	199	39			35	31	25	92
„ 1884 . . . . .	689	200	889	80	8	538	114			46	53	25	25

Passin ottaneita Waasan läänistä:													
vuonna 1883 . . . . .	1,352	264	1,616	123	12	1,179	154			30	32	20	66
„ 1882 . . . . .	1,296	263	1,559	148	14	1,095	120			32	33	21	96

<sup>1)</sup> Siitä 4,308 tarkemmin ilmoitettua.  
<sup>2)</sup> „ 3,043 „ „  
<sup>3)</sup> „ 2,924 „ „  
<sup>4)</sup> „ 4,269 „ „

15. Kylvö, sato ja satojyvä eri viljelyskasveista v. 1890.  
Sémencc et récolte en 1890.

Lääni. Gouvernements.	Kylvetty. — Sémencc.							
	Vehnää. Froment.	Ruista. Seigle.	Ohraa. Orge.	Kauraa. Avoine.	Sekulia. Météil.	Tattaria. Sarrasin.	Herneitä. Pois.	Perunoita. Pommes de terre.
	Hehtolitraa.							
Uudenmaan . . . . .	989	65,873	11,692	127,563	3,754	5	4,894	133,167
Turun ja Porin . . . . .	4,246	137,073	42,132	229,513	2,711	44	7,240	203,898
Hämeen . . . . .	735	85,306	27,645	120,542	2,236	—	6,602	121,102
Wiipurin . . . . .	249	87,455	36,247	176,814	1,194	466	1,942	132,580
Mikkelin . . . . .	598	72,334	28,575	99,838	12,569	978	2,727	99,171
Kuopion . . . . .	340	61,479	77,131	54,259	5,769	289	814	136,970
Waasan . . . . .	104	110,214	83,883	162,168	1,022	7	1,027	225,712
Oulun . . . . .	15	32,457	98,011	11,409	336	—	2	89,255
<b>Summa</b>	<b>7,276</b>	<b>652,191</b>	<b>405,316</b>	<b>982,106</b>	<b>29,591</b>	<b>1,789</b>	<b>25,248</b>	<b>1,141,855</b>

Lääni. Gouvernements.	Korjattu. — Récolte.										
	Vehnää. Froment.	Ruista. Seigle.	Ohraa. Orge.	Kauraa. Avoine.	Sekulia. Météil.	Tattaria. Sarrasin.	Herneitä. Pois.	Perunoita. Pommes de terre.	Nauriita ja muita juuri- hedelmiä. Raves etc.	Pellavia. Lin.	Hampuja. Chanvre.
	Hehtolitraa.									Kilogrammaa.	
Uudenmaan . . . . .	6,720	488,223	63,990	669,073	21,955	36	27,753	607,512	20,122	145,506	1,912
Turun ja Porin . . . . .	29,955	896,507	229,925	1,424,722	17,759	101	42,031	765,794	57,928	341,241	10,277
Hämeen . . . . .	6,716	573,895	165,329	752,883	13,242	—	34,607	653,352	41,285	651,345	72,371
Wiipurin . . . . .	1,706	597,858	172,341	775,147	5,787	5,552	12,799	795,098	79,855	320,381	141,859
Mikkelin . . . . .	3,537	478,531	153,117	507,032	69,814	6,776	16,079	497,473	70,789	162,940	221,991
Kuopion . . . . .	1,868	492,648	453,491	278,759	44,010	3,542	5,782	832,869	83,309	116,623	342,737
Waasan . . . . .	559	745,317	557,436	1,039,707	7,097	46	4,671	1,345,704	79,366	151,074	162,269
Oulun . . . . .	101	245,221	516,055	71,154	1,934	—	17	570,439	16,072	935	46,743
<b>Summa</b>	<b>51,162</b>	<b>4,518,220</b>	<b>2,311,684</b>	<b>5,518,477</b>	<b>181,598</b>	<b>16,053</b>	<b>143,739</b>	<b>6,068,241</b>	<b>448,726</b>	<b>1,890,045</b>	<b>1,000,159</b>

# Satojyvä hehtolitrasta keskimäärin.

Récolte moyenne d'un hectolitre.

# Sato väestön suhteen.

Rapport de la production des céréales à la population.

Lääni. Gouvernements.	Vehnistä. Froment.	Rukiista. Seigle.	Ohraista. Orges.	Kaurasta. Avoine.	Sekulista. Mélil.	Tattarista. Sarrasin.	Herneistä. Pois.	Pernustoja. Pommes de terre.	Lääni. Gouvernements.	Henkeä kohti. La récolte en moyenne sur chaque habitant.					
										Ruista ja vehnä. Seigle et fro- ment.	Ohraa. Orges.	Kauraa ja sekulia. Avoine et mélil.	Herneitä ja tattaria. Pois et sarrasin.	Pernustoa. Pommes de terre.	Hayes etc.
Hehtolitraa.									Hehtolitraa.						
Uudenmaan . . . . .	6,79	7,41	5,47	5,25	5,85	7,20	5,67	4,56	Uudenmaan . . . . .	2,09	0,27	2,92	0,12	2,57	0,08
Turun ja Porin . . . . .	7,05	6,54	5,46	6,21	6,55	2,30	5,81	3,76	Turun ja Porin . . . . .	2,35	0,58	3,67	0,11	1,95	0,15
Hämeen . . . . .	9,14	6,73	5,98	6,25	5,92	—	5,24	5,40	Hämeen . . . . .	2,27	0,65	2,99	0,14	2,55	0,16
Wiipurin . . . . .	6,85	6,84	4,75	4,38	4,85	11,91	6,59	6,00	Wiipurin . . . . .	1,72	0,49	2,24	0,05	2,22	0,23
Mikkelin . . . . .	5,91	6,62	5,36	5,08	5,55	6,93	5,90	5,02	Mikkelin . . . . .	2,67	0,85	3,20	0,13	2,76	0,39
Kuopion . . . . .	5,49	8,01	5,88	5,14	7,63	12,26	7,10	6,08	Kuopion . . . . .	1,71	1,57	1,12	0,03	2,88	0,29
Waasan . . . . .	5,38	6,76	6,65	6,41	6,94	6,57	4,55	5,97	Waasan . . . . .	1,80	1,34	2,52	0,01	3,25	0,19
Oulun . . . . .	6,73	7,56	5,27	6,24	5,76	—	8,50	6,39	Oulun . . . . .	1,00	2,11	0,30	0,0001	2,33	0,07
Keskimääräinen sato maassa	7,03	6,93	5,70	5,62	6,14	8,97	5,69	5,31	Keskimäärä koko maassa	1,93	0,98	2,41	0,07	2,57	0,19
Keskimääräinen sato maassa 1889	6,84	7,04	5,53	5,26	5,19	8,44	4,96	6,23	Keskimäärä koko maassa 1889	1,97	0,91	2,13	0,06	2,55	0,17
" " 1888	7,38	6,83	5,10	5,28	4,93	7,86	4,25	5,60	" " 1888	1,94	0,86	2,10	0,05	2,23	0,15
" " 1887	7,74	7,09	5,61	5,69	5,65	8,42	4,88	6,13	" " 1887	2,06	0,96	2,30	0,07	2,48	0,15
" " 1886	7,07	7,00	5,63	5,36	5,33	10,81	5,60	6,54	" " 1886	2,04	0,97	2,03	0,07	2,62	0,16
" " 1885	6,29	6,13	4,98	4,83	4,76	7,87	5,40	6,07	" " 1885	1,78	0,86	1,75	0,07	2,28	0,15
" " 1884	6,51	6,32	4,90	4,83	4,81	7,05	4,46	5,05	" " 1884	1,81	0,87	1,73	0,05	1,81	0,13
" " 1883	6,58	7,00	5,50	5,18	5,13	8,92	4,58	6,05	" " 1883	2,03	0,97	1,75	0,07	2,29	0,16
" " 1882	6,87	6,58	5,45	4,93	5,00	8,95	5,34	5,93	" " 1882	1,86	0,97	1,62	0,07	2,17	0,16
" " 1881	5,42	4,26	5,10	4,69	4,70	6,89	3,42	6,00	" " 1881	1,22	0,91	1,47	0,03	2,16	0,15

## 16. Maan kameraalinen jako sekä maanomistajain ja

Classification des terres. Nombre des pro-

Lääni. Gouvernements.	Manttalia. (Unité cadastrale).				Maanomistajia, jolla Propriétaires			
	Penttilenmaata. Terre censitaire.	Kruununmaata. Terre de la couronne.	Riiksimäntä. Terre seigneuriale.	Summa. Total.	enemmän kuin 100 plus de 100	25-100 de 25 à 100	5-25 de 5 à 25	alleenmuin kuin 5 moins de 5
					hehtaaria viljeltyä hectares terres labou-			
Uudenmaan . . .	1,719,70	168,05	408,87	2,296,62	177	1,075	4,319	688
Turun ja Po- rin . . . . .	4,002,56	374,07	621,41	4,998,04	303	2,561	6,403	2,101
Hämeen . . . .	2,013,91	173,45	227,90	2,415,26	288	1,808	4,746	443
Wiipurin . . . .	1,101,08	500,42	753,14	2,354,64	1,894	7,906	9,856	9,433
Mikkelin . . . .	1,062,31	113,15	12,07	1,187,53	506	1,258	5,106	2,113
Kuopion . . . .	1,361,02	194,47	80,39	1,635,88	99	2,168	7,275	5,101
Waasan . . . .	2,429,97	202,39	6,91	2,639,27	735	4,008	11,541	5,668
Oulun . . . . .	1,777,33	397,05	1,50	2,175,88	25	684	5,809	8,485
Summa	15,467,88	2,123,05	2,112,19	19,703,12	4,027	21,468	55,055	34,032

torpparein lukumäärä kussakin läänissä <sup>31/12</sup> v. 1890.propriétaires et des petits fermiers au <sup>31/12</sup> 1890.

oli ayants	Maatorppareita. Nombre des petits fermiers.	Hehtaaria maata, joka kuului Terres (hectares) appartenantes à						Yhteensä. Total.
		kruunulle. la couronne.	aatelistoille. la noblesse.	pappiloihin. presbyteres.	vieraitten maiden ma- nastille. étrangers.	muille maanomistajille. autres propriétaires.		
Summa. Total.								
maata. rables.								
6,259	4,602	22,803	99,661	10,009	519	1,054,208	1,187,200	
11,368	17,769	302,958	69,517	25,310	3,554	2,015,761	2,417,100	
7,285	8,469	175,060	68,731	17,156	1,678	1,895,775	2,158,400	
29,089	4,329	446,680	64,189	32,114	49,057	2,912,060	3,504,100	
8,983	6,457	55,898	34,247	21,525	4,782	2,167,548	2,284,000	
14,643	7,622	598,545	5,858	33,337	18,186	3,617,074	4,273,000	
21,952	15,141	491,201	6,218	49,068	232	3,624,381	4,171,100	
15,003	5,547	12,788,497	3,233	39,073	1,136	3,732,161	16,564,100	
114,582	69,936	14,881,642	351,654	227,592	79,144	21,018,968	36,559,000	

## 17. Katsaus verohintamääriin vuosina 1870—1891.

Prix-courants officiels des denrées et des corvées publiques  
1870—1891.

Lääni. Gouvernements.	Vehnä. Froment.		Ruis. Seigle.		Ohra. Orgé.		Avoine.		Yöli. Reuue.		Miehen päätyttö. Hommee.		Tevos- joukko de cheval.	
	Hehtolitraalta. Par hectolitre.								10 kilogr:ilta. Par 10 kilogr.		Kappaleelta. Par chacune.			
	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.	M.	p.
Vuonna 1891:														
Uudenmaan . . .	19	—	17	—	12	—	9	—	20	—	2	—	4	—
Turun ja Porin . .	18	50	16	—	11	—	7	50	19	—	1	75	3	50
Hämeen . . . . .	18	50	16	—	11	—	8	—	17	65	1	50	3	—
Wiipurin . . . . .	20	—	18	—	11	50	8	50	18	—	1	75	3	50
Mikkelin . . . . .	—	—	15	50	10	—	7	50	16	50	1	40	2	80
Kuopion . . . . .	—	—	16	50	11	50	8	—	17	—	1	25	2	50
Waasan . . . . .	—	—	14	—	9	—	7	—	16	71	1	75	3	50
Oulun . . . . .	—	—	14	50	11	—	7	—	17	50	1	75	3	50
Keskim. (Moyenne)	19	—	15	94	10	88	7	81	17	80	1	64	3	29
1890 Keskim. (Moyenne)														
1889	15	40	11	50	8	89	5	93	15	62	1	51	3	03
1888	14	78	10	38	8	34	5	54	16	12	1	43	2	85
1887	14	71	9	54	7	73	5	16	15	96	1	36	2	73
1886	14	41	8	64	7	20	4	55	15	22	1	36	2	73
1886	15	31	10	50	8	79	5	49	13	89	1	39	2	79
1885	18	04	12	89	10	20	6	22	15	52	1	41	2	82
1884	18	50	13	34	10	46	6	40	17	21	1	41	2	82
1883	18	65	13	42	10	54	6	37	17	02	1	41	2	82
1882	18	95	13	95	11	07	6	40	17	65	1	40	2	81
1881	21	08	17	02	12	21	7	28	18	64	1	36	2	78
1880	18	35	14	82	11	30	6	67	17	72	1	36	2	72
1879	17	59	12	58	10	09	5	69	12	35	1	35	2	70
1878	18	20	13	34	10	61	5	91	13	82	1	35	2	70
1877	18	95	13	80	11	22	6	97	18	39	1	20	2	40
1876	19	71	15	16	12	43	8	11	20	52	1	20	2	40
1875	19	10	14	86	12	21	7	92	18	82	1	20	2	40
1874	19	41	14	90	12	21	7	77	18	89	1	20	2	40
1873	18	35	13	68	11	15	6	86	16	51	1	20	2	40
1872	18	65	14	79	11	22	6	63	15	60	1	20	2	40
1871	17	29	13	49	10	54	6	33	15	59	1	20	2	40
1870	16	07	10	20	8	87	5	95	15	07	1	20	2	40

Hinnat määrätään Marraskuussa ja perustuvat vuoden yleisiin hintoihin.

Les prix sont déterminés au mois de Novembre et se basent sur les prix-courants de l'année.

## 18. Talven yli elätettyjen elukkain lukumäärä v. 1890.

### Nombre des animaux domestiques en 1890.

Lääni. Gouvernements.	Hevosia. Chevaux.	Varsoja. Poulains.	Hiirkit ja sonneja. Boeufs et taureaux.	Lehmät. Vaches.	Nuorta karjaa. Jeune bétail.	Lampaita. Moutons.	Sikoja. Cochons.	Vuohia. Chèvres.	Poroja. Rennes.	Kanoja ja kalkkoneja. Poules et dindons.	Muuta siipikarjaa. Autres volailles.
Uudenmaan . . . . .	27,864	3,203	10,736	77,270	28,563	82,170	18,052	424	—	50,341	1,152
Turun ja Porin . . . . .	48,338	3,057	17,004	134,466	55,656	229,020	22,112	4,567	—	78,752	961
Hämeen . . . . .	35,029	4,878	9,719	98,686	33,864	107,205	20,860	3,129	—	42,821	498
Wiipurin . . . . .	36,959	4,625	9,036	129,649	33,815	127,232	42,543	458	—	49,821	1,410
Mikkelin . . . . .	20,732	3,376	9,095	89,224	33,540	69,763	33,578	879	—	18,526	104
Kuopion . . . . .	27,424	5,124	10,001	126,447	33,579	72,731	32,164	465	—	14,094	62
Waasan . . . . .	44,797	4,690	9,280	164,215	51,897	243,183	21,356	5,167	—	36,045	334
Oulun . . . . .	21,416	1,879	6,781	108,319	24,345	122,723	3,527	177	85,859	9,573	49
Summa	262,559	30,832	81,652	928,276	295,259	1,054,027	194,192	15,266	85,859	299,973	4,570

## 19. Petojen tappamia koti-eläimiä v. 1890.

Animaux domestiques tués par des bêtes féroces en 1890.

Lääni. Gouvernements.	Hevosia ja varsia. Chevaux et poulains.	Nauta-eläimiä. Bêtes à cornes.	Lampaita. Moutons.	Sikoja. Cochons.	Vuohia. Chèvres.	Poroja. Rennes.	Siipikarjaa. Volaille.
Uudenmaan . . . . .	—	1	12	—	—	—	848
Turun ja Porin . . . . .	4	13	371	—	10	—	1,330
Hämeen . . . . .	—	2	33	—	1	—	396
Viipurin . . . . .	15	91	550	43	—	—	263
Mikkelin . . . . .	13	31	211	5	—	—	152
Kuopion . . . . .	—	67	809	14	6	—	129
Waasan . . . . .	—	18	382	—	5	—	174
Oulun . . . . .	9	84	819	—	—	1,616	13
Summa	41	307	3,187	62	22	1,616	3,305
Petojen tappamia koti-eläimiä v. 1889	35	225	2,986	43	47	1,635	2,444
” ” ” ” 1888	55	370	3,478	65	26	5,066	2,549
” ” ” ” 1887	37	494	4,020	48	72	1,087	2,935
” ” ” ” 1886	62	506	4,594	101	70	815	3,008
” ” ” ” 1885	97	648	4,467	117	159	1,340	2,496
” ” ” ” 1884	138	708	4,803	237	69	1,061	2,942
” ” ” ” 1883	216	715	4,254	214	95	1,205	2,312
” ” ” ” 1882	274	864	5,246	168	119	1,681	2,366
” ” ” ” 1881	281	1,168	6,442	214	122	3,126	2,228
” ” ” ” 1880	467	1,542	8,939	284	207	3,167	2,464

## 20. Tapettujen peto-eläinten luku ja niistä maksettujen palkintojen määrä v. 1890.

Bêtes féroces tuées en 1890 ainsi que le montant des gratifications accordées aux chasseurs.

Lääni. Gouvernements.	Karahja. Ours.	Susia. Loups.	Iivoksiä. Lynx.	Kettuja. Remards.	Ahnoja. Gloutons.	Saukkoja. Loutres.	Narhia. Martres.	Kieppiä. Hermines.	Oiseaux de proie.	Petoituja. Oiseaux de proie.	Maksettujen pal- kintojen määrä. Le montant des gra- tifications accordées aux chasseurs.
											Markkaa. Mares.
Uudenmaan . . . . .	—	—	4	456	—	28	32	12	509	1,014	
Turun ja Porin . . . . .	—	1	6	484	2	99	4	77	918	625	
Hämeen . . . . .	—	—	26	369	—	47	18	483	982	1,292	
Viipurin . . . . .	25	17	61	471	8	41	32	148	314	4,949	
Mikkelin . . . . .	—	—	15	412	—	49	3	165	309	381	
Kuopion . . . . .	6	—	16	339	—	8	2	261	442	1,339	
Waasan . . . . .	2	—	8	478	—	39	16	229	441	878	
Oulun . . . . .	29	8	2	648	32	56	7	524	871	2,622	
Summa	62	26	138	3,657	42	367	114	1,899	4,786	13,100	
Tapettuja petoja ja makset- tuja palkintoja v. 1889	87	30	246	3,367	29	321	93	1,594	5,104	18,174	
1888	93	48	246	3,301	50	253	95	1,268	5,381	22,296	
1887	78	145	325	3,063	34	242	86	1,135	4,068	23,457	
1886	74	55	485	3,630	26	322	93	1,341	5,169	31,819	
1885	80	83	528	4,679	46	336	134	1,342	4,274	38,928	
1884	105	78	417	4,337	62	269	157	1,562	5,225	36,559	
1883	73	91	451	4,058	48	236	101	1,580	4,372	38,034	
1882	85	128	407	4,005	76	240	148	1,583	3,947	41,154	
1881	136	192	478	4,526	119	222	166	1,744	3,439	53,846	
1880	115	321	301	4,229	136	267	172	1,891	3,509	41,381	

## 21. Osotus krunnumetsäin Aperçu de l'exploitation des forêts

Tarkastuspiirit tai hoitoalueet.  Grands districts forestiers.		Tulot metsänhoidosta Revenus des forêts de la								
		Tärkeimmät ulosannetut metsäntuotteet. Produits forestiers.						Arennille Terres		
		Hehtaaria. Surface en hectares.	Säilähirsii. Hilles.	Rakennushirsii. Bois à bâtir.	Hyly- ja laivahirsii. Débris.	Bois à bruler. Polttopuuta.	Teerapuuta. Bois de gondron.	Niittyä. Prairies.	Hehtaaria. Hectares.	Kuor- man-al. Cubes.
1	Kemin . . . . .	9,523,582	283,315	2,496	97,653	9,258	7,835	—	310	
2	Iin . . . . .	1,882,133	112,654	2,620	8,960	16,972	7,936	244	—	
3	Oulujärven . . . . .	1,322,378	94,691	121	4,644	11,027	33,015	29	415	
4	Waasan läänin . . . . .	401,404	77,338	1,105	13,762	6,799	6,932	487	845	
5	Kuopion läänin . . . . .	514,425	106,596	1,350	122	1,778	414	72	—	
6	Kruun. maat Wiipurin ja Mikkelin läänissä . . . . .	281,108	12,442	5,147	1,450	83,278	1,353	225	—	
7	Evon ja Vesijaon . . . . .	9,251	—	10	—	51	8	—	—	
8	Turun — Hämeen läänin sekä kruun. maat Yläneellä y. m. pitäjissä . . . . .	253,583	101,414	368	23,578	46,788	7,994	414	190	
9	Summa	14,187,864	788,450	13,217	150,169	175,951	65,487	1,471	1,760	
10	1889 . . . . .	14,282,266	587,966	20,366	162,094	133,335	36,418	1,543	1,401	
11	1888 . . . . .	14,285,422	722,517	5,497	134,377	115,257	24,962	1,260	1,681	
12	1887 . . . . .	14,275,185	714,458	5,594	112,116	123,833	33,214	1,416	2,192	
13	1886 . . . . .	14,269,610	589,786	11,700	84,975	72,676	42,529	1,330	1,562	
14	1885 . . . . .	14,269,610	595,829	5,836	87,545	90,152	53,225	1,476	1,706	
15	1884 . . . . .	14,752,960	381,748	20,071	32,159	71,225	57,626	1,429	1,683	
16	1883 . . . . .	14,763,930	487,437	12,913	50,251	73,706	55,831	1,423	1,670	
17	1882 . . . . .	14,727,770	610,409	6,651	100,183	112,956	55,842	2,821	—	
18	1881 . . . . .	14,725,680	492,627	11,123	25,863	63,900	45,537	2,496	—	
19	1880 . . . . .	14,667,320	483,933	31,237	21,709	99,604	48,968	3,054	—	

## hoidosta v. 1890. de la couronne en 1890.

annettu. affectées.		Torpanverot. Rentes payées par des petits fermiers.					Yhteensä tuloja metsänhoidosta. Valeur totale des revenus.	Menot metsänhoidosta. Depenses pour l'administration.
		Kytömaata. Pour défrichement.	Laidunta monelleko aikalle. Pavage pour les bestiaux, pièces.	Rukkiassa. Soigle.	Ohjussa. Org.	Rahassa. En argent.		
Hehtaaria.	Hehtolitraa.						Hehtolitraa.	Markkaa.
—	3,110	—	181	—	4	563,442	106,158	
—	160	104	104	—	24	221,632	68,359	
—	3,888	208	208	7	65	194,643	89,011	
331	4,582	312	305	19	121	405,134	81,775	
—	—	83	83	—	—	207,934	77,796	
—	1,071	126	126	271	—	109,716	72,832	
4	12	20	—	296	—	11,645	10,136	
460	4,348	1,021	—	925	—	455,943	72,696	
795	17,171	1,874	1,007	1,518	214	2,170,089	578,763	
753	18,293	1,716	884	1,916	219	1,758,017	574,231	
675	16,633	1,663	795	1,549	219	1,713,154	558,167	
646	14,273	1,640	786	1,501	223	1,599,830	576,234	
565	12,428	1,604	785	1,888	162	1,250,533	547,331	
462	11,842	1,591	773	1,846	128	1,216,763	576,852	
431	13,600	1,558	740	2,055	132	863,273	557,176	
428	11,782	1,085	1,208	2,129	548	1,024,349	598,072	
—	9,375	—	—	2,420	531	1,382,603	569,294	
—	11,866	—	—	2,442	131	993,446	556,517	
416	11,420	—	—	2,404	131	935,848	538,596	

## 22. Katsaus sahaliikkeesen v. 1890.

## Nombre des scieries ainsi que leur production en 1890.

Lääni. Gouvernements.	Sahojen lukum. Nombre des scieries.			Saharainten lukumäärä. Laines.	Työväkeä. Gens de travail.				Sahattuja tukkoja, kapp. Rilles scieries, pièces.	Valmistuksen määrä kuutiometriissä. Production des scieries en mètres cubes.		
	Yhteensä. Total.	Yösi- à eau.	Häyry- à vapeur.		Miehiä. Hommes.	Naisia. Femmes.	Lapsia alle 15 v. Enfants au-dessous de 15 ans.	Yhteensä. Total.		Prankkujen. Planches.	Lautoja. Ais.	Muita sahattolaita. Autre bois de sciage.
Uudenmaan . . . . .	22	17	39	50	824	55	22	901	1,137,013	50,000	50,000	10,000
Turun ja Porin . . . . .	33	42	75	105	1,745	169	18	1,932	3,127,819	80,271	175,570	22,711
Hämeen . . . . .	53	25	78	109	1,577	105	49	1,731	1,057,623	62,742	50,627	26,995
Wiipurin . . . . .	22	11	33	50	879	99	7	985	1,523,131	92,281	132,774	45,594
Mikkelin . . . . .	11	17	28	36	547	20	16	583	549,642	16,195	33,311	3,339
Kuopion . . . . .	7	22	29	45	812	298	328	1,438	1,065,086	33,624	86,443	5,502
Waasan . . . . .	29	54	83	114	805	34	11	850	824,416	25,784	56,011	3,613
Oulun . . . . .	12	34	46	91	1,073	182	29	1,284	876,044	130,796	25,934	5,948
Summa	189	222	411	600	8,262	962	480	9,704	10,160,774	491,693	610,670	123,702

## 23. Kullanhuuhtominen Ivalojoessa vv. 1870—1891.

Lavage d'or à Ivalojoki pendant les années 1870—1891.

Vuosi. Année.	Huuhtomisajalta Päiviä. La durée du lavage. Jours.	Käynnissä olleita huutolaitoksia. Nombre des lavoirs en activité.	Työväki. Ouvriers.		Huuhtolaiton sermiä mitättyä kanto- metreissä.	Kullan saalis. L'or obtenu.	Keskimäärin saadun I grammaa kultaa allaanhuutolusta sermämäärästä. Kantokontrolli. En moyenne on a obtenu un gramme d'or d'une masse de gravier, mètres cubes.	Huuhtomis- päivätyö antoi keskimäärin En moyenne on a acquis par une journée		
			Keskimäärä viikossa. En moyenne par semaine.	Koko lukumäärä. Nombre total.				kultagrammama. grammes d'or.	vuosittain valeur en Mkkaa.	p.
1870	81	18	335	198	3,248	19,137	0,17	2,87	9	18
1871	89	22	491	330	7,682	56,692	0,14	2,89	9	24
1872	94	21	421	328	9,994	55,074	0,18	2,60	8	32
1873	85	23	317	232	6,098	32,047	0,19	2,36	7	55
1874	83	16	226	118	3,350	22,594	0,15	2,45	7	84
1875	97	9	118	63	2,140	16,978	0,13	3,17	10	15
1876	83	8	90	51	1,406	9,911	0,14	2,22	7	10
1877	94	6	66	36	1,243	6,972	0,18	2,04	6	53
1878	87	4	59	35	1,853	5,759	0,32	2,58	8	26
1879	94	12	43	43	3,024	8,184	0,37	2,39	7	65
1880	93	21	90	85	6,297	17,609	0,36	2,56	8	19
1881	91	53	265	100	10,994	20,464	0,59	2,62	8	38
1882	104	66	170	96	16,079	19,131	0,84	2,23	7	14
1883	95	34	150	?	6,862	9,974	0,68	1,84	5	89
1884	92	25	130	?	7,533	6,402	1,18	1,54	4	93
1885	95	16	72	45	5,993	6,145	0,98	1,91	6	11
1886	106	16	67	50	4,001	4,761	0,84	1,79	5	73
1887	100	22	79	27	11,357	6,781	1,68	2,82	9	02
1888	90	43	151	?	25,643	13,524	1,00	2,39	7	65
1889	96	24	?	214	30,000	22,864	1,31	2,07	6	62
1890	90	53	?	268	30,255	17,840	1,70	1,68	5	37
1891	101	24	?	101	3,930	8,768	0,45	1,78	5	70

H u o m. Huuhtomisajalla tarkotetaan tässä sitä ajanjaksoa kunakin vuonna, jolloin huuttomista on saatettu harjottaa.

## 24. Katsaus raudanvalmistukseen v. 1889 ja 1890.

Exploitation des mines et production de fer  
en 1889 et 1890.

Lääni. Gouvernements.	Ylösotettua rautamalmia. Minerais de fer extraits.			Valmistettu. Production.					
	Yvöimälmia. Des mines.	Järvi- ja suomalmia. Des lacs et des marais.	Summa. Total.	Takkirautaa. Fonte brute.	Per on barre.	Kankirautaa. Tôle etc.	Rauta- ja teräsi- levyjä. Fers etc.	Tehdasrautaa. Fer forgé.	Nautoja ja tölkköitä. Closets.
Tuhansia kilogrammia. -- Milliers de kilogrammes.									
1889:									
Uudenmaan . . .	—	523	523	3,045,5	4,771,8	275,0	200,6	50,7	
Turun ja Porin . .	—	—	—	1,797,4	1,470,3	—	348,2	926,5	
Hämeen . . . . .	—	—	—	—	505,0	—	220,4	982,4	
Wiipurin . . . . .	1,030	3,400	4,430	935,0	—	—	—	345,0	
Mikkelin . . . . .	—	9,250	9,250	1,376,8	447,8	—	—	—	
Kuopion . . . . .	—	33,540	33,540	7,905,2	4,500,5	141,9	52,2	16,5	
Waasan . . . . .	—	950	950	—	531,2	—	78,2	6,5	
Oulun . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	
<b>Koko Suomi</b>	<b>1,030</b>	<b>47,663</b>	<b>48,693</b>	<b>15,059,9</b>	<b>12,226,6</b>	<b>416,9</b>	<b>899,6</b>	<b>2,327,6</b>	
1890:									
Uudenmaan . . . .	—	—	—	4,076,1	4,602,3	442,9	148,8	30,6	
Turun ja Porin . .	—	—	—	4,274,7	5,050,9	13,3	327,8	1,688,7	
Hämeen . . . . .	—	—	—	—	599,9	—	107,6	1,153,6	
Wiipurin . . . . .	4,335	4,088	8,423	1,113,5	—	—	—	388,7	
Mikkelin . . . . .	—	10,750	10,750	1,988,1	756,2	—	—	—	
Kuopion . . . . .	—	39,065	39,065	12,297,1	5,423,9	156,1	57,5	19,7	
Waasan . . . . .	—	1,197	1,197	—	514,7	—	76,2	18,7	
Oulun . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	
<b>Koko Suomi</b>	<b>4,335</b>	<b>55,100</b>	<b>59,435</b>	<b>23,749,5</b>	<b>16,947,9</b>	<b>612,3</b>	<b>717,9</b>	<b>3,300</b>	
V. 1888 . . . . .	46,2	34,812,6	34,858,8	19,684,9	11,707,4	337,1	506,1	1,988,2	
” 1887 . . . . .	—	30,531,1	30,531,1	20,711,5	15,436,0	395,7	602,5	1,311,0	
” 1886 . . . . .	90,1	27,626,3	27,716,4	18,052,0	17,055,8	891,0	758,4	989,0	
” 1885 . . . . .	58,8	29,477,0	29,535,8	24,379,1	26,329,4	438,6	959,7	1,409,5	
” 1884 . . . . .	125,8	46,506,0	46,631,8	22,706,3	24,470,0	556,2	1,017,6	1,517,1	
” 1883 . . . . .	117,0	30,839,8	30,956,8	17,814,0	18,142,1	376,3	1,354,9	1,504,6	
” 1882 . . . . .	68,0	27,291,7	27,359,7	22,253,7	16,344,7	66,8	646,6	1,190,5	
” 1881 . . . . .	179,2	29,846,0	30,025,2	22,052,2	14,131,2	98,9	568,0	1,415,2	
” 1880 . . . . .	175,1	37,404,7	37,579,8	22,456,2	15,427,6	20,6	642,6	1,028,0	

## 25. Katsaus tehdas- ja käsityöteollisuuteen kussakin läänissä v. 1889. <sup>1)</sup>

### Aperçu général de l'industrie en 1889. <sup>1)</sup>

Lääni. Gouvernements.	Kaupungit ja kauppalat. Villes et bourgs.			Maalaiskunnat. Campagne.			Summa. Total.		
	Tehaita ja käsityö- laitoksia. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun tava- ran bruttoarvo. Valeur de la pro- duction.	Tehaita ja käsityö- laitoksia. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun tava- ran bruttoarvo. Valeur de la pro- duction.	Tehaita ja käsityö- laitoksia. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun tava- ran bruttoarvo. Valeur de la pro- duction.
			Markkaa.			Markkaa.			Markkaa.
Uudenmaan . . . . .	799	9,031	26,295,526	285	3,172	8,821,690	1,084	12,203	35,117,216
Turun ja Porin . . . . .	681	6,244	18,264,517	447	4,184	13,968,257	1,128	10,428	32,232,774
Hämeen . . . . .	332	5,645	15,624,642	424	5,479	16,200,231	756	11,124	31,824,873
Wiipurin . . . . .	369	3,134	10,145,559	548	5,710	14,495,425	917	8,844	24,640,984
Mikkelin . . . . .	133	413	777,521	293	1,239	2,096,941	426	1,652	2,874,462
Kuopion . . . . .	279	1,001	1,790,325	314	2,511	5,926,475	593	3,512	7,716,800
Waasan . . . . .	380	2,631	8,750,138	593	2,271	6,002,863	973	4,902	14,753,001
Oulun . . . . .	208	1,462	6,179,725	195	1,539	3,870,258	403	3,001	10,049,983
<b>Summa (Total)</b>	<b>3,181</b>	<b>29,561</b>	<b>87,827,953</b>	<b>3,099</b>	<b>26,105</b>	<b>71,382,140</b>	<b>6,280</b>	<b>55,666</b>	<b>159,210,093</b>

<sup>1)</sup> Väkiainemateriaalissa käytetyn viinan hintaa, 6,153,803 markkaa, ei ole luettu valmistetun tavaran arvoon. Työläisiin on laskettu myös naisia ja lapsia. — La valeur de l'alcool consommé dans les distilleries, 6,153,803 mk, est défalquée. Dans le nombre des ouvriers sont comptés femmes et enfants.

26. Tehtaat ja käsi-  
Aperçu général de

Lääni. Gouvernements.	Sulattoja, metallin jalostuttamis- laitoksia sekä koneiteollisuus. Ponderies et raffineries de mé- taux et Industrie mécanique.			Kiviteollisuus. Industrie des pierres.		
	Ei- alustettuna.	Työ- läisillä.	Vahvistetun ta- varan brutto- arvo markkaa. Valeur de la production.	Ei- alustettuna.	Työ- läisillä.	Vahvistetun ta- varan brutto- arvo markkaa. Valeur de la production.
<b>Kaupungit. (Villes).</b>						
1 Uudenmaan lääni	116	1,923	4,559,050	19	687	981,423
2 Turun ja Porin "	106	1,646	3,397,984	24	254	254,478
3 Hämeen "	55	428	850,550	8	89	56,348
4 Wiipurin "	57	412	926,217	4	70	173,000
5 Mikkelin "	24	53	57,551	—	—	—
6 Kuopion "	38	120	130,516	2	4	3,958
7 Waasan "	80	246	330,514	2	49	50,619
8 Oulun "	33	173	316,362	2	4	2,080
9 Summa (Total)	509	5,001	10,568,744	61	1,157	1,521,906
<b>Maalaiskunnat. (Communes rurales).</b>						
10 Uudenmaan lääni	43	678	2,315,847	23	1,034	1,339,669
11 Turun ja Porin "	54	461	1,513,539	31	504	742,672
12 Hämeen "	59	350	769,973	21	875	813,215
13 Wiipurin "	83	1,050	1,411,880	23	881	1,196,525
14 Mikkelin "	14	257	446,812	6	56	13,625
15 Kuopion "	32	1,192	2,762,813	13	258	115,559
16 Waasan "	33	151	267,524	3	72	196,540
17 Oulun "	48	220	105,751	1	9	22,000
18 Summa (Total)	366	4,359	9,594,139	121	3,689	4,439,805
<b>Koko lääni.</b>						
19 Uudenmaan lääni	159	2,601	6,874,897	42	1,721	2,321,092
20 Turun ja Porin "	160	2,107	4,911,523	55	758	997,150
21 Hämeen "	114	778	1,620,523	29	964	869,563
22 Wiipurin "	140	1,462	2,338,097	27	951	1,369,525
23 Mikkelin "	38	310	504,363	6	56	13,625
24 Kuopion "	70	1,312	2,893,329	15	262	119,517
25 Waasan "	113	397	598,038	5	121	247,159
26 Oulun "	81	393	422,113	3	13	24,080
27 Koko maa (Tout le pays)	875	9,360	20,162,883	182	4,846	5,961,711

työlaitokset v. 1889.  
l'industrie en 1889.

Kemiallinen teollisuus. Industrie chimique.	Nahkateollisuus. Industrie des cuirs.			Tekstiiliteollisuus. Industrie textile.				
	Ei- alustettuna.	Työ- läisillä.	Vahvistetun ta- varan brutto- arvo markkaa. Valeur de la production.	Ei- alustettuna.	Työ- läisillä.	Vahvistetun ta- varan brutto- arvo markkaa. Valeur de la production.		
21	215	1,154,063	22	143	654,999	3	69	77,394
13	64	249,539	49	237	1,115,313	12	275	666,889
8	107	159,534	26	110	306,544	5	3,177	9,485,000
6	53	354,350	20	75	230,918	1	10	16,880
6	15	22,966	12	47	215,307	—	—	—
9	72	139,342	20	72	186,447	—	—	—
11	42	320,716	22	51	147,807	1	653	2,134,204
11	24	49,380	26	476	2,942,714	—	—	—
85	592	2,449,890	197	1,211	5,800,049	22	4,184	12,380,367
9	126	158,043	40	103	366,759	3	34	93,280
16	195	243,479	84	195	476,707	3	254	1,178,982
16	36	85,601	52	148	482,622	4	1,270	4,186,185
23	291	598,429	78	186	645,062	1	5	37,000
8	13	22,890	50	106	403,810	1	5	5,400
4	5	12,577	60	129	357,872	3	3	4,290
46	116	299,625	86	199	611,518	5	53	241,733
5	8	11,450	20	38	122,704	—	—	—
127	790	1,432,094	470	1,104	3,467,054	20	1,624	5,746,870
30	341	1,312,106	62	246	1,021,758	6	103	170,674
29	259	493,018	133	432	1,592,020	15	529	1,845,871
24	143	245,135	78	258	789,166	9	4,447	13,671,185
29	344	952,779	98	261	875,980	2	15	53,880
14	28	45,856	62	153	619,117	1	5	5,400
13	77	151,919	80	201	544,319	3	3	4,290
57	158	620,341	108	250	759,325	6	706	2,375,937
16	32	60,830	46	514	3,065,418	—	—	—
212	1,382	3,881,984	667	2,315	9,267,103	42	5,808	18,127,237

## 26. Tehtaat ja käsi- Aperçu général de l'indu-

	Lääni. Gouvernements.	Paperiteollisuus. Industrie du papier.			Puuta, kantsua, luuta ja sellaisia aineita kalus- tava teollisuus. Ouvrages en bois, en os et en pareilles matières.			Rakennusteollisuus. Industrie de con- struction.		
		Ehdollisuus. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun ta- varan brutto- arvo markkaa. Valeur de la production.	Ehdollisuus. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun ta- varan brutto- arvo markkaa. Valeur de la production.	Ehdollisuus. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun ta- varan brutto- arvo markkaa. Valeur de la production.
	<b>Kaupungit. (Villes).</b>									
1	Uudenmaan lääni	24	198	422,091	65	718	2,290,394	99	1,425	1,038,136
2	Turun ja Porin "	14	92	96,711	69	766	2,612,134	60	217	311,934
3	Hämeen "	12	591	2,129,096	37	225	435,795	19	89	109,512
4	Wiipurin "	9	43	174,445	41	799	4,033,128	49	419	623,153
5	Mikkelin "	3	7	9,660	15	68	65,730	16	35	33,881
6	Kuopion "	7	40	20,325	31	97	53,528	20	97	84,338
7	Waasan "	12	63	69,273	27	200	435,941	37	166	249,223
8	Oulun "	6	7	7,955	20	358	1,057,692	20	54	63,409
9	<b>Summa (Total)</b>	<b>87</b>	<b>1,041</b>	<b>2,929,556</b>	<b>305</b>	<b>3,231</b>	<b>10,984,342</b>	<b>320</b>	<b>2,502</b>	<b>2,513,586</b>
	<b>Maalaiskunnat. (Comm. rurales).</b>									
10	Uudenmaan lääni	2	120	379,928	28	705	2,998,830	—	—	—
11	Turun ja Porin "	5	189	428,031	46	1,893	7,701,413	—	—	—
12	Hämeen "	11	843	4,218,834	60	1,560	4,535,861	—	—	—
13	Wiipurin "	14	1,190	4,286,578	33	1,638	5,912,494	—	—	—
14	Mikkelin "	—	—	—	11	532	945,520	—	—	—
15	Kuopion "	—	—	—	19	713	2,623,560	—	—	—
16	Waasan "	3	201	1,105,700	68	717	1,440,043	—	—	—
17	Oulun "	—	—	—	31	1,072	3,219,072	—	—	—
18	<b>Summa (Total)</b>	<b>35</b>	<b>2,543</b>	<b>10,419,071</b>	<b>296</b>	<b>8,830</b>	<b>29,376,793</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>—</b>
	<b>Koko lääni.</b>									
19	Uudenmaan lääni	26	318	802,019	93	1,423	5,289,224	99	1,425	1,038,136
20	Turun ja Porin "	19	281	524,742	115	2,659	10,313,547	60	217	311,934
21	Hämeen "	23	1,434	6,347,930	97	1,785	4,971,656	19	89	109,512
22	Wiipurin "	23	1,233	4,461,023	74	2,437	9,945,622	49	419	623,153
23	Mikkelin "	3	7	9,660	26	600	1,011,250	16	35	33,881
24	Kuopion "	7	40	20,325	50	810	2,677,088	20	97	84,338
25	Waasan "	15	264	1,174,973	95	917	1,875,984	37	166	249,223
26	Oulun "	6	7	7,955	51	1,430	4,276,764	20	54	63,409
27	<b>Koko maa (Tout le pays)</b>	<b>122</b>	<b>3,584</b>	<b>13,348,627</b>	<b>601</b>	<b>12,061</b>	<b>40,361,135</b>	<b>320</b>	<b>2,502</b>	<b>2,513,586</b>

\*) Vrt. muistutusta siv. 39. — Voyez la note page 39.

## työlaitokset v. 1889. (Jatko). strie en 1889. (Suite.)

	Olut- ja portteritehtaat. Brasseries (bière et porter).			Viinapolttimot. Distilleries.			Väkiiviina- ja liköritehtaat. *) Fabriques d'esprit-de-vin et de liqueurs. *)		
	Ehdollisuus. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun ta- varan brutto- arvo markkaa. Valeur de la production.	Ehdollisuus. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun ta- varan brutto- arvo markkaa. Valeur de la production.	Ehdollisuus. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun ta- varan brutto- arvo markkaa. Valeur de la production.
6	367	1,993,341	3	35	111,090	9	30	166,095	1
10	139	910,559	8	165	409,427	16	49	175,966	2
7	69	360,639	4	51	194,300	6	13	95,425	3
5	89	576,232	1	18	72,944	12	31	152,937	4
2	15	55,770	2	30	49,249	4	9	71,466	5
6	43	156,353	4	72	151,908	5	22	88,177	6
7	59	250,737	2	27	156,542	7	13	51,234	7
6	48	189,170	1	17	22,000	3	3	13,913	8
49	829	4,492,801	25	415	1,167,460	62	170	815,213	9
8	113	531,320	6	67	417,720	—	—	—	10
5	67	249,782	4	45	144,006	1	2	5,900	11
7	49	190,989	2	25	230,237	—	—	—	12
4	33	106,300	2	67	102,157	—	—	—	13
2	9	32,400	3	44	181,132	—	—	—	14
2	10	20,974	—	—	—	—	—	—	15
11	90	290,949	4	66	101,932	—	—	—	16
—	—	—	1	12	16,422	—	—	—	17
39	371	1,422,714	22	326	1,193,606	1	2	5,900	18
14	480	2,524,661	9	102	528,810	9	30	166,095	19
15	206	1,160,341	12	210	553,433	17	51	181,866	20
14	118	551,628	6	76	424,537	6	13	95,425	21
9	122	682,532	3	85	175,101	12	31	152,937	22
4	24	88,170	5	74	230,381	4	9	71,466	23
8	53	177,327	4	72	151,908	5	22	88,177	24
18	149	541,686	6	93	258,474	7	13	51,234	25
6	48	189,170	2	29	38,422	3	3	13,913	26
88	1,200	5,915,515	47	741	2,361,066	63	172	821,113	27

26. Tehtaat ja käsi-  
Aperçu général de l'indu-

	Lääni, Gouvernements.	Tupakkatehtaat. Fabriques de tabac.			Muu ravinto- ja nautinto-ainetta valmistava teollisuus. Autres industries des vivres et des denrées de jouissance.		
		Ehdollisuus. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun ta- varan brutto- arvo markkaa. Valeur de la production.	Ehdollisuus. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun ta- varan brutto- arvo markkaa. Valeur de la production.
	<b>Kaupungit. (Villes).</b>						
1	Uudenmaan lääni	10	474	1,637,338	125	1,013	7,934,175
2	Turun ja Porin "	7	463	1,792,412	94	797	4,692,017
3	Hämeen "	2	89	121,458	38	239	643,574
4	Wiipurin "	4	269	456,254	51	415	1,659,999
5	Mikkelin "	—	—	—	17	29	88,251
6	Kuopion "	—	—	—	37	93	487,785
7	Waasan "	5	238	1,106,015	60	433	2,960,533
8	Oulun "	1	19	10,000	31	124	1,321,501
9	<b>Summa (Total)</b>	<b>29</b>	<b>1,552</b>	<b>5,123,477</b>	<b>453</b>	<b>3,143</b>	<b>19,787,840</b>
	<b>Maalaiskunnat. (Communes rurales).</b>						
10	Uudenmaan lääni	—	—	—	123	192	220,294
11	Turun ja Porin "	—	—	—	198	379	1,283,746
12	Hämeen "	—	—	—	192	323	686,714
13	Wiipurin "	2	22	16,500	285	347	182,500
14	Mikkelin "	—	—	—	198	217	45,352
15	Kuopion "	—	—	—	181	201	28,830
16	Waasan "	1	3	5,200	333	603	1,442,099
17	Oulun "	—	—	—	89	180	372,859
18	<b>Summa (Total)</b>	<b>3</b>	<b>25</b>	<b>21,700</b>	<b>1,599</b>	<b>2,442</b>	<b>4,262,394</b>
	<b>Koko lääni.</b>						
19	Uudenmaan lääni	10	474	1,637,338	248	1,205	8,154,469
20	Turun ja Porin "	7	463	1,792,412	292	1,176	5,975,763
21	Hämeen "	2	89	121,458	230	562	1,330,288
22	Wiipurin "	6	291	472,754	336	762	1,842,499
23	Mikkelin "	—	—	—	215	246	133,603
24	Kuopion "	—	—	—	218	294	516,615
25	Waasan "	6	241	1,111,215	393	1,036	4,402,637
26	Oulun "	1	19	10,000	120	304	1,694,360
27	<b>Koko maa (Tout le pays)</b>	<b>32</b>	<b>1,577</b>	<b>5,145,177</b>	<b>2,052</b>	<b>5,585</b>	<b>24,050,234</b>

työlaitokset v. 1889. (Jatko).  
-strie en 1889. (Suite).

	Vaateus- ja puhdistus- teollisuus. Industrie des vêtements et du nettoyage.			Kuvaava teollisuus. Industrie graphique.			Yhteensä. Total.		
	Ehdollisuus. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun ta- varan brutto- arvo markkaa. Valeur de la production.	Ehdollisuus. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun ta- varan brutto- arvo markkaa. Valeur de la production.	Ehdollisuus. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun ta- varan brutto- arvo markkaa. Valeur de la production.
1	258	1,132	1,892,313	19	602	1,383,624	799	9,031	26,295,526
2	184	822	1,171,087	15	258	408,067	681	6,244	18,264,517
3	95	275	511,087	10	93	165,780	332	5,645	15,624,642
4	99	353	527,743	10	78	167,359	369	3,134	10,145,559
5	29	89	79,690	3	16	28,000	133	413	777,521
6	96	240	249,908	4	29	37,740	279	1,001	1,790,325
7	98	304	389,210	9	87	97,565	380	2,631	8,750,138
8	44	133	137,799	4	22	45,750	208	1,462	6,179,725
9	<b>903</b>	<b>3,348</b>	<b>4,958,837</b>	<b>74</b>	<b>1,185</b>	<b>2,333,885</b>	<b>3,181</b>	<b>29,561</b>	<b>87,827,953</b>
10	—	—	—	—	—	—	285	3,172	8,821,690
11	—	—	—	—	—	—	447	4,184	13,968,257
12	—	—	—	—	—	—	424	5,479	16,200,231
13	—	—	—	—	—	—	548	5,710	14,495,425
14	—	—	—	—	—	—	293	1,239	2,096,941
15	—	—	—	—	—	—	314	2,511	5,926,475
16	—	—	—	—	—	—	593	2,271	6,002,863
17	—	—	—	—	—	—	195	1,539	3,870,258
18	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>3,099</b>	<b>26,105</b>	<b>71,382,140</b>
19	258	1,132	1,892,313	19	602	1,383,624	1,084	12,203	35,117,216
20	184	822	1,171,087	15	258	408,067	1,128	10,428	32,232,774
21	95	275	511,087	10	93	165,780	756	11,124	31,824,873
22	99	353	527,743	10	78	167,359	917	8,844	24,640,984
23	29	89	79,690	3	16	28,000	426	1,652	2,874,462
24	96	240	249,908	4	29	37,740	593	3,512	7,716,800
25	98	304	389,210	9	87	97,565	973	4,902	14,753,001
26	44	133	137,799	4	22	45,750	403	3,001	10,049,983
27	<b>903</b>	<b>3,348</b>	<b>4,958,837</b>	<b>74</b>	<b>1,185</b>	<b>2,333,885</b>	<b>6,280</b>	<b>55,666</b>	<b>159,210,093</b>

**27. Suomen tärkeimmät teollisuushaarat v. 1889.**  
**Les industries les plus importantes de Finlande en 1889.**

	Kaupungeissa ja kauppa- loissa. Villes et bourgs.			Maasenduilla. Campagne.			Yhteensä. Total.		
	Ehdistys- Laitoksia. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun ta- varan bruttoarvo markkaa. Valeur de la pro- duction.	Ehdistys- Laitoksia. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun ta- varan bruttoarvo markkaa. Valeur de la pro- duction.	Ehdistys- Laitoksia. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun ta- varan bruttoarvo markkaa. Valeur de la pro- duction.
Sahalaitoksia (Scieries) . . . . .	20	1,717	8,398,990	283	8,432	28,636,475	303	10,149	37,035,465
Pumppulikehruu- ja -kutomatehtaita (Manufactures de coton) . . . . .	4	2,633	8,497,277	2	1,250	4,155,733	6	3,883	12,653,010
Puubiomoita, paperi-, sellulosa- ja pah- vitehtaita (Polissages de bois, fabr. de pâte de bois, de cellulose et de papier). . . . .	6	503	2,046,166	35	2,543	10,419,071	41	3,046	12,465,237
Mekaanillisia verstaaita ja sulattoja (Etabliss. mécan. et fonderies) . . . .	29	2,197	7,655,803	15	1,613	2,021,618	44	3,810	9,677,421
Nahkaparkittoa ja nahkatehtaita (Tan- neries et fabr. de cuirs) . . . . .	109	764	5,007,198	467	1,093	3,464,478	576	1,857	8,471,676
Olut- ja portteritehtaita (Brasseries)	49	829	4,492,801	39	371	1,422,714	88	1,200	5,915,515
Sokuritehtaita (Raffineries de sucre).	2	211	5,900,000	—	—	—	2	211	5,900,000
Tupakkatehtaita (Fabr. de tabac) . . .	29	1,552	5,123,477	3	25	21,700	32	1,577	5,145,177
Meijereitä (Laiteries) . . . . .	2	10	85,344	246	816	4,097,894	248	826	4,183,238
Jauhomyllyjä (Moulins à blé) . . . .	21	123	3,227,621	1,345	1,583	70,000	1,366	1,706	3,297,621
Liinakehruu- ja -kutomatehtaita (Ma- nufactures de lin) . . . . .	1	998	2,750,000	—	—	—	1	998	2,750,000
Viinapolttimoita (Distilleries d'eau- de-vie). . . . .	25	415	1,167,460	22	326	1,193,606	47	741	2,361,066

Vrt. muistut. taulussa 25. — Conférez les notes du tableau 25.

## 28. Teollisuuslaitosten v. 1889 käyttämät höyrykoneet. \*)

Machines à vapeur au service des industries en 1889. \*)

a) Läänittäin ryhmitettyinä. — *Classées par gouvernements.*

	Yhteensä. Total.	Voima. Force.														
Kaupungeissa ja kauppaloissa ( <i>Villes et bourgs</i> )	66	823	40	511	19	1,012	19	441	6	60	4	45	20	888	16	332
Maasenduilla ( <i>Campagne</i> )	39	602	84	922	103	2,368	42	848	15	131	10	226	94	697	32	478
Summa ( <i>Total</i> )	105	1,425	124	1,433	122	3,380	61	1,289	21	191	14	271	114	1,585	48	810

b) Teollisuuslaitosten mukaan ryhmitettyinä. — *Classées par industries.*

	Yhteensä. Total.	Voima. Force.														
Kaupungeissa ja kauppa- loissa ( <i>Villes et bourgs</i> )	4	22	120	9	106	13	1,557	4	32	32	888	13	348	18	231	2
Maasenduilla ( <i>Campagne</i> )	13	238	212	1	16	17	984	25	630	145	3,285	45	306	—	—	131
Summa ( <i>Total</i> )	17	260	332	10	122	30	2,541	29	662	177	4,173	58	654	18	231	133

\*) Koneitten voima on laskettu nimellisten bevoisvoimien mukaan. — La force des machines exprimée en chevaux.

Tiedot ovat vaillinaiset ja eivät käsitä sulattoja, metallin jalostuttamislaitoksia ja koneeteollisuutta. — Les données sont incomplètes et ne concernent pas les fonderies et raffineries ni l'industrie mécanique.

## 29. Katsaus kaupunkien teollisuuteen v. 1889.

## Aperçu de l'industrie des villes en 1889.

	Laitoksia. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun tavarann brutto- arvo. Markkaa. Valeur de la production.	Käyttämät höyry- konect. *) Machines à vapeur. †)	
				Numero.	Hevois- voimia. Force en chevaux.
Helsinki . . . . .	578	7,357	22,599,074	54	696
Tampere . . . . .	240	5,132	14,543,110	16	977
Turku . . . . .	336	3,993	11,964,783	26	323
Nikolainkaupunki . . . . .	132	1,426	5,188,902	12	757
Oulu . . . . .	128	1,150	5,056,818	12	249
Wiipuri . . . . .	177	1,510	4,325,019	11	121
Kotka . . . . .	45	899	4,305,322	7	298
Pori . . . . .	164	1,496	3,154,387	8	117
Kuopio . . . . .	174	698	1,352,942	3	35
Pietarsaari . . . . .	32	333	1,246,680	5	81
Hämeenlinna . . . . .	68	366	853,784	3	35
Raah . . . . .	23	81	638,771	2	76
Porvoo . . . . .	68	329	643,771	4	42
Rauma . . . . .	55	184	608,743	3	37
Loviisa . . . . .	57	189	489,241	3	57
Jyväskylän . . . . .	85	291	470,064	—	—
Hankoniemi . . . . .	32	494	463,103	4	22
Tammisaari . . . . .	54	188	462,979	1	6
Mikkeli . . . . .	67	232	434,254	4	38
Uusikaupunki . . . . .	61	238	420,626	1	10
Lappeenranta . . . . .	33	123	405,762	1	22
Joensuu . . . . .	69	225	327,995	—	—
Hamina . . . . .	48	130	314,694	—	—
Kokkola . . . . .	55	149	311,040	1	75
Sortavala . . . . .	40	157	301,185	—	—
Kristiinankaupunki . . . . .	52	131	289,482	1	15
Kajaani . . . . .	24	123	239,387	1	4
Heinola . . . . .	39	108	190,962	1	10
Tornio . . . . .	27	75	188,239	1	3
Savonlinna . . . . .	27	73	152,305	1	12
Naantali . . . . .	15	59	134,506	2	24
Uusikarleby . . . . .	16	44	82,350	—	—
Marianhamina . . . . .	7	25	66,755	—	—
Kaskinen . . . . .	9	19	55,515	1	20
Kemi . . . . .	5	14	46,510	—	—
Käkisalmi . . . . .	22	46	37,343	—	—

\*) Nämät tiedot eivät koske sulattoja, metallin jalostuttamislaitoksia eikä kone-  
teollisuutta.

†) Les données ne concernent pas les fonderies et raffineries de métaux ni l'industrie  
mécanique.

### 30. Katsaus tehdas- ja käsityöteollisuuteen kussakin läänissä v. 1890. <sup>1)</sup>

#### Aperçu général de l'industrie en 1890. <sup>1)</sup>

Lääni. Gouvernements.	Kaupungit ja kauppalat. Villes et bourgs.			Maalaiskunnat. Campagne.			Summa. Total.		
	Tehaita ja käsityö- intoksia. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun tava- ran bruttoarvo. Valeur de la pro- duction.	Tehaita ja käsityö- intoksia. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun tava- ran bruttoarvo. Valeur de la pro- duction.	Tehaita ja käsityö- intoksia. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun tava- ran bruttoarvo. Valeur de la pro- duction.
			Markkaa.			Markkaa.			Markkaa.
Uudenmaan . . . . .	748	8,956	28,109,941	302	3,766	9,798,539	1,050	12,722	37,908,480
Turun ja Porin . . . . .	728	6,338	18,610,206	492	4,595	15,114,385	1,220	10,933	33,724,591
Hämeen . . . . .	349	6,002	16,862,932	467	6,123	17,500,917	816	12,125	34,363,849
Viipurin . . . . .	406	3,677	10,169,383	604	5,708	13,789,302	1,010	9,385	23,958,685
Mikkelin . . . . .	116	421	900,520	273	1,475	2,084,133	389	1,896	2,984,653
Kuopion . . . . .	294	1,053	1,960,822	325	2,725	6,515,191	619	3,778	8,476,013
Waasan . . . . .	371	2,691	8,132,935	639	2,536	6,115,210	1,010	5,227	14,248,145
Oulun . . . . .	215	1,671	7,651,135	167	1,439	3,726,973	382	3,110	11,378,108
<b>Summa</b>	<b>3,227</b>	<b>30,809</b>	<b>92,397,874</b>	<b>3,269</b>	<b>28,367</b>	<b>74,644,650</b>	<b>6,496</b>	<b>59,176</b>	<b>167,042,524</b>

<sup>1)</sup> Väikiviinachteissa käytetyn viinan hintaa, 6,455,891 markkaa, ei ole luettu valmistetun tavaran arvoon. Työläisiin on laskettu myös naisia ja lapsia. — La valeur de l'alcool consommé dans les distilleries, 6,455,891 mk, est défalquée. Dans le nombre des ouvriers sont comptés femmes et enfants.

### 31. Tehtaat ja käsi- Aperçu général de

Lääni. Gouvernements.	Sulattoja, metallin jalostuttamislaitoksia sekä koneiteollisuus. Fonderies et raffineries de métaux et industrie mécanique.				Kiviteollisuus. Industrie des pierres.		
	Ehdistysseura. Laitoksia.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistettua tavaraa brutto-arvo m:kkään. Valeur de la production.	Valmistettua tavaraa netto-arvo m:kkään. Valeur de la production.	Ehdistysseura. Laitoksia.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistettua tavaraa brutto-arvo m:kkään. Valeur de la production.
<b>Kaupungit. (Villes).</b>							
1 Uudenmaan lääni	122	1,860	5,640,729	17	598	1,031,486	
2 Turun ja Porin "	119	1,683	4,263,223	25	320	337,330	
3 Hämeen "	57	430	922,862	8	103	104,551	
4 Wiipurin "	60	433	1,126,510	5	99	197,210	
5 Mikkelin "	23	55	71,522	—	—	—	
6 Kuopion "	44	133	171,247	3	13	6,166	
7 Waasan "	78	223	300,116	7	51	33,628	
8 Oulun "	35	216	431,896	2	3	2,110	
9 Summa (Total)	538	5,033	12,928,105	67	1,187	1,712,481	
<b>Maalaiskunnat. (Communes rurales).</b>							
10 Uudenmaan lääni	52	748	2,899,075	27	1,265	1,693,935	
11 Turun ja Porin "	75	863	2,990,947	34	528	757,777	
12 Hämeen "	69	330	917,275	22	912	936,101	
13 Wiipurin "	96	917	1,287,127	27	1,108	1,314,019	
14 Mikkelin "	15	540	495,000	7	57	11,903	
15 Kuopion "	39	1,334	3,338,334	10	152	75,021	
16 Waasan "	48	203	317,139	2	69	160,732	
17 Oulun "	13	71	121,232	1	14	30,000	
18 Summa (Total)	407	5,006	12,366,129	130	4,105	4,979,488	
<b>Koko lääni.</b>							
19 Uudenmaan lääni	174	2,608	8,539,804	44	1,863	2,725,421	
20 Turun ja Porin "	194	2,546	7,254,170	59	848	1,095,107	
21 Hämeen "	126	760	1,840,137	30	1,015	1,040,652	
22 Wiipurin "	156	1,350	2,413,637	32	1,207	1,511,229	
23 Mikkelin "	38	595	566,522	7	57	11,903	
24 Kuopion "	83	1,467	3,509,581	13	165	81,187	
25 Waasan "	126	426	617,255	9	120	194,360	
26 Oulun "	48	287	553,128	3	17	32,110	
27 Koko maa (Tout le pays)	945	10,039	25,294,234	197	5,292	6,691,969	

### työlaitokset v. 1890. l'industrie en 1890.

Kemiallinen teollisuus. Industrie chimique.				Nahkateollisuus. Industrie des cuirs.			Tekstiiliteollisuus. Industrie textile.		
Ehdistysseura. Laitoksia.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistettua tavaraa brutto-arvo m:kkään. Valeur de la production.	Valmistettua tavaraa netto-arvo m:kkään. Valeur de la production.	Ehdistysseura. Laitoksia.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistettua tavaraa brutto-arvo m:kkään. Valeur de la production.	Ehdistysseura. Laitoksia.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistettua tavaraa netto-arvo m:kkään. Valeur de la production.
19	270	1,272,006	24	145	595,136	3	46	52,991	
13	64	228,580	51	255	1,195,922	12	347	1,221,535	
6	87	147,123	25	126	383,825	6	3,491	10,225,418	
6	59	390,156	20	75	235,475	2	15	28,485	
4	12	25,790	9	49	317,718	—	—	—	
8	68	145,830	18	65	180,440	—	—	—	
11	60	462,923	22	47	173,261	3	810	3,450,281	
11	25	66,370	23	672	4,338,213	—	—	—	
78	645	2,738,778	192	1,434	7,419,990	26	4,709	14,978,710	
13	138	179,164	45	111	390,757	3	39	99,275	
20	192	262,009	81	182	560,426	4	291	1,262,682	
12	375	46,862	58	179	544,099	4	1,298	4,516,402	
23	255	256,315	81	188	600,055	1	5	45,000	
6	11	20,770	49	106	348,977	1	5	6,200	
6	12	18,047	53	126	315,262	3	3	—	
38	105	234,901	100	231	749,367	5	93	360,601	
5	8	8,950	19	39	153,295	1	2	463	
123	1,096	1,027,018	486	1,162	3,662,238	22	1,736	6,290,623	
32	408	1,451,170	69	256	985,893	6	85	152,266	
33	256	490,589	132	437	1,756,348	16	638	2,484,217	
18	462	193,985	83	305	927,924	10	4,789	14,741,820	
29	314	646,471	101	263	835,530	3	20	73,485	
10	23	46,560	58	155	666,695	1	5	6,200	
14	80	163,877	71	191	495,702	3	3	—	
49	165	697,824	122	278	922,628	8	903	3,810,882	
16	33	75,320	42	711	4,491,508	1	2	463	
201	1,741	3,765,796	678	2,596	11,082,228	48	6,445	21,269,833	

### 31. Tehtaat ja käsi- Aperçu général de l'indu-

Lääni. Gouvernements.	Paperiteollisuus. Industrie du papier.			Puuta, kautsua, luuta ja sellaisia aineita kalustava teollisuus. Ouvrages en bois, en os et en pareilles matières.			Rakennusteollisuus. Industrie de construction.		
	Ehdistykset. Laitoksia. Ouvriers.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistettua tavaraa bruttovarvo m:kkään. Valeur de la production.	Ehdistykset. Laitoksia. Ouvriers.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistettua tavaraa bruttovarvo m:kkään. Valeur de la production.	Ehdistykset. Laitoksia. Ouvriers.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistettua tavaraa bruttovarvo m:kkään. Valeur de la production.
<b>Kaupungit. (Villes).</b>									
1 Uudenmaan lääni	23	222	589,431	66	832	2,316,221	90	1,602	1,807,356
2 Turun ja Porin "	12	87	128,218	74	844	2,694,284	66	256	310,691
3 Hämeen "	11	579	2,338,905	39	254	409,615	21	105	124,020
4 Wiipurin "	10	44	192,956	48	1,019	3,048,056	51	873	1,679,571
5 Mikkelin "	4	9	4,117	15	56	74,320	10	33	27,922
6 Kuopion "	6	21	22,000	32	133	80,868	22	70	63,481
7 Waasan "	10	37	32,908	24	215	419,592	38	214	111,381
8 Oulun "	6	8	9,186	25	299	884,134	19	66	65,488
9 Summa (Total)	82	1,007	3,317,721	323	3,652	9,927,090	317	3,219	4,189,910
<b>Maalaiskunnat. (Comm. rurales).</b>									
10 Uudenmaan lääni	2	112	362,100	31	930	2,670,001	—	—	—
11 Turun ja Porin "	4	184	143,613	55	1,799	7,146,688	—	—	—
12 Hämeen "	12	857	4,663,649	77	1,741	4,505,200	—	—	—
13 Wiipurin "	15	1,373	4,648,988	36	1,353	5,243,065	—	—	—
14 Mikkelin "	—	—	—	13	520	964,690	—	—	—
15 Kuopion "	—	—	—	19	860	2,704,244	—	—	—
16 Waasan "	3	231	690,422	73	816	1,691,122	—	—	—
17 Oulun "	—	—	—	35	1,091	3,005,457	—	—	—
18 Summa (Total)	36	2,757	10,508,772	339	9,110	27,930,467	—	—	—
<b>Koko lääni.</b>									
19 Uudenmaan lääni	25	334	951,531	97	1,762	4,986,222	90	1,602	1,807,356
20 Turun ja Porin "	16	271	271,831	129	2,643	9,840,972	66	256	310,691
21 Hämeen "	23	1,436	7,002,554	116	1,995	4,914,815	21	105	124,020
22 Wiipurin "	25	1,417	4,841,944	84	2,372	8,291,121	51	873	1,679,571
23 Mikkelin "	4	9	4,117	28	576	1,039,010	10	33	27,922
24 Kuopion "	6	21	22,000	51	993	2,785,112	22	70	63,481
25 Waasan "	13	268	723,330	97	1,031	2,110,714	38	214	111,381
26 Oulun "	6	8	9,186	60	1,390	3,889,591	19	66	65,488
27 Koko maa (Tout le pays)	118	3,764	13,826,493	662	12,762	37,857,557	317	3,219	4,189,910

<sup>1)</sup> Vrt. muistutusta siv. 49. — Voyez la note page 49.

### työlaitokset v. 1890. (Jatko). strie en 1890. (Suite.)

Olut- ja portteritehtaat. Brasseries (bière et porter).			Viinapolttimot. Distilleries.			Väikiviina- ja liköritehtaat. <sup>1)</sup> Fabriques d'esprit-de-vin et de liqueurs. <sup>1)</sup>		
Ehdistykset. Laitoksia. Ouvriers.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistettua tavaraa bruttovarvo m:kkään. Valeur de la production.	Ehdistykset. Laitoksia. Ouvriers.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistettua tavaraa bruttovarvo m:kkään. Valeur de la production.	Ehdistykset. Laitoksia. Ouvriers.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistettua tavaraa bruttovarvo m:kkään. Valeur de la production.
6	397	2,289,266	2	31	150,795	10	32	221,265
10	143	880,003	8	169	426,177	16	52	176,788
7	76	423,400	3	45	236,565	5	13	124,774
5	107	777,180	1	22	78,136	12	27	89,041
2	28	66,812	2	30	62,700	2	6	51,615
6	45	175,033	4	70	169,470	5	20	69,269
7	59	249,159	3	38	264,992	7	15	36,892
6	47	196,644	1	17	42,560	3	4	22,670
49	902	5,057,497	24	422	1,431,395	60	169	792,314
9	124	507,209	4	36	386,981	—	—	—
5	75	204,680	5	72	187,490	—	—	—
7	62	229,306	3	21	241,950	—	—	—
4	33	111,090	2	53	117,148	—	—	—
2	9	41,250	2	28	155,000	—	—	—
2	11	27,480	—	—	—	—	—	—
11	90	316,975	4	65	123,334	—	—	—
—	—	—	1	12	57,628	—	—	—
40	404	1,437,990	21	287	1,269,531	—	—	—
15	521	2,796,475	6	67	537,776	10	32	221,265
15	218	1,084,683	13	241	613,667	16	52	176,788
14	138	652,706	6	66	478,515	5	13	124,774
9	140	888,270	3	75	195,284	12	27	89,041
4	37	108,062	4	58	217,700	2	6	51,615
8	56	202,513	4	70	169,470	5	20	69,269
18	149	566,134	7	103	388,326	7	15	36,892
6	47	196,644	2	29	100,188	3	4	22,670
89	1,306	6,495,487	45	709	2,700,926	60	169	792,314

### 31. Tehtaat ja käsi- Aperçu général de l'indu-

Lääni. Gouvernements.	Tupakkatehtaat. Fabriques de tabac.			Muu ravinto- ja nautinto-aineita valmistava teollisuus. Autres industries des vivres et des denrées de jouissance.		
	Ehdoitukset. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun tavaran brutto-arvo markkaa. Valeur de la production.	Ehdoitukset. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun tavaran brutto-arvo markkaa. Valeur de la production.
<b>Kaupungit. (Villes).</b>						
1 Uudenmaan lääni	7	510	1,781,184	114	624	6,689,064
2 Turun ja Porin "	6	523	1,873,028	99	395	3,086,693
3 Hämeen "	2	93	109,194	41	169	615,401
4 Wiipurin "	4	260	585,973	56	189	895,101
5 Mikkelin "	—	—	—	14	31	104,259
6 Kuopion "	—	—	—	36	83	493,231
7 Waasan "	5	299	1,185,440	49	179	832,551
8 Oulun "	—	—	—	32	109	1,371,247
9 Summa (Total)	24	1,685	5,534,819	441	1,779	14,087,547
<b>Maalaiskunnat. (Communes rurales).</b>						
10 Uudenmaan lääni	—	—	—	115	226	596,042
11 Turun ja Porin "	—	—	—	209	409	1,598,073
12 Hämeen "	—	—	—	203	348	900,073
13 Wiipurin "	2	22	16,300	317	401	150,195
14 Mikkelin "	—	—	—	178	199	40,343
15 Kuopion "	—	—	—	193	227	36,803
16 Waasan "	2	6	6,552	353	627	1,464,065
17 Oulun "	—	—	—	92	202	349,948
18 Summa (Total)	4	28	22,852	1,660	2,639	5,135,342
<b>Koko lääni.</b>						
19 Uudenmaan lääni	7	510	1,781,184	229	850	7,285,106
20 Turun ja Porin "	6	523	1,873,028	308	804	4,684,766
21 Hämeen "	2	93	109,194	244	517	1,515,474
22 Wiipurin "	6	282	602,273	373	590	1,045,296
23 Mikkelin "	—	—	—	192	230	144,602
24 Kuopion "	—	—	—	229	310	530,034
25 Waasan "	7	305	1,191,992	402	806	2,296,616
26 Oulun "	—	—	—	124	311	1,721,195
27 Koko maa (Tout le pays)	28	1,713	5,557,671	2,101	4,418	19,223,089

### työlaitokset v. 1890. (Jatko). strie en 1890. (Suite.)

Vaatus- ja puhdistus-teollisuus. Industrie des vêtements et du nettoyage.			Kuvaava teollisuus. Industrie graphique.			Yhteensä. Total.		
Ehdoitukset. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun tavaran brutto-arvo markkaa. Valeur de la production.	Ehdoitukset. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun tavaran brutto-arvo markkaa. Valeur de la production.	Ehdoitukset. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun tavaran brutto-arvo markkaa. Valeur de la production.
226	1,128	2,222,486	19	659	1,450,525	748	8,956	28,109,941
201	936	1,357,749	16	264	429,985	728	6,338	18,610,206
106	321	497,889	12	110	199,390	349	6,002	16,862,932
114	367	670,447	12	88	175,086	406	3,677	10,169,383
28	90	68,495	3	22	25,250	116	421	900,520
104	276	289,409	6	56	94,378	294	1,053	1,960,822
98	343	460,961	9	101	118,850	371	2,691	8,132,935
47	169	171,469	5	36	49,148	215	1,671	7,651,135
924	3,630	5,738,905	82	1,336	2,542,612	3,227	30,809	92,397,874
1	37	14,000	—	—	—	302	3,766	9,798,539
—	—	—	—	—	—	492	4,595	15,114,385
—	—	—	—	—	—	467	6,123	17,500,917
—	—	—	—	—	—	604	5,708	13,789,302
—	—	—	—	—	—	273	1,475	2,084,133
—	—	—	—	—	—	325	2,725	6,515,191
—	—	—	—	—	—	639	2,536	6,115,210
—	—	—	—	—	—	167	1,439	3,726,973
1	37	14,000	—	—	—	3,269	28,367	74,644,650
227	1,165	2,236,486	19	659	1,450,525	1,050	12,722	37,908,480
201	936	1,357,749	16	264	429,985	1,220	10,933	33,724,591
106	321	497,889	12	110	199,390	816	12,125	34,363,849
114	367	670,447	12	88	175,086	1,010	9,385	23,958,685
28	90	68,495	3	22	25,250	389	1,896	2,984,653
104	276	289,409	6	56	94,378	619	3,778	8,476,013
98	343	460,961	9	101	118,850	1,010	5,227	14,248,14
47	169	171,469	5	36	49,148	382	3,110	11,378,108
925	3,667	5,752,905	82	1,336	2,542,612	6,496	59,176	167,042,524

**32. Suomen tärkeimmät teollisuushaarat v. 1890.**  
**Les industries les plus importantes de Finlande en 1890.**

	Kaupungeissa ja kauppa- loissa. Villes et bourgs.			Maaseuduilla. Campagne.			Yhteensä. Total.		
	Etablissements. Laitoksia.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun ta- varan bruttovar- toarvo markkaa. Valeur de la pro- duction.	Etablissements. Laitoksia.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun ta- varan bruttovar- toarvo markkaa. Valeur de la pro- duction.	Etablissements. Laitoksia.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun ta- varan bruttovar- toarvo markkaa. Valeur de la pro- duction.
Sahalaitoksia (Scieries) . . . . .	22	1,913	6,884,989	319	8,665	27,028,440	341	10,578	33,913,429
Pumpulikehruu- ja -kutomatehtaita (Manufactures de coton) . . . . .	5	2,999	10,117,926	1	1,232	4,400,000	6	4,231	14,517,926
Puuhioimoita, paperi-, sellulosa- ja pah- vitehtaita (Polissages de bois, fabr. de pâte de bois, de cellulose et de papier). . . . .	6	543	2,374,216	36	2,757	10,508,772	42	3,300	12,882,988
Mekaanillisia verstaita ja sulattoja (Etabliss. mécan. et fonderies) . . . . .	30	3,011	9,608,515	13	1,945	2,467,672	43	4,956	12,076,187
Nahkaparkittoja ja nahkatehtaita (Tan- neries et fabr. de cuirs) . . . . .	105	1,153	6,929,938	484	1,154	3,653,345	589	2,307	10,583,283
Olut- ja portteritehtaita (Brasseries)	49	902	5,057,497	40	404	1,437,990	89	1,306	6,495,487
Sokuritehtaita (Raffineries de sucre).	2	231	6,019,350	—	—	—	2	231	6,019,350
Tupakkatehtaita (Fabr. de tabac) . . . . .	24	1,685	5,534,819	4	28	22,852	28	1,713	5,557,671
Meijereitä (Laiteries) . . . . .	3	16	144,681	287	919	4,778,112	290	935	4,922,793
Jauhomyllyjä (Moulins à blé) . . . . .	18	100	1,527,364	1,365	1,652	?	1,383	1,752	1,527,364
Liinakehruu- ja -kutomatehtaita (Ma- nufactures de lin) . . . . .	1	1,070	2,900,000	—	—	—	1	1,070	2,900,000
Viinapolttimoita (Distilleries d'eau- de-vie). . . . .	24	422	1,431,395	21	287	1,269,531	45	709	2,700,926

Vrt. muistut. taulussa 30. — Conferez les notes du tableau 30.

### 33. Teollisuuslaitosten v. 1890 käyttämät höyrykoneet. \*)

Machines à vapeur au service des industries en 1890. \*)

a) Läänittäin ryhmitettyinä. — *Classées par gouvernements.*

	Yhteensä. Total.	Voima. Force.	Luokun. Nombre.												
Uuden- maan läänissä.															
Turun ja Porin läänissä.															
Hämecn läänissä.															
Viipurin läänissä.															
Mikkelin läänissä.															
Kuopion läänissä.															
Varsan läänissä.															
Oulun läänissä.															
Kaupungeissa ja kauppaloissa ( <i>Villes et bourgs</i> )		79	1,077	43	699	25	1,311	22	504	5	60	7	67	20	885
Maaseuduilla ( <i>Campagne</i> )		45	644	106	1,145	124	2,646	52	944	15	157	16	445	93	701
<b>Summa (Total)</b>		<b>124</b>	<b>1,721</b>	<b>149</b>	<b>1,844</b>	<b>149</b>	<b>3,957</b>	<b>74</b>	<b>1,448</b>	<b>20</b>	<b>217</b>	<b>23</b>	<b>512</b>	<b>113</b>	<b>1,586</b>

b) Teollisuuslaitosten mukaan ryhmitettyinä. — *Classées par industries.*

	Yhteensä. Total.	Voima. Force.	Luokun. Nombre.												
Manu teollisuus. Autres industries.															
Kirja- ja kivipaloja. Imprimeries.															
Työpöytäteollisuus. Fabr. de tables.															
Viinipöytäteollisuus sekä valkoviini-, oltu- ja porttiteollisuus. Distilleries, fabr. d'esprit- de-vin, brasseries.															
Meljoneita. Laiteries.															
Sokeriteollisuus. Raffineries de sucre.															
Jauhomyllyt. Moulins à blé.															
Sahaluoksia ja mikkari- verstaita. Séries et manufactures.															
Paperi- ja pahvi- ja pöytäteollisuus, paperiteollisuus. Fabr. de pâte de bois et de papier.															
Villa-, puuvilli- ja lina- kuitu- ja kuitonahkateollisuus. Manufactures de laines, textiles.															
Naukateollisuus. Tanneries.															
Talvikoneita. Fabr. d'automotrices.															
Posti-, tähtäsi- ja kaakeliteollisuus, sekä tili- teollisuus. Fabr. de fançes et de porcelaine; tuileries.															
Kaupungeissa ja kauppa- loissa ( <i>Villes et bourgs</i> )		3	22	1	15	10	120	20	2,014	4	52	36	1,033	12	259
Maaseuduilla ( <i>Campagne</i> )		17	235	2	12	1	16	20	1,000	31	777	175	3,786	47	394
<b>Summa (Total)</b>		<b>20</b>	<b>257</b>	<b>3</b>	<b>27</b>	<b>11</b>	<b>136</b>	<b>40</b>	<b>3,014</b>	<b>35</b>	<b>829</b>	<b>211</b>	<b>4,819</b>	<b>59</b>	<b>653</b>

\*) Koneitten voima on laskettu nimellisten hevoisvoimien mukaan. — La force des machines exprimée en chevaux.

Tiedot ovat vaillinaiset eivätkä käsitä sulattoja, metallin jalostustamaita ja koneiteollisuutta. — Les données sont incomplètes et ne concernent pas les fonderies et raffineries de métaux ni l'industrie mécanique.

## 34. Katsaus kaupunkien teollisuuteen v. 1890.

## Aperçu de l'industrie des villes en 1890.

	Laitoksia. Etablissements.	Työläisiä. Ouvriers.	Valmistetun tavarann brutto- arvo. Markkaa. Valeur de la production.	Käyttämät höyry- koneet. <sup>1)</sup> Machines à vapeur. <sup>1)</sup>	
				Numero.	Hevois- voimia. Force en chevaux.
Helsinki . . . . .	553	7,806	25,660,853	65	909
Tampere . . . . .	251	5,567	15,815,198	23	1,297
Turku . . . . .	362	4,479	13,812,718	28	481
Oulu . . . . .	134	1,370	6,390,511	13	243
Nikolainkaupunki . . . . .	134	1,675	5,410,205	12	737
Wiipuri . . . . .	192	1,811	5,016,484	13	94
Kotka . . . . .	53	1,132	3,523,094	7	388
Pori . . . . .	173	1,208	3,352,472	8	131
Kuopio . . . . .	185	697	1,418,173	4	41
Pietarsaari . . . . .	31	330	1,331,234	4	76
Hämeenlinna . . . . .	74	376	953,806	2	14
Lappeenranta . . . . .	41	357	845,224	2	22
Porvoo . . . . .	76	366	834,350	4	42
Raahе . . . . .	20	67	690,838	2	76
Jyväskylä . . . . .	82	315	591,880	1	8
Rauma . . . . .	57	191	554,906	3	37
Tammisaari . . . . .	56	239	556,588	2	27
Hamina . . . . .	61	188	502,598	—	—
Hankoniemi . . . . .	20	362	588,972	4	36
Loviisa . . . . .	42	174	463,913	4	63
Uusikaupunki . . . . .	74	282	489,809	2	26
Mikkeli . . . . .	53	206	457,480	3	38
Joensuu . . . . .	68	233	352,456	2	6
Kokkola . . . . .	52	146	327,070	1	12
Kajaani . . . . .	21	118	309,155	1	4
Kristiinankaupunki . . . . .	49	141	295,960	1	25
Sortavala . . . . .	36	141	237,256	—	—
Savonlinna . . . . .	32	114	236,870	1	12
Tornio . . . . .	36	107	224,467	1	2
Heinola . . . . .	31	101	206,170	1	10
Naantali . . . . .	16	59	169,165	2	24
Uusikarlebyy . . . . .	16	60	103,289	—	—
Marianhamina . . . . .	11	36	87,615	—	—
Kaskinen . . . . .	7	24	73,297	1	26
Kemi . . . . .	4	9	36,164	—	—
Käkisalmi . . . . .	23	48	34,975	—	—

<sup>1)</sup> Nämät tiedot eivät koske sulattoja, metallin jalostustamislaitoksia eikä koneeteollisuutta.

<sup>1)</sup> Les données ne concernent pas les fonderies et raffineries de métaux ni l'industrie mécanique.

### 35. Katsaus viinanvalmistukseen v. 1891.

#### Fabrication de l'eau-de-vie en 1891.

Lääni. Gouvernements.	Polttoainin luku. Nombre des liquides.	Valmistuksen määrä litroissa, à 50 % alkoholia. Production en litres.	Käytettyjä aineita. Matières employées pour la fabrication.														
			Maltaita, valmistettuja: Malt, produit de:						Ei-nisuja. Féculent.	Rakittiin. Sorgho.	Ohriin. Org.	Kauruja. Avoine.	Maissia. Maïs.	Sekain v. m. Mél. etc.	Silppua. Sloup.	Oluttu. Bière.	Punnoita. Pommes de terre.
			Maltaita, valmistettuja: Malt, produit de:														
			Nisista. Fécule.	Ru- kista. Sorgho.	Ohriin. Org.	Avoine. Avoine.	Ku- roista. Kuro.	Ei-nisuja. Féculent.	Kilogrammaa.								
Uudenmaan Turun ja Po- rin . . .	6	1,666,255	—	80,958	458,969	108,513	—	285,545	—	109,291	1,397,986	56,474	—	—	—	—	
Hämeen . . .	12	1,720,068	—	261,470	479,831	19,200	—	1,660,103	31,690	185,648	73,245	—	—	—	7,786		
Wiipurin . . .	5	1,511,889	—	122,594	285,390	22,563	—	739,087	95,239	118,387	1,052,069	1,232	—	—	442		
Mikkelin . . .	4	537,174	—	114,782	45,137	—	—	765,618	—	9,629	9,305	—	—	—	—		
Kuopion . . .	6	767,389	—	61,237	217,984	5,789	—	456,311	11,458	117,025	407,603	—	—	—	—		
Waasan . . .	5	558,163	—	—	196,361	—	3,729	678,245	—	45,312	—	24,674	—	—	—		
Oulun . . .	6	800,411	—	10,376	197,894	—	—	558,996	148,486	5,840	330,950	—	—	—	—		
	2	124,385	—	—	42,636	—	—	47,881	52,016	—	71,162	—	—	—	—		
<b>Koko Suomi</b>	<b>46</b>	<b>7,685,734</b>	<b>—</b>	<b>651,417</b>	<b>1,924,202</b>	<b>156,065</b>	<b>3,729</b>	<b>5,191,786</b>	<b>338,889</b>	<b>591,132</b>	<b>3,312,320</b>	<b>82,380</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>8,228</b>		
V. 1890	45	7,749,346	—	1,252,406	1,714,603	101,440	316,746	7,609,776	311,676	380,964	778,239 <sup>1)</sup>	36,639	—	—	19,972		
" 1889	48	7,054,060	—	803,453	1,415,216	149,799	94,352	7,121,252	190,957	521,513	308,251	180,051	22,156	—	23,780		
" 1888	35	4,280,085	—	503,279	817,116	61,984	17,102	4,066,811	223,811	447,955	324,486	35,702	—	1,319	36,129		
" 1887	51	5,700,491	255	494,695	1,357,805	109,611	64,560	4,471,037	160,467	576,926	540,298	12,546	—	1,050	63,568		
" 1886	66	11,331,202	—	1,165,510	3,073,043	82,699	157,322	6,779,318	212,310	1,372,655	3,610,809	32,327	—	12,833	56,391		
" 1885	69	11,285,427	3,910	995,713	3,559,859	136,539	409,744	8,384,614	236,366	1,819,035	3,130,139 <sup>2)</sup>	36,798	—	—	29,435		
" 1884	71	11,284,693	—	1,006,985	3,404,747	193,737	59,314	9,222,301	243,948	2,194,650	2,250,989	30,219	—	—	9,093		
" 1883	70	11,045,171	—	878,046	3,557,623	122,446	27,898	9,792,379	478,816	2,239,931	1,501,790	10,604	—	— <sup>3)</sup>	25,480		
" 1882	66	10,296,734	—	867,845	3,185,969	229,208	9,072	5,345,887	285,964	1,606,734	5,211,140	1,275	—	—	42,005		

<sup>1)</sup> 1,800 kilogrammaa riisiä. — <sup>2)</sup> 21,097 kilogramm ris. — <sup>3)</sup> 1,759 hektoliter porteri.

### 36. Katsaus tullituloihin vv. 1830—1891.

#### Recettes douanières en 1830—1891.

Vuosi. Année.	Tullitulos Revenu de douane		Impôts sur la navigation. Mars.	Merenkulutusluoja. Markkaa.	Impôts sur le séage. Mars.	Sahansaksuja. Markkaa.	Droits du transit. Mars.	Transito-vaasto-maksuja. Markkaa.	Droits des entrepôts. Mars.	Varastooppaino-makso. Markkaa.	Marchand montées. Mars.	Takaravikko- ja sakkorajojen. Markkaa.	Lunastusta pantintuoneista tavaroista. Mars.	Marchand. réjetés par la mer. Mars.	Lunastusta abandonneettavista tavaroista. Markkaa.	Luotsi- ja majakkarahoja Droits de pilotage				Oikaisu- ja korjaukset. Mars.	Summa tullituloja. Markkaa.	Total. Mars.
	tuodusta tavaroista. Markkaa.	de sortie. Mars.														de cabotage. Mars.	muonesta laivoista. Markkaa.	de navires sortis. Mars.	tulleista laivoista. Markkaa.			
1891	19,132,407	57,138	573,734	322,180	1,515	51,558	21,288	—	4,043	252,343	382,282	35,438	6,008	20,839,934								
1890	19,801,057	54,815	593,733	509,989	513	64,527	23,598	2,812	173	227,309	313,419	32,503	8,021	21,632,469								
1889	16,800,644	48,719	503,904	571,981	521	59,513	42,605	475	1,066	235,245	336,457	28,615	8,400	18,638,146								
1886	15,128,777	52,552	453,827	534,149	719	73,038	48,660	35	3,015	214,950	332,021	25,447	5,206	16,872,396								
1887	13,664,469	37,386	409,938	461,520	1,051	52,032	25,002	447	895	205,869	315,667	24,677	13,353	15,212,306								
1886	12,328,153	18,305	369,846	560,025	222	44,089	15,094	105	589	203,481	312,356	26,119	3,702	13,882,086								
1885	12,628,453	1,939	378,835	961,043	668	21,801	41,707	1,000	1,875	244,130	363,265	26,831	9,995	14,681,542								
1884	13,690,687	384,612	410,714	973,874	244	—	31,014	158	412	250,231	365,966	27,383	8,740	16,144,035								
1883	12,535,418	381,847	376,074	955,221	197	—	35,420	334	3,839	225,807	350,542	20,590	908	14,895,197								
1882	12,914,786	386,513	387,544	975,992	425	—	52,667	53	1,293	218,008	350,565	29,150	2,672	15,319,668								
1881	11,631,055	352,493	348,935	802,357	222	—	34,226	160	1,084	161,694	237,292	27,810	1,661	13,598,989								
1880	10,614,921	441,922	318,464	1,033,490	749	—	44,885	138	1,237	192,732	296,573	28,072	7,155	12,980,338								
1875	11,265,025	99,266	—	618,313	1,542	—	61,858	8,338	486	122,947	199,299	30,738	5,031	12,412,843								
1870	5,516,041	4,952	167,952	340,042	4,494	—	68,786	559	438	80,268	122,703	14,808	1,987	6,323,030								
1865	5,811,515	301,682	177,308	417,798	2,835	—	57,706	4,715	6,866	43,760	66,139	10,530	5,642	6,906,496								
1860	5,212,448	183,489	162,721	—	805	—	51,326	2,184	222	35,732	49,210	—	23,216	5,721,353								
1855	1,814,219	20,584	—	—	—	—	43,213	1,319	601	7,587	7,329	—	22,238	1,917,090								
1850	3,937,951	182,281	—	—	—	—	18,654	1,412	98	18,867	20,355	—	8,154	4,187,772								
1840	1,330,148	505,996	—	—	—	—	68,809	2,734	236	—	—	—	4,511	1,912,434								
1830	536,499	199,915	—	—	—	—	55,391	5,464	1,718	—	—	—	4,338	803,325								

## 37. Tullitulot eri tullilaitoksissa v. 1891.

## Montant des recettes des douanes en 1891.

Tullilaitos. Douanes.	Tullirahat Recettes de douane		Luotsi- ja majakka- maksot. Markkaa. Droits de pilotage. Mars.	Muut tullit- tulot. Markkaa. Autres recettes. Mars.	Summa tullituloja 1891. Markkaa. Total des rec. douan. en 1891. Mars.	Summa tullituloja 1890. Markkaa. Total des rec. douan. en 1890. Mars.
	tuoduista tavaroista. Markkaa. d'entrée. Mars.	viedyistä tavaroista. Markkaa. de sortie. Mars.				
Tornio . . . . .	98,699	10,218	11,580	16,358	136,855	144,982
Kemi . . . . .	85,651	1,282	21,552	18,762	127,247	149,843
Oulu . . . . .	553,788	29	26,644	33,377	613,838	646,102
Raahe . . . . .	123,297	—	3,034	5,218	131,549	128,784
Kokkola . . . . .	477,449	—	9,403	19,726	506,578	404,637
Pietarsaari . . . . .	141,973	—	6,787	8,658	157,418	125,674
Unsikaarlebyy . . . . .	48,400	—	1,304	1,774	51,478	57,922
Nikolainkaupunki . . . . .	1,623,625	312	21,665	55,560	1,701,162	1,653,208
Kaskinen . . . . .	1,744	163	1,994	973	4,874	6,180
Kristiinankaupunki . . . . .	164,061	683	7,314	9,251	181,309	186,360
Pori . . . . .	445,100	1,689	77,653	69,934	594,376	648,903
Rauma . . . . .	175,601	9,443	20,444	11,862	217,350	268,203
Uusikaupunki . . . . .	76,503	2,871	9,179	5,324	93,877	140,955
Naantali . . . . .	16	200	515	—	731	4,198
Turku . . . . .	3,045,225	2,340	80,084	137,912	3,265,561	3,531,775
Ekkerö . . . . .	2,218	1,447	3,719	146	7,530	5,149
Maarianhamina . . . . .	72,970	330	11,850	3,129	88,279	71,742
Degerbyy . . . . .	4,415	—	6,692	493	11,600	11,926
Hanko . . . . .	1,405,699	771	28,145	54,566	1,489,181	1,949,763
Tammisaari . . . . .	105,384	—	2,068	3,211	110,663	100,811
Helsinki . . . . .	5,662,850	6,570	81,952	216,926	5,968,298	6,200,520
Porvoo . . . . .	473,418	3,216	25,568	32,868	535,070	522,763
Loviisa . . . . .	113,767	3,434	19,938	18,763	155,902	153,435
Kotka . . . . .	387,837	1,483	74,014	66,744	530,078	352,283
Hamina . . . . .	113,260	94	11,778	11,004	136,136	207,831
Wiipuri . . . . .	1,644,186	1,167	90,633	108,432	1,844,418	1,812,754
Kuopio . . . . .	298,893	—	2,177	10,162	311,232	302,995
Joensuu . . . . .	148,068	—	4,269	5,092	157,429	156,618
Savonlinna . . . . .	15,043	—	2,108	514	17,665	15,685
Mikkeli . . . . .	113,761	—	649	3,657	118,067	115,678
Hämeenlinna . . . . .	167,436	—	—	5,294	172,730	156,130
Tampere . . . . .	1,063,460	—	—	33,260	1,096,720	1,161,143
Lappeenranta . . . . .	15,094	—	—	617	15,711	12,995
Teerijoki . . . . .	246,648	245	—	7,627	254,520	220,511
Suomen tullitoimitus Pietarissa . . . . .	2,633	—	—	79	2,712	4,011
Rajavartiot Laato- kalla ja maanra- jalla . . . . .	14,235	9,151	5,351	3,053	31,790	—
<b>Yhteensä (Total)</b>	<b>19,132,407</b>	<b>57,138</b>	<b>670,063</b>	<b>980,326</b>	<b>20,839,934</b>	<b>21,632,469</b>

### 38. Kauppa ja Merikulku.

#### Commerce et navigation.

Tulleet ja lähteneet laivat v. 1891.

Navires entrés et sortis en 1891.

62

	Lastattuja.		Lastittomia.		Summa.		
	Chargés.		Sur lest.		Total.		
	Laivoja.	Reg.-tonia.	Laivoja.	Reg.-tonia.	Laivoja.	Reg.-tonia.	
	Navires.	Tonneaux.	Navires.	Tonneaux.	Navires.	Tonneaux.	
<b>Tulleita (Entrés).</b>							
Suomen (Finlandais):	Purjelaivoja (Nav. à voiles).	3,482	182,697	2,053	254,760	5,535	437,457
	Höyrylaivoja ( " " vapeur)	2,837	730,972	79	13,329	2,916	744,301
Venäjän (Russes):	Purjelaivoja ( " " voiles).	869	15,002	279	25,503	1,148	40,505
	Höyrylaivoja ( " " vapeur)	83	12,374	42	4,728	125	17,102
Ruotsin (Suédois):	Purjelaivoja ( " " voiles).	80	10,630	116	19,629	196	30,259
	Höyrylaivoja ( " " vapeur)	201	53,113	77	29,641	278	82,754
Norjan (Norvégiens):	Purjelaivoja ( " " voiles).	75	19,962	160	64,429	235	84,391
	Höyrylaivoja ( " " vapeur)	11	6,984	26	16,746	37	23,730
Tanskan (Danois):	Purjelaivoja ( " " voiles).	84	12,780	261	46,025	345	58,805
	Höyrylaivoja ( " " vapeur)	57	27,743	39	28,106	96	55,849
Saksan (Allemands):	Purjelaivoja ( " " voiles).	41	6,012	22	5,209	63	11,221
	Höyrylaivoja ( " " vapeur)	120	35,563	82	46,398	202	81,961
Englannin (Anglais):	Purjelaivoja ( " " voiles).	6	1,464	6	1,767	12	3,231
	Höyrylaivoja ( " " vapeur)	74	55,930	259	202,650	333	258,580
Muiden maiden (D'autres pays):	Purjelaivoja ( " " voiles).	25	11,100	57	26,894	82	37,994
	Höyrylaivoja ( " " vapeur)	9	7,535	21	15,864	30	23,399
	<b>Summa (Total)</b>	<b>8,054</b>	<b>1,189,861</b>	<b>3,579</b>	<b>801,678</b>	<b>11,633</b>	<b>1,991,539</b>
	Siitä purjelaivoja (Total des nav. à voiles).	4,662	259,647	2,954	444,216	7,616	703,863
	" höyrylaivoja ( " " " " vapeur)	3,392	930,214	625	357,462	4,017	1,287,676

<b>Lähteneitä (Sortis).</b>							
Suomen (Finlandais):	Purjelaivoja (Nav. à voiles).	5,502	420,699	578	77,496	6,080	498,195
	Höyrylaivoja ( " " vapeur)	2,793	714,847	101	15,498	2,894	730,345
Venäjän (Russes):	Purjelaivoja ( " " voiles).	520	31,940	475	7,445	995	39,385
	Höyrylaivoja ( " " vapeur)	84	11,808	45	4,778	129	16,586
Ruotsin (Suédois):	Purjelaivoja ( " " voiles).	165	28,125	30	1,922	195	30,047
	Höyrylaivoja ( " " vapeur)	256	77,456	24	6,346	280	83,802
Norjan (Norvégiens):	Purjelaivoja ( " " voiles).	226	82,603	7	1,718	233	84,321
	Höyrylaivoja ( " " vapeur)	34	22,475	4	2,366	38	24,841
Tanskan (Danois):	Purjelaivoja ( " " voiles).	335	56,927	8	1,289	343	58,216
	Höyrylaivoja ( " " vapeur)	93	54,034	3	1,237	96	55,271
Saksan (Allemands):	Purjelaivoja ( " " voiles).	60	11,536	3	196	63	11,732
	Höyrylaivoja ( " " vapeur)	191	77,819	12	6,286	203	84,105
Englannin (Anglais):	Purjelaivoja ( " " voiles).	11	2,782	—	—	11	2,782
	Höyrylaivoja ( " " vapeur)	318	249,632	19	12,348	337	261,980
Muiden maiden (D'autres pays):	Purjelaivoja ( " " voiles).	75	24,965	7	2,557	82	37,522
	Höyrylaivoja ( " " vapeur)	31	24,335	—	—	31	24,335
	<b>Summa (Total)</b>	<b>10,694</b>	<b>1,901,983</b>	<b>1,316</b>	<b>141,482</b>	<b>12,010</b>	<b>2,043,465</b>
	Siitä purjelaivoja (Total des nav. à voiles).	6,894	669,577	1,108	92,623	8,002	762,200
	" höyrylaivoja ( " " " " vapeur)	3,800	1,232,406	208	48,859	4,008	1,281,265

63

## 39. Kauppa

## Commerce et

Kaupan arvo allanimitettyin

Valeur du commerce de la Finlande

	1886.		1887.	
	Tuonti. Importation.	Vienti. Exportation.	Tuonti. Importation.	Vienti. Exportation.
	Tuhansissa			
1 Venäjä (Russie) . . . . .	47,088	34,058	45,522	30,944
2 Ruotsi (Suède) . . . . .	7,472	7,340	7,525	9,025
3 Norja (Norvège) . . . . .	450	54	972	69
4 Tanska (Danemarck) . . . . .	558	2,874	996	4,147
5 Saksa (Allemagne) . . . . .	24,325	5,173	28,423	6,232
6 Alankomaat (Pays-Bas) . . . . .	96	2,086	387	2,044
7 Belgia (Belgique) . . . . .	309	1,105	362	957
8 Iso-Britannia ja Irlanti (Grande-Bretagne et Irlande) . . . . .	11,486	13,622	15,178	13,018
9 Ranska (France) . . . . .	164	5,566	138	6,106
10 Espanja (Espagne) . . . . .	405	5,176	418	4,009
11 Italia (Italie) . . . . .	633	99	498	139
12 Pohjois-Amerika (Amerique du Nord)	1,210	—	210	—
13 Brasilia (Brésil) . . . . .	2,312	53	1,748	244
14 Länsi-Intia (Indes occidentales) . . . . .	216	—	493	—
15 Itä-Intia (Indes orientales) . . . . .	1,047	—	2,291	—
16 Turkinmaa (Turquie) . . . . .	—	—	44	—
17 Afrika (Afrique) . . . . .	—	71	—	94
18 Portugali (Portugal) . . . . .	619	91	661	38
19 <b>Summa (Total)</b>	<b>98,390</b>	<b>77,368</b>	<b>105,866</b>	<b>77,066</b>
20 Siitä meritse: Suomen laivoilla . . . . .	46,992	23,463	46,631	25,986
21 ” ” ulkomaan laivoilla . . . . .	20,346	28,217	27,101	28,094
22 ” rautatiellä . . . . .	26,611	19,179	27,639	17,209
23 ” maanrajan ja Laatokan ylitse . . . . .	4,441	6,509	4,495	5,777
24 ” postissa . . . . .	—	—	—	—

Muist. Viimeinen lastauspaikka osottaa tavarant tuontimaan; ensimmäinen määräraikka ta-  
ajattellaan kulkeneen maan tullirajan poikki. — Pour les importations et les exportations par mer  
la Finlande, comme pays de destination celui dans lequel se rend le navire exportateur. Les valeurs  
passant la frontière de douane du pays.

\*) Tullivapaista tavaroista, jotka ovat postissa tulleet tabi lähetetyt, ei löydy ilmoituksia. —

## ja Merikulku.

## navigation.

maiden kanssa vv. 1886—1891.

avec les pays sous-dits en 1886—1891.

	1888.		1889.		1890.		1891.	
	Tuonti. Importation.	Vienti. Exportation.	Tuonti. Importation.	Vienti. Exportation.	Tuonti. Importation.	Vienti. Exportation.	Tuonti. Importation.	Vienti. Exportation.
	markoissa. — Milliers de marcs.							
1	49,695	32,303	53,699	36,566	47,256	36,363	52,461	36,143
2	7,455	8,727	8,699	8,831	11,825	7,174	10,208	6,109
3	414	149	771	28	494	172	395	53
4	2,012	7,870	2,398	7,493	3,384	10,959	3,668	15,031
5	35,212	7,842	38,122	8,071	44,782	5,987	46,836	7,313
6	86	2,334	401	2,840	310	2,784	544	2,665
7	413	1,642	678	1,741	1,347	1,280	2,013	1,518
8	13,743	17,768	18,788	23,104	23,007	17,650	21,514	19,019
9	101	7,134	810	7,721	1,494	4,710	1,426	11,272
10	715	4,427	1,773	5,907	1,861	4,870	1,577	4,723
11	571	73	342	131	717	270	501	50
12	770	28	6,699	20	3,938	39	4,915	80
13	825	—	—	—	—	—	—	—
14	—	—	—	—	—	—	—	—
15	—	—	—	—	—	—	—	—
16	—	—	300	—	—	—	—	—
17	—	101	—	175	187	180	—	187
18	207	86	—	109	—	183	469	35
19	<b>112,219</b>	<b>90,484</b>	<b>133,480</b>	<b>102,737</b>	<b>140,602</b>	<b>92,421</b>	<b>146,527</b>	<b>104,198</b>
20	52,126	31,013	67,787	33,651	78,304	31,106	79,452	30,504
21	24,472	35,273	30,037	41,343	32,739	34,771	33,271	46,923
22	30,702	17,962	29,486	20,713	23,750	19,226	28,074	20,197
23	4,919	6,236	5,684	7,030	5,293	7,318	5,196	6,574
24	—	—	486*)	—*)	516*)	—*)	534*)	—*)

varan vientimaan. Perustukseksi arvomääritykselle on pantu tavarant hinta sinä hetkenä jolloin sen  
on considéré comme pays de provenance celui d'ou le navire avait été expédié en dernier lieu pour  
sont calculées sur la base du prix moyen des marchandises dans le moment qu'elles sont supposées

Quant aux marchandises exemptes de douane il n'y a pas des données.

### 40. Eri tavara-ryhmiin jaetun Valeur des marchandises

	1889.		1890.		Venäjän. Russie.
	Tuhansia markkoja.	%	Tuhansia markkoja.	%	
1 Eläimiä (Animaux vivants) . . . . .	2,837,1	2,76	2,901,0	3,14	1,573,4
2 Karjantuotteita, lihoja ja läskiä (Pro- duits d'animaux, viandes etc.) . . . . .	16,824,7	16,38	14,980,3	16,21	3,720,7
3 Kalaa (Poissons) . . . . .	1,865,8	1,82	2,362,0	2,56	2,085,9
4 Jyviä, leivoksia ja tärkkelysain. (Fari- naux alimentaires) . . . . .	5,486,7	5,34	5,227,4	5,67	33,2
5 Vihanneksia, ryytimaankasveja ja maa- hedelm. (Prod. de l'horticult., pommes de terre etc.) . . . . .	114,9	0,11	149,0	0,16	14,5
6 Hedelmiä ja marjoja (Fruits et baies) . . . . .	387,5	0,38	268,9	0,29	39,6
7 Säilykkeitä ja syötäviä kuoriaiseläimiä (Conserv.) . . . . .	136,6	0,13	116,3	0,13	116,2
8 Siirtomaan-tavaroita, höysteitä ja tu- pakkaa (Denrées colon. de consomma- tion) . . . . .	420,6	0,41	122,0	0,13	73,0
9 Juomatavaroita (Boissons) . . . . .	55,7	0,05	18,2	0,02	1,4
10 Apteekkitavaroita (Espèces medicinales, drogues etc.) . . . . .	4,5	—	3,7	—	1,9
11 Luita, sarvia, harjaksia, karvoja ja jou- hia y. m. (Os, cornes, poils etc.) . . . . .	67,1	0,07	98,2	0,11	83,0
12 Vuotia ja nahkoja (Peaux et cuirs) . . . . .	1,857,3	1,81	2,709,7	2,93	2,257,8
13 Turkiksia ja turkkiteoksia (Pelleteries) . . . . .	147,9	0,14	183,7	0,20	359,7
14 Kasveja ja siemeniä y. kasviaineita (Ar- bres, plantes graines etc.) . . . . .	625,2	0,61	605,5	0,66	399,7
15 Puuaineita ja puuteoksia (Bois et ouvr. en bois) . . . . .	46,795,4	45,55	36,352,7	39,33	2,498,1
16 Pahlvia, paperia ja teoksia niistä (Pâte de bois) . . . . .	9,105,2	8,86	8,622,9	9,33	6,838,5
17 Kehruuaineita (Filaments à ouvrir) . . . . .	27,8	0,03	36,9	0,04	4,9
18 Teoksia kehruuaineista (Ouvrage de fila- ments): Lankoja, rihmaa ja köydenpun.-teoks. (Fils) . . . . .	985,1	0,96	1,003,1	1,08	946,1
19 Kankaita (Tissus) . . . . .	4,374,5	4,26	3,512,6	3,80	4,086,2
20 Valmiita vaatteita, hattuja, lakkeja, sukankutojanteoksia y. m. (Vêtements, chapeaux, bonneteries etc.) . . . . .	250,1	0,24	293,2	0,32	256,2
21 Gummia, tervaa, hartsia y. m. (Résines, goudrons etc.) . . . . .	1,709,0	1,66	2,451,1	2,65	268,4
22 Öljyjä ja rasvoja (Huiles, bougies etc.) . . . . .	31,9	0,03	40,7	0,04	18,1
23 Kosmetillisiä aineita (Parfumeries) . . . . .	—	—	—	—	—

### viennin arvo v. 1891. exportées en 1891.

1891.													Summa. Total.	%
Ruotsi ja Norja. Suède et Nor- vège.	Allemagne.	Saksa. Pruence.	Tanska. Danemarck.	Englantti. Angleterre.	Ranska. France.	Hollanti. Hollande.	Belgia. Belgique.	Italia ja Portugal. Espagne, Italie et Portugal.	Alueet muut maat. Autres pays.	Tuhansia markkoja. — Milliers de francs.				
482,5	—	4,5	—	—	—	—	—	—	—	—	2,060,4	1,98	1	
2,244,8	833,5	8,971,8	496,5	—	—	—	—	—	—	—	16,267,3	15,61	2	
606,5	0,1	1,2	—	—	—	—	—	—	—	—	2,693,7	2,58	3	
1,135,0	6,4	2,319,7	3,582,3	—	—	—	—	—	—	—	7,076,6	6,79	4	
14,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29,4	0,03	5	
15,4	32,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	87,9	0,08	6	
26,0	2,1	0,3	—	—	—	—	—	—	—	—	144,6	0,14	7	
41,6	89,6	28,9	—	—	—	—	—	—	—	—	233,1	0,22	8	
8,1	3,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13,2	0,01	9	
—	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,4	—	10	
28,3	6,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	117,3	0,11	11	
103,8	152,1	81,7	0,3	—	—	—	—	—	—	—	2,595,7	2,49	12	
5,9	2,3	0,5	0,1	—	—	—	—	—	—	—	368,5	0,35	13	
45,6	34,4	27,5	0,1	—	—	—	—	—	—	—	507,3	0,49	14	
785,0	5,253,9	2,770,4	13,450,8	11,152,1	2,409,1	1,475,5	4,723,3	266,3	—	—	44,784,5	42,98	15	
0,3	347,3	238,1	1,075,1	57,0	—	36,5	33,1	—	—	—	8,625,9	8,28	16	
21,0	0,8	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	26,9	0,03	17	
25,8	—	—	0,1	—	—	—	—	—	—	—	972,0	0,93	18	
22,9	11,7	84,3	3,7	—	—	1,1	—	—	—	—	4,209,9	4,04	19	
5,3	1,5	1,1	0,2	—	—	—	—	—	—	—	264,3	0,25	20	
275,9	482,1	447,4	376,5	63,0	255,9	—	52,0	—	—	—	2,221,2	2,13	21	
1,9	0,5	3,6	—	—	—	—	—	—	—	—	24,1	0,02	22	
—	—	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	0,2	—	23	

	1889.		1890.		Venäjä. Russie.
	Tuhansia markkoja.	%	Tuhansia markkoja.	%	
Vietyjä tavaroita. Marchandises exportées.					
1 Kivennäisiä ja teoksia niistä (Pierres, terres et combustibles minéraux, poteries)	2,176,2	2,12	2,600,1	2,81	1,993,3
2 Valmisteita, kemiallisia, ja kem. tarveaineita (Produits chimiques)	33,9	0,03	4,1	—	4,1
3 Räjähys- ja sytytysaineita (Poudres, allumettes etc.)	282,3	0,27	229,8	0,25	348,7
4 Värejä ja värjäysaineita (Couleurs et teintures préparées)	173,9	0,17	272,4	0,29	82,5
5 Metalleja ja metalliteoksia (Métaux et ouvrages en métaux)	3,244,8	3,16	3,878,4	4,20	4,181,1
6 Koneita ja koneosia, mootooreja, apparateja ja kaluja (Machines et mécaniques)	241,2	0,23	234,0	0,25	325,9
7 Instrumenttejä ja kellosepänteoksia (Instruments et horlogeries)	161,2	0,16	211,2	0,23	179,8
8 Vaunumaakarin-teoksia (Voitures)	143,4	0,14	109,1	0,12	155,5
9 Laivoja ja veneitä (Navires et bateaux)	782,3	0,76	1,498,2	1,62	1,977,6
10 Taide- ja kirjallisuustuotteita, kirjoitusaineita y. m. (Ouvres artistiques, livres, plumes etc.)	231,5	0,23	255,3	0,28	55,6
11 Koru-tavaroita, muualla nimittämättömiä (Articles de luxe)	7,2	0,01	2,4	—	3,6
12 Tavarointa, jotka eivät ole edellä oleviin ryhmiin luettavia (Articles d'autres espèces)	1,148,6	1,12	1,066,8	1,15	1,158,2

1891.											Summa. Total.		
Ruotsi ja Norja. Suède et Norvège.	Allemagne.	Saksa.	Danimarc.	Tanska.	Englant. Angleterre.	Ranska. France.	Hollanti. Hollande.	Belgia. Belgique.	Italia. Espagne, Italie et Portugal.	Muit maat. Autres pays.			
Tuhansia markkoja. — Milliers de francs.											%		
45,6	7,6	1,6	3,1	—	—	—	—	—	—	—	2,051,2	1,98	1
0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,2	—	2
—	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	348,8	0,34	3
—	0,1	—	1,9	—	—	—	—	—	—	—	84,5	0,08	4
5,8	3,2	11,9	10,1	—	—	—	—	—	—	—	4,212,1	4,04	5
21,8	19,9	19,2	7,9	—	—	—	—	—	—	—	394,7	0,38	6
1,9	3,8	0,2	0,8	—	—	—	—	—	—	—	186,5	0,18	7
6,3	—	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	162,3	0,16	8
51,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,028,6	1,95	9
115,2	10,6	7,7	3,3	—	—	—	—	5,3	—	—	197,7	0,19	10
0,1	0,8	2,2	0,3	—	—	—	—	—	—	—	7,0	0,01	11
17,8	6,3	5,8	6,0	—	—	—	—	—	—	—	1,194,1	1,15	12

### 41. Eri tavara-ryhmiin jaetun Valeur des marchandises

Tuotuja tavaroita. Marchandises importées.	1889.		1890.		Venäjä. Russie.	Laskettu tullitulo. Rec. douan. calculés.	Suomi ja Norja. Suède et Norvège.	Allengone.	Saksa. Allemagne.	T u -
	Tuhansia markkoja.	%	Tuhansia markkoja.	%						
Eläimiä (Animaux vivants).	382,4	0,29	58,2	0,04	80,5	—	6,4	3,9		
Karjantuotteita, lihoja ja läskiä (Produits d'animaux, viandes etc.)	1,792,0	1,34	1,736,0	1,24	1,689,5	—	93,1	41,6		
Kalaa (Poissons)	1,796,8	1,35	1,250,0	0,89	199,1	—	729,6	69,8		
Jyviä, leivoksia ja tarkkelysain. (Farinaux alimentaires)	21,301,1	15,96	22,124,1	15,74	23,913,6	—	191,8	2,184,4		
Vihanneksia, ryytimaan- kasv. ja maahedelm. (Prod. de l'horticult., pommes de terre etc.)	354,4	0,27	572,3	0,41	678,3	—	4,6	55,7		
Hedelmiä ja marjoja (Fruits et baies)	1,111,4	0,83	1,163,3	0,83	231,9	—	17,9	1,224,6		
Säilykkeitä ja syötäviä kuoriaiseläimiä (Conserv.)	221,5	0,17	263,6	0,19	25,6	—	75,1	120,8		
Siirtomaan-tavaroita, höysteitä ja tupakkaa (Denrées colon. de consommation)	24,150,5	18,09	26,340,8	18,73	2,944,9	757,8	119,2	15,623,9		
Juomatavar. (Boissons)	4,039,8	3,03	4,699,5	3,34	52,4	7,7	212,5	1,848,7		
Apteekitavaroita (Especes medicinales, drogues etc.)	393,0	0,29	342,8	0,24	13,3	0,6	12,8	269,7		
Luita, sarvia, harjaksia, karvoja, joushia y. m. (Os, cornes, poils etc.)	849,7	0,64	1,062,4	0,76	1,049,3	—	33,3	141,1		
Vuotia ja nahkoja (Peaux et cuirs)	5,703,0	4,27	6,431,5	4,57	1,654,1	—	657,8	3,692,3		
Turkkisia ja turkkiteoksia (Pelleteries)	1,160,2	0,87	431,9	0,31	134,9	—	5,1	258,9		
Kasveja ja siemeniä y. kasviainetta (Arbres, plantes, graines etc.)	1,648,3	1,23	1,950,1	1,39	514,5	—	162,8	634,5		

### tuonnin arvo v. 1891. importées en 1891.

1891.											Summa. Total.	Laskettu tullitulo. Rec. de douan. cal- culés.	Summan ulkon. paitsi Venäjä, tuotuja tavaroita. Total de l'importation excepté celle de Russie.	Venäjistä ja Ven. kautta tuotuja ulkon. tavaroita. Yhteisillä par la Russie.	Muut maat. Autres pays.	Espanja, Portugal ja Italia. Espagne, Portugal et Italie.	Belgia. Belgique.	Hollanti. Hollande.	Ranska. France.	Englanti. Angleterre.	Tanska. Danemarck.	hansia markkoja. — Milliers de marcs.	%
15,4	3,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29,1	—	109,6	0,07									
8,8	30,1	1,8	—	—	—	—	—	—	—	—	0,8	176,2	25,2	1,865,7	1,27								
15,3	50,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,9	880,1	160,0	1,079,2	0,74								
843,4	380,0	0,1	293,4	—	—	—	—	—	—	—	0,1	0,6	3,893,8	204,6	27,807,4	18,98							
1,2	1,3	7,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70,0	11,4	748,3	0,51								
36,3	39,4	42,2	—	0,2	16,6	—	15,9	1,393,1	394,8	1,625,0	1,11												
13,1	9,8	18,2	—	—	0,3	—	0,5	237,8	82,3	263,4	0,17												
468,5	1,073,2	34,7	82,3	154,5	1,177,5	3,007,6	265,3	22,006,7	9,247,6	24,951,6	17,02												
101,9	189,3	1,021,6	36,7	22,2	904,3	—	7,7	4,344,9	1,750,0	4,397,3	3,00												
18,9	0,1	0,2	—	—	—	—	0,8	302,5	20,3	315,8	0,22												
8,9	2,8	1,3	—	2,7	2,2	—	0,3	192,6	25,6	1,241,9	0,85												
205,0	52,9	5,2	—	2,4	—	—	0,3	4,615,9	100,4	6,270,0	4,28												
3,9	—	—	—	0,1	—	0,2	0,6	268,8	20,8	403,7	0,28												
53,4	15,7	13,5	0,8	3,7	310,4	153,3	8,6	1,356,7	5,4	1,871,2	1,28												

Tnotuja tavaroita. Marchandises importées.	1889.		1890.		Venäjä. Russie.	Laskettu tullitulo. Rec. douan. calculés.	Ruotsi ja Norja. Suède et Norvège.	Saksa. Allemagne.	T u
	Tuhansia markkoja.	%	Tuhansia markkoja.	%					
Puuaineita ja puuteoksia (Bois et ouvr. en bois) . . . . .	1,313,7	0,98	1,158,5	0,82	545,1	—	196,7	271,3	
Pahvia, paperia ja teoksia niistä (Pâte de bois et papier) . . .	572,8	0,43	664,9	0,47	138,7	—	118,2	283,9	
Kehruuaineita (Filaments à ouvrir) . . .	8,300,5	6,22	8,943,9	6,36	1,463,2	—	88,1	366,1	
Teoksia kehruaineista (Ouvrages de filaments:)									
Lankoja, rihmaa ja köydenpun.-teoksia (Fils et cordes) . .	3,837,4	2,88	4,659,6	3,31	1,389,6	—	141,2	1,034,6	
Kankaita (Tissus) . . .	8,335,6	6,24	12,712,3	9,04	6,130,9	—	389,8	5,659,5	
Valmiita vaatteita, hattuja, lakkeja, sukankutojanteoksia y. m. (Vêtements, chapeaux, bonneteries etc.) . . . . .	9,322,3	6,98	3,954,0	2,81	1,793,0	—	167,7	2,000,4	
Gummaa, tervaa, hartsia y. m. (Résines, goudrons etc.) . . .	2,803,9	2,10	2,603,4	1,85	1,367,3	—	87,1	654,4	
Öljyjä ja rasvoja (Huiles, bougies etc.) . .	4,938,8	3,70	4,341,1	3,09	3,193,4	—	151,4	591,1	
Kosmetillisiä aineita (Parfumeries) . . . . .	172,3	0,13	194,7	0,14	9,7	—	23,4	145,0	
Kivennäisiä ja teoksia niistä (Pierres, terres et combustibles minéraux, poteries) .	3,932,7	2,95	5,260,3	3,74	779,1	—	1,038,9	968,8	
Valmisteita, kemiallisia, ja kem. tarveaineita (Produits chimiques) . . . . .	1,737,7	1,30	1,088,7	0,77	62,7	—	77,7	363,0	
Räjähys- ja sytytysaineita (Poudres, allumettes etc.) . . . . .	181,2	0,13	358,0	0,26	58,5	—	108,1	35,2	
Värejä ja värjäysaineita (Couleurs et teintures préparées) . . . .	2,284,9	1,71	2,380,4	1,69	33,7	—	238,1	1,544,5	

1891.														
Summa. Total.	Laskettu tullitulo. Rec. de douane calculés.	Suunnan ulkom. patisivonal. tuotuja tavaroita. Total de l'importation excepté celle de Russie.	Venäjältä ja Ven. kantilta tuotuja ulkom. tavaroita. Transit par la Russie.	Alut maat. Autres pays.	Espanja, Portugal ja Italia. Espagne, Portugal et Italie.	Belgia. Belgique.	Hollanti. Hollande.	Ranska. France.	Englanti. Angleterre.	Tanska. Danemar.	hansia markkoja. — Milliers de marcs.			%
											T u	T u	%	
90,3	14,7	2,0	—	0,1	—	—	15,7	590,8	30,4	1,135,9	0,78			
13,5	5,9	0,6	—	2,2	0,1	—	4,9	429,3	97,9	568,0	0,39			
147,8	5,077,2	—	—	2,2	—	1,119,7	61,2	6,862,3	27,0	8,325,5	5,68			
106,0	1,413,8	1,0	—	89,8	0,1	—	40,9	2,827,4	357,3	4,217,0	2,88			
570,9	625,5	12,3	—	24,3	—	—	38,8	7,321,1	1,961,9	13,452,0	9,18			
34,7	78,8	4,5	—	0,3	—	—	44,1	2,330,5	515,5	4,123,5	2,82			
36,9	313,2	0,5	—	0,9	—	253,0	3,0	1,349,0	77,0	2,716,3	1,85			
65,2	338,7	6,8	—	1,1	60,0	114,5	4,3	1,333,1	183,3	4,526,5	3,09			
5,6	3,3	1,2	—	3,7	—	—	3,0	185,2	16,4	194,9	0,13			
45,0	2,054,6	9,0	14,6	118,3	0,2	—	1,7	4,251,1	150,1	5,030,2	3,43			
27,5	358,1	1,6	—	58,5	68,1	—	6,8	961,3	120,4	1,024,0	0,70			
0,3	10,4	—	—	0,1	—	—	—	154,1	37,3	212,6	0,14			
108,2	191,2	55,3	—	40,1	1,2	—	11,2	2,190,0	157,2	2,223,7	1,52			

Tuotuja tavaroita. Marchandises importées.	1889.		1890.							
	Tuhansia markkoja.	%	Tuhansia markkoja.	%	Yonijä. Russie.	Laskettu tullitulo. Rec. douan. caennales.	Suola et Norvège.	Ruotsi ja Norja.	Saksa. Allemagne.	T u-
Metalleja ja metalliteoksia (Métaux et ouvrages en métaux)	8,591,9	6,44	11,695,8	8,32	681,3	—	3,327,6	1,812,6		
Koneita ja koneosia, moottoreja, apparateja ja kaluja (Machines et mécaniques)	3,856,4	2,89	6,071,1	4,32	87,3	—	1,304,2	2,457,3		
Instrumenttejä ja kellosepänteoksia (Instruments et horlogeries)	1,542,9	1,16	1,384,8	0,99	53,8	—	78,4	1,213,8		
Vaunumaakarin-teoksia (Voitures)	329,7	0,25	199,4	0,14	58,8	—	12,2	41,1		
Laivoja ja veneitä (Navires et bateaux)	2,485,0	1,86	2,002,2	1,42	6,6	—	186,4	324,6		
Taide- ja kirjallisuustuotteita, kirjoitussaineita y. m. (Ouv. artistiques, livres, plumes etc.)	814,5	0,61	859,8	0,61	39,2	—	463,8	277,5		
Korutavaroita, muualla nimittämättömiä (Articles de luxe)	1,639,6	1,23	903,5	0,64	210,5	—	68,1	570,7		
Tavaroita, jotka eivät ole edellä oleviin ryhmiin luettavia (Articles d'autres espèces)	1,581,8	1,18	739,5	0,53	460,6	—	13,7	50,9		

1891.											
Summa. Total.	Laskettu tullitulo. Rec. de douane en- cettes.	Summaulkom. paitsi Venäjä tuotuja tavaroita. Total de l'importation excepté celle de Russie.	Venäjältä ja Ven. kautta tuotuja ulkoma. tavaroita. Transit par la Russie.	Muut maat. Autres pays.	Espanja, Portugal ja Italia. Espagne, Portugal et Italie.	Belgia. Belgique.	Hollanti. Hollande.	Ranska. France.	Englanti. Angleterre.	Tanska. Danemarck.	%
13,006,4	1,778,4	12,325,1	8,6	—	5,2	—	0,1	1,269,2	—	—	8,88
6,125,6	607,2	6,038,3	37,0	—	—	—	23,0	153,7	—	—	4,18
1,522,1	163,2	1,468,3	115,0	0,2	—	—	32,1	1,3	—	—	1,04
141,5	6,7	82,7	—	—	—	—	0,3	—	—	—	0,10
2,472,1	13,9	2,465,5	—	266,9	—	—	—	—	—	—	1,69
939,2	28,9	900,0	0,2	—	—	—	103,9	0,9	—	—	0,64
940,4	152,4	729,9	3,8	—	—	—	15,6	4,3	0,1	—	0,64
679,2	—	218,6	—	—	—	—	0,1	43,1	56,4	—	0,46

## 42. Kauppa ja Merikulku.

## Commerce et navigation.

Suomen vienti 1888—1891.

*Exportations 1888—1891.*

Vietyjä tavaroita. Marchandises exportées.	1888.	1889.	1890.	1891.
<b>I. Eläviä eläimiä:</b>				
Sarviraavaita . . . . . kapp.	16,182	20,564	20,307	14,198
Hevosia . . . . . "	2,365	2,674	3,072	2,680
Sikojä ja porsaita . . . . . "	22,913	20,896	18,330	17,528
Lampaita, vuohia, syötäviä lintuja y. m. lajeja . . . . . "	5,121	4,793	4,808	3,631
<b>II. Karjantuotteita, lihoja ja metsänriistaa:</b>				
Maitoa ja kermaa . . . . . l.	947,596	1,479,552	1,231,855	1,465,384
Juustoa . . . . . kg	44,126	59,348	77,166	121,671
Voita . . . . . "	7,611,169	8,217,010	8,016,232	7,963,561
Linnunruhoja ja otuksia . . . . . "	363,928	230,270	436,554	375,164
Lihaa ja läskiä . . . . . "	1,058,115	1,161,787	1,130,346	1,260,318
Munia . . . . . kapp.	104,170	387,353	160,545	742,888
Muita lajeja . . . . . kg	53,483	57,624	84,259	22,925
III. Kaloja . . . . . kg	6,893,510	5,787,891	6,787,467	7,066,656
<b>IV. Viljaa, leivoksia ja tärkkelystä:</b>				
Jauhamatonta viljaa: rukiita . kg	2,236,702	1,899,014	1,750,627	3,508,081
ohria . . . . . "	1,830,888	1,082,738	821,311	106,483
kauroja . . . . . "	49,641,231	41,365,438	33,579,277	41,133,348
muita lajeja . . . . . "	8,553	25,485	11,337	15,635
Jauhoja ja ryynejä . . . . . "	112,249	271,072	244,990	462,043
Leipää . . . . . "	13,747	12,499	14,185	9,028
Tärkkelystä ja perunajauhoja . . . . . "	—	1,829	—	400
<b>V. Vihanneksia, puutarhakasveja ja maahedelmiä:</b>				
Perunoita . . . . . hl	19,595	18,084	12,795	5,690
Syötäviä sieniä . . . . . kg	22,975	53,994	56,609	4,750
Muita lajeja . . . . . "	6,939	34,638	41,487	42,742
<b>VI. Puunhedelmiä ja marjoja:</b>				
Puoloja y. m. marjalajeja . . . kg	548,944	619,565	496,681	726,449
Hedelmiä . . . . . "	6,449	13,551	6,345	3,601

Vietyjä tavaroita. Marchandises exportées.	1888.	1889.	1890.	1891.
<b>VII. Konservejä, kalanmätii ja syö- täviä kuoriais-eläimiä:</b>				
Konservejä ynnä kalanmätii . kg	5,256	30,161	4,114	5,362
Krapuja, eläviä . . . . . "	171,164	199,912	272,321	340,267
<b>VIII. Koloniaalitavaroita, höysteitä ja tupakkaa:</b>				
Keittosuoloja . . . . . hl	367	694	868	333
Konfekteja, siirappia ja sylttejä kg	1,905	4,168	2,856	8,391
Kuminoita . . . . . "	285,781	410,073	105,587	270,165
Muunlaisia ryytejä, kahvia, teetä y. m. . . . . "	1,150	2,935	2,065	1,630
Tupakkaa . . . . . "	39,976	11,970	9,684	15,973
<b>IX. Juomatavaroita:</b>				
Palo- ja väkiviinaa, aameissa . kg	3,640	9,157	3,656	5,523
Olutta ja portteria, putelleissa kapp.	5,443	18,437	29,525	44,570
Viinejä, punssia, konjakkia y. m. aameissa . . . . . kg	14,175	25,687	662	315
putelleissa . . . . . kapp.	125	267	1,269	224
<b>X. Apteekkitavaroita . . . . . mk</b>	<b>21,073</b>	<b>4,466</b>	<b>3,719</b>	<b>2,377</b>
<b>XI. Luita, harjaksia, sarvia, kar- voja ja jouhia y. m. sa- manl. aineita:</b>				
Mnuraismunia . . . . . kg	36,614	37,686	58,299	62,530
Luita, harjaksia, sarvia, karvoja y. m. kaluksi teht. ja tekem. "	76,823	32,042	50,584	286,251
<b>XII. Vuotia ja nahkoja:</b>				
Vuotia, muokkaamattomia . . kg	111,592	256,386	257,949	275,480
" muokattuja . . . . . "	538,958	472,740	688,266	574,625
Nahkateoksia nk. jalkineita, sa- tulamaakarinteoks. y. m. "	7,095	10,380	8,084	51,195
Muita lajeja . . . . . "	6,339	4,750	4,900	2,261
<b>XIII. Turkiksia ja turkkiteoksia . "</b>	<b>62,385</b>	<b>29,370</b>	<b>36,773</b>	<b>73,427</b>
<b>XIV. Eläviä kasveja ja siemenii sekä erinäisiä kasvi-aineita:</b>				
Heinän- ja muunl. siemenii . kg	283,386	257,336	218,123	128,788
Olkia, heiniä ja ruohoja . . . "	2,804,088	1,805,959	1,621,791	2,621,151
Öljykakkuja ja -jauhoja . . . "	162,714	267,850	98,000	117,969
Pajunparkkia . . . . . "	2,598,705	2,652,392	2,631,183	2,273,552
Sysiiä . . . . . hl	17,920	31,936	65,969	30,866
Korkkia, korkkilastuja ja -rip- peitä . . . . . kg	145,512	131,912	93,098	21,793

Vietyjä tavaroita. Marchandises exportées.	1888.	1889.	1890.	1891.
Ruovonpäitä, niintä, lastuja ynnä muunl. kasvi-aineita, kaluksi teht. ja tekem., puita ja pensaita . . . . . mk	57,746	9,611	11,905	11,899
<b>XV. Puuaineita ja puuteoksia:</b>				
Puutavaroita, valmistamatt. . m <sup>3</sup>	60,377	66,841	90,365	126,012
" palhotuita eli osittain sahatuita . . . . . "	83,493	66,456	73,126	71,763
" sahatuita ja puolek- si valmistetuita nk. plankkuja, lautoja y. m. "	1,233,308	1,378,151	1,247,837	1,592,553
Puuteoksia . . . . . mk	606,568	957,524	735,516	883,288
Halkoja . . . . . m <sup>3</sup>	676,620	601,136	606,096	575,116
<b>XVI. Puumassaa, paperia ja paperi- teoksia:</b>				
Puu- ja paperimassaa . . . kg	7,387,798	11,011,263	14,394,240	13,022,650
Pahvia . . . . . "	6,483,764	6,355,897	9,650,405	7,483,951
Paperia . . . . . "	11,992,120	12,415,198	10,412,369	12,568,813
Tapetteja ja reunuksia . . . "	94,263	89,624	91,358	55,250
Paperiteoksia . . . . . "	104	1,006	261	469
<b>XVII. Kehruuaineita:</b> pellavia, hamp- puja, villoja, täppeitä ja tä- peksiä y. m. . . . . kg	82,814	58,248	72,063	67,591
<b>XVIII. Teoksia kehruuaineista:</b>				
Lankoja ja rihmaa . . . . . kg	424,698	402,168	385,679	365,971
Köysiä ja touveja, paitsi me- tallisia . . . . . "	33,178	21,182	77,219	34,102
Kankaita . . . . . "	1,235,558	1,169,193	982,820	1,024,454
Valmiita vaatteita, hattuja ja lakkeja sekä sukankutojan- teoksia . . . . . "	32,308	25,149	28,585	25,493
<b>XIX. Gummia, tervaa, hartsia y. m. samanlaatuisia aineita:</b>				
Pikeä . . . . . hl	3,904	3,536	4,314	4,883
Tervaa . . . . . "	145,862	156,398	167,366	144,581
Pihkaa, liimaa, asfalttihuopaa y. m. lajeja . . . . . kg	64,844	212,234	207,783	183,410
<b>XX. Öljyjä ja rasva-aineita, nk. ta- lia, traania, ihraa, saipuaa ja tärpättiä y. m. . . . . kg</b>	33,978	42,989	56,902	35,506
<b>XXI. Kosmetisia aineita, ns. hajua- saipuaa y. m. . . . . kg</b>	1,528	—	—	20

Vietyjä tavaroita. Marchandises exportées.	1888.	1889.	1890.	1891.
<b>XXII. Kivennäisiä ja teoksia niistä:</b>				
Kivennäisiä, kaluksi tekem. nk. malmia ja malmilajeja, ki- viä, someroa y. m. sekä ka- luksi tehtyjä, nk. kovasimia ja tahkoja, lohkokiviä y. m. sekä kalkkia . . . . . mk	312,485	408,046	616,694	414,320
Tiiliä, kaakeleita ja savenvala- janteoksia . . . . . kg	391,763	362,679	369,798	378,155
Lasia ja kristalliteoksia . . . . . "	2,261,107	2,947,182	3,566,569	3,190,873
Fajansseja ja posliineja . . . . . "	181,331	252,146	224,975	118,326
<b>XXIII. Valmisteita, kem. ja kem. tarveaineita, nk. puuhap- poa, vesilasia y. m. . . . . kg</b>	46,636	284,411	20,009	21,037
<b>XXIV. Räjähys- ja sytytys-aineita:</b>				
Ruutia . . . . . kg	136,591	140,977	114,567	174,098
Tulitikkuja . . . . . laatikkoa	15,000	34,000	63,000	59,000
<b>XXV. Paineita ja värjäysaineita:</b>				
Kimröökiä . . . . . kg	227,366	348,318	478,963	225,923
Muita lajeja . . . . . "	143,431	390,410	951,273	141,308
<b>XXVI. Metalleja ja metalliteoksia:</b>				
Rautaa ja terästä . . . . . kg	11,735,974	11,689,648	13,705,542	13,624,950
Kuparia ja messinkiä . . . . . "	148,365	355,804	269,619	418,784
Hopeaa . . . . . "	6,723	10	55	4
Muita lajeja . . . . . "	40,007	126,281	87,282	219,742
<b>XXVII. Koneita, kone-osia, motooreja, apparaateja ja työkaluja:</b>				
Maanviljelys- . . . . . mk	4,437	11,708	5,639	13,578
Meijeri- . . . . . "	6,564	5,378	3,994	10,074
Muunlaisia . . . . . "	147,949	221,354	220,778	371,012
<b>XXVIII. Soitto- ja konekaluja sekä kellosepänteoksia:</b>				
Soittoneuvoja . . . . . mk	79,212	91,932	49,215	39,395
Kaikellaisia, ei erittäin nimit. konekaluja . . . . . "	34,622	66,185	161,363	146,726
Kellosepänteoksia . . . . . "	3,661	3,112	666	330
<b>XXIX. Vaunumaakarinteoksia ja ajokaluja . . . . . mk</b>	144,772	143,424	109,129	162,290

Vietyjä tavaroita. Marchandises exportées.	1888.	1889.	1890.	1891.
<b>XXX. Laivoja ja veneitä:</b>				
Purjelaivoja . . . . . mk	196,150	22,320	222,200	52,000
Höyrylaivoja . . . . . ”	146,374	758,343	1,258,500	1,752,600
Proomuja ja veneitä . . . . . ”	3,555	1,600	17,505	223,961
<b>XXXI. Taide- ja kirjallisuusteoksia, nk. kirjoja, tauluja, kirjoitus- ja piirustusaineita y. m. . mk</b>	191,239	231,552	255,308	197,709
<b>XXXII. Lastenleikkuja, koru- ja ylöllisyyskaluja, muihin ryh- miin ottamatta jääneitä . . mk</b>	2,384	7,236	2,443	7,020
<b>XXXIII. Tavaroita, jotka eivät ole edelläoleviin ryhmiin luetta- via, nk. muuttokaluja, aame- ja takaisinvientä varten y. m. mk</b>	938,263	1,148,612	1,066,828	1,194,065

## 43. Kauppa ja Merikulku.

## Commerce et navigation.

Tuonti 1888—1891.

Importations 1888—1891.

Tuotuja tavaroita. Marchandises importées.	1888.	1889.	1890.	1891.
<b>I. Eläviä eläimiä:</b>				
Sarviraavaita . . . . . kapp.	21	30	32	61
Hevosia . . . . . "	344	388	34	17
Sikoja . . . . . "	134	93	520	1,939
Muita lajeja . . . . . mk	67,374	59,154	6,187	10,070
<b>II. Karjantuotteita, lihoja ja metsänriistaa:</b>				
Juustoa . . . . . kg	44,937	52,465	70,137	89,944
Voita, luonnollista . . . . . "	55,086	81,641	45,840	54,947
" margariiniä . . . . . "	2,081	—	17	16
Linnunruhoja, lihaa ja metsänriistaa . . . . . "	880,492	1,106,782	1,211,999	1,225,698
Munia . . . . . kapp.	7,848,460	8,721,248	6,369,479	7,233,217
Muita lajeja . . . . . mk	228,818	292,429	19,210	41,413
<b>III. Kaloja:</b>				
Tuoreita eli eläviä . . . . . kg	28,977	32,882	58,406	110,709
Suolatuita eli savustettuita . . . . . "	2,161,321	3,757,300	3,873,291	2,851,311
Saitoja sekä kapakaloja . . . . . "	759,035	788,143	667,002	743,414
<b>IV. Viljaa, leivoksia ja tärkkelystä:</b>				
Jauhamatonta viljaa: rukiita . kg	15,677,424	18,239,507	14,509,360	17,531,939
ohria . . . . . "	4,962,356	7,030,351	5,310,189	8,007,275
kauroja . . . . . "	2,653,400	3,803,875	3,592,883	3,805,629
vehnää . . . . . "	327,250	540,344	1,241,179	1,742,052
riisiä . . . . . "	1,063,938	1,513,511	—	2,401,059
maissia . . . . . "	—	169,800	2,368,441	6,271,219
papuja, herneitä, linssiä y. m. . . . . mk	149,722	176,453	683,849	298,969
Jauhoja: rukiisia . . . . . kg	57,276,180	51,112,441	35,639,568	30,304,859
vehnäisiä . . . . . "	17,428,110	21,485,383	21,399,576	22,481,593
muunlaisiasekä leseitä . . . . . "	4,481,038	6,164,955	7,001,869	6,678,804
Kryynejä: tattari- . . . . . "	1,235,357	1,226,170	1,136,287	1,170,453
manna-, riis-, hirs- y. m. kryynejä . . . . . "	4,324,485	4,356,906	3,449,031	3,625,238
Leivoksia: leipää y. m. . . . . "	51,344	57,393	747,421	725,630
piparkakkuja y. sell. leivoksia . . . . . "	966,211	1,095,966	285,618	292,390
Hiivaa ja tärkkelystä . . . . . "	111,660	104,898	138,779	119,886

Tuotuja tavaroita. Marchandises importées.	1888.	1889.	1890.	1891.
V. <i>Vihanneksia, puutarhakasveja ja maahedelmiä</i> . . . . . mk	240,028	354,431	572,306	748,344
VI. <i>Puunhedelmiä: tuoreita ja kuivatuita</i> . . . . . kg	1,329,985	1,373,095	1,344,726	1,906,040
sokeroittuja ja sylvätyitä . . . . . "	70	2,308	17,254	23,712
hedelmä- ja marjanestettä, ilman sokeria ja väkiviinaa . . . . . "	59,888	43,826	56,824	53,006
VII. <i>Konservejä, kalanmätii ja syötäviä kuoriaiseläimiä:</i>				
Lihakonservejä . . . . . kg	2,494	2,336	3,276	6,441
Kala " ja kalanmätii . . . . . "	38,127	44,431	61,736	62,878
Muunlaisia conservejä . . . . . "	11,142	16,946	24,319	23,096
Hummeria, ostereita y. m. . . . . "	12,771	16,518	16,952	16,518
VIII. <i>Koloniaalitavaroita, höysteitä ja tupakkaa:</i>				
Kahvia . . . . . kg	4,828,903	5,138,053	5,514,137	5,576,419
Sikuria, poltettua ja polttamat. . . . . "	2,268,707	3,044,180	3,282,607	2,197,725
Teetä . . . . . "	43,136	42,376	83,749	47,975
Kakaoa . . . . . "	9,366	9,607	12,486	12,770
Sokeria: raakaa . . . . . "	1,862,058	5,414,451	6,126,012	6,783,944
puhdistettua . . . . . "	7,535,948	6,576,449	7,513,827	6,466,301
kandi . . . . . "	17,930	19,843	25,972	27,065
Konfektejä, sylvtejä, karamelleja y. m. . . . . "	716,747	840,204	772,442	797,595
Siirappia, hunajaa, keit. rypäleenestettä ja rypälesokeria . . . . . "	728,384	823,849	897,284	788,397
Suoloja, keitto . . . . . hl	601,764	673,788	760,201	624,407
puhdistettuja . . . . . kg	2,664	4,795	2,519	9,641
Tupakkaa, valmistamatonta . . . . . "	3,773,811	2,677,525	3,126,369	2,995,810
Sikareja, papyrosseja ja polttotupakkaa . . . . . "	18,713	16,364	16,209	13,858
Nuuskaa ja brissinkii . . . . . "	401	378	964	47
Höysteitä . . . . . "	224,227	257,526	267,125	289,091
IX. <i>Juomatavaroita:</i>				
Paloviinoja: arrakkia, konjakkia, rommia, aameissa . . . . . kg	406,890	425,106	542,887	488,417
putelleissa kapp. . . . . "	29,614	40,381	69,740	66,233
Sokerilla valm. väkiviinajuomia, aameissa . . . . . kg	2,407	2,242	2,466	2,215
putelleissa kapp. . . . . "	35,406	39,416	41,735	39,438
Mallasjuomia, aameissa . . . . . kg	33,779	49,693	28,833	29,239
putelleissa . . . . . kapp.	13,555	8,945	9,398	11,086
Viinejä, aameissa . . . . . kg	1,231,310	1,374,981	1,589,310	1,510,267
putelleissa . . . . . kapp.	64,007	83,665	95,228	92,067
Vesii, vaahtoavia ja kivennäis- . . . . . mk	59,837	66,193	41,241	25,379
Etikkaa ja etikkahappoa . . . . . kg	26,083	22,030	22,674	18,568



Tuotuja tavaroita. Marchandises importées.	1888.	1889.	1890.	1891.
Pellavia ja pellavanrohtimia . kg	677,775	724,317	846,161	880,818
Hamppuja ja hampunrohtimia . "	578,773	523,894	275,417	321,993
Lumppuja ja paperinjätteitä. täppeitä ja täpeksiä . . . "	1,099,068	1,314,807	1,253,304	1,712,087
<b>XVIII. Teoksia kehruuaineista:</b>				
Lankoja ja rihmaa: pumpuli- . kg	} 606,859	} 698,431	579,923	437,354
pellava- . . . "			96,358	89,956
villa- . . . "			189,200	178,820
seililankaa . . . "			90,085	94,462
ompeilusilkkää . . . "			1,042	1,380
Köysiä ja touveja, paitsi me- tallisia . . . . . "	1,043,280	1,133,364	1,221,186	1,047,927
Kankaita ja luiveja, pumpuli- villa ja puolivilla- pellava-, hamppu- ja juute- . . . . . "	} 1,070,182	} 1,150,409	811,458	912,625
koko- ja puolisolilikki- . . . . . "			651,003	681,040
Muunlaisia kankaita, nauhoja ja hetulankoja, linoleummattoja y. m. . . . . mk	1 725,190	1 809,270	1,152,484	1,140,276
Valmiita vaatteita, hattuja ja lakkeja, sukankutojanteoksia, sadevarjoja ja parasolleja y. muunl. teollisuustavaroita . . "	1 9,250,704	1 9,322,331	3,953,949	4,123,466
<b>XIX. Gummia, hartsia, tervaa y. m. samanlaatuista aineita:</b>				
Asfalttia ja asfalttihuopaa . . kg	2,142,349	3,657,817	2,825,204	3,150,480
Gummijalkineita . . . . . "	125,104	124,346	114,630	119,671
Muita gummitteoksia, lakkaa ja lakkavernissoja, hartseja, ki- vihiihtervaa y. m. . . . . mk	1,148,691	1,376,621	1,432,608	1,480,964
<b>XX. Öljyjä ja rasvoja:</b>				
Liinöljyä ja maalarinvernissaa kg	476,440	564,357	814,869	808,771
Petroolia, benziiniä, fotogeeniä y. m. valaisu-öljyjä . . . . . "	7,032,311	8,945,059	9,194,595	10,072,483
Tärpättiä ja tärpätti-öljyä . . . "	98,616	99,268	86,638	88,669
Muita öljyjä ja rasvoja . . . . . "	1,537,002	1,851,272	1,445,647	1,600,554
Talia . . . . . "	221,048	446,327	608,880	610,580
Parafiiniä, glyseriiniä, ihraa, traania ja spermaseetiä . . . . . "	188,988	274,041	316,167	290,092
Kynttilöitä (ei vaha-) . . . . . "	407,497	497,703	419,821	450,285
Saipuaa ja suopaa (hajuttomia) . . "	454,949	562,109	263,446	206,528
<b>XXI. Kosmeettillisiä aineita . . . mk</b>				
	184,335	172,327	194,683	194,855

Tähän on otettu 4,250,968 markan arvosta v. 1888 ja 3,890,262 markan arvosta v. 1889 Venäjältä teollisuustavara-in- laajalla nimityksellä tuotuja kaluja, arvattavasti lankoja ja kankaita, vaateus- kaluja y. m.

Venäjältä vuosina 1890 ja 1891 tuotujen tavarain tullissa-ilmottamista koskevain erinkäisten määräysten johdosta ei sellaista nimitystä löydy tullaushakemuksissa sanotuilta vuosilta.

Tuotuja tavaroita. Marchandises importées.	1888.	1889.	1890.	1891.
<b>XXII. Kivennäisiä ja teoksia niistä:</b>				
Kaluksi tekemättömiä: kivihiiliä kg	37,346,673	51,457,801	68,580,586	70,706,458
sementtiä . . . . . ”	4,002,263	5,193,164	8,565,049	7,445,190
rautamalmia . . . . . ”	12,028,173	10,252,255	20,024,311	15,072,113
muuta lajeja sekä teoksia niistä mk	728,740	789,813	798,173	865,863
Teoksia savesta ja hiekasta: tiilejä . . . . . kapp.	4,354,001	7,557,495	8,361,513	6,070,079
saventalajanteoksia, vaaseja y. m. . . . . mk	83,623	96,269	108,454	110,968
Lasi- ja kristalliteoksia . . . . . ”	579,502	636,355	716,612	774,927
Fajanssi- ja posliiniteoksia . . . . . kg	299,297	355,346	298,707	352,705
<b>XXIII. Valmisteita, kem. ja kem. tarveaineita:</b>				
Alunaa . . . . . kg	537,915	743,885	549,344	500,248
Kloorikalkkia ja valkaisuvettä . . . . . ”	493,212	407,945	682,980	480,073
Soodaa . . . . . ”	1,145,747	1,331,848	1,398,892	1,433,536
Tulikiveä . . . . . ”	931,561	1,383,501	1,145,932	1,016,469
Muita läjejä . . . . . mk	619,469	846,876	452,695	444,725
<b>XXIV. Räjähys- ja sytytysaineita</b> mk	223,780	181,209	358,041	212,597
<b>XXV. Paineita ja värjäysaineita</b> . mk	1,967,465	2,284,864	2,380,390	2,223,690
<b>XXVI. Metalleja ja metalliteoksia:</b>				
Lyijyä, kaluksi teht. ja tekem. kg	304,772	338,553	392,655	486,347
Rautaa ja terästä: harkkorantaa . . . . . ”	5,091,473	5,868,712	8,114,931	12,263,574
rautatietieksia tarvekaluineen . . . . . ”	3,415,041	6,809,854	6,226,111	17,043,921
muuta lajeja . . . . . ”	14,039,642	18,003,443	22,308,303	18,806,973
Kuparia ja messinkiä: kaluksi teht. ja tekem. . . . . mk	545,607	723,515	942,694	861,734
Tinaa ja tinateoksia . . . . . kg	58,892	54,620	70,983	70,540
Sinkkiä ja muunl. metalleja . . . . . mk	594,527	464,524	603,131	687,751
<b>XXVII. Koneita, koneosia, motooreja, apparaateja ja työkaluja:</b>				
Yksinomaan käytettäviä maan- viljelykseen . . . . . mk	136,818	177,179	405,549	412,712
” meijeritoimeen . . . . . ”	167,813	105,836	157,626	256,854
Muita lajeja . . . . . ”	4,088,804	3,573,362	5,507,973	5,456,012
<b>XXVIII. Soitto- ja konekaluja sekä kellosepänteoksia:</b>				
Soittoneuvoja . . . . . mk	444,757	663,570	420,007	463,770
Konekaluja . . . . . ”	248,029	293,371	238,641	222,001
Kellosepänteoksia . . . . . ”	426,759	585,980	726,203	836,329

Tuotuja tavaroita. Marchandises importées.	1888.	1889.	1890.	1891.
<b>XXIX. Vaunumaakarinteoksia ja ajokaluja . . . . . mk</b>	<b>92,595</b>	<b>329,672</b>	<b>199,393</b>	<b>141,506</b>
<b>XXX. Laivoja ja veneitä:</b>				
Purjelaivoja . . . . . kapp.	4	16	15	11
Höyrylaivoja . . . . . "	3	12	11	11
Proomuja ja veneitä . . . . . "	5	3	26	36
Laivanvarustuskaluja . . . . . mk	7,262	6,174	7,480	6,676
<b>XXXI. Taide- ja kirjallisuustuotteita:</b>				
Kirjoja, kirjakansia y. m. . . . . mk	437,133	564,129	504,165	498,912
Kirjoitus- ja piirustusaineita . . . . . "	161,932	177,886	218,825	201,797
Eril. opetus-, taide- ja kirjallisuustuotteita . . . . . "	53,295	72,506	136,798	238,491
<b>XXXII. Lastenleikkuja, koru- ja ylöllisyystavaroita, ei muihin ryhmiin luettavia . . . . . mk</b>	<b>1,684,869</b>	<b>1,639,617</b>	<b>903,487</b>	<b>940,404</b>
<b>XXXIII. Tavaroita, joita ei voida lukea ylläseisoviin ryhmiin:</b>				
Muuttokaluja . . . . . mk	1,042,101	1,044,535	395,124	442,908
Lannoitusaineita . . . . . "	183,581	375,397	271,323	203,361
Muita lajeja . . . . . "	134,760	161,847	73,043	32,946

## 44. Meritse vuosina 1882—1891 tuotujen ja vietyjen tavarain arvo.

La valeur des marchandises importées ou exportées par mer en 1882—1891.

	Ulkomaan paikat. Pays étrangers.			Venäjä. Russie.			Yhteensä. Total.		
	Suomen lai- voilla. Par navires finland.		Ulkomaan laivoilla. Par nav. étrang. Arvo. Millions de marcs.	Suomen lai- voilla. Par navires finland.		Ulkomaan laivoilla. Par nav. étrang. Arvo. Millions de marcs.	Suomen lai- voilla. Par navires finland.		Ulkomaan laivoilla. Par nav. étrang. Arvo. Millions de marcs.
	Arvo. Millions de marcs.	%		Arvo. Millions de marcs.	%		Arvo. Millions de marcs.	%	
	Arvo. Millions de marcs.	%	Arvo. Millions de marcs.	%	Arvo. Millions de marcs.	%	Arvo. Millions de marcs.	%	Arvo. Millions de marcs.
<b>Tuotuja tavaroita.</b> ( <i>Marchandises im- portées.</i> )									
Vuonna 1882 . . .	48,5	55,0	39,1	18,2	91,2	1,8	66,7	62,0	40,9
" 1883 . . .	42,4	52,4	38,5	24,5	95,6	1,1	66,9	63,0	39,6
" 1884 . . .	37,5	52,4	34,0	17,3	89,4	2,1	54,8	60,3	36,1
" 1885 . . .	31,1	53,0	27,5	15,3	91,8	1,4	46,4	61,6	28,9
" 1886 . . .	31,9	62,3	19,3	15,1	93,4	1,0	47,0	69,6	20,3
" 1887 . . .	33,9	55,6	26,2	12,7	93,1	0,9	46,6	63,2	27,1
" 1888 . . .	38,9	62,4	23,4	*) 13,2	92,6	*) 1,1	52,1	68,0	24,5
" 1889 . . .	50,8	64,2	28,3	*) 17,0	90,6	*) 1,7	67,8	69,3	30,0
" 1890 . . .	61,8	66,8	30,8	*) 16,5	89,3	*) 1,9	78,3	70,5	32,7
" 1891 . . .	62,7	67,2	30,6	*) 16,7	86,1	*) 2,7	79,4	70,5	33,3
<b>Vietyjä tavaroita.</b> ( <i>Marchandises ex- portées.</i> )									
Vuonna 1882 . . .	27,2	41,6	38,2	7,5	72,8	2,8	34,7	45,8	41,0
" 1883 . . .	26,3	37,6	43,7	13,9	77,0	4,2	40,2	45,7	47,9
" 1884 . . .	21,8	31,9	46,6	8,4	72,1	3,2	30,2	37,7	49,8
" 1885 . . .	17,2	34,9	32,1	7,8	66,6	3,9	25,0	41,0	36,0
" 1886 . . .	17,0	39,5	26,0	6,5	74,8	2,2	23,5	45,4	28,2
" 1887 . . .	19,6	42,9	26,1	6,4	76,0	2,0	26,0	48,1	28,1
" 1888 . . .	23,6	40,8	34,3	7,4	87,9	1,0	31,0	46,8	35,3
" 1889 . . .	25,1	38,0	40,8	8,6	94,3	0,5	33,7	44,9	41,3
" 1890 . . .	21,5	38,7	34,1	9,6	93,3	0,7	31,1	47,2	34,8
" 1891 . . .	21,8	32,2	45,9	8,7	89,7	1,0	30,5	39,4	46,9

\*) Tähän myös luettuna Venäjältä meritse tuotujen ulkomaan tulliveroa vetävien tavarain arvo. — Y aussi compris la valeur des marchandises étrangères importées de la Russie par mer et soumises aux droits d'entrée.

45. Kauppa  
Commerce et  
Kauppalaivasto  
Marine marchande

		Parjelaivoja. Navires à voiles.							
		Alle 19 R.- ton. Au-dessous de 19 ton- neaux.		19-50 R. tonin vähint. 19-50 tonneaux.		50 tonneaux et au-dessus.		Summa. Total.	
		Laivoja. Navires.	Rekisteri- tonneaux.	Laivoja. Navires.	Rekisteri- tonneaux.	Laivoja. Navires.	Rekisteri- tonneaux.	Laivoja. Navires.	Rekisteri- tonneaux.
1	Uudenmaan lääni . . . . .	12	175	146	4,718	48	8,600	206	13,493
2	Turun ja Porin . . . . .	115	1,741	178	5,038	412	122,564	705	129,343
3	Hämeen . . . . .	2	27	10	425	1	65	13	517
4	Wiipurin . . . . .	13	213	246	8,537	309	32,455	568	41,205
5	Mikkelin . . . . .	1	10	23	919	39	3,221	63	4,150
6	Kuopion . . . . .	—	—	6	178	49	6,038	55	6,216
7	Waasan . . . . .	15	222	13	378	32	19,627	60	20,227
8	Oulun . . . . .	1	19	14	515	26	9,954	41	10,488
9	<b>Summa (Total)</b>	<b>159</b>	<b>2,407</b>	<b>636</b>	<b>20,708</b>	<b>916</b>	<b>202,524</b>	<b>1,711</b>	<b>225,639</b>
10	Siitä kaupungeissa (Villes) . .	7	109	114	3,589	368	95,132	489	98,830
11	” maaseurakunnissa (Communes rurales) . . . . .	152	2,298	522	17,119	548	107,392	1,222	126,809
Yli 10,000 r.-tonia oli seuraavilla kaupungeilla:									
12	Rauma . . . . .	—	—	2	68	51	15,923	53	15,991
13	Nikolainkaupunki . . . . .	—	—	2	67	16	10,692	18	10,759
14	Wiipuri . . . . .	—	—	15	428	110	12,129	125	12,557
15	Helsinki . . . . .	—	—	32	1,029	6	1,554	38	2,583
16	Uusikaupunki . . . . .	4	65	8	215	29	10,582	41	10,862
17	Turku . . . . .	—	—	2	44	19	7,949	21	7,993
18	Laivasto (Marine march.) <sup>1/1</sup> 1887	825	—	—	—	1,010	227,909	1,835	251,142
19	” ” ” <sup>1/1</sup> 1886	—	—	—	—	—	—	1,750	247,337
20	” ” ” <sup>1/1</sup> 1881 <sup>1)</sup>	—	—	—	—	—	—	1,641	276,877
21	” ” ” <sup>1/1</sup> 1878 <sup>1 &amp; 2)</sup>	—	—	—	—	—	—	1,836	294,088

Muist. Tietoja ei saada pitää täydellisinä, varsinkaan mitä pienempiin laivoihin tulee (lai-  
puuttanut. — Les données incomplètes, particulièrement pour ce qui concerne les navires de petit ton-  
<sup>1)</sup> Laivat, jotka kulkevat yhteyttä aavan meren kanssa puuttavilla sisävesillä, niinkuin Oulu-  
compris les navires sur les lacs intérieurs qui n'étaient pas en communication avec la mer.

<sup>2)</sup> Laivoja päälle 10 „lästia“ (= 19 tonia). — Navires au-dessus de 19 tonneaux.

ja Merikulku.  
navigation.

1 p:nä Tammikuuta 1892.  
au 1:er Janvier 1892.

		Höyrylaivoja. Navires à vapeur.								Summa laivoja. Total des navires.			
		19 R. tonia vähemmän vetäviä. Au-dessous de 19 ton- neaux.		19 R. tonia ja enemmän vetäviä. 19 tonneaux et au-dessus.		Summa. Total.							
		Laivoja. Navires.	Rekisteri- tonneaux.	Laivoja. Navires.	Rekisteri- tonneaux.	Laivoja. Navires.	Rekisteri- tonneaux.	Laivoja. Navires.	Rekisteri- tonneaux.				
1		29	221	253	37	11,273	3,429	66	11,494	3,682	272	24,987	1
2		19	174	209	39	4,032	1,331	58	4,206	1,540	763	133,549	2
3		24	232	204	19	568	298	43	800	502	56	1,317	3
4		42	431	470	31	1,699	857	73	2,130	1,327	641	43,335	4
5		13	145	129	8	440	78	21	585	207	84	4,735	5
6		36	318	324	33	2,064	533	69	2,382	857	124	8,598	6
7		13	134	120	17	3,566	727	30	3,700	847	90	23,927	7
8		21	189	221	5	257	108	26	446	329	67	10,934	8
9		<b>197</b>	<b>1,844</b>	<b>1,930</b>	<b>189</b>	<b>23,899</b>	<b>7,361</b>	<b>386</b>	<b>25,743</b>	<b>9,291</b>	<b>2,097</b>	<b>251,382</b>	9
10		120	1,147	1,321	162	22,580	6,958	282	23,727	8,279	771	122,557	10
11		77	697	609	27	1,319	403	104	2,016	1,012	1,326	128,825	11
12		—	—	—	—	—	—	—	—	—	53	15,991	12
13		4	19	15	11	3,159	591	15	3,178	606	33	13,937	13
14		12	173	202	19	998	592	31	1,171	794	156	13,728	14
15		22	159	194	32	10,836	3,150	54	10,995	3,344	92	13,578	15
16		—	—	—	1	175	47	1	175	47	42	11,037	16
17		11	64	98	24	2,283	840	35	2,347	938	56	10,340	17
18		<b>187</b>	<b>1,839</b>	<b>2,053</b>	<b>131</b>	<b>15,219</b>	<b>5,761</b>	<b>318</b>	<b>17,058</b>	<b>7,814</b>	<b>2,153</b>	<b>268,200</b>	18
19		—	—	—	—	—	—	301	17,075	7,692	2,051	264,412	19
20		—	—	—	—	—	—	216	11,431	6,044	1,857	288,308	20
21		—	—	—	—	—	—	161	8,710	5,632	1,997	302,798	21

voihin alle 19 rek. ton.). Usean pienemmän laivan tonimäärä onki ollut arvattava, kun tietoja siitä on  
nage (au-dessous de 19 tonneaux). Pour plusieurs de ceux-ci il a fallu en outre de calculer le tonnage.  
järvellä, Kokemäen jokilaakson ja Päijänteen vesistön y. m. järvilla, eivät ole tähän otetut. — Y non

## 46. Kauppiat ja kauppiaskonkursit v. 1890. Commerçants et faillites commerciales en 1890.

Lääni. Gouvernements.	Kauppiasten lukumäärä Commerçants			Kauppiaskonkursit Faillites commerciales											
				kaupungeissa y. kauppaloissa. dans les villes et bourgs.			maaseuduilla. dans les communes rurales.				Summa. Total.				
				Lukumäärä. Nombre.	Varoja asemattiin mukaan. Actifs.	Velkoja asemattiin mukaan. Passifs.	Lukumäärä. Nombre.	Varoja asemattiin mukaan. Actifs.	Velkoja asemattiin mukaan. Passifs.	Lukumäärä. Nombre.	Varoja asemattiin mukaan. Actifs.	Velkoja asemattiin mukaan. Passifs.			
kaupungeissa y. kauppal. dans les villes et bourgs.	maaseurakunnissa. dans les communes rurales.	Total.	Kokk. lukumäärät pros. kauppiasten lukumäärästä kohdi. — Faillites en pourc. des commercçants.	Kokk. lukumäärät pros. kauppiasten lukumäärästä kohdi. — Faillites en pourc. des commercçants.	Kokk. lukumäärät pros. kauppiasten lukumäärästä kohdi. — Faillites en pourc. des commercçants.	Kokk. lukumäärät pros. kauppiasten lukumäärästä kohdi. — Faillites en pourc. des commercçants.									
Uudenmaan . . .	1,801	364	2,165	74	2,042,874	2,534,538	4,11	5	14,623	25,905	1,37	79	2,057,497	2,560,443	3,65
Turun ja Porin . . .	931	612	1,543	15	197,303	332,071	1,61	6	117,455	153,034	0,98	21	314,758	485,105	1,36
Hämeen . . .	531	402	933	18	251,806	405,708	3,39	3 <sup>1)</sup>	51,977	61,635	0,95	21 <sup>1)</sup>	303,783	467,343	2,36
Viipurin . . .	408	603	1,011	11	238,179	311,595	2,70	6	219,209	343,788	1,00	17	457,388	655,383	1,68
Mikkelin . . .	83	197	280	6	86,376	83,191	7,23	—	—	—	—	6	86,376	83,191	2,14
Kuopion . . .	145	230	375	9	77,948	98,647	6,20	5	113,228	103,713	2,17	14	191,176	202,360	3,73
Waasan . . .	329	549	878	21	665,101	772,125	6,37	4 <sup>2)</sup>	39,257	56,312	0,09	25 <sup>2)</sup>	704,358	828,437	3,08
Oulun . . .	186	179	365	4	227,095	225,470	2,15	—	—	—	—	4	227,095	225,470	1,10
<b>Summa (Total)</b>	<b>4,414</b>	<b>3,136</b>	<b>7,550</b>	<b>158</b>	<b>3,786,682</b>	<b>4,763,345</b>	<b>5,17</b>	<b>29<sup>3)</sup></b>	<b>555,749</b>	<b>744,387</b>	<b>1,02</b>	<b>187<sup>3)</sup></b>	<b>4,342,431</b>	<b>5,507,732</b>	<b>2,52</b>
V. 1889 . . .	4,064	2,920	6,984	130	1,675,747	1,894,528	3,20	29	1,153,111	1,545,323	0,99	159	2,828,858	3,439,851	2,28
" 1888 . . .	4,013	2,873	6,886	58	1,196,780	2,316,807	1,45	22	221,087	283,555	0,77	80	1,417,867	2,600,362	1,16
" 1887 . . .	3,544	2,766	6,310	70	1,863,196	2,045,952	1,95	25 <sup>2)</sup>	278,029	307,592	0,98	95 <sup>2)</sup>	2,141,225	2,353,544	1,54
" 1886 . . .	2,423	2,744	5,167	102	8,077,787	8,484,006	4,21	37 <sup>1)</sup>	551,451	687,885	1,38	139 <sup>1)</sup>	8,629,238	9,171,891	2,71
" 1885 . . .	2,614	2,766	5,380	82	7,423,138	9,212,208	3,14	31 <sup>2)</sup>	579,754	681,827	1,19	113 <sup>2)</sup>	8,002,892	9,894,035	2,14
" 1884 . . .	1,979	2,661	4,640	61	2,639,017	3,173,089	3,08	34 <sup>2)</sup>	730,016	777,322	1,35	95 <sup>2)</sup>	3,369,033	3,950,411	2,09
" 1883 . . .	2,400	2,566	4,966	84	9,080,380	11,803,504	3,50	23 <sup>3)</sup>	350,390	322,871	1,01	107 <sup>3)</sup>	9,430,770	12,126,375	2,22
" 1882 . . .	2,109	2,411	4,520	52	2,038,680	2,355,903	2,46	15	147,650	222,042	0,62	67	2,186,330	2,577,945	1,46
" 1881 . . .	1,851	2,230	4,081	44	1,441,345	1,799,641	2,38	22 <sup>2)</sup>	315,230	680,710	1,03	66 <sup>2)</sup>	1,756,575	2,480,351	1,64

<sup>1)</sup> Sitäpaitsi 1, jonka varat ja velat olivat tuntemattomat. — Encore 1, dont on ne savait ni les actifs, ni les passifs.

<sup>2)</sup> joitten

<sup>3)</sup> " " " " " "

## 47. Kauppiaat ja kauppiaskonkursit kaupungeissa ja kauppaloissa v. 1890.

Commerçants et faillites commerciales dans les villes  
et les bourgs en 1890.

Kaupungit ( <i>Villes</i> ).	Kauppiaat. Commerçants.	Kauppiaskonkursit. Faillites commerciales.		
		Lukum. Nombre.	Varoja. Actifs.	Velkoja. Passifs.
Helsinki . . . . .	1,632	67	1,993,528	2,429,110
Porvoo . . . . .	60	7	49,346	105,428
Loviisa . . . . .	14	—	—	—
Tammisaari . . . . .	28	—	—	—
Hankoniemi . . . . .	38	—	—	—
Turku . . . . .	514	10	119,483	189,902
Naantali . . . . .	5	—	—	—
Maarianhamina . . . . .	5	—	—	—
Uusikaupunki . . . . .	76	—	—	—
Rauma . . . . .	71	2	70,786	127,770
Pori . . . . .	242	3	7,034	14,399
Hämeenlinna . . . . .	57	6	124,224	249,795
Tampere . . . . .	456	12	127,582	155,913
Wiipuri . . . . .	278	7	223,075	288,011
Hamina . . . . .	30	—	—	—
Kotka . . . . .	22	1	5,628	10,013
Lappeenranta . . . . .	17	2	4,762	9,589
Käkisalmi . . . . .	14	—	—	—
Sortavala . . . . .	26	1	4,714	3,982
Mikkeli . . . . .	61	4	72,147	68,653
Heinola . . . . .	10	1	12,601	11,665
Savonlinna . . . . .	12	1	1,628	2,873
Kuopio . . . . .	108	7	41,435	50,911
Joensuu . . . . .	50	2	36,513	47,736
Nikolainkaupunki . . . . .	158	6	250,453	277,367
Kaskinen . . . . .	10	2	85,507	152,168
Ristiinankaupunki . . . . .	39	4	134,298	157,183
Uusikaarleby . . . . .	12	—	—	—
Pietarsaari . . . . .	26	1	7,481	14,774
Kokkola . . . . .	40	—	—	—
Jyväskylä . . . . .	65	8	187,362	170,633
Oulu . . . . .	116	3	220,231	217,252
Raahe . . . . .	25	—	—	—
Tornio . . . . .	22	—	—	—
Kajaani . . . . .	14	1	6,864	8,218
Kemi . . . . .	9	—	—	—
<b>Kauppalat (<i>Bourgs</i>).</b>				
Salo . . . . .	14	—	—	—
Ikaalinen . . . . .	4	—	—	—
Lahti . . . . .	18	—	—	—
Iisalmi . . . . .	10	—	—	—
Nurmes . . . . .	6	—	—	—

## 48. Maakauppiaitten luku vuosina 1865—1890.

## Nombre des marchands ruraux en 1865—1890.

Lääni. Gouvernements.	1865.	1870.	1875.	1877.	1878.	1879.	1880.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	1886.	1887.	1888.	1889.	1890.
Uudenmaan . . .	64	?	141	148	197	225	261	297	280	294	300	298	301	312	331	327	364
Turun ja Porin .	91	?	187	236	306	314	330	384	441	459	475	520	505	536	554	584	612
Hämeen . . . . .	47	?	129	136	175	203	234	263	278	311	325	332	334	331	361	381	402
Wiipurin . . . . .	117	153	248	318	336	331	347	366	409	450	487	515	525	529	543	573	603
Mikkelin . . . . .	51	?	115	140	139	136	119	116	130	132	136	151	148	154	169	164	197
Kuopion . . . . .	97	97	268	204	204	194	210	217	216	220	217	212	204	218	225	216	230
Waasan . . . . .	117	112	217	345	370	368	416	419	484	517	532	541	546	518	525	516	549
Oulun . . . . .	28	?	127	167	157	155	158	168	173	183	189	197	182	168	165	159	179
Koko maa (Total)	642	?	1,432	1,694	1,884	1,926	2,075	2,230	2,411	2,566	2,661	2,766	2,744	2,766	2,873	2,920	3,136

## 49. Kanavat v. 1891.

## Les canaux en 1891.

	Kulkeneita aluksia. Navires passés.	Tuloja. Recettes.	Menoja. Dépenses.	Enemmän tuloja (+) tahi menoja (-). Excédant des recettes (+) ou des dépenses (-).
		Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.
Saimaan kanava . . . . .	3,485	392,566	105,864	+ 286,702
Pielisen kanavat:				
Häihän kanava )	2,922	18,860	35,535	- 16,675
Joensuun        ) "	635	1,469	3,568	- 2,099
Nerkoon        ) "	605	2,329	6,090	- 3,761
Ahkionlahden ) "	1,089	2,587	3,237	- 650
Ruokovirran  ) "	1,034	603	12,225	+ 5,664
Konnuksen    ) "	955	17,286		
Taipaleen    ) "	2,426	15,983	8,022	+ 7,961
Vesijärven   ) "	685	1,640	2,764	- 1,124
Kalkisten    ) "	1,007	3,401	6,075	- 2,674
Muroleen     ) "	342	472	10,675	- 10,203
Lempoisten   ) "	441	1,530	5,997	- 4,467
Valkiakosken) "	2,219 <sup>1)</sup>	1,567	13,969	- 12,402
Ämmän ja Koivukosken )				
Kulkuväylän, pikkukana- vain ja nostosiltain yllä- pito ja hoito . . . . .	—	—	9,770	- 9,770
<b>Summa (Total)</b>	<b>17,845</b>	<b>460,293</b>	<b>223,791</b>	<b>+ 236,502</b>
V. 1889 . . . . .	18,195	531,571	190,138	+ 341,433
" 1888 . . . . .	16,113	531,223	196,738	+ 334,485
" 1887 . . . . .	17,597	522,205	196,761	+ 325,444
" 1886 . . . . .	16,875	541,824	214,256	+ 327,568
" 1885 . . . . .	15,740	551,521	208,816	+ 342,705
" 1884 . . . . .	16,602	688,736	201,698	+ 487,038
" 1883 . . . . .	18,494	797,387	196,334	+ 601,053
" 1882 . . . . .	17,681	834,499	189,946	+ 644,553
" 1881 . . . . .	14,990	714,066	203,983	+ 510,083

1) Tämä tieto on vuodelta 1890.

## 50. Luotsi- ja majakka- Le pilotage

Luotsi- ja majakkapaikat, luotsit ja

	Luotsipiirit. Districts de pilotage.	Luotsipaikkoja. Stations des pilotes.	Vartouspaikkoja. Places de service.	Majakka- paikkoja. Phares.	Hengenvastuusemiä. Stations de sauvetage.
1	Wiipurin . . . . .	12	17	32	1
2	Helsingin . . . . .	18	19	12	2
3	Turun . . . . .	15	17	17	1
4	Ahvenanmaan . . . . .	18	19	19	—
5	Waasan . . . . .	14	16	9	—
6	Oulun . . . . .	16	16	11	—
7	Saimaan ja Kallaveden . . . . .	16	16	13	—
8	Hämeen vesistöissä . . . . .	5	5	—	—
9	Päijänteen järvellä . . . . .	3	3	—	—
10	Laatokan ” . . . . .	6	6	14	—
11	Summa	123	134	127	4
12	V. 1890 . . . . .	123	134	126	4
13	” 1889 . . . . .	120	132	109	4
14	” 1888 . . . . .	115	127	79	4
15	” 1887 . . . . .	113	125	77	4
16	” 1886 . . . . .	113	124	68	4
17	” 1885 . . . . .	113	120	72	4
18	” 1884 . . . . .	113	120	58	4
19	” 1883 . . . . .	113	122	35	4
20	” 1882 . . . . .	110	119	22	4
21	” 1881 . . . . .	—	—	—	—
22	” 1880—1876 keskimäärin (moyenne)	—	—	—	—
23	” 1875—1871 . . . . .	—	—	—	—

## laitos v. 1891. en 1891.

majakkojen palvelijat, luotsaukset y. m.

	Miehistö. Personnel.						Luotsauksen luku. Navires pilotes.	Aika Jour où le pilotage		Kertyneitä luotsi- rahoja. Montant du pilotage. Markkaa.
	Luotsi- vanhimpia. Pilotes supérieurs.	Luotsia. Pilotes ordinaires.	Luotsinoppilaita. Pilotes apprentis.	Pilotes et appren- tis surmarcheurs.	Ylim. luotsia ja -oppilaita. Pilotes et appren- tis surmarcheurs.	Majakkojen var- tijoita. Service des phares.		Yhteensä henki- jouta. Total.	casimunkaisen luot- sauksen. a commencé.	
10	108	54	42	13	227	3,249	1 Toukok.	2 Jouluk.	69,960	
9	82	53	10	23	177	2,883	1 Tammik.	31 ”	48,184	
8	62	44	14	26	154	2,379	6 ”	16 ”	57,745	
3	55	32	18	30	138	1,066	3 ”	31 ”	19,343	
4	52	24	—	26	106	1,737	27 Huhtik.	28 Marrask.	26,115	
6	47	28	—	14	95	812	19 Toukok.	12 ”	20,596	
—	32	—	2	—	34	83	22 ”	22 Lokak.	1,048	
—	5	—	1	—	6	—	—	—	—	
1	6	—	—	—	7	—	—	—	—	
2	8	—	—	9	19	—	—	—	—	
43	457	235	87	141	963	12,209			242,991	
45	464	236	101	136	982	11,201			222,295	
45	452	237	101	108	943	11,375			222,805	
48	440	234	90	102	914	10,693			208,489	
50	431	226	84	101	892	10,061			193,972	
50	434	223	68	100	875	10,193			192,636	
49	425	204	70	92	840	12,340			222,796	
51	402	217	75	84	829	12,038			227,763	
51	420	225	76	78	850	11,476			214,363	
50	434	238	78	75	875	12,223			218,374	
53	450	240	82	71	896	11,186			198,084	
—	—	—	—	—	—	11,215			208,715	
—	—	—	—	—	—	9,537			168,288	

### 51. Merionnettomuksia Échouement et avaries sur les

Merionnettomuuden laatu. (Navires).	Luotsauspiiri. Districts de pilotage.					Laivojen kansallisuus. Nationalité des navires.												
	Turun.	Wiipurin.	Helsingin.	Tammisaaren.	Ahvenanmaan.	Vaasan.	Oulun.	Summa. Total.	Suomalaisia. Finnois.	Venäläisiä. Russes.	Norjalaisia. Norvégiens.	Tanskalaisia. Danois.	Saksalaisia. Allemands.	Englantilaisia. Anglais.	Ranskalaisia. Français.	Hollantilaisia. Hollandais.	Itävaltalaisia. Autrichiens.	Tuntematon. Inconnue.
Karille joutumisen (touchés sur des roches, bancs etc.)	2	1	1	—	4	3	—	11	3	—	1	2	2	1	—	—	—	2
Maalle ajautumisen (affalés sur la côte)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Yhteentörmäys (collisions)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kaatuminen (anvirés)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jäätten särkemiä (brisés par les glaces)	—	—	—	—	—	—	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
<b>Summa (Total)</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>—</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>13</b>	<b>4</b>	<b>—</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>1</b>	<b>2</b>
<b>Vuonna (en)</b> 1890	6	3	14	—	3	4	2	32	19	3	3	2	1	—	2	—	1	—
" 1889	2	6	2	—	2	6	—	18	9	2	3	2	—	2	—	—	—	—
" 1888	4	6	3	—	2	6	3	24	12	1	1	3	1	2	4	—	—	—
" 1887	2	6	6	—	6	1	1	22	13	—	1	—	2	1	3	—	2	—
" 1886	—	3	4	5	1	5	3	21	11	1	—	1	2	5	—	1	—	—
" 1885	3	1	7	4	6	12	1	34	15	1	5	1	3	2	6	1	—	—
" 1884	—	3	2	3	8	4	3	23	10	—	1	3	1	1	6	—	1	—
" 1883	—	3	1	4	9	6	2	25	12	2	3	2	—	2	4	—	—	—
" 1882	4	4	3	3	5	10	4	33	20	3	2	5	1	—	2	—	—	—
" 1881	—	2	4	4	6	7	—	23	11	2	2	4	—	1	1	2	—	—
<b>Vahinko.</b> (Conséquence).																		
Tuntematon (inconnue)	—	—	—	—	1	2	—	3	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Ei mikään taikka vähäpätöinen (nulle ou insignifiante)	—	1	—	—	2	1	—	4	2	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Melkoinen (considérable)	1	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Haaksihylky (brisé)	1	—	—	—	1	—	2	4	1	—	—	1	—	—	—	—	1	1
<b>Summa (Total)</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>—</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>13</b>	<b>4</b>	<b>—</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>1</b>	<b>2</b>
<b>Onnettomuuden kohtaamat laivat ovat olleet:</b>																		
höyrylaivoja (navires à vapeur)	2	—	1	—	—	1	1	5	1	—	—	1	2	1	—	—	—	—
purjelaivoja (navires à voiles)	—	1	—	—	4	2	1	8	3	—	1	1	—	—	—	—	1	2

### Suomen rannikoilla v. 1891. côtes de la Finlande en 1891.

Luotsauspiirit. (Districts de pilotage).	Kuukausi, jolloin onnettomuus on tapahtunut. Mois de l'accident.										Summa. Total.	
	Tammik.	Huhtik.	Toukok.	Koskik.	Heinäk.	Eloäk.	Syysk.	Lokak.	Marrask.	Jouluk.		
												Tammik.
Turun . . . . .	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2
Wiipurin . . . . .	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Helsingin . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Tammisaaren . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ahvenanmaan . . . . .	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	4
Vaasan . . . . .	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	3
Oulun . . . . .	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
<b>Summa (Total)</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>—</b>	<b>1</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>1</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>13</b>
<b>Vuonna (en)</b> 1890	—	—	1	2	2	16	2	5	4	—	—	32
" 1889	—	—	1	2	4	5	2	—	3	1	—	18
" 1888	—	—	2	2	1	3	6	9	2	1	—	24
" 1887	—	—	1	2	3	1	8	5	1	1	—	22
" 1886	—	—	3	—	4	—	5	3	5	1	—	21
" 1885	—	2	8	8	4	2	6	2	2	—	—	34
" 1884	—	1	2	2	4	1	—	8	3	2	—	23
" 1883	—	—	2	1	1	4	5	8	3	1	—	25
" 1882	—	2	3	6	5	2	2	5	8	—	—	33
" 1881	1	—	1	2	1	3	1	10	2	2	—	23
<b>Onnettomuus on tapahtunut myrskyssä (navires échoués en gros temps)</b>	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
" sumussa (en brume)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" myrskyssä ja sumussa (en gros temps et brume)	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
" merikortin vääristä ymmärtämisestä (par erreur)	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	3
" huolimattomuudesta (par négligence)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
" jäätien särkemisestä (brisés par les glaces)	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2
" tuntemattomasta syystä (cause inconnue)	—	—	—	1	—	1	2	—	—	—	—	4

## 52. Suomen rautatieverkon laajeneminen vuosina 1862—1891.

### Développement du réseau des chemins de fer 1862—1891.

31 p. Joulukuuta. Au 31 Décembre en	Rautateitten pituus, kilo- metreissä. Longueur totale en kilomètre.			Asemain ja seisaus- paikkain luku. Nombre des stations.			Rautatieverkkoon suoraan yhdistettyjen kaupunkien luku. Nombre des villes en diri- mande directes par les chemins de fer.
	Yksitysten. Chemins de fer des particuliers.	Valtion. Chemins de fer de l'Etat.	Summa. Total.	Ascendia. Stations propre- ment dites.	Poissauspaikkoi- ja seisauspaikkoi- ja. Petites stations on lieux de halte.	Summa. Total.	
1862	106,838	—	106,838	7	1	8	2
1863	110,206	—	110,206	8	2	10	2
1864	110,206	—	110,206	10	3	13	2
1865	111,121	—	111,121	10	4	14	2
1866	111,121	—	111,121	10	4	14	2
1867	111,121	—	111,121	10	4	14	2
1868	111,121	—	111,121	10	4	14	2
1869	169,882	—	169,882	16	4	20	2
1870	482,954	—	482,954	40	5	45	3
1871	489,453	—	489,453	41	5	46	3
1872	489,453	—	489,453	41	5	46	3
1873	491,620	148,931	640,551	52	9	61	4
1874	491,620	181,937	673,557	54	9	63	6
1875	637,021	33,006	670,027	55	9	64	6
1876	851,872	33,006	884,878	69	14	83	8
1877	851,872	33,006	884,878	70	15	85	8
1878	851,872	33,006	884,878	70	16	86	8
1879	851,872	33,006	884,878	70	18	88	8
1880	851,872	33,006	884,878	70	18	88	8
1881	851,971	33,006	884,977	72	17	89	8
1882	852,040	33,006	885,046	72	19	91	8
1883	1,158,336	33,006	1,191,342	80	32	112	9
1884	1,158,336	33,006	1,191,342	80	32	112	9
1885	1,177,567	33,006	1,210,573	81	34	115	10
1886	1,520	33	1,553	88	34	122	12
1887	1,553	33	1,586	91	35	126	13
1888	1,559	33	1,592	91	34	125	13
1889	1,842	33	1,875	141	7	148	15
1890	1,895	33	1,928	146	8	154	16
1891	1,897	33	1,930	146	9	155	16

### 53. Valtion rautatiet. Chemins de fer de l'État.

Brutto-tulo joka kuukaudelta sekä menot yhteensä, tuhansissa markoissa.

*Recettes brutes par mois, en milliers de marcs.*

	Vuosi.	Tammikuu.	Heinäk.	Maalisk.	Huuhk.	Toukok.	Kesäku.	Heinäk.	Eloku.	Syysku.	Lokaku.	Marrask.	Joulku.	Total des recettes.	Siitä tuotti				Suurra menoja.			
															De cette somme					Total des dépenses.		
															Summa tuloja.	Muut tulo.	Avainliik.	Transport des marchandises.	Markusajaliik.	Transport des voyageurs.		
1873	208	236	285	292	300	408	400	399	361	327	271	272	3,759	1,819	1,873	67	3,940					
1874	253	286	332	281	368	463	507	505	427	407	367	313	4,509	2,061	2,362	86	3,867					
1875	306	334	412	321	408	579	575	588	524	467	345	446	5,305	2,368	2,771	166	5,012					
1876	385	400	490	447	466	672	827	826	717	619	520	509	6,878	3,028	3,608	242	6,205					
1877	427	432	481	537	513	733	738	704	669	599	451	501	6,785	2,730	3,895	160	6,268					
1878	419	425	502	461	629	694	637	635	599	502	429	402	6,331	2,675	3,476	183	5,329					
1879	381	358	459	413	460	622	591	644	551	489	658	484	6,110	2,648	3,115	347	4,329					
1880	404	408	518	541	564	687	723	799	636	530	468	607	6,885	2,898	3,699	288	4,266					
1881	433	380	478	486	551	730	770	840	785	682	533	567	7,235	2,949	3,890	396	4,816					
1882	515	527	717	586	692	892	807	778	663	621	506	613	7,917	3,074	4,591	252	5,100					
1883	497	465	581	588	658	818	712	781	662	751	547	584	7,644	3,054	4,217	373	5,323					
1884	552	559	623	579	628	823	786	819	700	678	510	591	7,848	3,302	4,355	191	5,523					
1885	573	590	719	662	773	869	813	895	745	711	523	577	8,450	3,417	4,906	127	5,589					
1886	631	551	661	614	765	829	809	768	726	685	540	621	8,200	3,445	4,632	123	5,216					
1887	547	542	653	656	723	843	844	900	778	779	569	548	8,382	3,597	4,665	120	5,386					
1888	685	579	708	766	842	949	929	1,005	894	829	706	734	9,626	3,914	5,565	147	5,946					
1889	699	617	753	845	995	1,058	1,056	1,037	956	963	735	775	10,489	4,265	6,080	144	6,229					
1890	784	798	981	848	1,022	1,193	1,187	1,131	1,066	1,005	836	980	11,831	5,191	6,487	153	7,163					
%	6,6	6,7	8,3	7,2	8,6	10,1	10,0	9,6	9,0	8,5	7,1	8,3	100	43,9	54,8	1,3						

Vuonna 1890 brutto-tulo nousi päälle 100,000 markan seuraavissa pysäyspaikoissa:

Pietari . . . . .	2,044	863	1,158	23
Helsinki . . . . .	1,237	743	481	13
Tampere . . . . .	672	170	499	3
Turku . . . . .	574	191	380	3
Wiipuri . . . . .	548	348	197	3
Hankoniemi . . . . .	327	71	247	9
Hämeenlinna . . . . .	292	124	168	—
Wesijärvi . . . . .	282	3	278	1
Nikolainkaupunki . . . . .	258	119	138	1
Oulu . . . . .	211	93	115	3
Kuopio . . . . .	159	78	80	1
Sörnääsi . . . . .	159	—	153	6
Lappeenranta . . . . .	141	99	42	—
Kymi . . . . .	129	21	108	—
Lahti . . . . .	122	77	45	—
Wiiala . . . . .	120	12	108	—
Perkjärvi . . . . .	116	40	75	1
Kouvola . . . . .	114	50	64	—
Jokela . . . . .	104	19	84	1
Kokkola . . . . .	102	44	58	—

## 54. Valtion rautatiet v. 1890.

### Chemins de fer de l'État en 1890.

Rautateitten pituus, kuljetusneuvot, liikenne y. m.  
La longueur des lignes, matériel roulant, trafic etc.

	Linja Helsinki— Hämeenlinna— Pietari (yritä Jap- penantia).	Linja Hanko— —Hyvinkää.	Linja Turku— Tampere—Jänne- linna.	Linja Tampere— —Vaasa.	Linja Seinäjoki— —Oulu.	Linja Kotka— —Kouvola.	Summa Total.
Rata avattiin liikennettä varten (La ligne est ouverte au trafic) . . . . .	17/3 1862	8/10 1873	22/6 1876	29/9 1883	29/10 1886	1/10 1889 <sup>1)</sup>	—
<b>Raitiopituus (Rails sur appui):</b>							
Pääradat (voies principales) . . . . . kilometriä	497	149	208	307	334	326	1,821
Haararadat (voies secondaires) . . . . . ”	31	5	4	—	24	10	74
Sivu- ja syrjäraitiot (v. de garage et de service) . . . . . ”	125	22	38	30	40	29	284
Summa (Total)	653	176	250	337	398	365	2,179
<b>Käytännössä olevien rautateitten pituus (Longueur exploitée):</b>							
Pääradat (voies principales) . . . . . kilometriä	478	149	208	307	335	326	1,803
Haararadat (voies secondaires) . . . . . ”	31	4	4	—	24	10	73
Summa (Total)	509	153	212	307	359	336	1,876
<b>Kuljetusneuvot<sup>2)</sup> (Matériel roulant):</b>							
Vetureja (Locomotives) . . . . .	—	—	—	—	—	—	151
Matkustajavannuja (Voitures) . . . . .	—	—	—	—	—	—	370
Tavaravaunuja (Vagons de marchandises) . . . . .	—	—	—	—	—	—	3,594
Summa (Total)	—	—	—	—	—	—	4,115

<b>Hallintomiestistö (Personnel):</b>								
Virkamiehistö (Employés): yhteinen kaikille radoille	86	259	26	60	44	47	579	
Palvelijoita (Serviteurs): yhteisiä kaikille rad.	5	1,022	117	284	192	163	2,033	
Summa (Total)	91	1,281	143	344	236	210	2,612	
metr. penikulmaa kohden (par 10 kilom.)	0,5	25,2	9,3	16,2	7,7	5,9	13,9	
<b>Liikenne (Mouvement):</b>								
Kuljetettuja matkustajajunia (Trains à voyageurs)	lukum. (nombre) . . . . .	14,187	746	3,421	1,473	2,514	1,296	23,637
		junien kulkema matka, kilom. (parcours) . . . . .	1,198,861	108,964	313,422	225,093	264,788	212,020
" tavarajunia (Trains de marchandises)	lukum. (nombre) . . . . .	5,178	1,225	2,026	833	342	346	9,950
		junien kulkema matka, kilom. (parcours) . . . . .	705,188	86,879	174,402	234,030	108,908	87,083
Summa (Total)	lukumäärä (nombre) . . . . .	19,365	1,971	5,447	2,306	2,856	1,642	33,587
	(jun. kulk. matka, kilom. (parcours))	1,904,049	195,843	487,824	459,123	373,696	329,103	3,749,638
Kuljetettuja matkustajia <sup>2)</sup> (Total des voyageurs)	—	—	—	—	—	—	2,541,642	
Joista I luokan vaunuissa (classe I) . . . . .	—	—	—	—	—	—	18,093	
" II " " ( " II) . . . . .	—	—	—	—	—	—	339,526	
" III " " ( " III) . . . . .	—	—	—	—	—	—	2,134,687	
soilaita ja vankeja (à prix réduite) . . . . .	—	—	—	—	—	—	49,336	
Matkustajain kulk. matka (parcours des voyageurs)	82,584,656	3,576,548	13,379,663	11,930,529	7,635,553	6,968,551	126,075,500	
Kunkin matkustajan matka keskimäärin, kilom. (parcours moyen d'un voyageur)	—	—	—	—	—	—	49,6	
Matkustajakilometriä ratakilometriä kohti (parcours moyen par kilomètre)	162,248	23,376	63,111	38,861	21,269	20,739	67,204	
Kuljetettua tavaraa (marchandises)	tonia <sup>2)</sup> (tonnes) . . . . .	—	—	—	—	—	947,811	
	tonikilometriä (parcours, kilom.) . . . . .	62,343,841	5,950,335	19,579,611	7,919,003	3,899,098	103,161,543	

<sup>1)</sup> Kotkan—Kouvolan linjalla alkoi liike vasta 1 p. Lokak. 1890. — La ligne Kotka—Kouvola est ouverte au trafic le 1 octobre 1890.

<sup>2)</sup> Tietoja eri radoista ei ole. — Il n'y a pas des données spéciales pour les différentes lignes de chemins de fer.

**55. Valtion rautatiet v. 1890.**  
**Chemins de fer de l'État en 1890.**

Rahalliset tulokset.  
*Résultats financiers.*

	Linja Helsinki—Hämeenlinna—Pietari (yhtä Lappeenranta).	Linja Hanko—Helsinki—Hämeenlinna.	Linja Turku—Tampere—Hämeenlinna.	Linja Tampere—Vaasa.	Linja Seinäjoki—Oulu.	Linja Kotka—Kuopio.	Summa Totali.
<b>Valtionrautateitten rakennuspääoma.</b> <i>(Total des dépenses d'établissement fin 1890):</i>							
Alkuperäinen rakennuskustannus (Dép. primitives de construction) . . . . .	42,219,980	10,559,809	19,558,906	14,771,832	19,700,528	19,221,853	126,032,908
Myöh. meno, nutisirakennuksiin, kuljetusneuvoihin y. m. (Bâtimens, matér. roul. etc.) . . . . .	13,522,650	874,180	1,495,990	800,057	345,375	87,348	17,125,600
Summa (Total)	55,742,630	11,433,989	21,054,896	15,571,889	20,045,903	19,309,201	143,158,508
Ratakilometriä kohti (par kil. de chemin)	109,504	74,732	99,315	50,723	55,838	57,468	76,310
<b>Tulot (Recettes):</b>							
Matkustajaliikenteestä (du transport des voyageurs) . . . . .	3,400,307	147,259	550,889	491,223	314,383	286,920	5,190,981
%:ssa	45,88	27,12	30,57	49,17	55,46	56,38	43,88
kultakin matkustajalta (moyenne par voyageur) ratakilometriltä (par kil. de chemin) . . . . .	6,684	962	2,598	1,600	876	854	2,767
Tavaraliikenteestä (du transport des marchandises) . . . . .	3,920,392	374,177	1,231,232	497,974	245,189	218,184	6,487,148
%:ssa	52,90	68,90	68,31	49,85	43,25	42,87	54,83
ratakilometriltä (par kil. de chemin) . . . . .	7,721	2,445	5,808	1,622	683	649	3,436
Muita tuloja (autres recettes) . . . . .	90,371	21,599	20,139	9,803	7,296	3,797	153,005
%:ssa	1,22	3,98	1,12	0,98	1,29	0,75	1,29
Yhteensä tuloja (Total) ratakilometriltä (par kilom. de chemin)	7,411,070 14,560	543,035 3,549	1,802,260 8,501	999,000 3,254	566,868 1,579	508,901 1,514	11,831,134 6,306
<b>Menot (Dépenses):</b>							
Rautatiehallitus (Direction générale) . . . . .	295,783	25,893	70,101	48,794	36,669	35,187	512,427
%	7,47	5,49	7,07	7,43	6,59	6,64	7,15
Toimisto-osasto (Administration générale) . . . . .	138,715	13,581	11,156	10,404	9,630	9,553	193,039
%	3,50	2,89	1,12	1,58	1,73	1,80	2,70
Liikenne-osasto (Trafic et mouvement) . . . . .	1,303,535	106,334	262,197	178,095	165,156	152,527	2,167,844
%	32,94	22,60	26,44	27,12	29,68	28,78	30,26
Rata-osasto (Surveillance et entretien) . . . . .	1,024,135	196,217	366,393	226,735	173,901	176,235	2,163,616
%	25,88	41,70	36,94	34,53	31,25	33,26	30,21
Kone osasto (Traction et matériel) . . . . .	1,195,404	128,578	281,929	192,705	171,127	156,454	2,126,197
%	30,21	27,32	28,43	29,34	30,75	29,52	29,68
Yhteensä menoja (Total) ratakilometriltä (par kilom. de chemin)	3,957,572 7,775	470,603 3,076	991,776 4,678	656,733 2,139	556,483 1,550	529,956 1,577	7,163,123 3,818
Käyttämisoitto (+) tahi -tappio (-) Excédent des recettes (+) ou des dépenses (-) . . . . .	+ 3,453,498	+ 72,432	+ 810,484	+ 342,267	+ 10,385	- 21,055	+ 4,668,011
ratakilometriltä (par kilom. de chemin) . . . . .	+ 6,785	+ 473	+ 3,823	+ 1,115	+ 29	- 63	+ 2,488
Koko rakennuspääomalle (Intérêts des capitaux d'établissement) . . . . . %	+ 6,20	+ 0,63	+ 3,85	+ 2,20	+ 0,05	- 0,12	+ 3,31

<sup>1</sup> Hankoniemen—Hyyinkään rata maksoi sille osakeyhtiölle, joka sen rakennutti, 28 milj. markkaa; v. 1875 valtio osti radan mainitulla summalla (= 8,400,000 markkaa + takaus yhtiön päästämisistä, ulkomaille myydyistä obligationeista). — Le chemin de fer de Hyinge à Hangö, établi par une société d'actionnaires pour la somme de 28 millions mk., a été acheté en 1875 par l'Etat pour 8,4 mill. en garantissant les obligations vendues à l'étranger.

56. Valtion rautateitten tavarainkuljetus vuosina 1886—1891.

Marchandises transportées aux chemins de fer de l'État en 1886—1891.

	Tavaralajit. Marchandises.	1886.		1887.		1888.		1889.		1890.		1891.	
		Tuhansia Kiloגר. Milliers de Kiloגר.	%										
1	Pumpulia sekä laukaa ja kankaita siitä (Coton, fil et étoffes de c.)	5,199	0,86	4,553	0,72	3,943	0,53	4,936	0,58	6,554	0,69	5,099	0,49
2	Kemikaalioita (saipuaa, rikkihappoa, soodaa, värejä y. m.) (Produits chimiques)	4,139	0,68	4,325	0,68	4,996	0,67	6,462	0,76	6,543	0,69	5,969	0,58
3	Cokes, kivihiiliä ja sysiä (Charbons)	3,125	0,52	3,362	0,53	4,049	0,54	4,485	0,53	6,152	0,65	6,711	0,65
4	Kaloja, krapuja ja hummeria (Poissons, écrevisses)	3,875	0,64	4,421	0,70	4,942	0,67	5,803	0,68	6,784	0,72	7,682	0,74
5	Muuttokaluja (Effets mobiliers)	3,436	0,56	4,021	0,63	4,252	0,57	4,460	0,52	5,659	0,60	5,585	0,54
6	Lasia, posliinejä, fajanss. ja kaak. (Verres porcelaines et faïence)	3,109	0,51	3,760	0,59	4,293	0,58	5,145	0,60	5,820	0,61	6,989	0,68
7	Lannoitusaineita (luita ja lujjauhoja, tubkaa, guanoa) (Engrais)	2,164	0,36	2,293	0,36	2,287	0,31	3,624	0,42	5,179	0,55	5,668	0,55
8	Vuotia, nahkaa ja turkiksia (Peaux, cuirs)	1,025	0,17	1,749	0,28	1,599	0,22	1,750	0,20	2,412	0,25	3,043	0,29
9	Rautaa ja metalleja (Métaux) excl. nr. 27	10,961	1,81	20,834	3,30	19,654	2,65	21,370	2,50	22,211	2,34	14,795	1,43
10	Kalkkia ja sementtiä (Chaux, ciment)	6,726	1,11	10,653	1,69	9,929	1,34	10,032	1,17	10,846	1,14	33,369	3,23
11	Karjantuotteita (Produits d. anim. domest.)	11,119	1,82	13,741	2,18	14,920	2,01	16,562	1,94	18,012	1,90	21,955	2,12

12	Pellavia, hamppuja ja rohtimia sekä lankoja ja kankaita niistä (Lin, chanvre, fils et étoffes d'eux)	2,733	0,45	4,579	0,73	5,317	0,72	5,774	0,68	6,331	0,67	6,625	0,64
13	Lumppuja (Chiffons)	2,903	0,48	3,013	0,47	2,194	0,29	2,480	0,29	2,176	0,23	2,828	0,27
14	Öljyä, talia y. m. valaistusain. (Matières d'éclairage, huiles, suif)	5,026	0,83	6,311	1,00	6,798	0,91	7,809	0,91	8,028	0,84	9,208	0,89
15	Malmeja, kaikenlaisia (Minerais)	730	0,12	239	0,04	384	0,05	834	0,10	4,412	0,47	5,691	0,55
16	Tehdastavaroita (Produits de l'industrie)	2,529	0,42	2,983	0,47	3,348	0,45	3,669	0,43	4,315	0,45	4,733	0,46
17	Koneita (Machines)	1,574	0,26	2,065	0,32	3,317	0,44	3,736	0,44	5,769	0,61	5,077	0,49
18	Sotaväenkaluja (Objets militaires)	4,396	0,72	1,092	0,17	2,425	0,33	2,165	0,25	2,870	0,30	3,228	0,31
19	Paperia (Papier)	16,556	2,73	20,133	3,18	22,152	2,98	23,523	2,75	25,179	2,66	26,293	2,54
20	Juurihedelmiä ja vihanpeksia (Racines et légumes)	2,213	0,36	2,291	0,36	2,919	0,39	3,241	0,38	4,551	0,48	6,694	0,65
21	Suoloja (Sel)	8,675	1,43	9,303	1,47	12,032	1,62	13,200	1,55	16,036	1,69	16,798	1,63
22	Santaa, kiviä ja savea (Sable, pierres, glaise)	16,166	2,67	14,827	2,35	22,888	3,08	36,021	4,22	70,874	7,48	61,579	5,96
23	Metsäntuotteita, paitsi halkoja (Produits des forêts, excl. nr. 30)	175,989	29,01	201,487	31,92	234,130	31,51	306,576	35,90	310,900	32,80	317,616	30,73
24	Jyviä, jauhoja, kryynejä ja leipää (Blé, farines et pain)	51,941	8,56	45,996	7,28	60,559	8,15	65,367	7,65	68,720	7,25	86,082	8,33
25	Kahvia, sokeria y. m. (Epices)	7,297	1,20	6,988	1,17	10,200	1,37	10,929	1,28	12,195	1,29	12,579	1,22
26	Väkiviinoja ja olutta (Boissons alcooliques)	3,691	0,61	3,030	0,48	3,787	0,51	4,679	0,55	5,678	0,60	5,678	0,55
27	Harkko- ja rouherautaa sekä sulatuskappaleita (Fonte brute et massiaux fer)	2,860	0,47	2,323	0,37	3,500	0,47	3,465	0,41	4,536	0,48	5,789	0,56
28	Tiiliä (Briques)	81,738	13,47	63,954	10,13	79,936	10,76	82,649	9,68	102,091	10,77	103,162	9,98
29	Tupakkaa (Tabac)	1,971	0,32	2,326	0,37	3,061	0,41	2,597	0,30	2,817	0,30	2,744	0,27
30	Halkoja (Bois de chauffage)	147,066	24,24	139,645	22,12	157,826	21,24	152,856	17,90	150,948	15,93	187,183	18,11
31	Erinäistä rahti- ja pikatavaraa (Autres espèces)	15,812	2,61	24,902	3,94	31,455	4,23	37,825	4,43	43,213	4,56	47,168	4,56
32	<b>Summa (Total)</b>	<b>606,744</b>	<b>100</b>	<b>631,199</b>	<b>100</b>	<b>743,092</b>	<b>100</b>	<b>854,024</b>	<b>100</b>	<b>947,811</b>	<b>100</b>	<b>1,033,620</b>	<b>100</b>

## 57. Valtion rautatiet v. 1891.

### Chemins de fer de l'État en 1891.

Rautateitten pituus, kuljetusneuvot, liikenne y. m.  
La longueur des lignes, matériel roulant, trafic etc.

	Linja Helsinki— Hämeenlinna— Pietari (smitt Lap- peennanta).	Linja Hankoniemi — Hyyinkää.	Linja Turku— Tampere—Hämeen- linna.	Linja Tampere— Vaasa.	Linja Seinäjoki— Oulu.	Linja Kotka— Kuopio.	Summa Total.	
Rata avattiin liikennettä varten (La ligne est ouverte au trafic) . . . . .	17/3 1862	8/10 1873	22/6 1876	29/9 1883	29/10 1886	1/10 1889	—	
<b>Raitiopituus (Rails sur appui):</b>								
Pääradat (voies principales) . . . . . kilometriä	497	149	208	307	335	326	1,822	
Haararadat (voies secondaires) . . . . . ”	31	5	4	—	24	12	76	
Sivu- ja syrjäraitiot (v. de garage et de service) ”	133	22	39	30	40	29	293	
Summa (Total)	661	176	251	337	399	367	2,191	
<b>Käytännössä olevien rautateitten pituus (Longueur exploitée):</b>								
Pääradat (voies principales) . . . . . kilometriä	478	149	208	307	335	326	1,803	
Haararadat (voies secondaires) . . . . . ”	31	4	4	—	24	12	75	
Summa (Total)	509	153	212	307	359	338	1,878	
<b>Kuljetusneuvot<sup>1)</sup> (Matériel roulant):</b>								
Vetureja (Locomotives) . . . . .	—	—	—	—	—	—	151	
Matkustajavaunuja (Voitures)	—	—	—	—	—	—	410	
Tavaravaunuja (Vagons de marchandises) . . . . .	—	—	—	—	—	—	3,665	
Summa (Total)	—	—	—	—	—	—	4,226	
<b>Hallintomiestistö (Personnel):</b>								
Virkamiehistö (Employés): yhteinen kaikille ra- doille . . . . .	92	369	26	63	47	49	57	703
Palvelijoita (Serviteurs): yhteisiä kaikille radoille . . . . .	5	990	129	288	195	172	251	2,030
Summa (Total)	97	1,359	155	351	242	221	308	2,733
metr. penikulmaa kohden (par 10 kilom.) . . . . .	0,5	26,7	10,1	16,6	7,9	6,2	9,1	14,6
<b>Liikenne (Mouvement):</b>								
Kuljetettuja matkustaja- junia (Trains à vo- yagers)	lukum. (nombre) . . . . .	14,682	748	3,707	1,474	2,526	2,954	26,091
” tavarajunia (Trains de marchan- disés)	kilom. (parcours) . . . . .	1,221,481	109,276	334,555	225,690	268,004	362,775	2,521,781
” tavarajunia (Trains de marchan- disés)	lukum. (nombre) . . . . .	5,663	1,882	2,489	979	379	361	11,753
” tavarajunia (Trains de marchan- disés)	junien kulkema matka, (parcours) . . . . .	794,428	130,066	201,154	265,490	115,645	87,182	1,593,965
Summa (Total) { lukumäärä (nombre) . . . . .	20,345	2,630	6,196	2,453	2,905	3,315	37,844	
{ jun. kulk. matka, kilom. (parcours)	2,015,909	239,342	535,709	491,180	383,649	449,957	4,115,746	
Kuljetettuja matkustajia <sup>1)</sup> (Total des voyageurs)	—	—	—	—	—	—	2,600,311	
Joista I luokan vaunuissa (classe I) . . . . .	—	—	—	—	—	—	15,735	
” II ” ” ( ” II) . . . . .	—	—	—	—	—	—	343,826	
” III ” ” ( ” III) . . . . .	—	—	—	—	—	—	2,175,338	
” sotilaita ja vankeja (à prix reduite) . . . . .	—	—	—	—	—	—	65,412	
Matkustajain kulk. matka (parcours des voyageurs) . . . . .	89,192,432	4,146,444	13,953,562	12,520,514	8,007,908	9,119,691	136,940,551	
Kunkin matkustajan matka keskimäärin, kilom. (par- cours moyen d'un voyageur)	—	—	—	—	—	—	52,67	
Matkustajakilometriä ratakilometriä kohti (parcours mo- yen par kilomètre).	175,231	27,101	65,819	40,783	22,306	26,981	72,918	
Kuljetettua tavaraa { tonia <sup>1)</sup> (tonnes)	—	—	—	—	—	—	1,033,620	
{ tonikilometriä (parcours, ki- lom.). . . . .	69,648,200	7,385,224	21,017,673	10,202,594	5,332,898	5,635,430	119,222,019	

<sup>1)</sup> Tietoja eri radoista ei ole. — Il n'y a pas des données spéciales pour les différentes lignes de chemins de fer.

**58. Valtion rautatiet v. 1891.**  
**Chemins de fer de l'État en 1891.**

Rahalliset tulokset.  
*Résultats financiers.*

	Linja Helsinki—Hämeenlinna—Pietari (ymälä Lappeenranta).	Linja Tampere—Hyvinkää.	Linja Turku—Tampere—Hämeenlinna.	Linja Tampere—Vaasa.	Linja Seinäjoki—Oulu.	Linja Kokka—Kouvola.	Summa Total.
<b>Valtionrautateitten rakennuspääoma.</b> <i>(Total des dépenses d'établissement fin 1891):</i>							
Alkuperäinen rakennuskustannus (Dép. primitives de construction)	42,219,980	10,559,809	19,558,906	14,771,832	19,700,528	19,419,263	126,230,318
Myöh. menot uutisrakennuksiin kuljetusneuvohin y. m. (Bâtiments, matér. roul. etc.)	14,385,762	981,195	1,679,941	1,384,156	495,365	53,378	18,979,797
<b>Summa (Total)</b>	<b>56,605,742</b>	<b>11,541,004</b>	<b>21,238,847</b>	<b>16,155,988</b>	<b>20,195,893</b>	<b>19,472,641</b>	<b>145,210,115</b>
<b>Ratakilometriä kohti (par kil. de chemin)</b>	<b>111,210</b>	<b>75,431</b>	<b>100,184</b>	<b>52,625</b>	<b>56,256</b>	<b>57,611</b>	<b>77,322</b>
<b>Tulot (Recettes):</b>							
Matkustajaliikenteestä (du transport des voyageurs)	3,565,776	165,769	557,841	500,551	320,144	364,591	5,474,672
%:ssa	45,63	26,41	30,56	44,87	49,73	51,70	43,00
kultakin matkustajalta (moyenne par voyageur) ratakilometriltä (par kil. de chemin)	7,005	1,083	2,631	1,630	892	1,079	2,915
Tavaraliikenteestä (du transport des marchandises)	4,135,860	438,550	1,248,075	605,852	316,679	334,644	7,079,660
%:ssa	52,92	69,86	68,37	54,30	49,19	47,46	55,60
ratakilometriltä (par kil. de chemin)	8,125	28,66	5,887	1,973	882	990	3,770
Muita tuloja (autres recettes)	113,083	23,420	19,498	9,286	6,916	5,955	178,158
%:ssa	1,45	3,73	1,07	0,63	1,08	0,84	1,40
<b>Yhteensä tuloja (Total)</b>	<b>7,814,719</b>	<b>627,739</b>	<b>1,825,414</b>	<b>1,115,689</b>	<b>643,739</b>	<b>705,190</b>	<b>12,732,490</b>
<b>ratakilometriltä (par kilom. de chemin)</b>	<b>15,353</b>	<b>4,103</b>	<b>8,611</b>	<b>3,634</b>	<b>1,793</b>	<b>2,087</b>	<b>6,780</b>
<b>Menot (Dépenses):</b>							
Rautatiehallitus (Direction générale)	338,266	32,708	83,382	72,636	42,642	47,799	617,433
%	7,56	6,29	7,29	9,56	6,95	6,87	7,52
Toimisto-osasto (Administration générale)	149,514	13,786	11,059	10,159	8,887	9,910	203,315
%	3,34	2,65	0,96	1,31	1,45	1,43	2,48
Liikenne-osasto (Trafic et mouvement)	1,435,986	114,582	280,838	187,435	170,583	205,660	2,395,084
%	32,11	22,04	24,54	24,68	27,83	29,57	29,19
Rata-osasto (Surveillance et entretien)	1,147,456	220,453	452,788	249,605	216,032	247,829	2,534,163
%	25,66	42,30	39,57	32,86	35,24	35,63	30,89
Kone osasto (Traction et matériel)	1,401,391	138,385	316,263	239,660	174,911	184,302	2,454,912
%	31,33	26,62	27,64	31,56	28,53	26,50	29,92
<b>Yhteensä menoja (Total)</b>	<b>4,472,613</b>	<b>519,914</b>	<b>1,144,330</b>	<b>759,495</b>	<b>613,055</b>	<b>695,500</b>	<b>8,204,907</b>
<b>ratakilometriltä (par kilom. de chemin)</b>	<b>8,787</b>	<b>3,398</b>	<b>5,398</b>	<b>2,474</b>	<b>1,708</b>	<b>2,058</b>	<b>4,369</b>
Käyttämistö (+) tahi -tappio (-) (Excédent des recettes (+) ou des dépenses (-))	3,342,106	107,825	681,084	356,194	30,684	9,690	4,527,583
ratakilometriltä (par kilom. de chemin)	6,566	705	3,213	1,160	85	29	2,411
Korko rakennuspääomalle (Intérêts des capitaux d'établissement)	5,90	0,93	3,21	2,20	0,15	0,05	3,12

<sup>1</sup> Hankonien—Hyvinkään rata maksoi sille osakeyhtiölle, joka sen rakennutti, 28 milj. markkaa; v. 1875 valtio osti radan mainitulla summalla (= 8,400,000 markkaa + takaus yhtiön päästämistä, ulkomaille myydyistä obligatioista). — Le chemin de fer de Hyvinge à Hangö, établi par une société d'actionnaires pour la somme de 28 millions mk., a été acheté en 1875 par l'État pour 8,4 mill. en garantissant les obligations vendues à l'étranger.

## 59. Valtion rautatiet.

### Chemins de fer de l'État.

Brutto-tulo joka kuukaudelta sekä menot yhteensä, tuhansissa markoissa.

*Recettes brutes par mois, en milliers de marcs.*

	Vuosi. Année.	Tammikuu.	Helmikuu.	Maaliskuu.	Huhtikuu.	Toukokuu.	Kesikuu.	Heinäkkuu.	Elokuu.	Syyskuu.	Lokakuu.	Marraskuu.	Joulukuu.	Summa tuloja. Total des recettes.	Siitä tuotti De cette somme			Summa menoja. Total des dépenses.
															Matkustajaliike. Transport des voyageurs.	Tavaraaliike. Transport des marchandises.	Muut tulot. Autres recettes.	
1873	208	236	285	292	300	408	400	399	361	327	271	272	3,759	1,819	1,873	67	3,940	
1874	253	286	332	281	368	463	507	505	427	407	367	313	4,509	2,061	2,362	86	3,867	
1875	306	334	412	321	408	579	575	588	524	467	345	446	5,305	2,368	2,771	166	5,012	
1876	385	400	490	447	466	672	827	826	717	619	520	509	6,878	3,028	3,608	242	6,205	
1877	427	432	481	537	513	733	738	704	669	599	451	501	6,785	2,730	3,895	160	6,268	
1878	419	425	502	461	629	694	637	635	599	502	429	402	6,334	2,675	3,476	183	5,329	
1879	381	358	459	413	460	622	591	644	551	489	658	484	6,110	2,648	3,115	347	4,329	
1880	404	408	518	541	564	687	723	799	636	530	468	607	6,885	2,898	3,699	288	4,266	
1881	433	380	478	486	551	730	770	840	785	682	533	567	7,235	2,949	3,890	396	4,816	
1882	515	527	717	586	692	892	807	778	663	621	506	613	7,917	3,074	4,591	252	5,100	
1883	497	465	581	588	658	818	712	781	662	751	547	584	7,644	3,054	4,217	373	5,323	
1884	552	559	623	579	628	823	786	819	700	678	510	591	7,848	3,302	4,355	191	5,523	

1885	573	590	719	662	773	869	813	895	745	711	523	577	8,450	3,417	4,906	127	5,589
1886	631	551	661	614	765	829	809	768	726	685	540	621	8,200	3,445	4,632	123	5,216
1887	547	542	653	656	723	843	844	900	778	779	569	548	8,382	3,597	4,665	120	5,386
1888	685	579	708	766	842	949	929	1,005	894	829	706	734	9,626	3,914	5,565	147	5,946
1889	699	617	753	845	995	1,058	1,056	1,037	956	963	735	775	10,489	4,265	6,080	144	6,229
1890	784	798	981	848	1,022	1,193	1,187	1,131	1,066	1,005	836	980	11,831	5,191	6,487	153	7,163
1891	884	832	1,044	1,052	1,092	1,219	1,211	1,247	1,102	1,100	890	1,059	12,732	5,475	7,079	178	8,205
%	7,0	6,5	8,1	8,3	8,6	9,6	9,5	9,8	8,7	8,6	7,0	8,3	100	43,0	55,6	1,4	

Vuonna 1891 brutto-tulo nousi päälle 100,000 markan seuraavissa pysäyspaikoissa:

Pietari . . . . .	2,150	1,096	1,030	24
Helsinki . . . . .	1,356	794	549	13
Tampere . . . . .	698	187	508	3
Wiipuri . . . . .	580	371	206	3
Turku . . . . .	559	184	371	4
Hankoniemi . . . . .	516	100	407	9
Hämeenlinna . . . . .	289	129	159	1
Nikolainkaupunki . . . . .	284	124	158	2
Wesijärvi . . . . .	254	3	251	—
Oulu . . . . .	214	101	110	3
Lappeenranta . . . . .	214	159	54	1
Sörnåsi . . . . .	214	—	211	3
Kuopio . . . . .	171	86	84	1
Lahti . . . . .	124	82	42	—
Mikkeli . . . . .	118	70	48	—
Viiala . . . . .	112	11	101	—
Kokkola . . . . .	107	43	63	1
Kouvola . . . . .	107	54	52	1

## 60. Postilaitosten ja postivirkamiesten luku y. m. vuonna 1890.

Nombre des bureaux de poste, des employés etc. en 1890.

Läini. Gouvernements.	Postilaitosten luku. Nombre des bureaux de poste.					Virkamiehistö (Varsinaisia ja ylimääräisiä). Employés et surnuméraires).			Keskimäärin kunkin postilaitoksen osalle Il y a un bureau de poste.		Tulot. Revettes.	Menot. Dépenses.
	Postikonttorioita. Comptoirs de poste.	Postitoimituksia. Expéditions de poste.		Postiasemien. Stations de poste.	Summa. Total.	Hombres.	Miehiä. Hommes.	Naisia. Femmes.	Summa. Total.	asukasta. par kilomètres carrés.		
		1:n luokan. 1 <sup>re</sup> classe.	2:n luokan. 2 <sup>e</sup> classe.									
Uudenmaan *)	8	14	10	19	51	59	34	93	233	4,695	463,117	220,067
Turun ja Porin . . .	6	15	9	36	66	64	27	91	366	5,992	202,226	175,509
Hämeen . . .	2	27	11	11	51	47	23	70	423	5,056	165,217	104,659
Wiipurin . . .	6	28	11	18	63	58	37	95	556	5,581	259,181	188,794
Mikkelin . . .	3	11	8	3	25	16	17	33	914	7,237	57,819	52,016
Kuopion . . .	3	12	4	14	33	20	26	46	1,295	8,808	76,988	91,316
Waasan . . .	7	30	16	18	71	60	22	82	587	5,876	217,200	141,220
Oulun . . .	4	22	7	27	60	44	30	74	2,761	4,117	105,781	122,855
<b>Summa</b> *)	<b>39</b>	<b>159</b>	<b>76</b>	<b>146</b>	<b>420</b>	<b>368</b>	<b>216</b>	<b>584</b>	<b>870</b>	<b>5,667</b>	<b>1,547,529</b>	<b>1,096,436</b>
Rautat. postitoim. . .	—	1	—	—	1	28	—	28	—	—	6,025	142,547
Postihallitus.	—	—	—	—	—	17	13	30	—	—	55,890	194,998
<b>Koko maassa</b> *)	<b>39</b>	<b>160</b>	<b>76</b>	<b>146</b>	<b>421</b>	<b>413</b>	<b>229</b>	<b>642</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>1,609,444</b>	<b>1,433,981</b>
V. 1889 . . .	37	148	67	134	386	401	235	636	950	6,074	1,414,056	1,376,445
„ 1888 . . .	38	153	31	119	341	323	215	538	1,075	6,782	1,263,105	1,296,753
„ 1887 . . .	38	151	—	113	302	293	172	465	1,215	7,545	1,154,133	1,149,802
„ 1886 . . .	38	137	—	97	272	266	125	391	1,349	8,184	1,084,078	1,086,409
„ 1885 . . .	38	123	—	89	250	253	118	371	1,468	8,795	1,075,264	1,042,048
„ 1884 . . .	38	112	—	70	220	208	145	353	1,690	9,857	1,005,633	915,828

\*) Tähän on laskettu myös kaksi Helsingin postikonttorin filiaalia, joihin saapi jättää postilähetyskiä kaikkia lajeja.

## 61. Postiliike vuonna 1890. Mouvement du service des postes en 1890.

	Kotimaisia lähetyksiä. (Lähetettyjä). Envois intérieurs. (Expédiés).		Ulkomaisia lähetyksiä. Envois internationaux.				Yhteensä. Total.		
			Lähetettyjä. Expédiés.		Tulleita. Reçus.				
<b>1. „Vapaakirjeitä“ (Envois officiels).</b>									
Kirjeitä (Lettres) . . . . .	—	577,021	—	35,344	—	29,651	—	642,016	
Paketteja (Paquets) . . . . .	—	18,990	—	1,546	—	1,612	—	22,148	
Summa (Total)	—	596,011	—	36,890	—	31,263	—	664,164	
<b>2. Yksityisiä lähetyksiä (Envois privés).</b>									
Yksinker- taisia (Or- dinaires)	}	Kirjeitä (Lettres) . . . . .	3,969,784	5,105,556	}	1,473,533	1,857,337	1,726,269	7,169,586
		Postikortteja (Cartes postales)	481,489			178,337			
Sisäänkirjoi- tettuja (Re- commandés)	}	Side-lähetyksiä (Envois sous bandes) . . . . .	576,395	234,344	}	203,271	107,428	468,917	1,248,583
		Tavarapaketteja (Paquets) . . . . .	77,888			2,196		7,198	87,282
Vakuutettuja (Assurés)	}	Kirjeitä (Lettres) . . . . .	233,045	104,520	}	104,745	26,416	75,304	413,094
		Muita lähetyksiä (Autres envois) . . . . .	1,299			2,683		11,703	15,685
		Kirjeitä (Lettres) . . . . .	99,111			25,144		43,949	168,204
		Paketteja (Paquets) . . . . .	5,409			1,272		16,290	22,971
Summa (Total)	—	*) 5,444,420	—	1,991,181	—	2,564,098	—	9,999,699	
<b>3. Tilatuita sanomalehtiä ja aikakauskirjoja; numeroita (Journaux; numéros) . . .</b>									
			—	6,640,660		—	421,915	513,573	7,576,148
<b>Koko luku (Nombre total)</b>									
			—	12,681,091		—	2,449,986	3,108,934	18,240,011
Yksityisiä lähetyksiä kutakin asukasta koh- ti, keskim. (Envois privés par habitant)									
			—	2,303		—	0,842	1,085	4,230
Arvo (Valeur des)	}	Lähetyksien (Envois avec valeurs déclarées) . . . M:kkää (Mars)		117,011,401		8,499,357		11,795,363	137,306,121
		Asetettujen postiosoi- tusten (Mandats de poste) . . . . .		108,268		—		—	108,268
		Postietuanti-lähetyksien (Remboursements) . . . . .		159,328		—		—	159,328

\*) Tähän on luettu postietuanti-lähetykset (7,805), vaan ei postiosoituksia (2,728).



**64. Säästö-**  
**Les caisses**  
Säästöpankkien toi-  
*L'activité et les fonds*

Lääni. Gouvernements.	Säästöpankkien luku 31 p. jouluk. 1890. Nombre des caisses d'épargne.	Säästöpankkikirjojen luku: Nombre des livres:					Säästöpankin Crédit des	
		1 p. tammik. 1890. existant au 1 janv. 1890.	Tusia 1890. ouvert.	Kuuletutuja 1890. Soldes.	31 p. jouluk. 1890. existant au 31 dec. 1890.	1 p. tammik. 1890. au 1 janv. 1890.	31 p. jouluk. 1890. säästöpankin vi- den kuluissa. varemonts pen- dant l'année.	Markkaa.
Uuden- maan.	Kaupungeissa	5	17,233	3,378	2,098	18,513	8,878,224	2,083,070
	Maaseuduilla	18	3,457	607	238	3,826	1,017,519	264,263
	Summa	23	20,690	3,985	2,336	22,339	9,895,743	2,347,333
Turun ja Porin.	Kaupungeissa	4	16,145	2,258	1,533	16,870	11,497,389	2,585,164
	Maaseuduilla	28	6,889	1,394	629	7,654	2,666,966	881,606
	Summa	32	23,034	3,652	2,162	24,524	14,164,355	3,466,770
Hämeen.	Kaupungeissa	3	4,322	826	465	4,683	3,761,303	1,502,321
	Maaseuduilla	20	2,839	717	233	3,323	887,012	324,490
	Summa	23	7,161	1,543	698	8,006	4,648,315	1,826,811
Wiipurin.	Kaupungeissa	5	6,667	1,302	931	7,038	3,362,260	795,597
	Maaseuduilla	2	148	21	8	161	68,700	10,100
	Summa	7	6,815	1,323	939	7,199	3,430,960	805,697
Mikkeliin.	Kaupungeissa	3	1,395	336	153	1,578	582,594	161,505
	Maaseuduilla	9	1,346	282	185	1,443	320,057	109,476
	Summa	12	2,741	618	338	3,021	902,651	270,981
Kuopion.	Kaupungeissa	2	1,182	201	133	1,250	186,226	42,894
	Maaseuduilla	9	895	235	146	984	217,353	97,806
	Summa	11	2,077	436	279	2,234	403,579	140,700
Waasan.	Kaupungeissa	6	4,157	788	510	4,435	1,831,407	442,079
	Maaseuduilla	8	987	280	114	1,153	382,200	163,559
	Summa	14	5,144	1,068	624	5,588	2,213,607	605,638
Oulun.	Kaupungeissa	2	2,581	526	289	2,818	994,001	273,104
	Maaseuduilla	12	1,105	365	168	1,302	251,703	128,719
	Summa	14	3,686	891	457	4,120	1,245,704	401,823
Koko maa.	Kaupungeissa	30	53,682	9,615	6,112	57,185	31,093,404	7,885,734
	Maaseuduilla	106	17,666	3,901	1,721	19,846	5,811,510	1,980,019
	Summa	136	71,348	13,516	7,833	77,031	36,904,914	9,865,753

**pankit v. 1890.**  
**d'épargne en 1890.**  
minta ja varat.  
*des caisses d'épargne.*

saatavat : déposants	ulosotolla ynnetyt kuluissa. remboursements pendant l'année.	31 p. jouluk. 1890. au 31 dec. 1890.	Säästöpankkien omat varat 31 p. jouluk. 1890. Propres fonds des caisses au 31 dec. 1890.	Hoitotavojen varojen summa 31 p. jouluk. 1890. Total au 31 dec. 1890.	Varojen lisäys v. 1890. Augmentation des fonds pendant 1890.	Hoitokustannuksia. Pris d'administration etc.	Kunkin säästöpankkiryhmän osalle keskimäärin. Moyenne des livres.	Monelleko hengelle keski- määrin 1 säästöpankilla. Combien d'habitants sur 1 dépôtant.
1,648,135	9,667,151	1,449,301	11,116,452	893,358	44,826	522,18	3,88	
116,554	1,199,663	111,826	1,311,489	207,673	4,547	313,56	43,81	
1,764,689	10,866,814	1,561,127	12,427,941	1,101,031	49,373	486,45	10,72	
2,175,422	12,366,738	1,561,805	13,928,543	954,650	43,175	733,06	2,92	
438,359	3,192,028	279,923	3,471,951	574,666	11,114	417,04	45,24	
2,613,781	15,558,766	1,841,728	17,400,494	1,529,316	54,289	634,43	16,13	
739,463	4,687,898	242,469	4,930,367	955,012	11,021	1,001,04	5,29	
112,727	1,134,313	99,098	1,233,411	262,695	5,646	341,35	70,14	
852,190	5,822,211	341,567	6,163,778	1,217,707	16,667	727,23	32,21	
743,170	3,573,980	649,097	4,223,077	260,746	24,407	507,81	4,44	
9,542	73,043	23,041	96,084	4,916	1,190	453,68	1,989,69	
752,712	3,647,023	672,138	4,319,161	265,662	25,597	506,60	48,84	
117,239	647,972	58,175	706,147	72,970	3,208	410,63	3,39	
37,091	409,781	44,434	454,215	102,019	1,378	283,98	121,66	
154,330	1,057,753	102,609	1,160,362	174,989	4,586	350,13	59,89	
29,369	207,369	32,139	239,508	26,043	1,515	165,90	9,36	
73,476	252,217	40,343	292,560	41,591	1,907	256,32	283,49	
102,845	459,586	72,482	532,068	67,634	3,422	205,72	130,10	
322,093	2,029,475	245,119	2,274,594	226,526	7,379	457,60	4,95	
103,260	461,264	43,958	505,222	85,942	926	400,06	342,78	
425,353	2,490,739	289,077	2,779,816	312,468	8,305	445,73	74,66	
201,486	1,105,893	256,540	1,362,433	124,998	8,313	392,44	6,78	
52,298	340,071	54,077	394,148	95,746	1,410	261,19	175,03	
253,784	1,445,964	310,617	1,756,581	220,744	9,723	350,96	59,95	
5,976,377	34,286,476	4,494,645	38,781,121	3,514,303	143,844	599,57	4,11	
943,307	7,062,380	696,700	7,759,080	1,375,248	28,118	355,86	108,08	
6,919,684	41,348,856	5,191,345	46,540,201	4,889,551	171,962	536,78	80,90	

## 65. Säästö- Les caisses

Säästöpankkien  
Placement de l'actif

	Lääni. Gouvernements.	Kinttomistojen ja irtain- muistoa. Immobilieres et mobilières.	Valtion obligationsia. Obligations de l'Etat.	Muita obligationsia ja osakkeita. Obligations et actions des sociétés diverses.	Lainoja kunnille. Prêts aux communes.	Lainoja yksityi- Prêts aux par-	
						Kiinllystä vastaan. contre hypothèques immobilières.	Kiinllystä vastaan. contre hypothèques immobilières.
		Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.
1	Uuden- maan.	Kaupungeissa	2,722	482,597	—	200,000	8,144,636
2		Maaseuduilla	2,675	1,208	35,702	21,171	460,519
3		Summa	5,401	483,805	35,702	221,171	8,605,355
4	Turun ja Porin.	Kaupungeissa	262,528	302,452	21,150	24,200	11,010,338
5		Maaseuduilla	9,354	14,532	28,880	68,208	1,545,849
6		Summa	271,882	316,984	50,030	92,408	12,556,187
7	Hämeen.	Kaupungeissa	1,000	897,737	683,408	10,000	1,616,508
8		Maaseuduilla	4,116	1,200	7,500	15,822	185,365
9		Summa	5,116	898,937	690,908	25,822	1,801,873
10	Wiipu- rin.	Kaupungeissa	1,086	—	55,462	27,600	2,506,001
11		Maaseuduilla	248	—	—	—	7,168
12		Summa	1,334	—	55,462	27,600	2,513,169
13	Mikke- lin.	Kaupungeissa	25,764	—	—	3,000	345,925
14		Maaseuduilla	275	—	15,860	—	203,800
15		Summa	26,039	—	15,860	3,000	549,725
16	Kuopion.	Kaupungeissa	1,105	—	—	—	158,400
17		Maaseuduilla	1,997	—	—	—	29,000
18		Summa	3,102	—	—	—	187,400
19	Waasan.	Kaupungeissa	1,050	100	—	2,000	947,645
20		Maaseuduilla	825	—	—	—	102,018
21		Summa	1,875	100	—	2,000	1,049,663
22	Oulun.	Kaupungeissa	2,000	—	24,840	40,000	747,285
23		Maaseuduilla	2,435	—	—	652	34,360
24		Summa	4,435	—	24,840	40,652	781,645
25	Koko maa.	Kaupungeissa	297,255	1,682,886	784,860	306,800	25,476,938
26		Maaseuduilla	21,929	16,940	87,942	105,853	2,568,079
27		Summa	319,184	1,699,826	872,802	412,653	28,045,017
28	Prosen- teissa.	Kaupungeissa	0,8	4,1	2,0	0,8	64,9
29		Maaseuduilla	0,3	0,2	1,1	1,4	32,9
30		Summa	0,7	3,6	1,9	1,0	59,6

## pankit v. 1890. d'épargne en 1890.

varojen sijoitus.  
des caisses d'épargne.

	sille ja yhtiöille. ticuliers et sociétés.		Maksamattomia korkoja. Intérêts non payés.	Talletuksia. Dépôts dans des banques.	Puhdasta rahaa. En caisse.	Muita varoja. Autres fonds.	Summa. Total.	Siltä lainaksi otettuja varoja. Capital emprunté.
	Irtainta panttia vastaan. contre nantisse- ment.	Velkakirjia vastaan. contre caution.						
	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.
1	100,906	1,142,074	206,622	1,200,407	90,593	—	11,570,757	454,304
2	1,860	703,751	18,845	26,233	36,241	1,808	1,310,017	3,000
3	102,766	1,845,825	225,467	1,226,640	126,834	1,808	12,880,774	457,304
4	197,385	1,415,458	293,044	320,900	87,587	—	13,935,042	6,500
5	20,200	1,650,928	57,275	32,437	83,804	447	3,511,914	41,866
6	217,585	3,066,386	350,319	353,337	171,391	447	17,446,956	48,366
7	106,300	631,206	62,841	895,947	25,421	—	4,930,368	—
8	25,200	873,829	22,543	46,929	49,370	2,048	1,233,922	—
9	131,500	1,505,035	85,384	942,876	74,791	2,048	6,164,290	—
10	25,250	1,352,624	94,970	137,201	22,883	—	4,223,077	—
11	—	86,190	646	—	1,832	—	96,084	—
12	25,250	1,438,814	95,616	137,201	24,715	—	4,319,161	—
13	17,870	271,388	17,220	9,000	12,156	3,824	706,147	—
14	—	228,940	1,208	—	4,232	100	454,415	7,516
15	17,870	500,328	18,428	9,000	16,388	3,924	1,160,562	7,516
16	—	70,159	1,115	5,000	3,729	—	239,508	—
17	77,188	178,800	382	—	3,565	1,688	292,620	60
18	77,188	248,959	1,497	5,000	7,294	1,688	532,128	60
19	14,100	958,281	32,114	116,250	9,673	193,681	2,274,894	—
20	8,300	370,573	11,779	4,450	7,277	—	505,222	—
21	22,400	1,328,854	43,893	120,700	16,950	193,681	2,780,116	—
22	—	463,467	33,064	44,000	7,777	—	1,362,433	—
23	—	335,970	8,590	—	12,400	265	394,672	—
24	—	799,437	41,654	44,000	20,177	265	1,757,105	—
25	461,811	6,304,657	740,990	2,728,705	259,819	197,505	39,242,226	460,804
26	132,748	4,428,981	121,268	110,049	198,721	6,356	7,798,866	52,442
27	594,559	10,733,638	862,258	2,838,754	458,540	208,861	47,041,092	513,246
28	1,2	16,1	1,9	7,0	0,7	0,5	100	1,2
29	1,7	56,8	1,6	1,4	2,5	0,1	100	0,7
30	1,3	22,8	1,9	6,1	1,0	0,1	100	1,1

## 66. Suurimmat

## Les caisses d'épargne

Säästöpankkien toi-  
L'activité et les fonds

Kunnat. Communes.	Säästöpankkikirjojen lukumäärä Nombre des livres				Säästöpankinjain saa- Crédit des dépo-		
	1 p. tammik. 1890. existant au 1 janv. 1890.	Tusia 1890. Ouvets.	Kudeltuja 1890. Soldés.	31 p. jouluk. 1890. existant au 31 déc. 1890.	1 p. tammik. 1890. au 1 janv. 1890.	säästöpankon viho- den kuluessa. versements pen- dant l'année.	uloget vuoden kuluessa. remboursements pendant l'année.
1 Turku . . . . .	13,756	1,775	1,222	14,309	9,890,024	2,067,509	1,748,682
2 Helsinki . . . . .	10,414	2,366	1,623	11,157	5,051,093	1,332,561	1,127,209
3 Wiipuri . . . . .	4,610	1,036	734	4,912	2,547,872	625,724	581,959
4 Porvoo . . . . .	3,774	604	198	4,180	2,406,498	540,356	300,139
5 Tampere: Fin- layson ja Ki.	245	28	7	264	1,776,606	985,233	412,368
6 Loviisa . . . . .	2,444	277	194	2,527	1,193,643	149,106	171,741
7 Hämeenlinna . . . . .	1,589	294	147	1,736	1,057,786	260,117	152,315
8 Oulu . . . . .	2,073	423	236	2,260	857,748	233,172	168,370
9 Tampere . . . . .	2,488	506	311	2,683	926,911	256,971	174,780
10 Nikolainkaup. . . . .	1,651	285	164	1,772	791,058	181,475	117,217
11 Pori . . . . .	768	231	135	864	628,665	237,600	194,412
12 Rauma . . . . .	899	145	132	912	622,438	157,437	142,890
13 Jyväskylä . . . . .	1,037	311	188	1,160	516,875	167,524	111,864
14 Perniö . . . . .	1,209	183	98	1,294	561,250	153,606	119,573
15 Salo . . . . .	985	139	79	1,045	440,295	97,572	69,834
16 Hamina . . . . .	940	119	108	951	441,702	62,846	60,140
17 Uusikaupunki . . . . .	722	107	44	785	356,262	122,618	89,438
18 Loimaa-Pöytyä . . . . .	569	109	46	632	302,367	112,797	35,582
19 Savonlinna . . . . .	346	93	20	419	226,846	64,334	33,017
20 Mikkelä . . . . .	808	152	102	858	241,523	46,761	52,592
21 Sysmä . . . . .	341	87	28	400	194,918	82,584	27,496
22 Ahvenanmaa (Saltviiki) . . . . .	749	214	114	849	192,326	94,380	28,522
23 Pietarsaari . . . . .	645	57	58	644	232,083	29,433	39,622
24 Orimattila . . . . .	229	66	10	285	176,817	43,655	10,965
25 Lappeenranta . . . . .	403	30	41	392	168,884	47,448	57,350
26 Kirkkonummi . . . . .	429	32	30	431	184,994	28,655	25,180

) Lasku on tehty molemmista säästöpankeista yhteisesti.

## säästöpankit v. 1890.

## les plus considérables en 1890.

mintä ja varat.

des caisses d'épargne.

miset. sants	Säästöpankkien omat varat 31 p. jouluk. 1890. Propres fonds des caisses au 31 décembre 1890.	Hoitokustannusten summa 31 p. jouluk. 1890. Total au 31 décembre 1890.	Verojen lisäys v. 1890. Augmentation des fonds pen- dant l'année 1890.	Hoitokustannuksia. Frais d'administration.	Kunakin säästöpankin osalle keskimäärin. Moyenne des livrets.	Maailleko hengelle keski- määrin I säästöpankin. Combien d'habitants sur I dépositant.		
10,605,027	1,413,774	12,018,801	782,120	37,587	741,14	2,0	1	
5,460,522	884,653	6,345,175	478,683	24,156	489,43	5,5	2	
2,693,064	533,348	3,226,412	178,274	19,302	656,84	3,7	3	
2,746,713	340,074	3,086,787	362,022	14,544	738,47	0,9	4	
2,431,091	—	2,431,091	654,485	—	9,208,68	—*)	5	
1,211,859	190,157	1,402,016	25,730	4,601	554,81	0,8	6	
1,209,858	128,758	1,338,616	166,875	4,671	771,09	2,6	7	
957,348	211,426	1,168,774	110,675	6,437	517,16	5,5	8	
1,046,949	113,711	1,160,660	133,652	6,350	432,60	6,5*)	9	
895,954	76,803	972,757	110,145	2,545	548,96	5,3	10	
697,174	37,701	734,875	74,014	2,698	850,55	12,1	11	
661,374	64,731	726,105	45,679	1,615	796,17	4,2	12	
594,031	63,151	657,182	90,156	1,943	566,54	2,2	13	
600,395	41,284	641,679	46,924	3,714	955,89	5,0	14	
495,368	62,824	558,192	60,971	1,907	534,16	13,9	15	
461,983	67,797	529,780	28,089	2,336	557,08	2,6	16	
403,163	45,599	448,762	52,838	1,275	571,67	4,8	17	
394,574	419,197	813,771	96,001	917	663,29	22,5	18	
270,699	16,403	287,102	45,468	636	685,21	3,4	19	
244,268	36,011	280,279	6,427	1,802	326,67	2,7	20	
259,087	19,890	278,977	74,124	600	697,44	23,0	21	
265,304	9,825	275,129	74,041	830	324,06	—	22	
230,671	42,665	273,336	4,510	601	424,43	3,2	23	
217,177	31,022	248,199	44,739	550	870,87	29,9	24	
190,983	26,608	217,591	26,340	663	555,08	4,4	25	
195,794	9,251	205,045	12,589	899	475,74	13,1	26	

67. Suurimmat säästö-  
Les caisses d'épargne les plus

Säästöpankkien  
Placement de l'actif

Kunnat. Communes.	Kiinteistöjä ja irtaimistoa. Immubles et mobiliers.	Valtion obligationsia. Obligations de l'Etat.	Muuta obligationsia ja osakkeita. Obligations et actions des sociétés diverses.	Lainoja kunnille. Prêts aux communes.	Lainoja yksityisille ja Prêts aux particuliers	
					Kinnitys vastaan. contre hypothèques immobilières.	Irtainta panttia vastaan. contre nantissement.
	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.
1 Turku . . . . .	261,737	262,330	—	20,000	9,858,205	170,500
2 Helsinki . . . . .	—	482,000	—	—	4,731,400	—
3 Wiipuri . . . . .	—	—	7,530	27,600	2,266,760	7,800
4 Porvoo . . . . .	—	—	—	200,000	2,207,154	13,000
5 Tampere: Fin- layson ja Ki.	—	897,737	653,408	—	—	—
6 Loviisa . . . . .	1,800	—	—	—	1,059,232	84,906
7 Hämeenlinna . . . . .	1,000	—	30,000	10,000	699,558	44,300
8 Oulu . . . . .	2,000	—	24,840	40,000	668,000	—
9 Tampere . . . . .	—	—	—	—	916,950	62,000
10 Nikolainkaup. Pori . . . . .	—	38,493	21,150	4,200	493,500	4,100
11 Rauma . . . . .	—	679	—	—	544,191	150
12 Jyväskylä . . . . .	300	100	—	—	318,584	18,800
13 Perniö . . . . .	1,869	1,982	15,733	37,358	138,100	10,000
14 Salo . . . . .	—	6,500	12,000	10,000	338,822	20,000
15 Hamina . . . . .	—	—	47,932	—	275,240	—
16 Unsikaupunki . . . . .	791	950	—	—	94,565	17,450
17 Loimaa-Pöytyä . . . . .	682	—	—	—	289,358	7,935
18 Savonlinna . . . . .	25,764	—	—	3,000	214,715	—
19 Mikkelä . . . . .	—	—	—	—	114,025	17,870
20 Sysmä . . . . .	200	—	15,860	—	157,900	—
21 Ahvenanmaa (Saltviiki) . . . . .	—	—	—	—	193,700	—
22 Pietarsaari . . . . .	600	—	—	—	124,950	—
23 Orimattila . . . . .	—	—	—	2,300	161,615	—
24 Lappeenranta . . . . .	—	—	—	—	84,700	—
25 Kirkkonummi . . . . .	—	1,208	15,082	—	113,576	—
26	—	—	—	—	120,200	—

pankit v. 1890.  
considérables en 1890.

varojen sijoitus.  
des caisses d'épargne.

yhtiöille. et sociétés.	Maksamattomia korkoja. Intérêts non payés.	Dépôts dans des banques.	Puhdasta rahaa. En caisse.	Muuta varoja. Autres fonds.	Summaa. Total.	Siihen lainaksi otettuja varoja. Capital emprunté.
Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.
1	879,143	262,871	255,000	29,014	—	—
2	472,400	164,953	900,000	48,726	—	454,304
3	693,235	87,878	121,000	14,609	—	—
4	388,897	4,512	260,500	12,724	—	—
5	—	—	879,947	—	—	—
6	168,140	34,103	30,000	23,835	—	—
7	495,256	44,602	—	13,900	—	—
8	367,757	31,883	33,700	594	—	—
9	135,950	18,239	16,000	11,521	—	—
10	402,779	12,998	58,100	1,280	—	—
11	107,133	3,271	5,000	17,787	—	6,500
12	346,135	2,756	—	39,151	—	—
13	262,502	3,508	45,100	4,191	193,681	—
14	229,138	15,114	—	12,833	—	31,170
15	243,805	2,193	8,413	8,641	—	8,600
16	354,545	2,131	12,600	557	—	—
17	83,047	4,146	60,900	1,635	—	—
18	168,898	19,757	17,279	48	—	1,500
19	108,188	8,159	5,000	1,272	3,824	—
20	107,200	9,061	4,000	2,118	—	—
21	68,659	443	—	315	—	7,516
22	121,864	1,710	—	26,605	—	—
23	94,232	8,292	5,500	3,097	—	—
24	150,861	2,379	—	6,778	1,181	—
25	97,074	4,006	—	2,935	—	—
26	58,585	3,490	—	9,480	—	3,000

## 68. Säästöpankit

Säästöpankkikirjat, jaettuina

Les livrets d'épargne classés d'après

Talletusmäärät. Dépôts.	1870—72 keskimäärä (moyenne).					
	Lukumäärä. — Nombre.			%		
	Kaupungissa. Villes.	Maaseudulla. Campagne.	Summa. Total.	Kaupungissa. Villes.	Maaseudulla. Campagne.	Summa. Total.
1 .... 20 markkaa . . .	927	747	1,674	9,34	62,15	15,05
2 20—100 " . . .	2,206	275	2,481	22,24	22,88	22,31
3 100—250 " . . .	2,611	96	2,707	26,32	7,99	24,34
4 250—500 " . . .	1,824	46	1,870	18,38	3,83	16,81
5 500—1,000 " . . .	1,283	21	1,304	12,93	1,75	11,72
6 1,000—2,000 " . . .	737	11	748	7,43	0,91	6,72
7 2,000—5,000 " . . .	331	5	336	3,34	0,41	3,02
8 5,000—10,000 " . . .	1	1	2	0,01	0,08	0,02
9 10,000 . . . . .	1	—	1	0,01	—	0,01
10 Summa	9,921	1,202	11,123	100	100	100
11 Keskim. (Moyenne) . . .	449	98	419	—	—	—

## vuosina 1870—1890.

talletusmäärien mukaan.

le montant des dépôts en 1870—1890.

Talletusmäärät. Dépôts.	1885.						1890.						
	Lukumäärä. — Nombre.			%			Lukumäärä. — Nombre.			%			
	Kaupungissa. Villes.	Maaseudulla. Campagne.	Summa. Total.										
1	6,567	3,401	9,968	16,25	28,21	19,00	7,678	4,357	12,035	13,43	21,95	15,62	1
2	8,085	3,302	11,387	20,01	27,39	21,70	11,266	4,995	16,261	19,70	25,17	21,11	2
3	8,880	2,566	11,446	21,98	21,28	21,82	12,005	4,398	16,403	20,99	22,16	21,29	3
4	6,183	1,291	7,474	15,30	10,71	14,25	8,853	2,456	11,309	15,48	12,38	14,68	4
5	5,492	823	6,315	13,59	6,83	12,04	8,540	1,981	10,521	14,93	9,98	13,66	5
6	3,212	429	3,641	7,95	3,56	6,94	5,402	1,050	6,452	9,45	5,39	8,38	6
7	1,687	201	1,888	4,18	1,67	3,60	2,932	501	3,433	5,13	2,52	4,46	7
8	220	34	254	0,54	0,28	0,48	368	91	459	0,64	0,46	0,60	8
9	81	9	90	0,20	0,07	0,17	141	17	158	0,25	0,09	0,20	9
10	40,407	12,056	52,463	100	100	100	57,185	19,846	77,031	100	100	100	10
11	496	260	442	—	—	—	600	356	537	—	—	—	11

### 69. Postisäästö- Caisse d'épargne

Menoja:	Konttoreja	Säästöönpanijoita
palkkoja . . . . . mk. 23,631.	oli jouluk. 31 p. 1890 . . . . . 274.	31 p:nä jouluk. 1890 . . . . . 22,532.
tarverahoja . . . . . 3,448.	vuoden kulu- essa avat- tuja . . . . . 36.	vuoden kuluessa siksi ruven- neita . . . . . 5,973.
postivirkam- iesten palkkioita . . . . . 1,368.	jouluk. 31 p:nä 1891 . . . . . 310.	vuoden kuluessa postisäästö- pankista luopuneita . . . . . 5,044.
kaikkelaista . . . . . 284.		Jäljellä oli <sup>31</sup> / <sub>12</sub> 1891 23,461.
Summa 28,731.		Usista säästöönpanijoista v. 1887— 1891 oli:
Korkoa sääs- töönpanoista 36,546.	Siitä:	15 v. nuorempia lapsia (paitsi koulunurisoa) 14,220. 37,0.
Kustannukset jokai- sesta säästöönpanosta ja ulosotosta keski- määrin 85,8 p.ni.	Uudenmaan l. 34. Turun ja Porin " 42. Hämeen " 42. Wiipurin " 49. Mikkelin " 25. Kuopion " 22. Waasan " 59. Oulun " 37.	ylioppilaita ja koulunuo- risoa 4,919. 12,8. palkollisia ja muonalaisia tehtaantöyväkeä . . . . . 3,392. 8,8. muunta töyväkeä . . . . . 1,448. 3,8. käsityöläisiä, sällejä ja oppilaisia . . . . . 2,125. 5,5. virkamiehiä, siviili- ja sotilas- . . . . . 2,005. 5,2. kauppiaita ja kauppap- alvelijoita . . . . . 795. 2,1. sotamiehiä . . . . . 712. 1,9. maanviljelijöitä . . . . . 2,939. 7,7. pappeja, opettajia ja opettajattaria . . . . . 879. 2,3. vahtimestareja y. m. s. . . . . 559. 1,5. merimiehiä . . . . . 256. 0,7. eläkkeellä eläviä ja loisia leskiä, vaimoja . . . . . 148. 0,4. erityisesti luettelematta jääneitä . . . . . 238. 0,6. . . . . . 816. 2,1. Summa 38,385. 100.
Käyttämiskustan- nukset tekivät verrat- tuina säästöönpanijain saataviin 31 p:nä jou- luk. 1891, 2,29 % ja, verrattuina kaikkien säästöönpanojen ja ulosotettujen varojen summaan, 2,18 %.	Säästömerkkien- myyjiä oli 31 p:nä jouluk. 1891: postilaitoksia 474. yksityisiä . . . . . 600. 1,074.	Talletuksia 31 p. jouluk. 1891: 1—5 mk . . . . . 8,377. 35,71. 5—10 " . . . . . 3,903. 16,63. 10—20 " . . . . . 3,507. 14,95. 20—50 " . . . . . 3,081. 13,13. 50—100 " . . . . . 1,483. 6,32. 100—500 " . . . . . 2,572. 10,96. 500—1,000 " . . . . . 389. 1,66. 1,000—3,000 " . . . . . 143. 0,61. yli 3,000 " . . . . . 6. 0,03. Summa 23,461. 100.
	Säästömerkkejä myytiin 10,517 mk 40 p:n edestä.	Summa saatavia: 31 p. jouluk. 1891 . . . . . 1,252,789 mk. " " " 1890 . . . . . 1,309,701 " " " " " 1889 . . . . . 1,101,898 " " " " " 1888 . . . . . 710,905 " " " " " 1887 . . . . . 338,316 " "

### pankki v. 1891. postale en 1891.

Kuukausi. Mois.	Säästöönpanoja. Versements.		Ulosottoja. Remboursements.		Enemmän säästöön- panoja. Excédant des ver- sements.	
	Lukum. Nombre.	Suuruus, markkaa. Montant.	Lukum. Nombre.	Suuruus, markkaa. Montant.	Lukum. Nombre.	Suuruus, markkaa. Montant.
Tammikuu . . . . .	2,770	50,081	571	49,840	2,199	241
Helmikuu . . . . .	2,555	48,686	506	51,065	2,049	— 2,379
Maaliskuu . . . . .	2,991	53,895	588	80,297	2,408	— 26,402
Huhtikuu . . . . .	2,745	52,746	582	61,018	2,163	— 8,272
Toukokuu . . . . .	2,264	52,205	671	59,076	1,593	— 6,871
Kesäkuu . . . . .	2,100	60,821	654	54,305	1,446	6,516
Heinäkuu . . . . .	1,846	57,696	412	46,446	1,434	11,250
Elokuu . . . . .	1,965	46,795	489	52,547	1,476	— 5,752
Syyskuu . . . . .	1,450	44,379	684	55,929	766	— 11,550
Lokakuu . . . . .	1,693	50,334	673	58,524	1,020	— 8,190
Marraskuu . . . . .	1,773	49,835	653	57,215	1,120	— 7,380
Joulukuu . . . . .	2,019	45,955	822	80,576	1,197	— 34,621
Summa	26,171	613,428	7,305	706,838	18,866	— 93,410
Siitä säästömerkeissä . . . . .	—	9,600	—	—	—	—
Keskimäärin (Montant moyen) . . . . .	—	23 m. 44 p.	—	96 m. 81 p.	—	—
Vuonna 1890:						
Summa . . . . .	28,536	769,645	6,225	596,226	22,311	173,419
Keskimäärin . . . . .	—	26 m. 97 p.	—	95 m. 78 p.	—	—
Vuonna 1889:						
Summa . . . . .	31,204	764,309	4,796	398,629	26,408	365,680
Keskimäärin . . . . .	—	24 m. 49 p.	—	83 m. 12 p.	—	—
Vuonna 1888:						
Summa . . . . .	25,372	622,496	3,108	263,665	22,264	358,831
Keskimäärin . . . . .	—	24 m. 53 p.	—	84 m. 51 p.	—	—
Vuonna 1887:						
Summa . . . . .	21,859	433,684	1,147	100,995	20,712	332,689
Keskimäärin . . . . .	—	21 m. 19 p.	—	87 m. 94 p.	—	—
Läänittäin 1891:						
Uudenmaan lääni . . . . .	7,687	128,324	2,289	153,550	5,398	— 25,226
Turun ja Porin " . . . . .	3,189	83,308	839	84,473	2,350	— 1,165
Hämeen " . . . . .	2,448	73,228	917	108,206	1,531	— 34,978
Wiipurin " . . . . .	5,474	162,228	1,225	130,503	4,249	31,725
Mikkelin " . . . . .	820	27,737	272	30,862	548	— 3,125
Kuopion " . . . . .	1,752	52,074	668	84,446	1,084	— 32,372
Waasan " . . . . .	2,065	39,265	524	51,528	1,541	— 12,263
Oulun " . . . . .	2,736	47,264	571	63,270	2,165	— 16,006
Summa	26,171	613,428	7,305	706,838	18,866	— 93,410

## 70. Kulta-, hopea- ja kuparirahan lyönti syksystä 1864 l pään Tammik. 1892.

Tuhansissa kappaleissa.

**Monnayage dans l'hôtel des monnaies de Finlande  
depuis 1864 jusqu'au 1 Janvier 1892,  
en milliers de pièces.**

Vuonna. Années.	Kultaa. Or.		Hopeaa. Argent.				Kuparia. Cuivre.		
	20- markkan rahoja.	10- markkan rahoja.	2- markkan rahoja.	1- markkan rahoja.	50- pennin rahoja.	25- pennin rahoja.	10- pennin rahoja.	5- pennin rahoja.	1- pennin rahoja.
1864	—	—	—	—	—	—	—	—	30
1865	—	—	202	1,748	1,288	688	247	438	515
1866	—	—	678	2,012	360	824	850	2,520	3,673
1867	—	—	146	848	—	400	1,322	1,984	3,830
1868	—	—	—	—	140	136	—	—	—
1869	—	—	—	—	128	264	—	—	1,500
1870	—	—	500	—	—	—	—	300	500
1871	—	—	—	—	300	150	—	—	1,500
1872	—	—	250	500	200	400	—	500	1,000
1873	—	—	—	—	—	800	—	1,000	2,000
1874	—	—	500	500	400	—	—	—	1,450
1875	—	—	—	500	—	800	—	1,000	1,550
1876	—	—	—	—	—	—	300	—	2,000
1877	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1878	235	254	—	—	—	—	—	—	—
1879	300	200	—	—	—	—	—	—	—
1880	90	—	—	—	—	—	—	—	—
1881	—	100	—	—	—	—	—	—	600
1882	—	386	—	—	—	—	—	—	100
1883	—	—	—	—	—	—	—	—	3,900
1884	—	—	—	—	—	—	—	—	400
1885	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1886	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1887	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1888	—	—	—	—	—	—	—	600	2,500
1889	—	—	—	—	312	400	100	1,070	—
1890	—	—	—	841	688	800	100	—	—
1891	90,5	—	—	—	284	280	300	—	1,000
Summa tuhan- sia kappal.	715,5	940	2,276	6,949	4,100	5,942	3,219	9,412	28,048



## 72. Pitäjänmakasiinit v. 1890.

## Les magasins de blé des communes en 1890.

Lääni ja kihlakunta. Gouvernements et bailliages.	Säästö tilipäättöksen mukaan vuoden lopussa. Montant des dépôts à la fin de l'année.					Siitä oli sisällä makasiineissa. De ces sommes restant dans les magasins.					
	Jyviää, hehtolitraa. En blé.					Rahaa. En argt.	Jyviää, hehtolitraa. Blé.				
	Seigle.	Rukkiita. Orgc.	Ohria. Orgc.	Avoine. Kauroja.	Honpöytä. Pois.	Maukkaa.	Seigle.	Rukkiita. Orgc.	Ohria. Orgc.	Avoine. Kauroja.	Honpöytä. Pois.
<b>Uudenmaan lääni.</b>											
Raseporin kihlak. .	8,910	—	—	—	—	5,325	8,448	—	—	—	—
Lohjan           " .	10,280	157	183	—	—	38,838	7,667	124	183	—	—
Helsingin       " .	14,627	739	3,489	—	—	45,261	12,165	658	3,202	—	—
Pernajan        " .	12,262	3,416	7,522	—	—	60,018	7,942	2,198	3,763	—	—
<b>Koko lääni</b>	<b>46,079</b>	<b>4,312</b>	<b>11,194</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>149,442</b>	<b>36,222</b>	<b>2,980</b>	<b>7,148</b>	<b>—</b>	<b>—</b>
<b>Turun ja Porin lääni.</b>											
Ahvenanmaan kihl.	1,261	—	—	—	—	—	1,218	—	—	—	—
Wehmaan       " .	1,838	453	457	—	—	106	1,733	376	338	—	—
Mynämäen       " .	2,866	1,159	2,025	—	—	738	2,519	973	1,646	—	—
Piikkiön        " .	1,143	—	—	—	—	9	1,143	—	—	—	—
Halikon         " .	12,636	752	160	—	—	7,711	12,059	714	158	—	—
Uvilan          " .	10,753	2,705	2,278	—	—	15,777	8,364	2,232	1,870	—	—
Ikaalisten      " .	8,490	2,264	1,413	—	—	29	4,364	1,123	757	—	—
Tyrvään        " .	4,749	2,025	1,804	59	—	301	4,434	1,904	1,779	53	—
Loimaan        " .	7,688	3,339	425	—	—	2,932	7,148	3,284	425	—	—
Maskun         " .	4,978	1,156	5,271	—	—	1,629	4,391	1,087	4,879	—	—
<b>Koko lääni</b>	<b>56,402</b>	<b>13,853</b>	<b>13,833</b>	<b>59</b>	<b>—</b>	<b>29,232</b>	<b>47,373</b>	<b>11,693</b>	<b>11,852</b>	<b>53</b>	<b>—</b>
<b>Hämeen lääni.</b>											
Ruoveden kihlak.	3,913	940	1,621	—	—	528	3,716	846	1,121	—	—
Pirkkalan       " .	2,392	810	1,738	—	—	56	2,033	808	1,723	—	—
Tammelan       " .	8,232	3,612	173	—	—	9,792	6,727	3,045	22	—	—
Hauhon         " .	5,032	1,982	790	—	—	7,949	4,528	1,927	736	—	—
Jämsän         " .	3,649	1,090	59	—	—	—	3,349	1,045	59	—	—
Hollolan        " .	6,348	2,857	1,644	—	—	5,563	6,138	2,820	1,642	—	—
<b>Koko lääni</b>	<b>29,566</b>	<b>11,291</b>	<b>6,025</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>28,888</b>	<b>26,491</b>	<b>10,491</b>	<b>5,303</b>	<b>—</b>	<b>—</b>

Lääni ja kihlakunta. Gouvernements et bailliages.	Säästö tilipäätöksen mukaan vuoden lopussa. Montant des dépôts à la fin de l'année.					Siitä oli sisällä makasineissa. De ces sommes restant dans les magasins.						
	Jyviä, hehtolitraa. En blé.					Rahaa. En argt.	Jyviä, hehtolitraa. Blé.					
	Seigie.	Rukkiita. Orges.	Ohria. Orges.	Avoimä. Avoimä.	Kauruja. Avoimä.	Hemettä. Pois.	Maukkaa. Maukkaa.	Seigie.	Rukkiita. Orges.	Ohria. Orges.	Avoimä. Avoimä.	Kauruja. Avoimä.
<b>Wiipurin lääni.</b>												
Rannan kihlak.	—	—	—	376	—	—	—	—	—	—	—	—
Kymin ”	2,312	137	1,257	—	—	22,149	2,089	129	1,217	—	—	—
Lappeen ”	4,394	661	246	—	—	40,258	2,935	282	13	—	—	—
Jääsken ”	5,955	2,338	1,289	—	—	12,339	2,252	1,451	1,164	—	—	—
Äyräpään ”	3,119	1,227	1,959	—	—	28,149	1,303	716	1,364	—	—	—
Käkisalmen ”	1,540	836	—	—	—	—	519	310	—	—	—	—
Kurkijoen ”	4,386	849	—	—	—	—	539	237	—	—	—	—
Sortavalan ”	3,601	830	407	—	—	39,147	902	346	313	—	—	—
Salmin ”	2,213	420	397	—	—	—	1,408	420	397	—	—	—
<b>Koko lääni</b>	<b>27,520</b>	<b>7,298</b>	<b>5,931</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>142,042</b>	<b>11,947</b>	<b>3,891</b>	<b>4,468</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>—</b>
<b>Mikkelin lääni.</b>												
Heinolan kihlak.	6,826	2,907	—	—	—	313	5,811	2,351	—	—	—	—
Mikkelin ”	5,723	3,187	6,521	—	—	11,730	4,646	2,702	645	—	—	—
Juvan ”	9,522	7,108	1,022	—	—	19,051	3,891	3,553	435	—	—	—
Rantasalmen ”	9,855	4,834	1,733	—	—	—	3,677	1,814	99	—	—	—
<b>Koko lääni</b>	<b>31,926</b>	<b>18,036</b>	<b>9,276</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>31,094</b>	<b>18,025</b>	<b>10,420</b>	<b>1,179</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>—</b>
<b>Kuopion lääni.</b>												
Pielisen kihlak.	6,168	6,254	—	—	—	2	3,530	3,230	—	—	—	—
Ilomantsin ”	9,283	6,414	—	—	—	—	5,751	4,811	—	—	—	—
Liperin ”	12,918	8,856	678	—	—	2,756	6,626	5,650	219	—	—	—
Isalmen ”	7,255	8,938	—	—	—	5,800	6,302	6,805	—	—	—	—
Kuopion ”	4,026	4,785	321	—	—	23,558	2,811	3,834	219	—	—	—
Rautalammen ”	11,192	7,436	640	—	—	4	3,143	2,379	56	—	—	—
<b>Koko lääni</b>	<b>50,842</b>	<b>42,683</b>	<b>1,639</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>32,120</b>	<b>28,163</b>	<b>26,709</b>	<b>494</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>—</b>
<b>Waasan lääni.</b>												
Ilmajoen kihlak.	7,551	7,982	3,024	—	—	210	6,227	6,594	2,910	—	—	—
Korsholman ”	9,642	9,820	3,835	—	—	11,018	6,584	7,395	3,118	—	—	—
Lapuan ”	11,781	10,366	1,650	—	—	160	9,072	8,026	1,177	—	—	—
Pietarsaaren ”	7,250	8,424	335	—	—	28,046	4,905	6,213	148	—	—	—
Kuortaneen ”	10,907	11,512	569	—	—	202	4,897	5,889	309	—	—	—
Laukkaan ”	15,049	9,749	308	—	—	717	7,604	5,429	102	—	—	—
<b>Koko lääni</b>	<b>62,180</b>	<b>57,853</b>	<b>9,721</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>40,353</b>	<b>39,289</b>	<b>39,546</b>	<b>7,764</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>—</b>

Lääni ja kihlakunta. Gouvernements et baillifages.	Säästö tilipäätöksen mukaan vuoden lopussa. Montant des dépôts à la fin de l'année.					Siitä oli sisällä makasfineissa. De ces sommes restant dans les magasins.					
	Jyviä, hehtolitran. En blé.					Rahaa. En argt.	Jyviä, hehtolitran. Blé.				
	Rukkiita. Seigle.	Ohria. Org.	Kaurjoja. Avoine.	Hernettä. Pots.	Markkaa.	Rukkiita. Seigle.	Ohria. Org.	Kaurjoja. Avoine.	Hernettä. Pots.		
<b>Oulun lääni.</b>											
Oulun kihlak.	10,123	9,893	—	—	271	5,848	6,485	—	—	—	
Saloisten ”	18,004	14,411	—	—	273	5,502	7,026	—	—	—	
Haapajärven ”	9,916	11,052	—	—	14	3,578	4,783	—	—	—	
Kajaanin ”	8,368	8,577	—	—	241	3,677	4,475	—	—	—	
Kemin ”	1,263	7,169	—	—	1,583	378	4,036	—	—	—	
Lapin ”	—	2,196	—	—	—	—	834	—	—	—	
<b>Koko lääni</b>	<b>42,674</b>	<b>58,298</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>2,382</b>	<b>18,983</b>	<b>27,689</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	
<b>Koko Suomi</b>	<b>347,189</b>	<b>208,624</b>	<b>57,619</b>	<b>59</b>	<b>450,553</b>	<b>226,493</b>	<b>133,369</b>	<b>38,208</b>	<b>53</b>	<b>—</b>	

### 73. Helsingin Yliopisto; kevätlukukausi 1892.

#### Université de Helsingfors; premier semestre 1892.

##### 1. Opettajat ja avonaiset opettajanvirat.

*Personnel enseignant et chaires vacantes.*

Tiedekunta y. m. Faculté etc.	Opettajat. Professeurs titulaires.										Sijaisten hoidettavia avonaisia opettajan- virkoja. Chaires vacantes, gérées par vicaires.			
	Profes- soreja.	Yhniä- räisiä. Varhaisia.	Apu- laisia.	Assis- tentteja.	Dosen- teja.	Lehto- reja.	Harjoitus- opettaja.		Profes- sori- virkoja.	Yhniä- räisiä. Varhaisia.	Apu- laisia.	Harjoitus- opetta- jan- virkoja.	Summa. Total.	
							Yhniä- räisiä.	Varhaisia.						
Jumaluusopillinen . . . .	3	—	2	1	—	—	—	—	6	1	—	—	1	
Lainopillinen . . . . .	4	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	2	
Lääkeopillinen . . . . .	7	*) 3	—	—	12	—	—	—	22	—	3	—	3	
Filoso- / Hist.-Filol. osasto	9	5	—	—	18	6	2	—	40	1	—	—	1	
fillinen Fys.-Matem. ”	7	4	—	—	10	—	—	—	21	—	—	—	—	
Harjoituksia . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	2	
<b>Summa</b>	<b>30</b> *)	<b>12</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>40</b>	<b>6</b>	<b>3</b>	<b>4</b>	<b>98</b>	<b>2</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>9</b>	

\*) Tähän luettu myös opettaja hammaslääketaidossa.

## Helsingin Yliopisto (jatkoa).

## 2. Läsnaolevat ylioppilaat.

*Nombre des étudiants présents.*

Tiedekunta. Faculté.	Miesylioppilaita. Etudiants. Osasto. — Nation.						Naisylioppilaita. Étudiantes.	Summa. — Total.	Tutkintoja lukuvuodella 1861—1892. Examens pendant l'année 1861—1892.		
	Uusmaalainen.	Savo-Karjalainen.	Hämäläinen.	Länsi-Suomalainen.	Viipurilainen.	Pohjalainen.					
Jumaluskopillinen . . . . .	2	19	26	35	12	31	—	125	34		
Lainopillinen . . . . .	71	35	20	42	29	25	—	222	127		
Lääkeopillinen . . . . .	30	13	13	36	5	33	2	132	38		
Filosofillinen	}	Hist.-Filol. osasto .	36	28	28	54	16	33	14	209	34
			Fys.-Matem. „ . . .	58	28	18	43	16	53	13	229
<b>Summa</b>	<b>197</b>	<b>123</b>	<b>105</b>	<b>210</b>	<b>78</b>	<b>175</b>	<b>29</b>	<b>917</b>	<b>286</b>		

## 3. Koko Ylioppilaskunta.

*Nombre total des étudiants.*

Tiedekunta. Faculté.	Miesylioppilaita. Etudiants. Osasto. — Nation.						Naisylioppilaita. Étudiantes.	Summa. — Total.	Oppiarvoon päässeitä. De ce nombre gradués.		
	Uusmaalainen.	Savo-Karjalainen.	Hämäläinen.	Länsi-Suomalainen.	Viipurilainen.	Pohjalainen.					
Jumaluskopillinen . . . . .	6	31	50	58	16	50	—	211	11		
Lainopillinen . . . . .	135	92	65	114	61	87	—	554	48		
Lääkeopillinen . . . . .	43	25	17	42	8	38	3	176	128		
Filosofillinen	}	Hist.-Filol. osasto .	65	63	68	92	26	76	20	410	101
			Fys.-Matem. „ . . .	93	61	38	80	33	83	18	406
<b>Summa</b>	<b>342</b>	<b>272</b>	<b>238</b>	<b>386</b>	<b>144</b>	<b>334</b>	<b>41</b>	<b>1,757</b>	<b>357</b>		
Siitä oppiarvoon päässeitä . . .	90	47	37	77	27	74	5	357	—		

## 74. Yliopiston tulot ja menot v. 1891.

### Recettes et dépenses de l'Université en 1891.

	Markkaa. Mares.	p. p.		Markkaa. Mares.	p. p.
<b>Tuloja (Recettes).</b>			<b>Menoja (Dépenses).</b>		
Valtio-apua ( <i>Subvention de l'État</i> ) . . .	742,063	50	Palkkoja opettajille, virkamiehille ja palvelijoille ( <i>Traitement des professeurs, des fonctionnaires et de la service</i> ) . . .	510,603	45
Korkoja ( <i>Rentes</i> ) . . . . .	286,822	20	Pensioneja ( <i>Pensions</i> ):		
Lahjoituksia yksityisiltä henkilöiltä ( <i>Donations</i> ) . . . . .	1,647	87	opettajille ja virkamiehille ( <i>pour professeurs et fonctionnaires</i> ) . . . . .	14,588	23
Muita tuloja ( <i>Autres recettes</i> ) . . . . .	99,866	60	leskille ja orpolapsille ( <i>pour veuves et orphelins</i> ) . . . . .	47,824	29
<b>Summa (Total)</b>	<b>1,130,400</b>	<b>17</b>	Matkaravoja opettajille ( <i>Bourses de voyages pour les professeurs</i> ) . . . . .	5,100	—
			Stipendioita ja matkaravoja ylioppilaille ( <i>Bourses et subvention de voyages pour les étudiants</i> ) . . . . .	102,263	—
			Kirjastoa ja muita tieteellisiä laitoksia varten ( <i>Pour la bibliothèque et autres institutions scientifiques</i> ) . . . . .	210,455	—
			Uutisrakennuksia, korjauksia, huonekaluja y. m. varten ( <i>Pour l'entretien des bâtiments, acquisition de meubles etc.</i> ) . . . . .	50,293	52
			Polttopuita, valaistusta y. m. varten ( <i>Chauffage, éclairage etc.</i> ) . . . . .	67,161	36
			<b>Summa (Total)</b>	<b>1,008,288</b>	<b>85</b>

## 75. Katsaus lastenopetukseen Suomen lutherilaisissa ja kreikkalais-venäläisissä seurakunnissa 1 p. Toukokuuta 1891.

Aperçu de l'instruction d'enfants dans les paroisses luthériennes et grecques-orthodoxes au 1 Mai 1891.

Lääni. Gouvernements.	Lukumäärä lapsia ja nuorisoa, jotka opetettiin Nombre des enfants et des jeunes gens, qui jouissaient d'instruction	Lukumäärä lapsia 7-15 ikävuoden välillä. Nombre des enfants âgés de 7-15 ans.							Lukum. lapsia 7-15 ikävuoden välillä, jotka eivät nautineet opetusta. Nombre des enfants âgés de 7-15 ans sans instruction.	
		alkesopistoisissa y. m. dans les écoles élémentaires etc.	vakinuisissa kansakouluissa, dans les écoles primaires.	vakinuisissa lastenkouluissa, dans les écoles d'enfants fixes.	vakinuisissa, dans les écoles ambulantes.	kirjokouluissa, dans les écoles d'adultes.	seminaarikouluissa y. m. sekä muussa muissa kouluissa, dans les écoles de dimanche etc. et seulement à la maison.	ainstijyväisissä-kouluissa, dans les écoles des sourds-muets, des aveugles, et des idiots.	Summa. Total.	Siitä olivat 7-15 ikävuoden välillä. De ce nombre âgés de 7-15 ans.
Uudenmaan	42,375	3,836	10,000	1,523	8,681	18,732	69	42,841	41,904	471
Turun ja Porin . . .	78,404	1,588	8,979	1,321	25,858	39,738	97	77,581	76,277	2,127
Hämeen . . .	52,323	516	6,746	625	17,423	24,942	23	50,275	49,436	2,887
Wiipurin . . .	64,296	1,515	8,086	477	29,649	21,767	7	61,501	59,490	4,806
Mikkelin . . .	33,222	260	2,442	90	14,084	14,146	12	31,034	30,618	2,604
Kuopion . . .	59,048	773	4,421	211	29,008	22,752	30	57,195	54,910	4,138
Waasan . . .	89,899	912	7,450	6,922	29,821	43,416	46	88,567	86,994	2,905
Oulun . . .	50,815	669	3,654	223	23,362	22,320	16	50,244	49,230	1,585
<b>Summa</b>	<b>470,382</b>	<b>10,069</b>	<b>51,778</b>	<b>11,392</b>	<b>177,886</b>	<b>207,813</b>	<b>300</b>	<b>459,238</b>	<b>448,859</b>	<b>21,523</b>
Siitä kaupungeissa	35,185	7,599	17,453	1,879	—	8,806	79	35,816	34,327	858
„ maaseurakunnissa	435,197	2,470	34,325	9,513	177,886	199,007	221	423,422	414,532	20,665
<i>Luth. seurak.</i>	461,555	9,604	50,505	11,200	175,861	207,275	300	454,745	444,402	17,153
Siitä kaupungeissa	34,175	7,231	16,937	1,875	—	8,719	79	34,841	33,374	801
„ maaseurakunnissa	427,380	2,373	33,568	9,325	175,861	198,556	221	419,904	411,028	16,352
<i>Kreikk.-venäl. seurak.</i>	8,827	465	1,273	192	2,025	538	—	4,493	4,457	4,370
Siitä kaupungeissa	1,010	368	516	4	—	87	—	975	953	57
„ maaseurakunnissa	7,817	97	757	188	2,025	451	—	3,518	3,504	4,313

## 76. Katsaus alkeisopistoihin; lukuvuosi 1890—1891.

### Aperçu des écoles élémentaires; l'année scolaire 1890—1891.

136

Koulupaikka. Lieu d'école.	Lyseot. — Lycées.						Alkeiskoulut ja realkoulut. *) Ecoles élémentaires et écoles professionnelles.						Tyttökoulut ja valmistuskoulut. Ecoles de jeunes demoiselles et écoles préparatoires.					
	Täydelliset. Complets.			Vaillinaiset. Incomplets.			Täydelliset. Valtion.		Vaillinaiset. Incomplètes.				Valtion. De l'Etat.		Yksityiset. Privées.			
	Valtion. De l'Etat.			Valtion. De l'Etat.			Yksityiset. Privés.		Complètes. De l'Etat.		Valtion. De l'Etat.		Yksityiset. Privés.		Valtion. De l'Etat.		Yksityiset. Privées.	
	Ruotsinkieliset. Suédois.	Suomenkieliset. Finois.	Ruots.-suomenk. Suédois-finn.	Yksityiset; ruotsinkieliset. Privés; suédois.	Ruotsinkieliset. Suédois.	Suomenkieliset. Finois.	Suomenkieliset. Finois.	Suomenkieliset. Finois.	Suomenkieliset. Finois.	Suomenkieliset. Finois.	Suomenkieliset. Finois.	Suomenkieliset. Finois.	Suomenkieliset. Finois.	Suomenkieliset. Finois.	Suomenkieliset. Finois.	Suomenkieliset. Finois.	Suomenkieliset. Finois.	Suomenkieliset. Finois.
Helsinki . . . . .	1 <sup>1)</sup>	2	1	3 <sup>2)</sup>			2 <sup>3)</sup>	1 <sup>3)</sup>	1 <sup>*</sup>					2 <sup>4)</sup>	2 <sup>4)</sup>	8	1	1
Porvoo . . . . .	1															1		
Loviisa . . . . .									1									
Tammisaari . . . . .									1							2		
Turku . . . . .	1	1			1 <sup>1)</sup>		1 <sup>3)</sup>									5	2	
Maarianhamina . . . . .											1							
Uusikaupunki . . . . .																		
Rauma . . . . .																1	1	
Pori . . . . .			1						1							1	1	
Hämeenlinna . . . . .			1													1	2	
Tampere . . . . .					1 <sup>4)</sup>				1							1	1	

Wiipuri . . . . .	1	1								1					1	1	1	1		
Hamina . . . . .				1 <sup>1)</sup>												1				
Lappeenranta . . . . .											1									
Käkisalmi . . . . .											1									
Sortavala . . . . .											1						1			
Kotka . . . . .												1					1			
Mikkeli . . . . .			1														1	2		
Heinola . . . . .									1								1	1		
Savonlinna . . . . .					1 <sup>1)</sup>													1		
Kuopio . . . . .			1											1						
Joensuu . . . . .						1											1			
Nikolainkaup. . . . .	1							1		1										
Kristiinankaup. . . . .										1							1			
Uusikaarlepyy . . . . .											1						1			
Pietarsaari . . . . .											1						1			
Kokkola . . . . .									1								1			
Jyväskylä . . . . .			1											1						
Oulu . . . . .	1	1												1	1	1	1			
Raahe . . . . .											1						1			
Kajaani . . . . .											1						1			
Tornio . . . . .									1											
<b>Summa</b>	<b>7</b>	<b>8</b>	<b>1</b>	<b>5</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>6</b>	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>7</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>6</b>	<b>6</b>	<b>30</b>	<b>16</b>	<b>1</b>	<b>1</b>
Valtioapua yksityisille alkeisopistoille, markkaa . . . . . (Subvention de l'Etat aux écoles élémentaires privées, marcs)				69,000			9,000	22,000						6,500			87,200	53,150	3,600	2,600

1) 1 realllyseo. — 2) 2 yhteiskoulua. — 3) 1 yhteiskoulu. — 4) Tästä 1 jatko-opisto. — 5) Luokat 1-5 realllyseo ja yhteiskoulu. — \*) Tässä alempana tähdellä (\*) merkityt ovat realkouluja, muut alkeiskouluja.

137

**77. Lyseot; lukuvuosi 1890—1891.**  
**Lycées; l'année scolaire 1890—1891.**

Koulun paikka ja opetus- kieli y. m. Lieu, langue d'enseignement etc.	Lyseot. Nombre de lycées.			Opettajakunta. Personnel enseignant.			Oppilaat. Nombre d'élèves.			Oppilaat äidinkielen suhteen. Langue maternelle des élèves.			Kenen lapsia valtion lyseoin oppilaat olivat. Des élèves dans les lycées de l'Etat étaient fils de					
	Yksityisiä. Privés. De l'Etat.	Yksityisiä. Privés. De l'Etat.	Yksityisiä. Privés. De l'Etat.	Yksityisiä. Privés. De l'Etat.	Yksityisiä. Privés. De l'Etat.	Yksityisiä. Privés. De l'Etat.	Yksityisiä. Privés. De l'Etat.	Yksityisiä. Privés. De l'Etat.	Yksityisiä. Privés. De l'Etat.	Yksityisiä. Privés. De l'Etat.	Yksityisiä. Privés. De l'Etat.	Yksityisiä. Privés. De l'Etat.	Yksityisiä. Privés. De l'Etat.	Yksityisiä. Privés. De l'Etat.	Yksityisiä. Privés. De l'Etat.	Yksityisiä. Privés. De l'Etat.	Yksityisiä. Privés. De l'Etat.	
<b>A. Täydelliset. Complets.</b>																		
1. Ruotsink. — Suédois.																		
Helsinki (1 valtion realliyseo)	2	3	5	39	72	111	302	1) 705	1) 1,007	955	13	39	93	126	19	3	61	
Porvoo . . . . .	1	—	1	18	—	18	133	—	133	127	4	2	42	21	14	2	54	
Turku . . . . .	1	—	1	21	—	21	281	—	281	281	—	—	106	95	15	6	59	
Wiipuri . . . . .	1	—	1	16	—	16	172	—	172	132	12	28	89	55	—	—	28	
Hamina (realliyseo) . . . . .	—	1	1	—	11	11	—	72	72	65	5	2	—	—	—	—	—	
Kuopio (luokk. 1—5 reali-l.) . . . . .	—	1	1	—	18	18	—	94	2) 94	77	16	1	—	—	—	—	—	
Nikolainkaupunki . . . . .	1	—	1	17	—	17	187	—	187	184	2	1	93	45	12	2	35	
Oulu . . . . .	1	—	1	19	—	19	85	—	85	76	3	6	39	35	—	—	11	
Summa	7	5	12	130	101	231	1,160	871	2,031	1,897	55	79	462	377	60	13	248	
2. Suomenk. — Finnois.																		
Helsinki . . . . .	1	—	1	24	—	24	291	—	291	50	239	2	97	77	32	13	72	
Turku . . . . .	1	—	1	17	—	17	257	—	257	37	220	—	50	36	58	37	76	
Pori . . . . .	1	—	1	14	—	14	167	—	167	25	142	—	18	26	46	23	54	
Hämeenlinna . . . . .	1	—	1	16	—	16	269	—	269	30	237	2	81	50	36	9	93	
Wiipuri . . . . .	1	—	1	14	—	14	206	—	206	26	176	4	87	30	20	13	56	
Kuopio . . . . .	1	—	1	18	—	18	238	—	238	15	223	—	81	64	25	6	62	
Jyväskylä . . . . .	1	—	1	13	—	13	176	—	176	20	156	—	71	31	33	11	30	
Oulu . . . . .	1	—	1	16	—	16	199	—	199	30	169	—	77	20	36	11	55	
Summa	8	—	8	132	—	132	1,803	—	1,803	233	1,562	8	562	334	286	123	498	
3. Ruots.-suomenk. — Suéd.-finn.																		
Mikkeli . . . . .	1	—	1	17	—	17	116	—	116	41	71	4	55	14	25	2	20	
Täydellisten summa	16	5	21	279	101	380	3,079	871	3,950	2,171	1,688	91	1,079	725	371	138	766	
<b>B. Vaillinaiset. Incomplets.</b>																		
1. Ruotsink. — Suédois.																		
Helsinki . . . . .	—	2	2	—	29	29	—	188	3) 188	173	9	6	—	—	—	—	—	
Turku (valtion realliyseo) . . . . .	1	1	2	13	14	27	166	4) 85	4) 251	247	2	2	41	66	3	3	53	
Summa	1	3	4	13	43	56	166	273	439	420	11	8	41	66	3	3	53	
2. Suomenk. — Finnois.																		
Helsinki . . . . .	—	1	1	—	14	14	—	182	5) 182	52	130	—	—	—	—	—	—	
Tampere (realliyseo) . . . . .	1	—	1	12	—	12	129	—	129	39	90	—	13	33	12	15	56	
Savonlinna (realliyseo) . . . . .	1	—	1	12	—	12	119	—	119	40	79	—	36	27	19	8	29	
Joensuu . . . . .	1	—	1	10	—	10	132	—	132	18	114	—	50	36	19	8	19	
Nikolainkaupunki . . . . .	—	1	1	—	11	11	—	49	49	14	35	—	—	—	—	—	—	
Summa	3	2	5	34	25	59	380	231	611	163	448	—	99	96	50	31	104	
Vaillinaisten summa	4	5	9	47	68	115	546	504	1,050	583	459	8	140	162	53	34	157	
Koko summa	20	10	30	326	169	495	3,625	1,375	5,000	2,754	2,147	99	1,219	887	424	172	923	
Siitä ruotsinkieliset . . . . .	8	8	16	143	144	287	1,326	1,144	2,470	2,317	66	87	503	443	63	16	301	
„ suomenkieliset . . . . .	11	2	13	166	25	191	2,183	231	2,414	396	2,010	8	661	430	336	154	602	
„ ruots.-suomenkielinen . . . . .	1	—	1	17	—	17	116	—	116	41	71	4	55	14	25	2	20	

1) Näistä 232 tyttöä (De ce nombre 232 filles). — 2) Näistä 46 tyttöä (De ce nombre 46 filles). — 3) Näistä 96 tyttöä (De ce nombre 96 filles). — 4) Näistä 38 tyttöä (De ce nombre 38 filles). — 5) Näistä 81 tyttöä (De ce nombre 81 filles).

## 78. Alkeiskoulut ja realikoulut; lukuvuosi 1890—1891.

Ecoles élémentaires et écoles professionnelles; l'année scolaire 1890—1891.

Koulun paikka ja opetuskieli y. m.  Lieu, langue d'enseignement etc.	Koulut. Nombre d'écoles.			Opettajakunta. Personnel enseignant.	Oppilaat. Nombre d'élèves.	Oppilaat äitinkielen suhteen. Langue maternelle des élèves.			Kenen lapsia oppilaat valtion kouluissa olivat. Des élèves dans les écoles de l'État étaient fils de:						
	De l'État.	Valtion.	Yksityisil. Privées.			Suomen. Total.	Ruotsalaisia. Le suédois.	Suomalaisia. Le finnois.	Muuta. Autre langue.	Fonctionn. publiques.	Virkamiesten. Bourgeois.	Porvarien. Propriétaires.	Taloistien. Paysans propriétaires.	Muiden maan- kansan. Autres paysans.	Muitten. Autres.
<b>A. Täydelliset. Complètes.</b>															
<b>1. Ruotsinkieliset. — Suédoises.</b>															
Helsinki (R) . . . . .	1	—	1	11	40	38	2	—	7	18	4	—	11		
Loviisa (A) . . . . .	1	—	1	6	51	49	2	—	10	19	6	3	13		
Tammisaari (A) . . . . .	1	—	1	8	34	33	1	—	10	11	5	1	7		
Pori (A) . . . . .	1	—	1	8	19	19	—	—	6	8	—	—	5		
Tampere (A) . . . . .	1	—	1	7	27	25	—	2	6	15	—	—	6		
Kokkola (A) . . . . .	1	—	1	7	43	39	4	—	12	8	6	3	14		
Summa	6	—	6	47	214	203	9	2	51	79	21	7	56		
<b>2. Suomenkieliset. — Finnoises.</b>															
Wiipuri (A) . . . . .	1	—	1	10	90	12	78	—	17	40	9	4	20		
Heinola (A) . . . . .	1	—	1	7	55	8	47	—	15	10	9	1	20		
Nikolainkaupunki (A) . . . . .	1	—	1	8	71	23	48	—	27	4	14	7	19		
Tornio (A) . . . . .	1	—	1	8	67	8	59	—	15	18	15	—	19		
Summa	4	—	4	33	283	51	232	—	74	72	47	12	78		
Täydellisten summa	10	—	10	80	497	254	241	2	125	151	68	19	134		
<b>B. Vaillinaiset. Incomplètes.</b>															
<b>1. Ruotsinkieliset. — Suédoises.</b>															
Porvoo (R) . . . . .	—	1	1	3	54	49	5	—	—	—	—	—	1		
Maarianhamina (A) . . . . .	1	—	1	4	17	17	—	—	3	8	—	—	8		
Kristiinankaup. (A) . . . . .	1	—	1	5	19	19	—	—	4	7	—	—	—		
Pietarsaari (A) . . . . .	1	1	2	6 <sup>*)</sup>	23	23	—	—	2	6	1	—	11		
Summa	3	2	5	18	113	108	5	—	9	21	6	—	20		
<b>2. Suomenkieliset. — Finnoises.</b>															
Uusikaupunki (A) . . . . .	1	—	1	4	32	4	28	—	4	11	3	—	14		
Rauma (A) . . . . .	1	—	1	6	21	3	18	—	1	10	1	1	8		
Lappeenranta (A) . . . . .	1	—	1	6	10	1	8	1	—	3	2	2	2		
Käkisalmi (A) . . . . .	1	—	1	5	6	1	5	—	2	2	2	—	—		
Sortavala (A) . . . . .	1	—	1	4	8	—	8	—	—	7	1	—	—		
Raahel (A) . . . . .	1	—	1	5	38	5	33	—	5	13	5	—	15		
Kajaani (A) . . . . .	1	—	1	7	32	2	30	—	5	7	4	—	16		
Summa	7	—	7	37	147	16	130	1	17	53	19	3	55		
<b>3. Ruots.-suomenk. — Suéd.-finnoise.</b>															
Kotka (A) . . . . .	1	—	1	5	18	4	12	2	—	2	4	1	11		
Vaillinaisten summa	11	2	13	60	278	128	147	3	26	76	29	4	86		
Koko summa	21	2	23	140	775	382	388	5	151	227	97	23	220		
Siitä ruotsinkieliset . . . . .	9	2	11	65	327	311	14	2	60	100	27	7	76		
" suomenkieliset . . . . .	11	—	11	70	430	67	362	1	91	125	66	15	133		
" ruots.-suomenkielinen . . . . .	1	—	1	5	18	4	12	2	—	2	4	1	11		

\*) Yksityisessä koulussa löytyi 3 opettajaa ja 3 oppilasta.

## 79. Tyttökoulut ja valmistuskoulut; lukuvuosi 1890—1891.

### Ecoles de jeunes demoiselles et écoles préparatoires; l'année scolaire 1890—1891.

Koulun paikka ja opetuskieli y. m. Lieu, langue d'enseignement etc.	Koulut. Nombre d'écoles.		Oppilait. Nombre d'élèves.	Oppilait äidin- kielen suhteen. Langue mater- nelle des élèves.		Muuta. Autre langue.				
	Yksityisiä. Particuliers.	Yhteisiä. Communs.		Ruotsalaisia. Suédoises.	Suomalaisia. Finnoises.					
<b>A) Ruotsinkieliset (Suédoises).</b>										
Helsinki, jatko-opisto . . . . .	1	—	1	15	—	71	68	1	2	
Porvoo . . . . .	1	8	9	96	153	694	847	796	16	35
Tammisaari . . . . .	—	2	2	6	11	15	26	26	—	—
Turku . . . . .	1	5	6	64	95	407	502	499	1	2
Pori . . . . .	—	1	1	11	9	52	61	60	1	—
Rauma . . . . .	—	1	1	3	5	12	17	17	—	—
Hämeenlinna . . . . .	—	1	1	14	5	72	77	56	18	3
Tampere . . . . .	—	1	1	11	—	43	43	35	5	3
Wiipuri . . . . .	1	1	2	17	24	143	167	146	3	18
Hamina . . . . .	—	1	1	11	—	64	64	48	7	9
Kotka . . . . .	—	1	1	8	18	54	72	60	10	2
Mikkeli . . . . .	—	1	1	12	30	67	97	50	46	1
Nikolainkaupunki . . . . .	1	—	1	11	—	133	133	122	11	—
Kristiinankaupunki . . . . .	—	1	1	7	—	46	46	46	—	—
Uusikaarlepyy . . . . .	—	1	1	7	8	30	38	38	—	—
Pietarsaari . . . . .	—	1	1	8	4	28	32	32	—	—
Kokkola . . . . .	—	1	1	9	1	40	41	39	2	—
Oulu . . . . .	1	1	2	19	17	142	159	150	7	2
Raabe . . . . .	—	1	1	4	11	19	30	27	3	—
Summa	6	30	36	352	401	2,229	2,630	2,421	131	78
<b>B) Suomenkieliset (Finnoises).</b>										
Helsinki, jatko-opisto . . . . .	1	—	1	11	—	94	94	16	78	—
Turku . . . . .	1	1	2	24	55	287	342	40	300	2
Pori . . . . .	—	2	2	22	38	106	144	39	105	—
Rauma . . . . .	—	1	1	8	—	77	77	17	60	—
Hämeenlinna . . . . .	—	1	1	7	3	37	40	8	32	—
Tampere . . . . .	—	2	2	18	34	119	153	27	125	1
Wiipuri . . . . .	—	1	1	16	—	128	128	10	118	—
Sortavala . . . . .	1	1	2	16	21	135	156	50	101	5
Mikkeli . . . . .	—	1	1	10	6	58	64	8	53	3
Heinola . . . . .	—	2	2	18	20	75	95	29	65	1
Kuopio . . . . .	—	1	1	2	4	4	8	2	6	—
Joensuu . . . . .	1	—	1	11	—	95	95	25	70	—
Jyväskylä . . . . .	—	1	1	10	—	75	75	13	62	—
Oulu . . . . .	1	—	1	12	—	71	71	18	53	—
Kajaani . . . . .	1	1	2	17	56	125	181	54	127	—
Summa	6	16	22	209	238	1,514	1,752	365	1,375	12

Koulun paikka ja opetuskieli y. m. Lieu, langue d'enseignement etc.	Koulut. Nombre d'écoles.		Personnel enseignant. Opettajakunta.	Oppilaat. Nombre d'élèves.			Oppilaat äidin- kielen suhteen. Langue mater- nelle des élèves.			
	Yksityisiä. Privés.	Yksityisiä. Privés.		Folkia. Gärçons.	Tyttöjä. Filles.	Summa. Total.	Ruotsalaisia. Le suédois.	Suomalaisia. Le finnois.	Muita. Autre langue.	
<b>C) Ruots.-suomenk. (Suéd.-finn.).</b>										
Savonlinna . . . . .	—	1	1	8	4	59	63	42	18	3
<b>D) Ruots.-saksankielinen (Suéd.- allemande).</b>										
Helsinki . . . . .	—	1	1	10	—	18	18	14	3	1
<b>Koko summa</b>	<b>12</b>	<b>48</b>	<b>60</b>	<b>579</b>	<b>643</b>	<b>3,820</b>	<b>4,463</b>	<b>2,842</b>	<b>1,527</b>	<b>94</b>
Siitä valtion . . . . .	12	—	12	156	—	1,567	1,567	947	586	34
„ yksityiset . . . . .	—	48	48	423	643	2,253	2,896	1,895	941	60

## 80. Kansakoulunopettaja- ja opettajatarseminarit; lukuvuosi 1889—1890. \*)

### Séminaires d'instituteurs et d'institutrices primaires; l'année scolaire 1889—1890.

Paikka. Lieu.	Opettajakunta. Personnel en- seignant.			Oppilaita. Elèves.			Lähtök. suorittan. Examens de sortie en 1890.
	Professeurs.	Opettajataria. Instituteurices.	Summa. Total.	Sisä-opilaita. Internes.	Ulko-opilaita. Externes.	Summa. Total.	
Jyväskylän seminaari	10	5	15	45	38	83	15
				45	67	112	27
Tammisaaren opettajatar-seminaari (pour in- stitutrices)	4	4	8	30	42	72	15
Uudenkaarlepyyn opettajaseminaari (pour insti- tuteurs)	6	—	6	25	10	35	4
Sortavalan seminaari	11	5	16	38	24	62	18
				45	50	95	19
<b>Summa</b>	<b>31</b>	<b>14</b>	<b>45</b>	<b>228</b>	<b>231</b>	<b>459</b>	<b>98</b>

\*) Uudempiä tietoja ei voitu saada.

## 81. Kansanopetus maaseurakunnissa; lukuvuosi 1889—1890. \*)

### L'enseignement primaire dans les communes rurales; l'année scolaire 1889—1890.

#### A) Koulut, opettajakunta, oppilaat y. m.

*Ecoles, personnel enseignant, élèves etc.*

144

Lääni. Gouvernements.	Ylempii kansakouluja, joissa opetettiin Les écoles primaires supérieures selon la langue d'enseignement.				Yhteensä ylempii kansakouluja. Nombre total des écoles primaires supérieures.	Opettajakunta. Personnel enseignant.			Oppilaita ylempissä kansakouluissa. Nombre des élèves dans les écoles primaires supérieures.			Oppilaita, jotka olivat koulussa. Nombre des élèves qui fréquentaient l'école				Ylempii kansakouluja, joihin on pidetty maaseurakunnan koulun opettajien koulutusta. Nombre des écoles primaires supérieures dans lesquelles on a tenu l'école d'élèves.	Oppilaita maaseurakouluissa. Nombre des élèves dans les écoles d'enfants.		
						Yhteensä. Total.	Opettajia. Instituteurs.	Poikia. Garçons.	Tyttöjä. Filles.	Yhteensä. Total.	91—120 päivää. 91—120 jours.	121—150 päivää. 121—150 jours.	enemmän kuin 150 päivää. plus que 150 jours.	Poikia. Garçons.	Tyttöjä. Filles.		Yhteensä. Total.		
	suomi ja ruotsaksi. Finnois-suédois.	ruotsiksi. Suédois.	suomeksi. Finnois.	muulla kielellä. Autres.															
Uudenmaan . . .	52	52	12	—	116	41	77	118	2,352	2,132	4,484	312	201	496	3,475	88	1,258	1,358	2,616
Turun ja Porin . . . . .	105	29	3	—	137	85	55	140	2,783	2,097	4,880	324	195	226	4,135	104	1,289	1,261	2,550
Hämeen . . . . .	98	—	2	—	100	57	48	105	2,238	1,889	4,127	230	127	157	3,613	73	1,009	840	1,849
Viipurin . . . . .	117	1	1	1) 3	122	73	59	132	2,897	1,870	4,767	297	272	604	3,553	102	1,512	1,414	2,926
Mikkelin . . . . .	62	—	—	—	62	34	28	62	1,185	938	2,123	290	283	223	1,327	57	625	556	1,181
Kuopion . . . . .	90	—	—	—	90	60	32	92	1,982	1,497	3,479	476	228	259	2,516	88	1,305	1,198	2,503
Waasan . . . . .	80	52	1	—	133	109	29	138	3,625	2,201	5,826	804	521	476	4,025	115	2,197	2,013	4,210
Oulun . . . . .	65	—	—	—	65	45	20	65	1,319	1,052	2,371	314	221	212	1,624	62	930	867	1,797
<b>Summa</b>	<b>669</b>	<b>134</b>	<b>19</b>	<b>1) 3</b>	<b>825</b>	<b>504</b>	<b>348</b>	<b>852</b>	<b>18,381</b>	<b>13,676</b>	<b>32,057</b>	<b>3,047</b>	<b>2,048</b>	<b>2,653</b>	<b>2) 24,268</b>	<b>689</b>	<b>10,125</b>	<b>9,507</b>	<b>19,632</b>

1) Kahdessa näistä koulusta opetettiin venäjäksi sekä yhdessä suomeksi ja saksaksi.

2) Tähän kuuluvia tietoja puuttuu 41 oppilaasta.

B) Maaseurakuntain luku, joilla oli vakinaisia kansakouluja, sekä niitten luku, jotka vielä olivat sellaisia oppilaitoksia vailla.

*Nombre des communes rurales avec et sans des écoles primaires supérieures.*

Lääni. Gouvernements.	Maaseurakuntain luku, joilla oli Nombre des communes rurales où il y avait								Yhdeksä kuntia, joilla oli yksi kansakoulu. Total des communes rurales avec une ou plusieurs écoles primaires supérieures.	Maaseurakuntain luku, joilla ei ollut yll. kansakoulu. Total des communes rurales sans école primaire supérieure.
	1 yll. kansakoulu. 1 école primaire supérieure.	2 yll. kansakoulu. 2 écoles primaires supérieures.	3 yll. kansakoulu. 3 écoles primaires supérieures.	4 yll. kansakoulu. 4 écoles primaires supérieures.	5 yll. kansakoulu. 5 écoles primaires supérieures.	6 yll. kansakoulu. 6 écoles primaires supérieures.	7 yll. kansakoulu. 7 écoles primaires supérieures.	8 yll. kansakoulu. 8 écoles primaires supérieures.		
Uudenmaan . . . . .	8	11	5	6	4	2	1	1	38	—
Turun ja Porin . . . . .	61	25	7	—	1	—	—	—	94	27
Hämeen . . . . .	17	15	9	4	2	—	—	—	47	1
Wiipurin . . . . .	9	20	5	5	4	3	—	—	46	3
Mikkelin . . . . .	7	8	3	5	2	—	—	—	25	1
Kuopion . . . . .	10	10	1	3	1	4	—	2	31	2
Waasan . . . . .	35	14	10	5	4	—	—	—	68	15
Oulun . . . . .	32	12	3	—	—	—	—	—	47	21
Summa	179	115	43	28	18	9	1	3	396	70

\*) Uudempiä tietoja ei voitu saada.

## 82. Kansanopetus kaupungeissa; lukuvuosi 1889—1890. \*)

## L'enseignement primaire dans les villes; l'année scol. 1889—1890.

Kaupungit. Villes.	Opettajakunta. Personnel enseignant.		Oppilaita. Nombre d'élèves.				Oppilaita, jotka olivat koulussa Nombre des élèves, qui fréquentaient l'école				Niistä lapsista, jotka olivat oppilaina 1 p:nä Toukok. 1890, opetettiin Langue d'enseignement des élèves de l'école au 1 Mai 1890.			muulla kielellä. Autre langue.
	Opettajia. Instituteurs.	Opettajatarvit. Instituteurs.	Yhteensä. Total.	Poikia. Garçons.	Tyttöjä. Filles.	Yhteensä. Total.	121—150 päivää. 91—120 päivää. 31—30 jous. au plus 90 jours.	121—150 jous.	150 päivää. plus que 150 jous.	enemmän kuin 150 päivää. plus que 150 jous.	Le suomeksi. suomeksi.	Le suodoks. ruotsiksi.	Le suodoks. franskaiksi.	
Helsinki . . .	33	81	114	1,931	2,004	3,935	124	107	101	3,603	1,726	1,937	—	
Porvoo . . .	1	8	9	104	154	258	5	10	5	238	31	221	—	
Loviisa . . .	1	3	4	42	82	124	2	3	1	118	—	118	—	
Tammisaari . . .	2	4**)	6	94	125	219	7	3	7	202	—	209	—	
Hankoniemi . . .	4	4	8	152	109	261	3	8	18	232	67	179	—	
Turku . . .	16	57	73	1,236	1,151	2,387	194	78	152	1,963	1,443	764	—	
Naantali . . .	—	1	1	15	15	30	10	1	—	19	19	4	—	
Maarianhamina . . .	—	2	2	15	23	38	—	—	4	34	—	38	—	
Usikaupunki . . .	—	16	16	135	188	323	9	2	7	305	247	72	—	
Rauma . . .	2	9	11	168	151	319	6	5	2	306	302	—	—	
Pori . . .	11	19	30	515	496	1,011	53	15	34	909	846	91	—	
Hämeenlinna . . .	3	9	12	154	132	286	5	1	2	278	279	—	—	
Tampere . . .	18	30	48	1,001	903	1,904	115	56	312	1,421	1,737	—	—	
Viipuri . . .	11	26	37	614	697	1,311	37	23	35	1,216	1,083	156	—	
Hamina . . .	1	5	6	116	122	238	15	12	29	182	170	30	27	
Kotka . . .	5	9	14	215	203	418	28	14	11	365	312	66	—	
Lappeenranta . . .	1	3	4	80	67	147	5	2	2	138	138	—	—	
Käkisalmi . . .	2	3	5	36	34	70	2	1	1	66	68	—	—	
Sortavala . . .	1	2**)	3	138	100	238	16	30	12	180	216	—	—	
Mikkeli . . .	1	2	3	60	43	103	2	1	1	99	100	—	—	
Heinola . . .	1	1	2	43	28	71	3	4	18	46	62	—	—	
Savonlinna . . .	1	1	2	44	18	62	2	—	8	52	60	—	—	
Kuopio . . .	6	13	19	405	409	814	107	25	20	662	723	—	—	
Joensuu . . .	2	4	6	120	80	200	4	2	37	157	187	—	—	
Nikolainkaup. . .	5	24	29	427	468	895	66	41	55	733	151	676	—	
Kaskinen . . .	1	1	2	37	33	70	—	5	32	33	—	68	—	
Kristiinankaup. . .	2	7	9	109	87	196	8	11	3	174	33	151	—	
Usikaarlepyy . . .	1	3**)	4	76	49	125	2	—	2	121	—	124	—	
Pietarsaari . . .	1	2	3	47	52	99	13	—	13	73	—	89	—	
Kokkola . . .	2	4	6	67	79	146	2	—	5	139	—	144	—	
Jyväskylä . . .	1	2**)	3	133	193	326	7	8	1	310	311	—	—	
Oulu . . .	7	13	20	474	456	930	31	28	73	798	805	64	—	
Raahe . . .	3	7	10	129	110	239	1	1	2	235	218	14	—	
Tornio . . .	1	3	4	51	61	112	1	7	13	91	103	—	—	
Kajaani . . .	2	5	7	47	50	97	3	4	2	88	94	—	—	
Kemi . . .	1	—	1	22	26	48	1	1	2	44	44	—	—	
<b>Summa</b>	<b>150</b>	<b>383</b>	<b>533</b>	<b>9,052</b>	<b>8,998</b>	<b>18,050</b>	<b>889</b>	<b>509</b>	<b>1,022</b>	<b>15,630</b>	<b>11,575</b>	<b>5,215</b>	<b>27</b>	

\*) Undempia tietoja ei voitu saada.

\*\*) Seminaarin opettaja-(opettajatar-)kokelaita lukuun ottamatta.

## 83. Abnormikoulut; lukuvuosi 1891—1892.

## Instituts de sourds-muets, d'aveugles et d'idiotes; 1891—1892.

Opetuslaitoksen paikka.	Kurssi. Vuotta. Durée du cours. Ans.	Opettajia. Professeurs.	Opettajattaria. Instituteurs.	Oppilaita. Elèves.						Vuoden kuluessa Elèves pendant l'année		Valtio- kustannukset Maarkkaa. Dépenses de l'Etat. Marcs.	
				Miehennouhoisia. Mascullins.	Vainonpuoheisia. Femelles.	Summa. — Total.	Siitä De ce nombre		sisäinoteltuja ausia oppi- laita. admis.	eromailla oppilaita. sortis.			
							Suomalaisia. Finnois.	Ruotsalaisia. Suédois.					
<b>Knuromyökkäin opetuslaitokset:</b>													
Turku, valtion kus- tantama	1) 7	3	6	53	48	101	83	18	17	15	29,120		
Porvoo, "	1) 8	2	3	18	30	48	17	31	1	16	10,800		
Kuopio, "	noin 6	1	5	33	43	76	—	76	16	11	12,350		
Pietarsaari, "	epämäär.	1	1	16	12	28	16	12	10	7	8,200		
"Effata", Huittisten pitäjässä, yksityis- koulu . . . . .	3	—	3	10	9	19	—	19	1	2	2,500		
<b>Summa</b>	—	7	18	130	142	272	116	156	45	51	62,970		
<b>Sokeiden opetus- laitokset:</b>													
Helsinki, valt. kust.	10	1	6	7	14	21	6	15	2	2	14,538		
Kuopio, "	5—8	4	1	23	21	44	—	44	12	2	36,908		
<b>Summa</b>	—	5	7	30	35	65	6	59	14	4	51,446		
Yksityinen tylsäjär- kisten opetuslai- tos Pietarsaaren kaupungissa 2) . . .	8	1	1	3	3	6	6	—	1	1	3,000		
Perttulan tylsämie- listen kasvatuslai- tos; yksit.; 18 <sup>o</sup> / <sub>12</sub> 191 — <sup>30</sup> / <sub>12</sub> 191 . . . . .	epämäär.	3	4	21	17	38	14	24	6	3	27,000		

1) Yli-ikäisille on kurssi 3-vuotinen. — Pour trop âgés 3 ans.

2) Lukuvuosi 1890—1891.



## 85. Katsaus merenkulkukouluihin; lukuvuosi 1891—1892.

### Aperçu des écoles de navigation; l'année scolaire 1891—1892.

Koulupaikka. Lien de l'école.	Määrityk- sen Määrä. Mkkaa.	Osastoja, Divisions.	Opetuskieli. Langue d'en- seignement.	Sisälinkirj. oppilaita. Elèves.				Lähtötutkimon suori- taneita. Examens de sortie.				
				Merikapteeni- opisto. Div. de cap. au long cours.	Peräkkäin- opisto. Div. de seconds de navire.	Peräkkäin- opisto. Div. de cap. au cabotage.	Kauppatutkimus- opisto. Div. de cap. au cabotage.	Summa. Total.	Merikapteeni- opisto. Div. de seconds de navire.	Peräkkäin- opisto. Div. de cap. au cabotage.	Peräkkäin- opisto. Div. de cap. au cabotage.	Alapöytäkirja. Sous-seconds de navire.
Oulu . . . . .	11,500	3	Suomi	4	8	—	12	3	4	—	3	10
Nikolainkaupunki . . . . .	10,500	3	Ruotsi	1	2	1	4	—	1	1	1	3
Rauma . . . . .	5,700	2	Suomi	—	8	26	34	—	5	7	6	18
Turku . . . . .	11,700	3	Ruotsi	11	21	26	58	7	13	2	16	38
Maarianhamina . . . . .	11,450	3	"	2	4	23	29	2	4	5	13	24
Helsinki . . . . .	8,320	3	"	3	2	5	10	3	2	—	4	9
Wiipuri . . . . .	10,000	3	Suomi ja ruotsi	1	4	—	5	1	2	—	1	4
<b>Summa (Total)</b>	<b>69,170</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>22</b>	<b>49</b>	<b>81</b>	<b>152</b>	<b>16</b>	<b>31</b>	<b>15</b>	<b>44</b>	<b>106</b>

Täydellisessä merenkulkukoulussa on 3 osastoa. — Dans l'école complète de navigation il y a trois divisions.

## 86. Katsaus kaupakouluihin; lukuvuosi 1891—1892.

### Aperçu des écoles de commerce; l'année scolaire 1891—1892.

Paikka. Lieu de l'école.	Opetuskieli. Langue d'enseignement.	Opettajia, Professeurs.	Lopettajia, Instituteurs.	Oppilaita. Elèves.			Lähtötutk. suorittaneita. Examens de sortie.			Valtio-apua. Subvention de l'Etat. Mkkaa.	
				Miehenpuolista. Masculins.	Vaimonpuolista. Féminins.	Summa. Total.	Miehenpuolista. Masculins.	Vaimonpuolista. Féminins.	Summa. Total.		
Kauppakoulu Wiipurissa . . . . .	Suomi	1	6	1	12	4	16	12	3	15	5,100
" Kuopiossa . . . . .	"	2	4	3	32	26	58	10	7	17	9,960
" Oulussa . . . . .	"	2	5	2	41	25	66	10	10	20	6,500
" Tampereella . . . . .	"	2	5	3	31	23	54	10	11	21	11,000
Porvari- ja kaupakoulu Raahessa . . . . .	Ruotsi	4	8	—	45	36	81	11	12	23	—
Kauppa- opisto Hel- singissä <sup>1)</sup>	Mies-osasto . . . . .	2	15	4	28	—	28	11	—	11	19,000
	Yhteis-osasto . . . . .	2			40	27	67	14	8	22	
Kauppa- opisto Turussa . . . . .	Ruotsi	1	—	—	—	27	27	—	—	15	15
	"	2	7	1	18	49	67	7	19	26	10,100
<b>Summa (Total)</b>	<b>—</b>	<b>—</b>	<b>50</b>	<b>14</b>	<b>247</b>	<b>217</b>	<b>464</b>	<b>85</b>	<b>85</b>	<b>170</b>	<b>61,600</b>

<sup>1)</sup> Sitäpaitsi 44 miehenpuolista ja 34 vaimonpuolista ylimääräistä oppilasta. — Encore 44 masc. et 34 fémin. élèv. surnuméraires.

## 87 a). Maanviljelysoppilaitokset; palvelusvuosi 18<sup>1</sup>/<sub>11</sub>91—18<sup>1</sup>/<sub>11</sub>92.

Ecoles d'agriculture; nov. 1891—nov. 1892.

Oppilaitokset. — Ecoles.	Kausst. Vuotta. Durée du cours. Ans.	Opettajakunta. <sup>1)</sup> Personnel enseignant.			Oppilaita (miehenpuolta). Elèves (masc.).			Lähtötukin suor. Exam. de sortie.	Valtion kustannukset. Märkka. Dépenses de l'Etat. Mars.
		Opettajia. Instituteurs.	Opettajattaria. Institutrices.	Summa. Total.	Varsinaisia. Ordinaires.	Yhdistäisiä. Extra.	Summa. Total.		
Mustialan maanviljelys- ja meijeri-opisto:									
Korkeampi maanviljelys-osasto 18 <sup>1</sup> / <sub>11</sub> 91—18 <sup>1</sup> / <sub>11</sub> 92	2	10	1	11	41	2	43	13	72,000
Alempi s:n 18 <sup>1</sup> / <sub>11</sub> 91—18 <sup>1</sup> / <sub>11</sub> 92	2				37	—	37	16	
Korkeampi meijeri- osasto } ks. seur. Alempi }        siv.									
Kurkijoen maanviljelys-opisto:									
Voutiluokka 18 <sup>1</sup> / <sub>11</sub> 91—18 <sup>1</sup> / <sub>11</sub> 92	3	5	2	7	33	3	36	11	29,800
Renkiluokka "	1				9	—	9	—	
Meijeri-osasto, ks. seur. siv.									
Hakoisten maanviljelyskoulu 18 <sup>1</sup> / <sub>11</sub> 91—18 <sup>1</sup> / <sub>11</sub> 92	2	3	—	3	6	2	8	2	6,000
Harjun maanviljelys- ja maamieskoulu "	2	4	—	4	62	—	62	25	<sup>2)</sup> 9,600
Koivikon maanviljelyskoulu 18 <sup>1</sup> / <sub>11</sub> 91—18 <sup>1</sup> / <sub>11</sub> 92	1 à 2	2	—	2	15	—	15	9	9,600
Korsholman " " "	2 à 3	2	—	2	15	—	15	6	9,600
Leväisten " " "	2	3	—	3	20	—	20	12	9,600
Orismalanruukin " " "	2	3	—	3	12	5	17	7	9,600
Osaran " " "	2	2	—	2	14	—	14	6	9,600
Otavan " " "	2	3	—	3	21	—	21	11	9,600
Simananniemen " " "	2	2	—	2	16	2	18	7	12,000
Söderkullan " " "	2	4	1	5	15	9	24	13	12,000
Tarvaalan " " "	2	2	—	2	15	—	15	3	12,000
Tuorlan " " "	2	3	—	3	17	4	21	10	9,600
<b>Summa (Total)</b>	—	48	4	52	348	27	375	151	<sup>2)</sup> 220,600

<sup>1)</sup> Paitsi yllämainittua opettajakuntaa löytyi muutamissa kouluissa peltori, räätäri, puu- ja seppämestari, puutarhuri, meijerska eli karjakko. — En outre, dans plusieurs écoles étaient engagés particulièrement inspecteur, instructeur, maitres métier, serrurier, jardinier, maitresse laitière etc.

<sup>2)</sup> Sitäpaitsi 17,400 markan satunnainen rahanmääräys. — Encore 17,400 mares extraordin.

## 87 b). Meijerikoulut; palvelusvuonna 18<sup>1</sup>/<sub>11</sub> 91—18<sup>1</sup>/<sub>11</sub> 92.

Ecoles de laiterie; nov. 1891—nov. 1892.

Oppilaitokset. — Ecoles.	Kursseja. Vuotta. Durée du cours. Ans.	Opettajakunta. Personnel en- seign.		Oppilaita (vaimonp.). Elèves (fém.).				Tahitöitä suoritettuna. Exam. de sortie.	Valtion kustannukset. Marckka. Dépenses de l'Etat. Marcs.	
		Opettajia. Instituteurs.	Opettajattaria. Institutrices.	Summa. Total.	Varsinaisia. Ordinaires.	Ylimääräisiä. Extra.	Summa. Total.			
Mustialan maanviljelysopiston kor- keampi meijeri-osasto 18 <sup>1</sup> / <sub>11</sub> 91—18 <sup>1</sup> / <sub>11</sub> 92	1	—	—	1)	{	7	—	7	7	1)
Sen sen alempi sen 18 <sup>1</sup> / <sub>11</sub> 91—18 <sup>1</sup> / <sub>11</sub> 92	1	—	—	1)	{	3	—	3	3	
Kurkijoen maanviljelysopiston mei- jeri-osasto 18 <sup>1</sup> / <sub>11</sub> 91—18 <sup>1</sup> / <sub>11</sub> 92	2	—	—	1)		12	—	12	6	1)
Aittamäen meijeri-koulu " "	2	2	1	3		9	1	10	5	3,500
Hakoisten " " "	2	—	2	2		12	—	12	6	4,400
Hovilan " " "	2	1	2	3		10	—	10	6	3,800
Järvikylän <sup>2)</sup> " " "	2	1	4	5		12	—	12	6	4,400
Klaresundin <sup>2)</sup> " " "	2	—	2	2		5	1	6	2	2,300
Koivikon (Ki- teessä) " " "	2	1	2	3		7	—	7	3	2,900
Koivikon (Mu- hoksessa) " " "	1	1	1	2		4	1	5	5	1,600
Mattilan " " "	2	1	2	3		8	—	8	4	3,200
Myransin " " "	2	1	1	2		11	—	11	5	4,400
Orismalan ruu- kin " " "	2	1)	—	1)		12	—	12	6	4,400
Pieni Heikkilän (Oulaisissa) " " "	1	—	1	1		4	—	4	4	1,600
Pekkalän " " "	2	1	1	2		10	—	10	3	3,800
Peltosalmen " " "	2	1	1	2		8	—	8	4	3,200
Ruonan " " "	2	—	1	1		8	—	8	5	3,200
Simananniemen " " "	2	1	1	2		12	1	13	7	4,400
Tarvaalan " " "	2	1	1	2		8	—	8	4	1)
Wiurilan " " "	2	1	1	2		9	—	9	4	3,500
<b>Summa (Total)</b>	—	13	24	37		171	4	175	95	54,600

1) Katso edellistä sivua. — Voir la page précéd.

2) Palvelusvuosi 18<sup>1</sup>/<sub>11</sub> 90—18<sup>1</sup>/<sub>11</sub> 91.

### 88. Alemmat käsityökoulut

#### Ecoles primaires des métiers dans

Kaupunki. Villes.	Koulujen opetus- kieli on: Ecoles dont la langue d'instruction est:			Opettajat ja opettajat. Personnel enseignant.	Oppilaat, joiden Nombre des élèves dont		
	suomi. le finnois.	ruotsi. le suédois.	suomi ja ruotsi. les deux langues.		syyslukukauden lopussa: au semestre d'automne:		
					le finnois.	ruotsi. le suédois.	joku vietas Köth. une autre langue.
1 Helsinki . . . . .	—	—	1	8	73	15	—
2 Porvoo . . . . .	—	—	1	2	—	—	—
3 Tammissaari . . . . .	—	1	1	1	—	14	—
4 Hankoniemi . . . . .	—	—	1 <sup>5)</sup>	2	—	—	—
5 Turku: a) alempi koulu . . . . .	—	—	1 <sup>1)</sup>	3	52	5	—
6 b) valmist. osasto . . . . .	—	—	2 <sup>2)</sup>	4	66	10	—
7 Uusikaupunki . . . . .	5 <sup>5)</sup>	1	—	3	26	—	—
8 Rauma . . . . .	1	—	—	1	24	—	—
9 Maarianhamina . . . . .	—	1	—	1	1	24	—
10 Hämeenlinna . . . . .	1	—	—	3	18	—	—
11 Tampere: a) alempi koulu . . . . .	3 <sup>3)</sup>	1	—	†) 10	52	—	—
12 b) valmist. osasto . . . . .	4 <sup>4)</sup>	—	—	?	98	—	—
13 Wiipuri . . . . .	1	—	—	7	93	4	8
14 Hamina: alempi koulu sekä val- mist. osasto . . . . .	1	—	—	4	18	4	—
15 Kotka: alempi koulu sekä val- mist. osasto . . . . .	—	—	1	3	21	2	—
16 Käkisalmi . . . . .	1	—	—	1	9	—	1
17 Mikkeli: alempi koulu sekä val- mist. osasto . . . . .	1	—	—	5	50	—	—
18 Heinola . . . . .	1	—	—	3	8	—	—
19 Kuopio . . . . .	1	—	—	3	18	1	—
20 Joensuu . . . . .	1	—	—	1	19	—	—
21 Nikolainkaup.: a) alempi koulu . . . . .	—	—	1	16	22	—	—
22 b) valmist. osasto . . . . .	—	—	—	4	25	24	—
23 Kokkola . . . . .	—	—	1	2	11	38	—
24 Pietarsaari . . . . .	—	1	—	3	3	12	—
25 Uusikaarlepyy . . . . .	—	—	1	2	1	14	—
26 Jyväskylä . . . . .	1	—	—	4	7	—	—
27 Oulu: ylemp. koulun valmistava osasto . . . . .	—	—	1	5	87	—	—
28 Raabe . . . . .	1	—	—	3	13	—	—
29 Tornio . . . . .	1	—	—	3	16	1	—
30 Kajaani . . . . .	1	—	—	1	32	—	—
31 Summa	15	3	9	92	857	190	9

### kaupungeissa, lukuv. 1890—1891.

#### les villes; l'année scolaire 1890—1891.

äidinkieli oli la langue maternelle est			Oppilaitten alku- tiedot. *)					Oppilaitten ikä. Age des élèves.			Kannatus saatu Subvention reçue			
kevätlukukauden lop. : au semestre de printemps:			Connaissances prélimi- naires des élèves.								de la commune.			
le finnois.	le suédois.	ruotsi. le suédois.	Kansakoulukoulu. Cours de l'école primaire.	Enemmän kuin kansakoulukoulu. Plus que le cours de l'école prim.	Vähemmän kuin kansakoulukoulu. Moins que le cours de l'école prim.	Enemmän kuin kansakoulukoulu. Plus que le cours de l'école prim.	Maximum.	Vanhin. Minimum.	Nuorin. Moyenne.	Keskialttiin. Moyenne.	valhoita. de l'état.	kaupungilla. de la commune.	Markkaa.	Markkaa.
64	19	—	—	—	83	36	13	19	1,496	2,336	1			
26	36	—	11	1	50	21	13	17,7	—	—	2			
—	14	—	7	—	7	30	14	19	290	420	3			
15	20	—	—	—	43	51	13	23	382	438	4			
49	4	—	1	—	52	34	14	20,3	*)	*)	5			
63	5	—	—	—	68	28	15	19,3	—	*)	6			
19	—	—	9	4	15	27	14	18	450	500	7			
14	—	—	3	2	28	24	12	16,9	350	400	8			
—	15	—	1	—	10	24	12	16	200	200	9			
19	—	—	6	1	14	21	15	19,2	300	350	10			
39	—	—	†) 49	†) 2	†) 50	†) 27	†) 13	†) 16,9	990	1,750	11			
81	—	—	?	?	?	?	?	?	—	?	12			
96	3	8	9	—	98	27	12	17	*)	*)	13			
18	4	—	5	—	17	23	15	18	375	1,500	14			
22	1	—	1	—	25	25	14	17,1	390	1,115	15			
11	—	—	2	—	10	23	13	17,4	530	680	16			
56	—	—	4	7	57	25	14	19	625	900	17			
7	—	—	1	—	7	20	13	16,5	375	375	18			
16	1	—	—	—	19	25	13	17	*)	*)	19			
17	—	—	9	—	8	28	16	20	300	500	20			
14	17	—	11	2	18	21	13	16,1	500	1,962	21			
37	25	—	—	—	62	40	11	16,8	—	—	22			
10	23	—	10	5	38	26	13	17,2	484	1,026	23			
3	12	—	2	1	12	82	16	17,8	513	1,142	24			
1	10	—	12	—	3	28	14	18	300	852	25			
5	—	—	—	—	7	17	13	15	*)	*)	26			
82	—	—	?	—	87	27	11	16,8	*)	*)	27			
23	—	—	16	—	7	24	13	15,9	388	487	28			
13	1	—	5	2	7	24	14	17	500	625	29			
27	1	—	8	1	24	37	13	18,9	225	495	30			
848	211	8	182	28	926	51	11	—	9,963	18,053	31			

käsityökoulu. — \*\*) Siihen tulee lisäksi 240 markkaa ansiskelu-yhtiön voittovaroista.  
rinnakkaisosasto. — \*) 2 rinnakkaisosaston. — \*) 2 luokkaa. — \*) 2 luokkaa. — \*) 1 suomalainen ja

\*) Löytyy ylempiä käsityökouluja koskeissa tiedonannoissa. — †) Siihen luettu myös ylempi  
\*) 2 suomenkielistä ja 1 ruotsalainen rinnakkaisosasto. — \*) 3 suomalaista ja 1 ruotsalainen  
1 ruotsalainen rinnakkaisosasto.

## 89. Ylemmät käsityökoulut kaupungeissa, lukuv. 1890—1891.

### Ecoles supérieures des métiers dans les villes; l'année scolaire 1890—1891.

Kaupunki. Villes.	Koulujen opetuskieli on: Ecoles dont la langue d'instruction est:			Opettajat ja opettajattaret. Personnel enseignant.	Oppilaat, joiden Nombre des élèves dont			
	suomi. le finnois.	ruotsi. le suédois.	suomi ja ruotsi. les deux langues.		syyslukukauden lopussa: au semestre d'automne:			
					suomi. le finnois.	ruotsi. le suédois.	joku vieras kieli. une autre langue.	—
1 Turku . . . . .	—	—	1	7	57	26	—	—
2 Pori . . . . .	1	—	—	3	18	—	—	—
3 Tampere . . . . .	1 <sup>1)</sup>	—	—	6 <sup>**)</sup>	49	1	—	—
4 Wiipuri . . . . .	1	—	—	6	15	2	1	—
5 Kuopio . . . . .	1	—	—	3	20	—	—	—
6 Jyväskylä . . . . .	1	—	—	5	11	—	—	—
7 Oulu . . . . .	1	—	—	5	30	—	—	—
8 Summa	6	—	1	29	200	29	1	—
9 Alempia käsityökouluja . . . . .	15	3	9	92	857	190	9	—
10 Yhteensä	21	3	10	121	1,057	219	10	—
11 1889—90 . . . . .	13	2	6	95	827	128	16	—
12 1888—89 . . . . .	10	2	5	68	762	107	19	—
13 1887—88 . . . . .	8	2	5	69	677	136	3	—
14 Taideteollisuuskoulu Helsingissä	—	—	1	24	189	175	—	—

<sup>1)</sup> Tähän luettu myös alemmalle käsityökoululle myönnetyn kannatuksen summa. — <sup>\*\*)</sup> Löy-  
<sup>1)</sup> 2 rinnakkaisosastoa.

äidinkieli oli la langue maternelle est			Oppilaitten alkutiedot. <sup>1)</sup> Connaissances préliminaires des élèves.			Oppilaitten ikä. Age des élèves.			Kannatus saatu Subvention reçue		
kevätlukukauden lop.: au semestre de printemps:			Oppilaitten alkutiedot. <sup>1)</sup> Connaissances préliminaires des élèves.			Oppilaitten ikä. Age des élèves.			Kannatus saatu Subvention reçue		
suomi. le finnois.	ruotsi. le suédois.	joku vieras kieli. une autre langue.	Kansakoulukurssi. Cours de l'école prim. Primaire.	Enemmän kuin kansakoulukurssi. Plus que le cours de l'école prim. Cours de l'école prim. Cours de l'école prim. Cours de l'école prim.	Vähemmän kuin kansakoulukurssi. Moins que le cours de l'école prim. Cours de l'école prim. Cours de l'école prim.	Maximum.	Vainin.	Nuorin. Minimum.	Keskimäärin. Moyenne.	Markkaa. de l'Etat.	Markkaa. de la commune. de la commune.
43	28	—	25	1	45	40 v.	14 v.	19,5	2,982	6,728	1
18	—	—	11	—	12	23 "	15 "	18,5	850	1,168	2
47	1	—	**)	**)	**)	**)	**)	**)	1,950	2,025	3
13	2	1	9	6	3	20 "	13 "	16,1	*) 3,090	*) 6,110	4
16	—	—	8	1	11	25 "	13 "	17,5	*) 1,498	*) 2,058	5
10	—	—	1	—	10	22 "	17 "	19	*) 935	*) 1,176	6
34	—	—	14	1	19	26 "	12 "	17,8	*) 1,770	*) 3,550	7
181	31	1	68	9	100	40 "	12 "	—	13,075	22,815	8
848	211	8	182	28	926	51 "	11 "	—	9,963	18,053	9
1,029	242	9	250	37	1,026	—	—	—	23,038	40,868	10
883	100	9	179	15	688	39 "	11 "	—	15,528	25,105	11
833	120	12	222	31	622	33 "	11 "	—	14,320	25,337	12
713	160	3	131	12	720	37 "	11 "	—	13,917	23,277	13
143	160	—	126	62	145	38 "	13 "	19	9,257	14,504	14

tyy alempana käsityökoulua koskevissa tiedonannoissa.

## 90. Katsaus Teollisuuskouluihin; lukuvuosi 1890—1891.

### Aperçu des écoles d'industrie; l'année scolaire 1890—1891.

Koulun paikka. Villes.	Koulun opetuskieli. Langue d'instruction.	Opettajakunta. Professeurs.			Oppilaat lukuvuoden lopussa. Nombre des élèves à la fin de l'année.							Oppilaitten koto- paikka. Domicile des élèves.			Oppilaitten ikä. Age des élèves ordinaires.			Suoritettuja lukukausiainaksuja. Montant des tributs des élèves.  Mekkan.			
		Varsinaisia ja koettellessi määrättyjä. Ordinaires.	Virkaa toimittavia ja tunnit. Opettajia. Adjointes.	Summa. Total.	Varsinaisia oppilaitta.			Yhdistettyjä oppilaitta.	Laitteidenkoulun oppilaitta.	Koneenkiyttäjienkoulun oppilaitta.	Summa.	Kotikaupungissa. La ville de l'école.	Lähistöllä, jossa koulu on. Le gouvernement, ou l'école est située.	Muutalla maalla. D'ailleurs.	Päästötutkimon suorittaneet. Examens des sortis.	Maximim.	Vanhin.		Mihinm.	Nuorin.	Keskimäärin. Moyenne.
					Rakennusosastolla.	Mekaan. osastolla.	Kemiall. osastolla.														
Helsinki	ruotsi (suédois)	3	5	8	21	7	2	—	3	—	12	45	25	7	11	7	35	18	25	—	900
	suomi (finnois)	—	8	8	27	8	—	—	2	—	16	53	20	5	30	5	49	17	26,3	—	1,080
Turku	ruotsi (suédois)	3	4	7	6	9	—	—	9	7	27	58	28	23	9	3	36	16	24,5	—	1,005
	suomi (finnois)	—	5	5	8	3	—	—	6	—	—	17	2	14	1	3	36	17	24,4	—	340
Tampere	s:n	3	2	5	23	24	—	—	2	—	—	49	17	10	22	16	35	19	24	—	920
Kuopio	s:n	3	4	7	10	1	—	—	6	—	8	30	4	10	8	9	42	18	24	—	540
Nikolaink.	ruotsi (suédois)	4	3	7	1	14	—	—	25	—	—	40	21	19	—	10	31	16	19	—	760
Summa	—	16	31	47	96	66	2	5	53	7	63	292	117	88	81	53	49	16	—	—	5,545
1889—1890.	—	16	27	43	91	52	2	5	46	8	74	278	120	69	84	51	46	16	—	—	5,420
1888—1889.	—	16	21	37	108	53	—	—	47	—	47	255	116	90	59	52	43	15	—	—	5,120
1887—1888.	—	15	17	32	101	48	—	—	59	—	40	248	108	83	53	49	52	15	—	—	5,120



## 92. Kunnallisen köyhäinhoidon elättämät ja auttavat henget v. 1890.

Nombre des indigents entretenus et secourus par les communes en 1890.

138

Lääni. Gouvernements.	Köyhäinhoidotai- tokessa olleeyt.		Yksityisten luoma pöytä.		Rouuvaivaiset.		Vuosi-apua saaneet.		Satumaisia apua saaneet.		Yhteensä köyhäinhoidon elät- tämää ja auttavia. Total des individus entretenus et secourus.					
	Indigents entretenus chez des ma- isons de charité.	Lapsset alle 15 vuoden. Enfants.	Indigents entretenus chez des par- tieiers.	Lapsset alle 15 vuoden. Enfants.	Indigents entrete- nus tout à tour chez les paysans.	Lapsset alle 15 vuoden. Enfants.	Individus secourus pendant toute l'année.	Lapsset alle 15 vuoden. Enfants.	Individus secourus temporairement.	Lapsset alle 15 vuoden. Enfants.	Alka- iäniset. Adultes.	Lapsset alle 15 vuoden. Enfants.	Alka- iäniset. Adultes.	Lapsset alle 15 vuoden. Enfants.	Alka- iäniset. Adultes.	Summa. Total.
Uudenmaan . . . .	89	765	728	559	10	478	673	1,585	154	1,579	1,654	4,966	6,620	2,76		
Turun ja Porin . . .	153	380	1,454	1,174	80	597	1,666	3,466	634	1,687	3,987	7,304	11,291	2,86		
Hämeen . . . . .	232	640	692	746	101	946	1,404	1,723	565	1,282	2,994	5,337	8,331	3,23		
Viipurin . . . . .	126	301	517	701	55	1,085	785	1,778	227	1,127	1,710	4,992	6,702	1,91		
Mikkelin . . . . .	201	279	823	1,422	—	659	345	837	797	1,341	2,166	4,536	6,704	3,71		
Kuopion . . . . .	140	139	1,297	1,963	36	995	918	1,080	1,945	3,142	4,336	7,319	11,655	4,01		
Waasan . . . . .	108	225	1,244	1,039	93	989	1,518	2,607	1,084	2,538	4,047	7,398	11,445	2,74		
Oulun . . . . .	168	282	1,577	1,475	2,358	985	2,714	2,543	2,193	2,514	9,010	7,799	16,809	6,81		
<b>Koko Suomi</b>	<b>1,217</b>	<b>3,011</b>	<b>8,332</b>	<b>9,079</b>	<b>2,733</b>	<b>6,734</b>	<b>10,023</b>	<b>15,619</b>	<b>7,599</b>	<b>15,210</b>	<b>29,904</b>	<b>49,653</b>	<b>79,557</b>	<b>3,34</b>		
Siitä kaupungeissa	397	1,527	795	619	—	1	1,686	2,264	351	2,321	3,229	6,732	9,961	4,23		
„ maaseudulla.	820	1,484	7,537	8,460	2,733	6,733	8,337	13,355	7,248	12,889	26,675	42,921	69,596	3,24		

### 93. Kunnallisen köyhäinhoidon kulungit v. 1890.

#### Contributions des communes pour l'entretien des pauvres en 1890.

Lääni. Gouvernements.	Menot kirkko- ja koulukassasta pour l'entretien des pauvres en maisons de charité.	Menot yksityisten luona pidetyistä. Dépenses pour l'entretien des pauvres chez des par- ticuliers.	Ruokavainien L'entretien des « vatsels».	Vuosi-avut. Montant des secours annuels.	Sattumaiset avut. Montant des secours accidentels.	Yhteensä Total des frais.	Keskimäärin kunki kun- talsen osalle. Par habitant.	
	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Mkaa.	p:ii.
Uudenmaan . . . . .	80,102	100,418	28,371	71,090	35,869	315,850	1	32
Turun ja Porin . . . . .	44,576	123,119	27,503	123,024	38,426	356,648	—	90
Hämeen . . . . .	60,732	63,016	52,484	56,515	24,389	257,136	—	99
Viipurin . . . . .	55,365	71,043	85,620	66,817	25,776	304,621	—	87
Mikkelin . . . . .	35,161	70,844	59,200	30,096	25,691	220,992	1	22
Kuopion . . . . .	16,500	145,853	55,738	56,096	62,194	336,381	1	16
Waasan . . . . .	33,169	106,749	90,212	80,000	56,022	366,152	—	88
Oulun . . . . .	26,689	127,604	159,462	69,407	45,954	429,116	1	74
Summa	352,294	808,646	558,590	553,045	314,321	2,586,896	1	09
Siitä kaupungeissa . . . . .	187,598	129,656	45	166,514	58,842	542,655	2	31
„ maasundulla . . . . .	164,696	678,990	558,545	386,531	255,479	2,044,241	—	95

## 94. Kunnallisen köyhäinhoidon elättämät ja auttavat henget muutamissa kaupungeissa v. 1890.

Nombre des indigents entretenus et secourus par l'assistance communale dans quelques villes en 1890.

Kaupungit. Villes.	Köyhäinhoidon- laitoksessa elin- teyt.		Yksityisten huona eläkkeyt.		Vuosi-apua saaneet.		Yksityisten se- coursus pendant toute l'année.		Satunnaisia apua saaneet.		Yhteensä köyhäinhoidon elät- tämää ja auttavia. Total des individus entretenus et secourus.			Prosentina väkiluvusta, % de la popu- lation.
	Lapset alle 15 vuoden. Enfants.	Aika-ihmiset. Adultes.	Lapset alle 15 vuoden. Enfants.	Aika-ihmiset. Adultes.	Lapset alle 15 vuoden. Enfants.	Aika-ihmiset. Adultes.	Lapset alle 15 vuoden. Enfants.	Aika-ihmiset. Adultes.	Lapset alle 15 vuoden. Enfants.	Aika-ihmiset. Adultes.	Summa. Total.			
Helsinki . . . . .	30	412	289	259	298	282	60	635	677	1,588	2,265	3,68		
Turku . . . . .	6	128	130	88	297	401	161	252	594	869	1,463	4,86		
Tampere . . . . .	96	264	—	—	494	237	—	273	590	774	1,364	6,78		
Wiipuri . . . . .	—	118	57	1	228	303	—	55	285	477	762	3,67		
Oulu . . . . .	20	81	54	44	65	151	48	181	187	457	644	5,08		
Pori . . . . .	45	87	27	12	95	114	10	61	177	274	451	4,51		
Nikolainkaupunki . . . . .	37	79	33	5	45	77	20	99	135	260	395	3,84		
Kuopio . . . . .	98	127	—	—	—	39	—	45	98	211	309	3,48		
Hämeenlinna . . . . .	—	41	30	3	—	40	—	10	30	94	124	2,67		
Porvoo . . . . .	—	36	12	5	—	59	—	64	12	164	176	4,18		
Rauma . . . . .	5	25	17	12	—	41	—	11	22	89	111	2,83		
Uusikaupunki . . . . .	2	—	30	27	—	73	—	28	32	128	160	4,09		
Raabe . . . . .	5	—	—	30	—	72	—	60	5	162	167	5,00		
Kristiinankaupunki . . . . .	—	—	20	29	—	30	—	22	20	81	101	3,76		
Hamina . . . . .	14	26	8	12	24	39	—	17	46	94	140	5,04		

## 95. Kunnallisen köyhäinhoidon kulungit muutamissa kaupungeissa v. 1890.

Contributions communales pour l'entretien des pauvres en quelques villes en 1890.

Kaupungit. Villes.	Menot köyhäinhoidotok- sesa pidetyistä. Dépoués pour l'entretien des pauvres en maisons de charité.	Menot yksityisten luona pidetyistä. Dépoués pour l'entretien des pauvres chez des par- ticuliers.	Vuosi-avut. Montant des secours annuels.	Satunnaiset avut. Montant des secours accidentels.	Yhteensä kunkin kuy- hähoidosta. Total des frais.	Keskinköyriä kunki kun- talaisen osalle. Par habitant.	
	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Mkaa.	p:ää.
Helsinki . . . . .	42,944	57,168	24,449	16,308	140,869	2	29
Turku . . . . .	10,143	11,350	28,150	9,262	58,905	1	96
Tampere . . . . .	18,954	—	22,547	1,994	43,495	2	16
Wiipuri . . . . .	30,671	7,340	19,971	1,101	59,083	2	85
Oulu . . . . .	8,184	7,539	9,457	2,616	27,796	2	19
Pori . . . . .	14,291	2,581	6,722	873	24,467	2	44
Nikolainkaupunki . . . . .	15,208	4,588	6,139	4,378	30,313	2	94
Kuopio . . . . .	10,310	—	2,231	386	12,927	1	46
Hämeenlinna . . . . .	7,688	3,066	1,787	290	12,831	2	76
Porvoo . . . . .	4,201	1,575	4,069	2,538	12,384	2	94
Rauma . . . . .	3,625	2,027	3,534	326	9,512	2	43
Uusikaupunki . . . . .	120	4,216	3,997	599	8,932	2	29
Raahe . . . . .	360	2,567	2,982	1,324	7,233	2	17
Kristiinankaupunki . . . . .	—	3,411	1,932	375	5,718	2	13
Hamina . . . . .	5,232	3,339	2,968	352	11,891	4	28

96. Summittainen katsaus kunnallisen vaivahoidon  
Evaluation des contributions des communes

Lääni. Gouvernements.	1877.	1878.	1879.	1880.	1881.
<b>Uudenmaan lääni.</b>					
1 Kaupungeissa *) . . . . .	91,487	96,527	101,345	99,947	111,589
2 Keskimäärin kunkin henkilön osalle *) . . . . .	2,07	2,10	2,09	1,94	2,12
3 Maaseuduilla *) . . . . .	128,267	126,968	129,942	147,257	158,703
4 Keskim. kunkin henkilön osalle .	0,88	0,86	0,87	0,97	1,04
5 Koko läänissä (Total)	219,754	223,495	231,287	247,204	270,292
<b>Turun ja Porin lääni.</b>					
6 Kaupungeissa . . . . .	91,363	76,763	80,241	86,109	91,690
7 Keskim. kunkin henkilön osalle .	2,41	2,00	2,06	2,17	2,27
8 Maaseuduilla . . . . .	269,412	262,316	252,991	247,679	273,664
9 Keskim. kunkin henkilön osalle .	0,92	0,89	0,84	0,81	0,89
10 Koko läänissä (Total)	360,775	339,079	333,232	333,788	365,354
<b>Hämeen lääni.</b>					
11 Kaupungeissa . . . . .	20,008	24,007	30,044	31,382	34,578
12 Keskim. kunkin henkilön osalle .	1,52	1,73	1,89	1,79	1,91
13 Maaseuduilla . . . . .	196,758	190,736	193,933	201,585	212,657
14 Keskim. kunkin henkilön osalle .	1,01	0,96	0,96	0,98	1,03
15 Koko läänissä (Total)	216,766	214,743	223,977	232,967	247,230
<b>Wiipurin lääni.</b>					
16 Kaupungeissa . . . . .	49,297	45,377	41,570	63,015	69,720
17 Keskim. kunkin henkilön osalle .	2,67	2,41	2,16	2,15	3,37
18 Maaseuduilla . . . . .	167,271	171,885	176,694	198,705	181,058
19 Keskim. kunkin henkilön osalle .	0,61	0,62	0,63	0,70	0,64
20 Koko läänissä (Total)	216,568	217,262	218,264	261,720	250,778
<b>Mikkelin lääni.</b>					
21 Kaupungeissa . . . . .	6,569	6,323	8,271	7,640	6,566
22 Keskim. kunkin henkilön osalle .	1,93	1,73	2,24	1,96	1,58
23 Maaseuduilla . . . . .	152,414	167,451	161,503	168,850	180,661
24 Keskim. kunkin henkilön osalle .	0,94	1,04	0,98	1,03	1,10
25 Koko läänissä (Total)	158,983	173,774	169,774	176,490	187,227

\*) Ruotuvaivaisten elatus (lukien keskimäärin 3 tyynyriä rukiita henkeä kohti). — \*) Villes.

kulunkeihin vuosikymmenenä 1877—1886. 1)  
pour l'entretien des indigents en 1877—1886.

1882.	1883.	1884.	1885.	1886.	Keskimäärin vuosina Moyenne 1877—81.	1882—86.	Enemmän tahi vähemmän. % Accroissement ou diminution.	
119,872	112,142	117,382	123,422	123,958	100,179	119,355	+ 19,1	1
2,21	2,02	2,04	2,07	2,01	2,06	2,07	+ 0,01	2
169,503	167,237	169,728	164,753	164,513	138,228	167,147	+ 20,9	3
1,09	1,07	1,08	1,04	1,06	0,92	1,07	+ 0,15	4
289,375	279,379	287,110	288,175	288,471	238,407	286,502	+ 20,2	5
92,835	105,916	105,251	103,917	110,513	85,233	103,686	+ 21,7	6
2,25	2,52	2,43	2,37	2,48	2,18	2,41	+ 0,23	7
294,975	280,488	289,593	299,438	301,260	261,212	293,151	+ 12,2	8
0,94	0,89	0,90	0,92	0,91	0,87	0,91	+ 0,04	9
387,810	386,404	394,844	403,355	411,773	346,445	396,837	+ 14,5	10
31,903	33,545	39,796	40,634	41,591	28,002	37,494	+ 33,9	11
1,72	1,75	2,02	2,00	1,97	1,77	1,89	+ 0,12	12
220,225	245,244	249,734	249,551	238,399	199,134	240,631	+ 20,8	13
1,06	1,16	1,16	1,15	1,08	0,99	1,12	+ 0,13	14
252,128	278,789	289,530	290,185	279,990	227,136	278,125	+ 22,4	15
50,302	62,034	64,585	67,375	74,270	53,796	63,713	+ 18,4	16
2,38	2,89	2,94	2,71	2,89	2,35	2,76	+ 0,41	17
198,495	187,035	189,806	211,933	208,010	179,122	199,056	+ 11,1	18
0,69	0,64	0,64	0,71	0,70	0,64	0,68	+ 0,04	19
248,797	249,069	254,391	279,308	282,280	232,918	262,769	+ 12,8	20
7,095	7,249	9,459	8,737	11,751	7,074	8,859	+ 25,2	21
1,66	1,68	2,15	1,96	2,58	1,89	2,01	+ 0,12	22
180,457	188,637	171,463	194,528	183,129	166,176	183,642	+ 10,5	23
1,09	1,13	1,02	1,16	1,09	1,02	1,10	+ 0,08	24
187,552	195,886	180,922	203,265	194,880	173,250	192,501	+ 11,0	25

— \*) Moyenne par habitant. — \*) Communes rurales.

## 96. Summittainen katsaus kunnallisen vaivashoidon

## Evaluation des contributions des communes

	Lääni. Gouvernements.	1877.	1878.	1879.	1880.	1881.
<b>Kuopion lääni.</b>						
1	Kaupungeissa . . . . .	12,459	14,714	16,832	25,282	21,832
2	Keskim. kunkin henkilön osalle .	1,60	1,85	2,10	2,98	2,51
3	Maaseuduilla . . . . .	282,741	249,703	339,254	302,814	318,981
4	Keskim. kunkin henkilön osalle .	1,18	1,04	1,40	1,22	1,28
5	<b>Koko läänissä (Total)</b>	<b>295,200</b>	<b>264,417</b>	<b>356,086</b>	<b>328,096</b>	<b>340,813</b>
<b>Waasan lääni.</b>						
6	Kaupungeissa . . . . .	27,862	32,392	30,820	30,772	33,987
7	Keskim. kunkin henkilön osalle .	1,72	1,99	1,84	1,77	1,89
8	Maaseuduilla . . . . .	214,447	218,257	222,342	234,558	262,651
9	Keskim. kunkin henkilön osalle .	0,67	0,67	0,66	0,69	0,76
10	<b>Koko läänissä (Total)</b>	<b>242,309</b>	<b>250,649</b>	<b>253,162</b>	<b>265,330</b>	<b>296,638</b>
<b>Oulun lääni.</b>						
11	Kaupungeissa . . . . .	36,434	38,238	37,870	38,082	47,892
12	Keskim. kunkin henkilön osalle .	2,61	2,67	2,60	2,55	3,11
13	Maaseuduilla . . . . .	457,571	461,298	474,318	504,538	529,758
14	Keskim. kunkin henkilön osalle .	2,46	2,46	2,49	2,62	2,71
15	<b>Koko läänissä (Total)</b>	<b>494,005</b>	<b>499,536</b>	<b>512,188</b>	<b>542,620</b>	<b>577,650</b>
<b>Koko maa.</b>						
16	Kaupungeissa . . . . .	335,479	334,341	346,993	382,229	417,849
17	Keskim. kunkin henkilön osalle .	2,26	2,10	2,10	2,20	2,35
18	Maaseuduilla . . . . .	1,865,881	1,848,614	1,950,977	2,005,986	2,118,133
19	Keskim. kunkin henkilön osalle .	1,03	1,01	1,05	1,06	1,11
20	<b>Koko maassa (Tout le pays)</b>	<b>2,204,360</b>	<b>2,182,955</b>	<b>2,297,970</b>	<b>2,388,215</b>	<b>2,535,982</b>
21	Keskim. kunkin henkilön osalle .	1,12	1,09	1,13	1,16	1,22

## kulunkeihin vuosikymmenenä 1877—1886. (Jatko).

## pour l'entretien des indigents en 1877—1886. (Suite.)

1882.	1883.	1884.	1885.	1886.	Keskimmään vuosina Moyenne		Enemmän tai vähemmän. % Accroissement ou diminution.	
					1877—81.	1882—86.		
28,399	16,201	17,604	20,744	23,135	18,224	21,217	+ 16,4	1
3,15	1,74	1,81	2,07	2,21	2,21	2,20	- 0,01	2
361,917	321,749	317,141	354,012	371,135	298,698	345,191	+ 15,6	3
1,43	1,26	1,21	1,34	1,41	1,22	1,33	+ 0,11	4
390,316	337,950	334,745	374,756	394,270	316,922	366,408	+ 15,6	5
36,483	39,712	44,360	44,435	46,988	31,167	42,395	+ 36,0	6
2,00	2,14	2,33	2,30	2,41	1,84	2,24	+ 0,40	7
271,597	264,246	255,528	263,396	275,436	230,451	266,040	+ 15,4	8
0,77	0,74	0,71	0,72	0,74	0,69	0,74	+ 0,5	9
308,080	303,958	299,888	307,831	322,424	261,618	308,435	+ 17,9	10
36,514	31,651	30,644	35,406	35,804	39,703	34,004	- 14,3	11
2,34	1,98	1,91	2,09	2,08	2,69	2,08	- 0,61	12
504,233	486,620	484,749	470,029	472,657	485,497	483,658	- 0,4	13
2,55	2,40	2,34	2,25	2,23	2,55	2,35	- 0,20	14
540,747	518,271	515,393	505,435	508,461	525,200	517,662	- 1,4	15
403,403	408,450	429,081	444,670	468,010	363,378	430,723	+ 18,5	16
2,21	2,19	2,24	2,23	2,28	2,20	2,23	+ 0,03	17
2,201,402	2,141,256	2,127,742	2,207,640	2,214,539	1,958,518	2,178,516	+ 11,2	18
1,14	1,09	1,07	1,0	1,09	1,05	1,0	+ 0,05	19
2,604,805	2,549,706	2,556,823	2,652,310	2,682,549	2,321,896	2,609,239	+ 12,37	20
1,23	1,19	1,17	1,20	1,20	1,14	1,20	+ 0,06	21

**97. Kunnallisen vaivashoidon elättämät ja auttavat henget vuosikymmenenä  
1877—1886.**

Nombre des indigents entretenus et secourus par les communes en 1877—1886.

Lääni. Gouvernements.	1877.	1878.	1879.	1880.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	1886.	Keskim. vuosina Moyenne		Enemmän tai vähemmän. % Accroissement ou diminution.
											1877 —81.	1882 —86.	
<b>Uudenmaan lääni.</b>													
Kaupungeissa <sup>1)</sup> . . . . .	1,189	1,323	1,386	1,442	1,449	1,876	1,672	1,925	2,017	2,111	1,358	1,921	+ 41,5
% väkiluvusta <sup>2)</sup> . . . . .	2,7	2,9	2,9	2,8	2,7	3,5	3,0	3,4	3,4	3,4	2,8	3,3	+ 0,5
Maaseuduilla <sup>3)</sup> . . . . .	3,112	3,141	3,284	3,520	3,925	3,804	3,909	3,835	4,263	4,482	3,396	4,058	+ 19,5
% väkiluvusta . . . . .	2,1	2,1	2,2	2,3	2,6	2,5	2,5	2,4	2,7	2,8	2,3	2,6	+ 0,3
<b>Koko läänissä (Total)</b>	<b>4,301</b>	<b>4,464</b>	<b>4,670</b>	<b>4,962</b>	<b>5,374</b>	<b>5,680</b>	<b>5,581</b>	<b>5,760</b>	<b>6,280</b>	<b>6,593</b>	<b>4,754</b>	<b>5,979</b>	<b>+ 23,5</b>
<b>Turun ja Porin lääni.</b>													
Kaupungeissa . . . . .	1,563	1,510	1,621	1,801	1,861	1,980	2,032	1,900	2,013	2,130	1,671	2,011	+ 21,1
% väkiluvusta . . . . .	4,1	3,9	4,2	4,5	4,6	4,8	4,8	4,4	4,6	4,8	4,3	4,7	+ 0,4
Maaseuduilla . . . . .	7,634	7,531	8,131	8,226	8,712	9,488	9,278	9,127	9,248	9,384	8,048	9,305	+ 15,6
% väkiluvusta . . . . .	2,6	2,5	2,7	2,7	2,8	3,0	2,9	2,8	2,8	2,8	2,7	2,9	+ 0,2
<b>Koko läänissä (Total)</b>	<b>9,197</b>	<b>9,041</b>	<b>9,752</b>	<b>10,027</b>	<b>10,573</b>	<b>11,468</b>	<b>11,310</b>	<b>11,027</b>	<b>11,261</b>	<b>11,514</b>	<b>9,719</b>	<b>11,316</b>	<b>+ 16,4</b>
<b>Hämeen lääni.</b>													
Kaupungeissa . . . . .	288	462	648	1,170	682	744	488	618	711	1,080	650	748	+ 15,1
% väkiluvusta . . . . .	2,2	3,3	4,1	6,7	3,8	4,0	2,5	3,1	4,0	5,1	4,0	3,7	— 0,3
Maaseuduilla . . . . .	4,969	4,842	5,211	5,155	5,523	6,096	6,319	6,289	6,292	6,442	5,140	6,268	+ 21,9
% väkiluvusta . . . . .	2,6	2,4	2,6	2,5	2,7	2,9	3,0	2,9	2,9	2,9	2,5	2,9	+ 0,4
<b>Koko läänissä (Total)</b>	<b>5,257</b>	<b>5,304</b>	<b>5,859</b>	<b>6,325</b>	<b>6,205</b>	<b>6,840</b>	<b>6,807</b>	<b>6,907</b>	<b>7,003</b>	<b>7,522</b>	<b>5,790</b>	<b>7,016</b>	<b>+ 21,2</b>
<b>Wiipurin lääni.</b>													
Kaupungeissa . . . . .	668	701	695	793	978	882	922	963	905	968	767	928	+ 21,0
% väkiluvusta . . . . .	3,6	3,7	3,6	4,0	4,7	4,2	4,3	4,4	3,6	3,8	3,9	4,1	+ 0,2
Maaseuduilla . . . . .	4,127	4,633	4,721	5,418	4,911	5,060	5,157	5,381	6,010	6,098	4,762	5,541	+ 16,4
% väkiluvusta . . . . .	1,5	1,7	1,7	1,9	1,7	1,8	1,8	1,8	2,0	2,0	1,7	1,9	+ 0,2
<b>Koko läänissä (Total)</b>	<b>4,795</b>	<b>5,334</b>	<b>5,416</b>	<b>6,211</b>	<b>5,889</b>	<b>5,942</b>	<b>6,079</b>	<b>6,344</b>	<b>6,915</b>	<b>7,066</b>	<b>5,529</b>	<b>6,469</b>	<b>+ 17,0</b>
<b>Mikkelin lääni.</b>													
Kaupungeissa . . . . .	99	96	121	137	114	128	122	131	127	159	114	133	+ 16,6
% väkiluvusta . . . . .	2,0	2,6	3,3	3,4	2,7	3,0	2,8	3,0	2,8	3,5	2,8	3,0	+ 0,2
Maaseuduilla . . . . .	4,198	4,793	4,969	4,639	5,081	5,343	5,414	5,466	5,918	6,664	4,736	5,761	+ 21,6
% väkiluvusta . . . . .	2,6	2,9	3,0	2,8	3,1	3,2	3,3	3,3	3,5	4,0	2,9	3,5	+ 0,6
<b>Koko läänissä (Total)</b>	<b>4,297</b>	<b>4,889</b>	<b>5,090</b>	<b>4,776</b>	<b>5,195</b>	<b>5,471</b>	<b>5,536</b>	<b>5,597</b>	<b>6,045</b>	<b>6,823</b>	<b>4,850</b>	<b>5,894</b>	<b>+ 21,6</b>
<b>Kuopion lääni.</b>													
Kaupungeissa . . . . .	184	216	215	467	369	351	323	317	365	520	291	375	+ 28,8
% väkiluvusta . . . . .	2,4	2,7	2,7	5,5	4,2	3,9	3,5	3,3	3,6	5,0	3,5	3,9	+ 0,4
Maaseuduilla . . . . .	7,549	8,753	9,777	10,048	10,372	10,927	10,736	10,738	12,151	13,848	9,299	11,680	+ 25,6
% väkiluvusta . . . . .	3,2	3,6	4,0	4,1	4,2	4,3	4,2	4,1	4,6	5,2	3,8	4,5	+ 0,7
<b>Koko läänissä (Total)</b>	<b>7,733</b>	<b>8,969</b>	<b>9,992</b>	<b>10,515</b>	<b>10,741</b>	<b>11,278</b>	<b>11,059</b>	<b>11,055</b>	<b>12,516</b>	<b>14,368</b>	<b>9,590</b>	<b>12,055</b>	<b>+ 25,7</b>
<b>Waasan lääni.</b>													
Kaupungeissa . . . . .	449	520	510	497	496	554	546	553	594	552	494	560	+ 13,1
% väkiluvusta . . . . .	2,8	3,1	3,0	2,9	2,8	3,0	2,9	2,9	3,1	2,8	2,9	2,9	—
Maaseuduilla . . . . .	6,725	7,403	8,393	8,752	10,341	10,086	10,147	10,543	10,351	10,557	8,322	10,337	+ 24,2
% väkiluvusta . . . . .	2,1	2,3	2,5	2,6	3,0	2,9	2,9	2,9	2,8	2,8	2,5	2,9	+ 0,4
<b>Koko läänissä (Total)</b>	<b>7,174</b>	<b>7,923</b>	<b>8,903</b>	<b>9,249</b>	<b>10,837</b>	<b>10,640</b>	<b>10,693</b>	<b>11,096</b>	<b>10,945</b>	<b>11,109</b>	<b>8,816</b>	<b>10,897</b>	<b>+ 23,5</b>
<b>Oulun lääni.</b>													
Kaupungeissa . . . . .	600	655	691	807	885	839	594	658	753	813	727	731	— 0,5
% väkiluvusta . . . . .	4,3	4,6	4,7	5,4	5,7	5,4	3,7	4,1	4,5	4,7	4,9	4,5	— 0,4
Maaseuduilla . . . . .	12,774	14,958	16,488	17,425	17,802	17,362	16,064	15,837	15,950	17,030	15,890	16,449	+ 3,4
% väkiluvusta . . . . .	6,9	8,0	8,6	9,0	9,1	8,7	7,9	7,7	7,6	8,0	8,3	8,0	— 0,3
<b>Koko läänissä (Total)</b>	<b>13,374</b>	<b>15,613</b>	<b>17,179</b>	<b>18,232</b>	<b>18,687</b>	<b>18,201</b>	<b>16,658</b>	<b>16,495</b>	<b>16,703</b>	<b>17,843</b>	<b>16,617</b>	<b>17,180</b>	<b>+ 3,4</b>
<b>Koko maassa.</b>													
Kaupungeissa . . . . .	5,040	5,483	5,887	7,114	6,834	7,354	6,699	7,065	7,585	8,333	6,072	7,407	+ 22,0
% väkiluvusta . . . . .	3,2	3,4	3,6	4,1	3,8	4,0	3,6	3,7	3,8	4,1	3,6	3,8	+ 0,2
Maaseuduilla . . . . .	51,088	56,054	60,974	63,183	66,667	68,166	67,024	67,216	70,083	74,505	59,593	69,399	+ 16,6
% väkiluvusta . . . . .	2,8	3,1	3,3	3,3	3,5	3,5	3,4	3,4	3,5	3,7	3,2	3,5	+ 0,3
<b>Koko maassa (Tout le pays)</b>	<b>56,128</b>	<b>61,537</b>	<b>66,861</b>	<b>70,297</b>	<b>73,501</b>	<b>75,520</b>	<b>73,723</b>	<b>74,281</b>	<b>77,668</b>	<b>82,838</b>	<b>65,665</b>	<b>76,806</b>	<b>+ 17,0</b>
% väkiluvusta . . . . .	2,8	3,1	3,3	3,4	3,5	3,6	3,4	3,4	3,5	3,7	3,2	3,5	+ 0,2

<sup>1)</sup> Dans les villes. — <sup>2)</sup> % de la population. — <sup>3)</sup> Dans les communes rurales.

## 98. Rikoksista tuomitut v. 1890.

### Nombre des personnes condamnées pour des infractions en 1890.

168

Lääni. Gouvernements.	Törkeämmistä rikoksista. Infractions graves.																Vähemmistä rikoksista. Infractions légères.								Yhteensä tuomitut ja väkijärjestyksistä Total des condamnés.															
	Murhasta. Assassini.		Murtamista. Meurtre.		Taposta ilman kuolemantuomion alkamista.		Varonattomuuden syisestä kuolemasta.		Infantide et délaissement de part.		Lapsenmurhasta ja sikiön kikkemisestä.		Vol à main armée.		Ryöstöistä.		Varkauksista. Vol.		Crime de faux.		Väärennyksestä.		Delits contre les moeurs.				Muista törkeämmistä rikoksista.		Autres infractions graves.		Rikoksista siveellisyttä vastaan.		Summa. Total.		Muista vähemmistä rikoksista.		Autres infractions légères.		Summa. Total.	
Uudenmaan . . .	2	2	2	8	5	—	3	6	3	—	202	39	26	6	17	4	40	11	300	76	423	49	2,738	562	3,161	611	3,461	687												
Turun ja Porin . . .	—	—	2	3	3	10	3	11	8	5	134	70	24	21	3	16	25	13	202	149	411	129	2,917	1,215	3,328	1,344	3,530	1,493												
Hämeen . . .	—	1	—	—	—	3	2	10	—	—	43	31	3	6	1	12	—	23	49	86	266	37	463	879	729	916	778	1,002												
Viipurin . . .	1	2	—	12	2	5	1	11	7	6	176	90	23	21	6	9	2	15	218	171	375	98	1,556	1,636	1,931	1,734	2,149	1,905												
Mikkelin . . .	—	6	—	3	1	—	11	1	—	—	16	33	5	8	1	2	—	1	23	65	69	52	139	902	208	954	231	1,019												
Kuopion . . .	—	3	—	2	2	—	7	2	—	—	27	47	6	26	4	11	2	13	43	111	63	94	168	1,113	231	1,207	274	1,318												
Waasan . . .	1	3	1	17	—	5	1	6	2	—	41	42	14	21	—	18	4	4	64	116	383	86	417	951	800	1,037	864	1,153												
Oulun . . .	—	1	—	3	—	—	—	2	—	—	23	15	11	5	—	11	1	10	35	47	95	35	288	1,081	383	1,116	418	1,163												
<b>Summa</b>	<b>4</b>	<b>18</b>	<b>5</b>	<b>48</b>	<b>12</b>	<b>26</b>	<b>10</b>	<b>64</b>	<b>23</b>	<b>11</b>	<b>662</b>	<b>367</b>	<b>112</b>	<b>114</b>	<b>32</b>	<b>83</b>	<b>74</b>	<b>90</b>	<b>934</b>	<b>821</b>	<b>2,085</b>	<b>580</b>	<b>8,686</b>	<b>8,339</b>	<b>10,771</b>	<b>8,919</b>	<b>11,705</b>	<b>9,740</b>												

1 = kaupungeissa (dans les villes). 2 = mauseuduilla (à la campagne).

## 99. Rikoksia väkiviinalakeja vastaan v. 1891.

### Infractions contre la législation sur l'eau-de-vie en 1891.

Lääni.  Gouvernements.	Asiain luku: — Nombre des affaires:									Luku henkilöitä: Nombre des personnes:					
	Viinanpolttota koskevia. Rélatives à la distillerie de l'eau-de-vie.			Viinan myyntiä koskevia. Rélatives à la vente de l'eau-de-vie.			Rikoksia toista lajia. D'autre nature.			Somme totale.	Kalkkiaan. Incriminations.	Syyteesen panttuja. Condamnés.	Tuomittuja. Libérés.	Vapauteettuja. Libérés.	Yliä syyteenalajia vuoden lopussa. En incrimination au 31 Dec.
	Ratkaisematonta edelliseltä vuodelta. Différes de l'année précédente.	Yhteensä. Total.	Uusia. Nouvelles.	Ratkaisematonta edelliseltä vuodelta. Différes de l'année précédente.	Yhteensä. Total.	Uusia. Nouvelles.	Ratkaisematonta edelliseltä vuodelta. Différes de l'année précédente.	Yhteensä. Total.	Uusia. Nouvelles.						
Uudenmaan . . . . .	—	—	—	32	74	106	14	10	24	130	156	89	27	40	
Turun ja Porin . . . . .	3	6	9	67	233	300	16	46	62	371	455	234	84	137	
Hämeen . . . . .	1	1	2	84	165	249	11	31	42	293	340	140	65	135	
Wiipurin . . . . .	11	5	16	153	319	472	56	116	172	660	738	428	82	228	
Mikkelin . . . . .	70	149	219	192	240	432	7	57	64	715	919	406	178	335	
Kuopion . . . . .	38	53	91	206	337	543	23	33	56	690	797	351	164	282	
Waasan . . . . .	18	32	50	86	203	289	5	43	48	387	510	252	109	149	
Oulun . . . . .	9	6	15	160	195	355	18	27	45	415	503	221	39	243	
Summa (Total)	150	252	402	980	1,766	2,746	150	363	513	3,661	4,418	2,121	748	1,549	
V. 1890 . . . . .	161	270	431	1,079	1,874	2,953	190	427	617	4,001	5,090	2,369	882	1,839	
" 1889 . . . . .	170	279	449	1,027	2,080	3,107	254	585	839	4,395	5,675	2,584	962	2,129	
" 1888 . . . . .	121	309	430	356	1,916	2,872	278	526	804	4,106	5,152	2,333	842	1,977	
" 1887 . . . . .	93	229	322	1,046	1,612	2,658	147	431	578	3,558	4,791	1,996	767	2,028	
" 1886 . . . . .	77	114	191	1,204	1,728	2,932	94	221	315	3,438	4,612	2,055	712	1,845	
" 1885 . . . . .	90	96	186	1,320	2,075	3,395	82	177	259	3,840	5,245	2,374	828	2,043	
" 1884 . . . . .	54	145	199	1,362	2,239	3,601	111	305	416	4,216	5,717	2,659	778	2,280	
" 1883 . . . . .	80	74	154	1,197	2,242	3,439	111	360	471	4,064	5,417	2,401	755	2,261	
" 1882 . . . . .	123	121	244	1,451	1,782	3,233	103	399	502	3,979	5,354	2,460	800	2,094	
" 1881 . . . . .	119	159	278	1,242	2,233	3,475	174	346	520	4,273	5,419	2,468	715	2,236	

100. Maan vankeuslaitoksissa  
Nombre des individus détenus dans

	Jälellä vuoden alussa. Restants au 1 <sup>er</sup> janvier.	Vuoden kuluessa tulleet. Entrés pendant l'année.					
		Uusia. Nouveaux.		Muuteltua ja takaisin tult. oikeistoista, hos- Reintégres après trans- ferement devant les tri- bunaux, des hôpitaux etc.			
		Naisia. Femmes. Michit. Hommes.	Naisia. Femmes. Michit. Hommes.	Naisia. Femmes. Michit. Hommes.	Naisia. Femmes. Michit. Hommes.	Naisia. Femmes. Michit. Hommes.	Naisia. Femmes. Michit. Hommes.
1 Rang. vankila <sup>1)</sup> lähellä Helsinkiä . . . . .	357	—	1	—	200	—	
2 " " Turussa . . . . .	486	—	—	—	59	—	
3 " ja työvankila <sup>1)</sup> <sup>2)</sup> Hämeenlinnassa . . . . .	—	414	—	1	—	220	
4 Työvankila <sup>2)</sup> Lappeenrannassa . . . . .	170	—	—	—	167	—	
5 Läänin- ja kaup. vank. <sup>3)</sup> Helsingissä . . . . .	85	28	887	355	115	24	
6 " " Turussa . . . . .	90	26	1,154	239	75	20	
7 " " Hämeenlinnassa . . . . .	30	11	403	165	99	21	
8 " " Wiipurissa . . . . .	69	7	956	289	61	11	
9 " " Mikkelissä . . . . .	46	9	482	115	49	18	
10 " " Nikolainkaup. . . . .	74	23	626	168	77	18	
11 " " Oulussa . . . . .	27	12	327	132	21	8	
12 Lääninvankila <sup>4)</sup> Kuopiossa . . . . .	47	13	461	156	83	33	
13 Kaupungin vankihuone <sup>5)</sup> Kuopiossa . . . . .	1	—	16	8	—	—	
14 Kihlakunnan vankila <sup>6)</sup> Kastelholmassa . . . . .	1	—	4	5	—	—	
15 " " Kajaanissa . . . . .	1	—	32	18	—	—	
16 " " Kitilässä . . . . .	—	—	9	1	—	—	
17 Sunna (Total)	1,484	543	5,358	1,652	1,006	373	

- <sup>1)</sup> Maison de travail forcé.  
<sup>2)</sup> " " public.  
<sup>3)</sup> Prison départementale et communale.  
<sup>4)</sup> Prison départementale.  
<sup>5)</sup> Prison de la ville.  
<sup>6)</sup> Prison du bailliage.

säilytettyjen henkilöin luku v. 1889.  
les prisons pendant l'année 1889.

	Vuoden kuluessa poislasketut. Sortis pendant l'année.										Jälellä vuoden lopussa. Restants au 31 décembre.		
	Syytönäksi juliste- tuita. Acquittés ou relaxés.	Armon saaneita. Graciés.	Rangaistuksen kärsi- neitä. Libérés après l'expi- ration de la peine.	Rangaituksen kärsi- neitä. Rangaituksen kärsi- neitä.	Muutettuja sekä lasu- rettiin, tutkintoon y. m. ihätelehtyitä. Transférés, délévés aux autorités etc.	Kuolleita, karammeita. Morts, évadés.	Naisia. Femmes. Michit. Hommes.	Naisia. Femmes. Michit. Hommes.	Naisia. Femmes. Michit. Hommes.	Naisia. Femmes. Michit. Hommes.	Naisia. Femmes. Michit. Hommes.	Naisia. Femmes. Michit. Hommes.	Naisia. Femmes. Michit. Hommes.
1	—	—	148	—	25	—	—	—	—	—	—	379	—
2	—	—	14	—	5	—	—	—	—	—	—	497	—
3	—	8	—	—	—	6	—	—	—	—	—	—	418
4	—	—	74	—	114	—	—	—	—	—	—	135	—
5	—	—	594	155	168	—	—	—	—	—	—	62	26
6	—	—	966	169	110	—	—	—	—	—	—	80	23
7	—	—	261	107	105	—	—	—	—	—	—	38	13
8	—	—	526	80	254	—	—	—	—	—	—	63	17
9	—	—	392	85	57	—	—	—	—	—	—	73	9
10	—	—	457	108	114	—	—	—	—	—	—	78	17
11	—	—	212	81	47	—	—	—	—	—	—	22	15
12	—	—	449	131	67	—	—	—	—	—	—	52	15
13	—	5	—	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—
14	—	1	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—
15	2	1	29	16	1	—	—	—	—	—	—	—	1
16	1	—	6	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—
17	1,138	487	8	—	4,130	1,126	1,076	386	46	15	1,450	554	17

101. Maan varkeuslaitoksissa  
Nombre des individus détenus dans

	Vuoden kuluessa tulleet. Entrés pendant l'année.	Jälellä vuoden lopussa. Restants au 31 janvier.					
		Uusia. Nouveaux.		Muitteita ja takaisin- tull. oikeuslaitosta, hos- pitaal. y. m. Reintérés après trans- fèrement devant les tri- bunaux, des hôpitaux etc.		Naisia. Femmes.	
		Miehiä. Hommes.	Naisia. Femmes.	Miehiä. Hommes.	Miehiä. Hommes.	Naisia. Femmes.	Miehiä. Hommes.
1 Rang. vankila <sup>1)</sup> lähellä Helsinkiä . . . . .	379	—	8	—	184	—	—
2 " " Turussa . . . . .	497	—	—	—	58	—	258
3 " ja työvank. <sup>2)</sup> Hämeenlinnassa . . . . .	—	418	—	—	—	—	—
4 Työvankila <sup>3)</sup> Lappeenrannassa . . . . .	135	—	—	—	218	—	—
5 Läänin- ja kaup.-vank. <sup>3)</sup> Helsingissä . . . . .	62	26	924	315	77	17	—
6 " " Turussa . . . . .	80	23	1,067	224	42	18	—
7 " " Hämeenlinnassa . . . . .	38	13	389	203	54	33	—
8 " " Viipurissa . . . . .	63	17	1,101	342	37	13	—
9 " " Mikkelissä . . . . .	43	9	519	163	87	37	—
10 " " Kuopiossa . . . . .	52	15	517	303	83	32	—
11 " " Nikolainkaup. . . . .	78	17	535	135	72	19	—
12 " " Oulussa . . . . .	22	15	289	112	19	8	—
13 Kihlakunnan vankila <sup>4)</sup> Kastelholmassa . . . . .	—	—	3	1	—	—	—
14 " " Kajaanissa . . . . .	—	1	29	10	—	—	—
15 " " Kittilässä . . . . .	1	—	5	1	1	—	—
16 Summa (Total)	1,450	554	5,386	1,809	932	435	—

<sup>1)</sup> Maison de travail forcé.

<sup>2)</sup> " " " public.

<sup>3)</sup> Prison départementale et communale.

<sup>4)</sup> Prison du bailliage.

säilytettyjen henkilöiden luku v. 1890.  
les prisons pendant l'année 1890.

	Vuoden kuluessa poislasketut. Sortis pendant l'année.										Jälellä vuoden lopussa. Restants au 31 décembre.	
	Syyttömmäksi juliste- tuta. Acquittés ou relaxés.		Arnon saaneita. Graciés.		Rangaistuksen kir- siesteitä. Libérés après l'expi- ration de la peine.		Muutettuja sekä lasa- rettihin, tutkintoon y. m. libérés.		Kuolleita, karmeita. Morts, évadés.		Naisia. Femmes.	
	Miehiä. Hommes.	Naisia. Femmes.	Miehiä. Hommes.	Naisia. Femmes.	Miehiä. Hommes.	Naisia. Femmes.	Miehiä. Hommes.	Naisia. Femmes.	Miehiä. Hommes.	Naisia. Femmes.	Miehiä. Hommes.	Naisia. Femmes.
1	—	—	5	—	159	—	11	—	10	—	386	—
2	—	—	7	—	17	—	64	—	12	—	455	—
3	—	—	—	1	—	—	18	—	—	16	—	451
4	—	—	—	—	156	—	10	—	3	—	184	—
5	198	127	—	—	603	126	184	86	—	—	78	19
6	113	39	—	—	879	168	111	42	—	—	86	16
7	118	61	—	—	263	117	68	47	—	1	32	23
8	368	151	—	—	473	91	291	116	3	—	66	14
9	77	43	—	—	469	111	69	43	—	—	34	12
10	97	53	—	—	445	238	57	47	—	—	53	12
11	149	40	—	—	389	82	88	36	1	—	58	13
12	70	44	—	—	191	72	32	12	—	—	37	7
13	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—
14	1	1	—	—	27	9	—	—	—	—	1	1
15	1	—	—	—	3	—	2	—	—	—	1	1
16	1,192	559	12	1	4,077	1,205	987	447	29	17	1,471	569

**102. Kiinnityslainat kaupungeissa vuosina 1877—1890.**  
**Inscriptions hypothécaires dans les villes en 1877—1890.**

	Kiinnityslainoja. Inscriptions hypothécaires.				Kiinnityslainoja. Inscriptions hypothécaires.		
	Myönnetty (+). Allouées.	Maksettu (-). Purgées.	Enemmän. Différence.		Myönnetty (+). Allouées.	Maksettu (-). Purgées.	Enemmän. Différence.
Aateli <sup>1)</sup> . . . . .	1,678,099	653,734	+ 1,024,365	Aateli . . . . .	191,500	214,800	- 23,300
Aatelittom. virkamiehet ja niitten vertaiset <sup>2)</sup>	4,274,451	1,440,595	+ 2,833,856	Aatelittom. virkamiehet ja niitten vertaiset .	1,628,900	215,800	+ 1,413,100
Kauppamiehet <sup>3)</sup> . . . . .	11,627,891	3,427,827	+ 8,200,064	Kauppamiehet . . . . .	4,206,900	3,454,700	+ 752,200
Käsityöl., palvelusv. <sup>4)</sup>	7,170,285	1,915,091	+ 5,255,194	Käsityöl., palvelusv. .	5,131,300	1,281,800	+ 3,849,500
<b>Summa<sup>5)</sup> 1890</b>	<b>24,750,726</b>	<b>7,437,247</b>	<b>+ 17,313,479</b>	<b>Summa 1891</b>	<b>11,158,600</b>	<b>5,167,100</b>	<b>+ 5,991,500</b>
Aateli . . . . .	1,280,050	508,700	+ 771,350	Aateli . . . . .	103,200	46,650	+ 56,550
Aatelittom. virkamiehet ja niitten vertaiset .	3,377,295	963,597	+ 2,413,698	Aatelittom. virkamiehet ja niitten vertaiset .	995,055	288,670	+ 706,385
Kauppamiehet . . . . .	10,319,740	2,354,012	+ 7,965,728	Kauppamiehet . . . . .	2,198,328	1,249,931	+ 948,397
Käsityöl., palvelusv. .	7,386,757	1,835,619	+ 5,551,138	Käsityöl., palvelusv. .	3,675,270	1,299,240	+ 2,376,030
<b>Summa 1889</b>	<b>22,363,842</b>	<b>5,661,928</b>	<b>+ 16,701,914</b>	<b>Summa 1880</b>	<b>6,971,853</b>	<b>2,884,491</b>	<b>+ 4,087,362</b>
Aateli . . . . .	1,001,360	320,000	+ 681,360	Aateli . . . . .	192,468	54,000	+ 138,468
Aatelittom. virkamiehet ja niitten vertaiset .	2,019,330	768,240	+ 1,251,090	Aatelittom. virkamiehet ja niitten vertaiset .	767,984	265,700	+ 502,284
Kauppamiehet . . . . .	7,789,724	1,801,800	+ 5,987,924	Kauppamiehet . . . . .	2,863,417	1,107,456	+ 1,755,961
Käsityöl., palvelusv. .	3,566,234	783,155	+ 2,783,079	Käsityöl., palvelusv. .	2,532,109	999,573	+ 1,532,536
<b>Summa 1888</b>	<b>14,376,648</b>	<b>3,673,195</b>	<b>+ 10,703,453</b>	<b>Summa 1879</b>	<b>6,355,978</b>	<b>2,426,729</b>	<b>+ 3,929,249</b>
Aateli . . . . .	1,138,970	538,900	+ 600,070	Aateli . . . . .	83,000	13,000	+ 70,000
Aatelittom. virkamiehet ja niitten vertaiset .	3,311,993	1,280,400	+ 2,031,593	Aatelittom. virkamiehet ja niitten vertaiset .	1,208,158	375,354	+ 832,804
Kauppamiehet . . . . .	5,584,014	3,013,844	+ 2,570,170	Kauppamiehet . . . . .	3,412,940	1,283,574	+ 2,129,366
Käsityöl., palvelusv. .	3,657,782	1,386,012	+ 2,271,770	Käsityöl., palvelusv. .	1,968,304	677,126	+ 1,291,178
<b>Summa 1887</b>	<b>13,692,759</b>	<b>6,219,156</b>	<b>+ 7,473,603</b>	<b>Summa 1878</b>	<b>6,672,402</b>	<b>2,349,054</b>	<b>+ 4,323,348</b>
Aateli . . . . .	489,688	65,510	+ 424,178	Aateli . . . . .	51,000	55,000	- 4,000
Aatelittom. virkamiehet ja niitten vertaiset .	1,792,462	1,004,823	+ 787,639	Aatelittom. virkamiehet ja niitten vertaiset .	898,573	280,078	+ 618,495
Kauppamiehet . . . . .	6,254,567	2,183,693	+ 4,070,874	Kauppamiehet . . . . .	4,007,171	949,717	+ 3,057,454
Käsityöl., palvelusv. .	2,847,805	1,026,304	+ 1,821,501	Käsityöl., palvelusv. .	1,746,930	401,332	+ 1,345,598
<b>Summa 1886</b>	<b>11,384,522</b>	<b>4,280,330</b>	<b>+ 7,104,192</b>	<b>Summa 1877</b>	<b>6,703,674</b>	<b>1,686,127</b>	<b>+ 5,017,547</b>
Aateli . . . . .	503,000	71,500	+ 431,500	<b>Summa vv. 1877—1890.</b>	<b>6,837,335</b>	<b>2,596,594</b>	<b>+ 4,240,741</b>
Aatelittom. virkamiehet ja niitten vertaiset .	1,879,900	943,800	+ 936,100	Aatelitt. virkam. ja n. v.	<b>21,867,303</b>	<b>8,810,643</b>	<b>+ 16,056,660</b>
Kauppamiehet . . . . .	7,101,700	2,027,700	+ 5,074,000	Kauppamiehet . . . . .	<b>75,979,289</b>	<b>26,762,889</b>	<b>+ 49,216,400</b>
Käsityöl., palvelusv. .	3,201,400	838,600	+ 2,362,800	Käsityöl., palvelusv. .	<b>48,326,954</b>	<b>13,731,056</b>	<b>+ 34,595,898</b>
<b>Summa 1885</b>	<b>12,686,000</b>	<b>3,881,600</b>	<b>+ 8,804,400</b>	<b>Summa</b>	<b>156,010,881</b>	<b>51,901,182</b>	<b>+ 104,109,699</b>
Aateli . . . . .	65,000	—	+ 65,000	<b>Keskimäärin (moyenne) vv. 1887—1890.</b>	<b>1,274,620</b>	<b>505,334</b>	<b>+ 769,286</b>
Aatelittom. virkamiehet ja niitten vertaiset .	805,582	210,675	+ 594,907	Aatelitt. virkam. ja n. v.	<b>3,245,767</b>	<b>1,113,208</b>	<b>+ 2,132,559</b>
Kauppamiehet . . . . .	3,473,299	1,491,586	+ 1,981,713	Kauppamiehet . . . . .	<b>8,830,342</b>	<b>2,649,371</b>	<b>+ 6,180,971</b>
Käsityöl., palvelusv. .	1,588,111	297,719	+ 1,290,392	Käsityöl., palvelusv. .	<b>5,445,265</b>	<b>1,479,969</b>	<b>+ 3,965,296</b>
<b>Summa 1884</b>	<b>5,931,992</b>	<b>1,999,980</b>	<b>+ 3,932,012</b>	<b>Summa</b>	<b>18,795,994</b>	<b>5,747,982</b>	<b>+ 13,048,112</b>
Aateli . . . . .	—	—	—	<b>Keskimäärin (moyenne) vv. 1882—1886.</b>	<b>124,234</b>	<b>76,690</b>	<b>+ 47,544</b>
Aatelittom. virkamiehet ja niitten vertaiset .	649,620	276,911	+ 372,709	Aateli . . . . .	<b>1,099,734</b>	<b>285,120</b>	<b>+ 814,614</b>
Kauppamiehet . . . . .	2,969,598	812,049	+ 2,157,549	Aatelitt. virkam. ja n. v.	<b>3,337,751</b>	<b>1,609,076</b>	<b>+ 1,728,675</b>
Käsityöl., palvelusv. .	1,283,067	276,885	+ 1,006,182	Kauppamiehet . . . . .	<b>3,010,783</b>	<b>931,814</b>	<b>+ 2,078,969</b>
<b>Summa 1883</b>	<b>4,902,285</b>	<b>1,365,845</b>	<b>+ 3,536,440</b>	<b>Summa</b>	<b>7,572,502</b>	<b>2,902,700</b>	<b>+ 4,669,802</b>
Aateli . . . . .	60,000	54,800	+ 5,200	<b>Keskimäärin (moyenne) vv. 1877—1881.</b>	<b>223,538</b>	<b>38,362</b>	<b>+ 185,176</b>
Aatelittom. virkamiehet ja niitten vertaiset .	1,258,000	496,000	+ 762,000	Aateli . . . . .	<b>1,277,113</b>	<b>586,442</b>	<b>+ 690,671</b>
Kauppamiehet . . . . .	4,170,000	1,605,000	+ 2,565,000	Aatelitt. virkam. ja n. v.	<b>4,793,833</b>	<b>1,624,006</b>	<b>+ 3,169,827</b>
Käsityöl., palvelusv. .	2,571,600	712,600	+ 1,859,000	Kauppamiehet . . . . .	<b>2,298,397</b>	<b>630,422</b>	<b>+ 1,667,975</b>
<b>Summa 1882</b>	<b>8,059,600</b>	<b>2,868,400</b>	<b>+ 5,191,200</b>	<b>Summa</b>	<b>8,592,881</b>	<b>2,879,232</b>	<b>+ 5,713,649</b>

Muist. Luotettavia tietoja kiinteän kaupasta kaupungeissa ei ole.  
<sup>1)</sup> Noblesse. — <sup>2)</sup> Employés et leurs assimilés. — <sup>3)</sup> Négociants. —  
<sup>4)</sup> Artisans, ouvriers, domestiques etc. — <sup>5)</sup> Total.

### 103. Kiinteän kaupat ja kiinnityslainat maaseudulla vuosina 1877—1890.

Achats d'immeubles et inscriptions hypothécaires dans les communes rurales en 1877—1890.

	Kiinnityslainoja. — Inscriptions hypothécaires.			Kiinteistöistä. — Immeubles.		
	Myönnetty (+). Allouées.	Maksettu (-). Purgées.	Enemmän. Différence.	Ostettu (+). Achetés.	Myyty (-). Vendus.	Enemmän. Différence.
Aateli <sup>1)</sup> . . . . .	1,523,879 mk	898,719 mk	+ 625,160 mk	754,125 mk	1,357,820 mk	- 603,695 mk
Aatelittom. säätyh <sup>2)</sup> . . . . .	3,659,782 "	3,235,315 "	+ 424,467 "	6,684,401 "	5,818,511 "	+ 865,890 "
Talonpojat <sup>3)</sup> . . . . .	8,468,152 "	1,231,529 "	+ 7,236,623 "	18,324,387 "	18,586,582 "	- 262,195 "
Summa <sup>4)</sup> 1890	<b>13,651,813 "</b>	<b>5,365,563 "</b>	<b>+ 8,286,250 "</b>	<b>25,762,913 "</b>	<b>25,762,913 "</b>	—
Aateli . . . . .	1,966,867 "	400,800 "	+ 1,566,067 "	1,058,875 "	1,451,671 "	- 392,796 "
Aatelittom. säätyhenk. . . . .	6,489,043 "	2,295,536 "	+ 4,193,507 "	5,219,331 "	4,929,920 "	+ 289,411 "
Talonpojat . . . . .	7,246,931 "	1,409,198 "	+ 5,837,733 "	16,521,338 "	16,417,953 "	+ 103,385 "
Summa 1889	<b>15,702,841 "</b>	<b>4,105,534 "</b>	<b>+ 11,597,307 "</b>	<b>22,799,544 "</b>	<b>22,799,544 "</b>	—
Aateli . . . . .	1,521,633 "	521,756 "	+ 999,877 "	1,102,850 "	1,060,850 "	+ 42,000 "
Aatelittom. säätyhenk. . . . .	8,939,524 "	1,659,776 "	+ 7,279,748 "	3,519,177 "	3,430,277 "	+ 88,900 "
Talonpojat . . . . .	6,999,989 "	1,097,088 "	+ 5,902,901 "	14,728,719 "	14,859,619 "	- 130,900 "
Summa 1888	<b>17,461,146 "</b>	<b>3,278,620 "</b>	<b>+ 14,182,526 "</b>	<b>19,350,746 "</b>	<b>19,350,746 "</b>	—
Aateli . . . . .	1,232,700 "	816,056 "	+ 416,644 "	1,002,000 "	760,900 "	+ 241,100 "
Aatelittom. säätyhenk. . . . .	7,016,786 "	1,783,126 "	+ 5,233,660 "	3,144,401 "	3,799,131 "	- 654,730 "
Talonpojat . . . . .	9,043,065 "	1,070,758 "	+ 7,972,307 "	14,269,781 "	13,856,151 "	+ 413,630 "
Summa 1887	<b>17,292,551 "</b>	<b>3,669,940 "</b>	<b>+ 13,622,611 "</b>	<b>18,416,182 "</b>	<b>18,416,182 "</b>	—
Aateli . . . . .	1,839,079 "	621,918 "	+ 1,217,161 "	936,986 "	810,800 "	+ 126,186 "
Aatelittom. säätyhenk. . . . .	5,167,666 "	2,536,650 "	+ 2,631,016 "	4,082,818 "	4,334,228 "	- 251,410 "
Talonpojat . . . . .	7,303,675 "	817,947 "	+ 6,485,728 "	13,680,130 "	13,554,906 "	+ 125,224 "
Summa 1886	<b>14,310,420 "</b>	<b>3,976,515 "</b>	<b>+ 10,333,905 "</b>	<b>18,699,934 "</b>	<b>18,699,934 "</b>	—
Aateli . . . . .	2,036,500 "	1,121,000 "	+ 915,500 "	1,344,400 "	1,382,200 "	- 37,800 "
Aatelittom. säätyhenk. . . . .	4,832,100 "	1,787,900 "	+ 3,044,200 "	2,838,100 "	2,798,200 "	+ 39,900 "
Talonpojat . . . . .	6,124,000 "	1,025,800 "	+ 5,098,200 "	13,041,700 "	13,043,800 "	- 2,100 "
Summa 1885	<b>12,992,600 "</b>	<b>3,934,700 "</b>	<b>+ 9,057,900 "</b>	<b>17,224,200 "</b>	<b>17,224,200 "</b>	—
Aateli . . . . .	1,629,095 "	604,939 "	+ 1,024,156 "	2,401,912 "	2,191,625 "	+ 210,287 "
Aatelittom. säätyhenk. . . . .	8,075,073 "	1,571,381 "	+ 6,503,692 "	4,261,371 "	4,423,005 "	- 161,634 "
Talonpojat . . . . .	7,063,177 "	937,119 "	+ 6,126,058 "	13,723,349 "	13,772,002 "	+ 48,653 "
Summa 1884	<b>16,767,345 "</b>	<b>3,113,439 "</b>	<b>+ 13,653,906 "</b>	<b>20,386,632 "</b>	<b>20,386,632 "</b>	—
Aateli . . . . .	1,309,670 "	887,245 "	+ 422,425 "	1,534,950 "	2,618,588 "	- 1,083,638 "
Aatelittom. säätyhenk. . . . .	5,592,214 "	2,062,272 "	+ 3,529,942 "	7,932,740 "	7,323,785 "	+ 608,955 "
Talonpojat . . . . .	6,364,081 "	695,418 "	+ 5,668,663 "	13,497,882 "	13,023,199 "	+ 474,683 "
Summa 1883	<b>13,265,965 "</b>	<b>3,644,935 "</b>	<b>+ 9,621,030 "</b>	<b>22,965,572 "</b>	<b>22,965,572 "</b>	—
Aateli . . . . .	1,747,300 "	663,900 "	+ 1,083,400 "	3,201,800 "	3,370,800 "	- 169,000 "
Aatelittom. säätyhenk. . . . .	4,494,600 "	2,252,600 "	+ 2,242,000 "	5,118,500 "	5,082,200 "	+ 36,300 "
Talonpojat . . . . .	6,414,200 "	737,200 "	+ 5,677,000 "	12,922,300 "	12,789,600 "	+ 132,700 "
Summa 1882	<b>12,656,100 "</b>	<b>3,653,700 "</b>	<b>+ 9,002,400 "</b>	<b>21,242,600 "</b>	<b>21,242,600 "</b>	—
Aateli . . . . .	1,486,200 "	414,500 "	+ 1,071,700 "	3,863,800 "	3,787,000 "	+ 76,800 "
Aatelittom. säätyhenk. . . . .	4,943,200 "	8,000,400 "	- 3,057,200 "	3,362,550 "	3,545,150 "	- 182,600 "
Talonpojat . . . . .	5,641,500 "	883,950 "	+ 4,757,550 "	12,559,700 "	12,453,900 "	+ 105,800 "
Summa 1881	<b>12,070,900 "</b>	<b>9,298,850 "</b>	<b>+ 2,772,050 "</b>	<b>19,786,050 "</b>	<b>19,786,050 "</b>	—
Aateli . . . . .	1,656,850 "	836,317 "	+ 820,533 "	2,288,278 "	2,728,182 "	- 439,904 "
Aatelittom. säätyhenk. . . . .	4,609,673 "	2,257,317 "	+ 2,352,356 "	5,178,465 "	4,989,762 "	+ 188,703 "
Talonpojat . . . . .	6,650,122 "	706,649 "	+ 5,943,473 "	12,767,791 "	12,516,590 "	+ 251,201 "
Summa 1880	<b>12,916,645 "</b>	<b>3,800,283 "</b>	<b>+ 9,116,362 "</b>	<b>20,234,534 "</b>	<b>20,234,534 "</b>	—
Aateli . . . . .	1,763,040 "	826,126 "	+ 936,914 "	1,900,253 "	2,136,366 "	- 236,113 "
Aatelittom. säätyhenk. . . . .	6,338,474 "	5,018,846 "	+ 1,319,628 "	2,662,328 "	2,991,171 "	- 328,843 "
Talonpojat . . . . .	5,561,312 "	800,316 "	+ 4,760,996 "	10,400,592 "	9,835,636 "	+ 564,956 "
Summa 1879	<b>13,662,826 "</b>	<b>6,645,288 "</b>	<b>+ 7,017,538 "</b>	<b>14,963,173 "</b>	<b>14,963,173 "</b>	—
Aateli . . . . .	1,779,906 "	248,830 "	+ 1,531,076 "	553,400 "	1,661,450 "	- 1,108,050 "
Aatelittom. säätyhenk. . . . .	6,600,962 "	2,130,914 "	+ 4,470,048 "	4,389,182 "	3,514,771 "	+ 874,411 "
Talonpojat . . . . .	4,889,008 "	785,109 "	+ 4,103,899 "	11,509,217 "	11,275,578 "	+ 233,639 "
Summa 1878	<b>13,269,876 "</b>	<b>3,164,853 "</b>	<b>+ 10,105,023 "</b>	<b>16,451,799 "</b>	<b>16,451,799 "</b>	—

<sup>1)</sup> Noblesse. — <sup>2)</sup> Bourgeois. — <sup>3)</sup> Paysans. — <sup>4)</sup> Total.

	Kiinnityslainoja. — Inscriptions hypothécaires.			Kiinteistöitä. — Immeubles.		
	Myönnetty (+). Alloués.	Maksettu (-). Purgés.	Enemmän. Différence.	Ostettu (+). Achetés.	Myyty (-). Vendus.	Enemmän. Différence.
Aateli . . . . .	1,467,756 mk	568,200 mk	+ 899,556 mk	1,447,350 mk	728,700 mk	+ 718,650 mk
Aatelittom. säätyhenk.	4,830,188 "	1,777,423 "	+ 3,052,765 "	5,971,406 "	6,953,588 "	- 982,182 "
Talonpojat . . . . .	4,752,275 "	639,892 "	+ 4,112,383 "	12,518,043 "	12,254,511 "	+ 263,582 "
Summa 1877	11,050,219 "	2,985,515 "	+ 8,064,704 "	19,936,799 "	19,936,799 "	—
<b>Summa vuosina 1877—1890.</b>						
Aateli . . . . .	22,960,475 "	9,430,306 "	+ 13,530,169 "	23,390,979 "	26,046,752 "	- 2,655,773 "
Aatelittom. säätyhenk.	81,589,285 "	38,369,456 "	+ 43,219,829 "	64,364,770 "	63,933,699 "	+ 431,071 "
Talonpojat . . . . .	92,521,487 "	12,887,973 "	+ 79,633,514 "	190,461,729 "	188,240,027 "	+ 2,221,702 "
Summa	197,071,247 "	60,687,735 "	+ 136,383,512 "	278,220,478 "	278,220,478 "	—
<b>Keskim. (Moyenne).</b>						
Aateli . . . . .	1,561,270 "	659,333 "	+ 901,937 "	979,463 "	1,157,810 "	- 178,347 "
Aatelittom. säätyh..	6,526,284 "	2,243,438 "	+ 4,282,846 "	4,641,827 "	4,494,460 "	+ 147,367 "
Talonpojat . . . . .	7,939,534 "	1,202,143 "	+ 6,737,391 "	15,961,056 "	15,930,076 "	+ 30,980 "
Summa	16,027,088 "	4,104,914 "	+ 11,922,174 "	21,582,346 "	21,582,346 "	—
Aateli . . . . .	1,712,329 "	779,800 "	+ 932,528 "	1,884,010 "	2,074,803 "	- 190,793 "
Aatelittom. säätyh..	5,632,331 "	2,042,161 "	+ 3,590,170 "	4,846,706 "	4,792,284 "	+ 54,422 "
Talonpojat . . . . .	6,653,826 "	842,697 "	+ 5,811,130 "	13,373,072 "	13,236,701 "	+ 136,371 "
Summa	13,998,486 "	3,664,658 "	+ 10,333,828 "	20,103,788 "	20,103,788 "	—
Aateli . . . . .	1,630,751 "	578,795 "	+ 1,051,956 "	2,010,616 "	2,208,340 "	- 197,724 "
Aatelittom. säätyh..	5,464,499 "	3,836,980 "	+ 1,627,519 "	4,312,786 "	4,398,888 "	- 86,102 "
Talonpojat . . . . .	5,498,843 "	763,183 "	+ 4,735,660 "	11,951,069 "	11,667,243 "	+ 283,826 "
Summa	12,594,093 "	5,178,958 "	+ 7,415,135 "	18,274,471 "	18,274,471 "	—

1891—1887

1881—1886

1871—1880

# 104. Terveystenhoito v. 1890.

## Soins sanitaires en 1890.

	Sairashuoneita. Nombre des hôpitaux.	Koko ikävuorokä. Somme des sojns.	Uloskirjotettu : Sortis :					Jälle vuoden lopussa. Restés au traitement au 31 décembre.	Hoitoikäviä yhteensä. Jours de traitement.	Hoitoikäviä, keskimäärin. Jours de traitement, par personne.	Sairaita keskimäärin päivässä. Moyenne des traités par jour.
			Terveitä. Guérés.	Parempina. Améliorés.	Puhuttamattomia. Incurables.	Koollut. Morts.	Hoitamattomia. Non traités.				
Hulluinhuoneet (Hôpitaux des aliénés) . . . . .	9	889	151	85	161	35	4	453	163,833	183	449
Sotilashospitaalit (Hôpitaux militaires) . . . . .	9	955	812	84	—	31	—	28	15,872	17	43
Yleisten sairashuoneitten (Maison- de santé) { Lasaretti-osastot (Sections communes) . . . . .	24	7,121	3,325	1,956	600	428	173	639	238,413	33	653
{ Kuppatauti-osastot (Sec- tions pour les syphilitiques)	16	2,800	2,183	193	61	38	11	314	115,722	41	317
Ylimäär. kuppatauti-sairashuoneet (Hôpitaux provisionels pour les syphilitiques) . . . . .	7	889	702	11	10	21	—	145	41,055	46	112
Vankihuoneitten lasaretit (Hôpitaux des pri- sons)	14	759	506	131	39	44	—	39	18,226	24	50
Rautateitten lasaretit (Hôpitaux des chemins de fer) . . . . .	1	75	51	7	7	2	—	8	1,998	27	5
Synnytyshuoneet (Maisons d'accouchement) . . . . .	10	1,077	1,004	6	2	8	30	27	9,108	8	25
Yksityiset ja kunnalliset lasaretit (Hôpitaux privés et commun.) . . . . .	28	3,114	1,940	386	174	392	13	209	90,328	29	248
<b>Summa (Total)</b>	<b>118</b>	<b>17,679</b>	<b>10,674</b>	<b>2,859</b>	<b>1,054</b>	<b>999</b>	<b>231</b>	<b>1,862</b>	<b>694,555</b>	<b>39</b>	<b>1,903</b>

1890 vuoden lopulla oli Suomessa 236 laillista lääkäriä, 119 apteekkia (joista 34:llä realiset ja 85:llä personalliset oikeudet) sekä 62 apteekkipuotia.

A la fin de l'année 1890 il y avait en Finlande 236 médecins diplômés et 119 pharmacies (dont 34 privilégiées et 85 taxées d'une contribution annuelle) ainsi que 62 filiales de pharmacies.

105. Suomen Valtiolle yksityisoikeudella kuuluvan  
tehdyin luettelo- ja arvio-ehdo-

Valeur des immeubles appartenant à la couronne avec  
en 1886 et 1887

	Kruununmakasintuja y. m. Magasins etc.	Kasarmuja ja muita sotilaisaitok- selle kuuluvia kiinteistöjä: (casernes et autres immeubles de la milice).	Vankkeusankkumuksia. Prisons.	Satashuoneita. Maisons de santé, hôpitaux.	Rakennuksia koulujen, tieteitten ja taiteitten varten. Maisons pour l'instruction, sciences etc.	Virkakuntien ja viranomaisien käytettäviä palatsia ja rakennuksia. Palais et maisons pour les autorités civiles.
1 Uudenmaan lääni . . . . .	3,340	6,623	3,285	2,379	6,715	133
2 Turun ja Porin lääni . . . . .	1,246	562	1,120	2,019	1,918	80
3 Hämeen " . . . . .	290	316	361	1,689	1,521	226
4 Wiipurin " . . . . .	802	845	353	1,398	2,231	56
5 Mikkelin " . . . . .	152	141	187	120	920	141
6 Knopion " . . . . .	343	220	1,093	180	1,009	57
7 Waasan " . . . . .	511	1,131	364	233	1,284	98
8 Oulun " . . . . .	72	235	410	435	1,267	132
9 Pietarissa . . . . .	750	—	—	—	179	—
10 Summa	7,506	10,073	7,173	8,453	17,044	923
11 Valtion rautatiet (Che- mins de fer de l'Etat)	—	—	—	—	—	—
12 " höyrylaivoja (navi- res à vapeur) . . . . .	—	—	—	—	—	—

<sup>1)</sup> Lukuunotettu myöskin Turun linna. — Y compris le vieux castel d'Abo.

kiinteän omaisuuden arvo vv. 1886 ja 1887  
tuksen mukaan (tuhansissa markoissa).

le droit privé. Selon l'inventaire provisoire de l'Etat  
(en milliers de mares).

	Kruununmetsä. Forêts de la couronne.	Sotilasviraston virkataloja. Terres (bostelle) de la milice.	Lunastettuja ja valtiolle työs- tötyä rahoitettuja. Domaines nobles rachetés par l'Etat.	Maanviljelys-omistojen ja koul- käyt. valtion omaisuutta. Biens publics disposés par les coles d'agriculture.	Kunnankaanakkumuksia, hoivitiiloja sekä siviilikunnalle kuuluvia virkka- ja palkkataloja, kalastuksia y. m. Maisons de la couronne, pecheries etc.	Kaikkensaista muuta kiinteistöä, nk. tuulihuoneita, makasintuja, majo- koita, luostitupia y. m. Maisons et autres bâtimens de pilotage, de donans etc.	Kanavointa sekä niihin kuuluvia alueita ja rakennuksia. Canaux et bâtimens y appartenans.	Summa. Total.	
1	42	1,956	—	—	194	599	56	25,322	1
2	2,028	3,475	—	—	970	1,149	220	14,787	2
3	2,572	1,940	—	722	170	—	1,650	11,457	3
4	5,738	—	385	331	859	844	12,384	26,226	4
5	502	687	—	145	17	1	470	3,483	5
6	5,454	308	—	55	11	5	4,940	18,675	6
7	3,160	700	—	208	128	744	114	8,675	7
8	30,241	112	—	60	782	318	228	34,292	8
9	—	—	—	—	—	—	—	929	9
10	49,737	9,178	385	1,521	3,131	3,660	20,062	138,846	10
11	—	—	—	—	—	—	—	128,567	11
12	—	—	—	—	—	—	—	1,391	12

## 106. Katsaus kaupunkien tuloihin Les revenus et les dépenses des villes

	Tulot. Revenus.				Le nombre des veotöyryi.	Veotöyryin sumuus. Montant d'un veotöyryi (numi- mum d'un revenu contribuable).		Veotöyryllä maksettii. Impôt sur chaque veotöyryi. sans priv.		
	Yhteensä tuloina. Somme totale des re- venus.	Tärkeimmät tulot. Principaux revenus.				Mk.	p.	Mk.	p.	
		Kaupungin maista ja vesistä. des biens im- meubles.	Liikenneveroja ja elinkeinonmaksuja. Outoi et taxe sur le trafic.	Ulostaks. veroja. Taxas sur les re- venus.						Veotöyryen luku. Le nombre des veotöyryi.
<b>Kaupungit</b> (Villes).	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.						
Helsinki . . . . .	4,407,163	692,631	630,944	706,624	72,776	400	9	76		
Porvoo . . . . .	171,390	20,618	24,312	50,620	6,751	300	7	50		
Loviisa . . . . .	94,906	18,148	18,826	6,429	2,061	300	3	12		
Tammisaari . . . . .	89,255	12,650	3,193	20,072	4,224	200	5	20		
Hankoniemi . . . . .	80,629	3,000	51,268	11,228	2,166	300	4	—		
Turku . . . . .	886,861	69,554	345,430	272,035	29,569	400	9	20		
Naantali . . . . .	4,716	2,010	606	1,969	1,313	200	1	50		
Maarianhamina . . . . .	20,034	6,393	5,494	5,845	1,670	200	3	50		
Uusikaupunki . . . . .	100,436	16,585	15,160	30,128	7,401	200	4	35		
Rauma . . . . .	75,839	26,497	21,940	18,204	5,354	200	3	40		
Pori . . . . .	332,303	64,570	114,932	101,556	16,120	300	6	30		
Hämeenlinna . . . . .	343,988	15,187	5,022	46,893	7,668	300	6	—		
Tampere . . . . .	504,890	110,090	11,572	234,943	42,717	200	5	50		
Wiipuri . . . . .	735,651	60,931	213,653	225,938	20,542	400	11	—		
Hamina . . . . .	86,281	19,000	20,568	26,869	4,490	300	6	—		
Lappeenranta . . . . .	59,935	3,289	12,332	27,450	4,081	200	7	80		
Käkisalmi . . . . .	39,858	4,040	136	11,587	1,884	200	6	15		
Sortavala . . . . .	41,602	8,128	5,766	19,490	2,896	300	8	50		
Kotka . . . . .	147,563	17,394	91,929	25,309	6,026	300	4	20		
Mikkeli . . . . .	63,218	9,098	15,283	32,500	5,242	200	6	20		
Heinola . . . . .	16,355	5,976	1,972	6,492	2,776	200	2	50		
Savonlinna . . . . .	33,549	4,561	7,855	20,000	2,675	200	7	50		
Kuopio . . . . .	224,367	19,462	33,881	91,539	14,014	200	6	74		
Joensuu . . . . .	83,039	5,814	25,167	23,275	5,007	200	5	—		
Nikolainkaupunki . . . . .	293,530	41,458	103,706	103,025	13,032	400	8	—		
Kaskinen . . . . .	17,213	1,026	3,828	3,611	698	200	5	89		
Kristiinankaupunki . . . . .	69,728	10,529	20,168	19,442	3,535	200	5	50		
Uusikaarlepyy . . . . .	21,698	8,537	3,784	6,000	2,190	200	2	86		
Pietarsaari . . . . .	64,813	4,097	8,082	15,150	4,707	200	4	—		
Kokkola . . . . .	59,688	12,661	25,110	10,986	3,828	200	2	87		
Jyväskylä . . . . .	58,453	7,839	9,358	19,304	6,274	200	3	10		
Oulu . . . . .	307,470	47,799	74,083	151,192	10,610	350	14	25		
Raahe . . . . .	87,266	5,429	12,804	27,698	3,863	300	7	17		
Tornio . . . . .	37,615	17,266	6,361	4,172	2,255	200	1	85		
Kajaani . . . . .	23,045	5,110	2,064	6,765	1,504	200	4	96		
Kemi . . . . .	17,710	4,452	9,082	2,880	1,028	250	3	—		
<b>Kauppalat</b> (Bourgs).										
Salo . . . . .	9,880	1,465	7,291	—	—	—	—	—		
Ikaalinen . . . . .	4,152	1,997	965	—	—	—	—	—		
Iisalmi . . . . .	22,184	8,455	4,182	3,422	1,622	200	2	11		
Nurmes . . . . .	5,031	2,449	2,534	—	—	—	—	—		

## ja menoihin v. 1890. et des bourgs en 1890.

100 markkaa En pour-cent.	Menot. Dépenses.						Sammustelakokoset. Corps des pompiers.	
	Tärkeimmät menot. Les principales dépenses.							
	Yhteensä menoina. Somme totale des dé- penses.	Hallinto, lahtiky- tämät ja poliisi- Administration et sûreté.	Koulutoimi. Instruction.	Sainn hygieniques. Sainn hygieniques.	Terveydenhoito. Dépenses pour le so- gement des trouppes.	Sotaväen majutus. Dépenses pour le so- gement des trouppes.		
Mk.	p.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	Markkaa.	
2	44	3,970,379	485,933	353,796	63,125	263,257	70,021	Helsinki.
2	50	160,925	24,900	23,027	4,065	—	8,156	Porvoo.
1	04	88,969	17,147	5,130	3,260	—	3,440	Loviisa.
2	60	89,255	18,522	10,760	3,098	—	3,106	Tammisaari.
1	33	51,247	11,230	13,399	2,000	—	2,216	Hankoniemi.
2	30	883,780	206,161	155,629	28,650	703	41,049	Turku.
—	75	4,716	3,609	234	—	—	44	Naantali.
1	75	19,454	3,246	1,000	1,300	—	596	Maarianhamina.
2	18	82,090	17,436	19,270	6,695	17	3,584	Uusikaupunki.
1	70	68,754	20,671	11,730	3,615	—	1,900	Rauma.
2	10	337,479	78,393	61,611	11,042	105	12,275	Pori.
2	—	332,532	29,975	18,959	4,730	39,574	3,785	Hämeenlinna.
2	75	573,630	53,551	82,267	8,113	—	10,668	Tampere.
2	75	715,045	162,285	101,107	2,114	1,005	40,604	Wiipuri.
—	—	83,464	25,420	13,500	5,000	400	8,500	Hamina.
3	90	54,700	21,061	3,515	3,200	300	2,000	Lappeenranta.
3	07	32,242	10,800	8,071	2,023	—	1,836	Käkisalmi.
2	83	41,542	12,814	760	2,000	—	307	Sortavala.
1	40	132,135	37,627	24,348	1,162	—	2,958	Kotka.
3	10	59,919	16,000	9,064	3,100	—	3,381	Mikkeli.
1	25	23,013	11,646	1,312	2,284	—	6	Heinola.
3	75	25,092	10,668	3,225	1,500	—	1,076	Savonlinna.
3	37	223,046	39,441	51,682	12,187	—	3,737	Kuopio.
2	50	66,252	14,280	6,426	1,840	—	1,100	Joensuu.
2	—	269,984	53,628	54,999	8,388	—	34,819	Nikolainkaup.
2	95	11,609	5,458	2,400	240	—	112	Kaskinen.
2	75	61,146	18,391	8,287	3,200	—	132	Kristiinankaup.
1	43	21,646	6,384	1,780	2,340	—	1,057	Uusikaarlepyy.
2	—	64,813	13,600	6,622	3,500	—	2,126	Pietarsaari.
1	44	50,925	13,917	4,480	1,938	—	3,740	Kokkola.
1	55	51,208	16,033	3,223	2,599	—	2,189	Jyväskylä.
4	07	347,806	65,603	37,156	8,563	—	7,055	Oulu.
2	39	59,771	19,028	12,411	4,172	—	1,537	Raahe.
—	93	43,923	11,875	6,684	2,845	—	3,167	Tornio.
2	48	22,444	7,540	5,280	895	—	150	Kajaani.
1	20	22,239	4,757	2,914	480	—	600	Kemi.
—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	12,935	1,599	321	—	—	25	Salo.
—	—	8,626	873	—	—	—	395	Ikaalinen.
1	05	20,178	3,377	3,318	—	—	2,869	Iisalmi.
—	—	2,234	1,200	—	—	—	365	Nurmes.



## 108. Katsaus maalaiskuntien tuloihin ja menoihin vuonna 1890.

(Köyhäinhoito ei siihen luettn).

### Les recettes et les dépenses des communes rurales en 1890.

(Excepté l'assistance publique).

Lääni. Gouvernements.	Tulot. Recettes.				Menot. Dépenses.						
	Ulostakseenratuuta rahoja. Taxes sur les re- vains.	Arventirahojia, kor- koja, lahjoituksia ja lestamanteja y. m. Rentes, legs et do- nations.	Muuta tuloja. Autres recettes.	Summa. Total.	Kunnallishallitus. Administration communale.	Koulutoimii. Ecoles.	Kyyditys, keskie- varit ja tiet. Hollais et routes.	Terveys ja sairau- hoito. Hygiène.	Korot ja pitöimän- lyhennykset. Intérêts et amör- tissements.	Muita menoja. Autres dépenses.	Summa. Total.
Uudenmaan . . . . .	277,757	21,981	60,342	360,080	28,101	57,245	42,245	11,936	26,083	166,186	331,796
Turun ja Porin . . . . .	386,659	40,648	83,714	511,021	47,231	101,083	73,779	19,510	19,450	226,471	487,524
Hämeen . . . . .	352,907	19,932	45,920	418,759	31,644	69,000	96,354	29,820	26,178	146,092	399,088
Viipurin . . . . .	558,866	46,006	83,546	688,418	82,269	125,757	134,076	17,853	14,797	280,002	654,754
Mikkelin . . . . .	298,197	7,377	53,892	359,466	23,624	35,372	44,620	25,400	17,092	215,012	361,120
Kuopion . . . . .	433,294	10,851	71,040	515,185	37,960	58,838	83,053	43,356	35,347	249,609	508,163
Waasan . . . . .	461,665	18,271	76,600	556,536	27,581	78,714	102,627	44,042	33,139	261,347	547,450
Oulun . . . . .	360,168	12,597	75,866	448,631	27,811	55,303	102,107	18,982	24,699	224,487	453,389
Summa	3,129,513	177,663	550,920	3,858,096	306,221	581,312	678,861	210,899	196,785	1,769,206	3,743,284

# 109. Katsaus rahastoihin yleishyödyllisiä tarkoituksia varten 31 p. Joulukuuta 1890.

Aperçu des fonds institués pour l'utilité publique au 31 Décembre 1890.

Rahastot. Titre des fonds.	Uudenmaan läänin Gouvernement de Nyland.	Tuusula ja Porin l. G. de Åbo et Björneborg.	G. de Tavastehus.	Hämeen läänin. G. de Tavastehus.	Viipurin läänin. G. de Viborg.	Mikkelin läänin. G. de St. Michel.	Kuopion läänin. G. de Kuopio.	Vaasan läänin. G. de Wasa.	Oulun läänin. G. d'Uleåborg.	Kaikojen läänin. G. de Finlande.	Siitä De cette somme	
											Kaupunkien grais. dans les villes.	maasens- dulla. dans les communes vraies.
Pää-omain määrää; Markkan. — Total des capitaux.												
Kirkolliset rahastot . . . . .	47,425	214,063	43,290	111,243	73,094	426,586	461,724	45,393	1,422,818	428,283	994,535	
Koulu- ja kirjastorahastot . . . . .	222,754	425,590	330,315	413,000	56,456	218,993	265,542	1,223,500	3,156,150	1,785,110	1,371,040	
Stipendiorahastot . . . . .	127,363	196,365	116,816	362,357	26,974	50,065	95,565	31,000	1,006,505	318,748	687,757	
Pensionirahastot . . . . .	1,048,142	2,084,727	363,115	528,245	21,202	253,655	706,075	822,401	5,827,562	5,827,562	—	
Merimieshuonekassat . . . . .	260,666	455,608	—	107,437	2,886	23,892	97,641	157,546	1,105,676	1,081,991	23,685	
Vaivais- ja avunantorah. . . . .	352,236	1,718,745	315,363	620,540	27,655	372,952	625,056	549,600	4,582,147	3,275,886	1,306,261	
Hätäapu- ja katovuotten „ Rahastot suovijlestä ja käsityötaidon kohotta- mista varten . . . . .	32,176	80,240	58,390	23,144	16,454	836,939	277,255	322,443	1,647,041	280,571	1,366,470	
Kunnalliset paloapurahas- tot . . . . .	17,600	145	23,371	52,485	24,345	46,893	48,141	30,573	243,553	63,205	180,348	
Muut rahastot . . . . .	—	69,060	4,824	4,978	10,660	6,440	2,883	8,858	107,703	—	107,703	
	356,040	703,202	94,516	339,345	29,766	3,515	285,790	194,346	2,006,520	1,677,735	328,785	
Summa	2,464,402	5,947,745	1,350,000	2,562,774	289,492	2,239,930	2,865,672	3,385,660	21,105,675	14,739,091	6,366,584	
Yleiset pensionirahastot . . . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	26,524,550	—	—	

## 110. Yleiskatsaus sotilaspuustelleihin ja muihin

Tableau des terres de la couronne assignées aux militaires ou

	Lääni. Gouvernements.	Piiri. Districts.	Tiloja. Terres.	Manttaalin. Unités cadastrales.	Tiloihin kuuluvia Nombre des		
					maatorppia. petits domaines (smatorppia-).	työkortoppia. «toijps», recevant du ble en remploi, de leurs coursées.	mukkiä. cabanes.
1	Uudenmaan	Itäinen	69	35,896	43	145	37
2	"	Läntinen	82	45,681	129	98	94
3	Turun ja Porin	1:nen	61	46,042	108	36	47
4	"	2:nen	61	47,583	129	25	48
5	"	3:mas.	72	37,854	158	39	128
6	"	4:jäs.	58	31,333	161	2	103
7	Hämeen	Itäinen.	81	40,333	182	16	101
8	"	Läntinen	77	38,271	159	70	94
9	Mikkelin	Mikkelin	63	19,029	184	30	30
10	Kuopion	Kuopion <sup>1)</sup>	43	12,422	105	8	71
11	Waasan	Läntinen	56	29,771	171	10	37
12	"	Itäinen <sup>2)</sup>	37	12,979	187	18	47
13	Oulun	Oulun	35	13,042	39	—	6
14		Summa	795	410,236	1,755	497	843

<sup>1)</sup> Kuopion läänin piireihin kuuluvista 43 tilasta löytyy 20 Mikkelin läänissä.  
Parmi les 43 terres appartenant au district du gouvernement de Kuopio 20 sont si-

<sup>2)</sup> Waasan läänin itäiseen piiriin kuuluvista 37 tilasta löytyy 10 Mikkelin ja 3 Kuopion  
Parmi les 37 terres appartenant au district oriental du gouvernement de Wasa 10

<sup>3)</sup> Ruunun tulot myydyistä rakennusaineista tekivät v:nä 1887: 165,077 markkaa 77 p:ää.  
Les revenus de la vente de bois de construction étaient en 1887: 165,077 mares 77 p.

## sotilaspuustellihoidon alla oleviin tiloihin v:nä 1888.

dépendant de la même administration que celles-ci en 1888.

Koko maa-ala. Total.	Maa-ala hehtaareissa. Superficie en hectares.			Arentimäärä Montant du fer- mage en		Tuloja myydyistä rakennus- aineista. Revenus de la vente de bois de construction.	Palavakuitusarvo tilojen mää- rittäistä rakennuksista. Valeur assise.
	Siitä — Dont			nyvissä. blés.	rahassa. argent.		
	vihjetyä maata. terre cultivée.	inonollista niittyä. p:ns naturels.	jaettua metsämaata. terains en bois.	Hehtaareina. Hectolires.	Markkaa. Mares.		
15,989	1,280	2,244	7,264	2,571	—	—	314,260
17,367	2,257	2,716	6,228	4,274	5,680	115	481,840
10,436	2,465	701	3,821	3,061	—	—	445,635
13,700	2,609	2,078	4,078	3,705	—	—	250,570
17,087	2,139	1,889	5,790	4,010	—	—	285,570
15,353	2,505	1,616	4,862	2,900	—	7,243	186,020
27,283	1,880	3,390	16,018	3,847	—	18,803	343,960
25,859	1,791	2,689	9,492	3,319	—	36,237	268,300
24,277	1,225	2,167	7,585	1,823	—	—	195,780
15,438	772	1,486	6,284	1,422	—	—	149,950
22,767	2,225	1,703	8,664	1,929	—	5,957	279,410
26,092	1,346	1,824	10,893	1,265	—	28,524	126,874
14,541	374	1,981	5,957	464	—	—	120,252
246,189	22,868	26,484	96,936	34,590	5,680	<sup>3)</sup> 96,880	3,448,421

tuées dans le gouvernement de St Michel.

läänissä.  
sont situées dans le gouvernement de St Michel et 3 dans le gouvernement de Kuopio.

### III. Katsaus maanmittaus-toimeen vv. 1877—1891.

#### Les travaux du corps géodésique en 1877—1891.

Vuonna. Ans.	Maaseudulla työskentelevien maamittarien lukumäärä. Nombre du personnel travaillant à la campagne.	Mitattu ala, hehtaaria: Aire arpentée:		Päätettyjä lohko- jakoja. — Parta- ges en grands lots.		Päätettyjä osakasjakoja. Partages de division.			Tiusten lolkomittomistusten luku. Divisions territoriales.	Maanvoimittomistomistusten luku. Parcelles affectées.
		tiluksia, terre.	vesiä, eau.	Talosten lukumäärä. Nombre des propriétés.	Hehtaaria.	Miten monella tilalla. Propriétés partagées.	Miten monella tilalla on syntynyt. Nombre des propriétés après le partage.	Hehtaaria.		
1891 . . .	227	239,862	5,369	268	77,775	353	820	84,875	61	180
1890 . . .	213	285,443	2,844	271	162,879	311	806	144,158	33	126
1889 . . .	198	250,752	7,337	314	137,535	403	1,139	177,400	44	188
1888 . . .	207	203,871	10,164	428	153,672	308	797	74,194	41	87
1887 . . .	207	210,509	6,680	734	152,167	334	998	105,071	31	111
1886 . . .	187	115,840	1,131	399	148,353	463	1,212	97,319	45	71
1885 . . .	178	171,832	3,741	336	109,072	399	1,056	97,084	26	74
1884 . . .	164	162,777	4,716	248	63,350	278	717	69,551	30	72
1883 . . .	161	218,523	7,426	192	66,922	396	932	101,892	18	35
1882 . . .	156	158,771	4,255	196	81,009	206	510	66,866	30	42
1881 . . .	140	106,328	2,741	580	462,741	295	744	75,790	17	53
1880 . . .	133	124,984	—	378	100,105	306	723	77,528	35	33
1879 . . .	136	142,278	3,539	674	155,294	387	896	98,844	8	44
1878 . . .	129	111,191	2,775	371	321,326	246	859	82,446	12	39
1877 . . .	137	59,517	2,104	424	150,689	176	571	61,850	13	47

## II. Suomen valtiovelka 1 p. Tammik. 1892.

Dette publique au 1:er Janvier 1892.

	Markkaa.	p.
<b>Kotimaisia lainoja (Dettes intérieures):</b>		
Lainat vuosilta 1873 ja 1875 lahjoitusmaiden lunastamiseksi ( <i>Emprunts contractés en 1873 et 1875 pour dégager les fiefs dans le gouvernement de Viborg; obligations</i> ): obligationeja ä $4\frac{1}{2}\%$ ; jällellä oleva määrä . . . . .	2,950,200	—
1890 vuoden $4\%$ laina, otettu v. 1880 lahjoitusmaiden lunastamiseksi tehdyn lainan jäännöksen maksamista varten ( <i>Emprunt pour conversion de l'emprunt de l'année 1880</i> ) . . . . .	1,200,000	—
— 4,150,200: — —		
<b>Ulkomaisia lainoja (Dettes extérieures):</b>		
Valtiovaraston osuus 1859 vuoden $4\%$ Venäjältä otetusta lainasta ( <i>Dette contractée en Russie en 1859</i> ): jällellä oleva määrä . . . . .	3,840,000	—
1868 vuoden rautatielaina, tehty Erlanger & Söhne'n kanssa palkintoobligationeja vastaan ( <i>Emprunt contractée pour construction de nouvelles lignes de chemins de fer, avec Erlanger et fils; obligations à primes</i> ): jällellä oleva määrä Thaleria 1,087,500 ä 371: 25 . . . . .	4,037,343	75
1882 vuoden $4\%$ laina, tehty Suomen Pankin sekä M. A. von Rothschild & Söhne'n kanssa, sen apurahan takaisinmaksamiseksi, joka Venäjän valtiotrahastosta on annettu Pietarin—Riihimäen rautatienrakennukseen ( <i>Emprunt contracté avec la Banque de Finlande et M. A. von Rothschild et fils pour dégager la part de la Russie au chemin de fer de St Pétersbourg—Riihimäki</i> ): jällellä oleva määrä Riikinmarkkaa 7,289,190 . . . . .	8,999,000	—
1886 vuoden $4\%$ laina, tehty Suomen Pankin ja M. A. von Rothschild & Söhne'n kanssa, vuonna 1862 otetun $4\frac{1}{2}\%$ lainan jäännöksen maksamista sekä rautatienrakennuksia varten ( <i>Emprunt contracté avec la Banque de Finlande et M. A. von Rothschild et fils, pour conversion de l'emprunt de l'année 1862 et pour construction de nouvelles lignes de chemins de fer</i> ): jällellä oleva määrä Riikinmarkkaa 13,489,740 . . . . .	16,654,000	—
1889 vuoden $3\frac{1}{2}\%$ laina, tehty Suomen Pankin ja S. Bleichröder y. m. kanssa, vuosina 1874 ja 1880 otettuina $4\frac{1}{2}\%$ lainojen jäännöksien maksamiseen sekä kulkulaitosrahaston vahvistamiseksi ( <i>Emprunt contracté avec la Banque de Finlande, S. Bleichröder et autres, pour conversion des emprunts des années 1874 et 1880 et pour augmenter les fonds en faveur des communications</i> ): jällellä oleva määrä Riikinmarkkaa 32,460,500 . . . . .	40,056,257	—
— 73,586,600: 75 —		
<b>Summa (Total)</b>	<b>77,736,800</b>	<b>75</b>

113. Katsaus Suomen Suuriruhtinanmaan  
Finances du Grand-Duché de Fin-

	Markkaa.	p.
<b>Valtiotulot. (Recettes).</b>		
<i>a) Tuloja valtion omaisuudesta (Actifs de l'Etat):</i>		
Arentirahoja kun. kartanoista, puustelleista ja muista tiloista sekä kalastuksista, ynnä puuaineita mainittujen puustellien jättilöjen metsistä (Terres de la couronne)	520,000: —	
Tulot kruununmetsistä (Forêts, brut.)	1,750,000: —	
„ valtionrautateista (Chemins de fer), brutto . . . . .	13,200,000: —	
menoja niitten kunnossa pitämiseen ja käyttämiseen (A défalquer pour la service etc.) . . . . .	11,200,000: —	2,000,000: —
„ kanavoista (Canaux), brutto . . . . .	425,000: —	
Korkoja valtiovaroista (Intérêts) . . . . .	1,054,000: —	
„ sotilashuonerahastosta (Intérêts du fond de la cour militaire) . . . . .	289,087: 92	6,038,087 92
<i>b) Suoranaisia veroja (Impôts directs):</i>		
Maaveroja (Impôts fonciers) . . . . .	3,161,100: —	
Elinkeinoveroja (Impôts sur l'industrie et sur le commerce) . . . . .	340,000: —	
Henkiveroa (Cote personnelle) . . . . .	1,950,000: —	
Tulo- ja elinkeino-suostuntaveroa (Impôts sur le revenu) . . . . .	45,000: —	5,496,100
<i>c) Välillisiä veroja (Impôts indirects):</i>		
Tullirahoja, merenkulku- ja sahausmaksot siihen luettuna (Douanes) . . . . .	16,000,000: —	
Viinanpolttoveroa (Droits sur l'eau-de-vie), brutto . . . . .	4,813,000: —	
Suostuntaveroa mallasjuomista (Droits sur la bière) . . . . .	730,000: —	
Suostuntaveroa ja leimarahaa pelikorteista (Droits sur les cartes à jouer) . . . . .	25,000: —	21,568,000
Siirto	33,102,187 92	

valtiovaroihin. Valtiokulunkiarvio v. 1892.  
lande. Budget de l'année 1892.

	Markkaa.	p.
<b>Valtiomenot. (Dépenses).</b>		
Keisarillisen Majesteetin käytettävänä olevat rahat (Fonds mis à la disposition de l'Empereur Grand-Duc) . . . . .	250,000	—
Kenraalikuvernööri ja hänen kanslia, Kenraalikuvernöörinapulainen (Gouverneur Général, son Adjoint et sa Chancellerie) . . . . .	211,300	—
Valtiosihteerin virasto (Le Secrétariat d'Etat de Finlande) . . . . .	231,150	—
Keis. Senaatti ja Lainvalmistelukunta (Senat Imp. de Finlande) . . . . .	1,201,095	—
<i>Oikeuskunta (Justice):</i>		
Hovioikeudet (Hautes-Cours de just.) . . . . .	787,610: —	
Revisionioikeus ja -konttori, kihlakunnan tuomarit sekä Maanjako-oikeus Wiipurin läänissä (Bureau de contrôle, les juges et la cour pour le partage des terres en gouv. de Viborg) . . . . .	502,882: 95	1,290,492 95
<i>Yleinen siviilikunta (Administration civile):</i>		
Kuvernöörit ja läänin-virkamiehistö sekä kruununmakasiinit (Les préfectures et les greniers publics) . . . . .	1,803,968: 71	
Suomen passiviraston vuosirahansääntö, Valtiokonttori, Yleisten rakennusten ylhallitus ja läänin-rakennuskonttorit, Teollisuushallitus, Geologinen komissioni, Rahapaja, Paino-asiain ylhallitus ja asiamiehet, Ammattitarkastajat, Tilastollinen päätoimisto, Suomen kaupan asiamiehet sekä apumaksoa poliisilaitokselle Helsingissä, Turussa ja Wiipurissa (Le bureau pour les passeports, le Comptoir d'Etat, Edifices publics, etc.) . . . . .	763,603: 20	
Postilaitos (Postes) . . . . .	1,647,892: 50	
Tullilaitos (Douanes) . . . . .	1,254,290: 48	
Luotsi- ja majakkalaitos (Pilotage et hydrographie) . . . . .	1,068,024: 10	
Maanmittauksen ylhallitus ja maanmittausvirasto (Géodésie) . . . . .	293,314: —	
Siirto	3,184,037 95	

	Markkaa.	p.
Siirto	33,102,187	92
<i>d) Erinäisiä veroja (Impôts divers):</i>		
Suostuntaveroa karttapaperista ( <i>Timbre</i> ) . . . . .	1,000,000: —	
Maksuja matkapasseista ( <i>Droits sur les passe-ports</i> ) . . . . .	200,000: —	
Maksuja Keis. Senaatin tuomioista, virka- valtuuskirjoista, näytelmistä sekä yleis. huveista y. m., karttapaperin tarkastus- maksoa, kontrollileimarahaa, senttonaa- lia, pensioni-, matkustaja- ja virkaylen- nysrahoja, sivutuloja Wiipurin läänin- kansliassa, kuolinpesä-kalustoprosenttia ( <i>Droits sur sentences du Sénat, sur lettres de provision etc.</i> ) . . . . .	280,000: —	1,480,000 —
<i>e) Maksuja muutamien yleisten laitosten käyttämisestä (Instituts divers de l'Etat):</i>		
Postituloja ( <i>Prod. des postes</i> ), brutto . . . . .	1,800,000: —	
Majakkamaksuja ( <i>Phares, droits de tonnage</i> ) . . . . .	575,000: —	
Tuloja sairaanhoitolaitoksista ( <i>Hôpitaux</i> ) . . . . .	350,000: —	
Sisäoppilasmaksuja seminaareissa sekä po- lyteknillisessä opistossa karttuneita kou- lurahoja, ynnä koulurahoja maksavilta oppilailta kadettikoulussa ( <i>Revenus de quelques écoles</i> ) . . . . .	75,000: —	2,800,000 —
<i>f) Erinäisiä tuloja (Revenus divers):</i>		
Lisiä Suomen Pankista valtio- ja sotilas- laitosrahojen hoitoa, maanviljelys- ja tek- nillisiä kouluja sekä hulluinhoitoa var- ten ( <i>Banque de Finlande</i> ) . . . . .	249,541: —	
Kauppahinnan maksua lahjoitusmaista, jotka ovat lunastetut valtorahastosta edeltäannetuilla varoilla ( <i>Payements en acomptes pour des fiefs vendus par l'Etat</i> ) . . . . .	400,000: —	
Korvattuja isonjaon-kustannuksia ( <i>Paye- ments sur les frais de l'Etat pour le partage des communes</i> ) . . . . .	70,000: —	719,541 —
<i>Erinäisiä ja satunnaisia tuloja (Revenus accidentels):</i>		
Kruunulle tulevia sakkorahoja sekä perin- nüksilunastamis-rahoja ( <i>Amendes etc.</i> ) . . . . .	105,000: —	
Sanomalehtirahoja ( <i>Journaux</i> ) . . . . .	50,000: —	
Tuloja maan vankeuslaitoksissa valmistet- tujen kapineitten myymisestä ( <i>Prisons</i> ) . . . . .	100,000: —	
Korvausta valtiovaraston käytettäväksi annetuista sotilaspuustelleista ( <i>Do- maines pour militaires</i> ) . . . . .	6,320: —	
Siirto	38,101,728	92

	Markkaa.	p.
	Siirto	3,184,037 95
Metsänhoito-hallitus sekä Evon metsänhoito-opisto ( <i>Adm. des forêts et Pinstitut d'Evos</i> ) . . . . .	668,387: 60	
Lääkintölaitos ( <i>Admin. médicale</i> ) . . . . .	535,336: —	8,034,816 59
Pappiskunta, oppilaitokset sekä tieteet ja taiteet ( <i>Cultes, sciences, instruction et beaux-arts</i> ):		
Pappiskunta sekä apumaksoa kirkkojen kunnossa-pitoo ( <i>Le clergé et les églises</i> )	404,109: 80	
Yliopisto sekä Polyteknillinen opisto ( <i>L'Université et l'école polytechn.</i> ) . . . . .	920,710: 56	
Koulutoimen ylihallitus, alkeisoppilaitokset sekä apumaksoa erinäisille yksityisille koululaitoksille ( <i>La Direction des écoles et les établissements d'instruction supérieure</i> ) . . . . .	2,586,279: 04	
Seminaarit ja kansakoululaitos ( <i>Semin. et les écoles primaires publ.</i> ) . . . . .	1,600,621: 66	
Teollisuus-, kauppa-, merenkulkukoulut sekä apumaksoa käsityöläiskouluille ( <i>Ecoles professionnelles</i> ) . . . . .	339,310: —	
Kuuromykkäin sekä sokeain oppilaitokset ( <i>Les instituts d'aveugles et de sourdsmuets</i> ) . . . . .	99,188: 65	
Määrärahoja tiedettä ja taidetta varten ( <i>Sciences et arts</i> ) . . . . .	254,133: 34	
Kaikien määrärahoja ( <i>Dépenses diverses</i> ) . . . . .	30,403: 20	6,234,756 25
Terveydenhoito ( <i>Hygiène publique</i> ) . . . . .	1,690,910 60	
Vankihuoneet ja vankeinhoito ( <i>Prisons</i> ) . . . . .	1,357,071 75	
Yleisiä töitä ja maanviljelys ( <i>Travaux publics et agriculture</i> ):		
Tie- ja vesirakennusten ylihallitus ja insinöörikuunta ( <i>Admin. de ponts et de chaussées</i> ) . . . . .	214,700: —	
Uutisrakennuksia, korjauskustannuksia, määrärahoja kanavain kunnossa-pitoo varten sekä erinäisiä töitä ( <i>Bâtements et réparations</i> ) . . . . .	1,763,000: —	
Maanviljelys- ja meijeri-opistot ( <i>Ecoles d'agriculture et de laiterie</i> ) . . . . .	310,900: —	
Muita määrärahoja maanviljelyksen, meijeritaidon, kotiteollisuuden, hevosrodun sekä kalastustoimen edistämiseksi ( <i>Dépenses div. pour l'amélioration de l'agriculture</i> ) . . . . .	376,628: 80	
Mittaus- ja verotuskustannuksia ( <i>Pour l'imposition des terres</i> ) . . . . .	373,800: —	3,039,028 80
Rautatietutkimuksia ( <i>Recherches de chemins de fer</i> ) . . . . .	30,000: —	
	Siirto	23,570,621 94



	Markkaa.	p.
Siirto	23,570,621	94
Lahjoituksia ja yleisiä apurahoja tulli- ja siivilivirastoissa ( <i>Donations et pensions aux empl. de douane et de l'administration civile</i> ):		
Pensioneja ( <i>Pensions</i> ) . . . . .	1,374,088:	69
Lakkautusluokka ( <i>Traitement des employés en inactivité</i> ) . . . . .	100,845:	14
Hautausapua, mieskohtaisia määrärahoja sekä lahjapalkkioita ( <i>Subventions et gratifications</i> ) . . . . .	192,874:	51
Apuja siviiliviraston sekä Suomen sotaväen leski- ja orpokassalle ( <i>Contr. aux caisses des veuves et des orphelins</i> ) . . . . .	123,400: —	
	1,791,208	34
Sotaväki ( <i>Militaire</i> ):		
Kenraalikuvernöörin ja Keis. Senaatin käytettävät varat ( <i>Fonds mis à la disp. du Gouverneur Général et du Sénat de Finlande</i> ) . . . . .	32,092: —	
Yleisiä menoja Suomen sotaväen elättämiseen sekä järjestämiseen ( <i>Frais communs</i> ) . . . . .	5,432,220:	55
Pensioneja sotaväelle, luotsi- ja majakka-palvelijoille sekä palkanlisän sotilastähdistön kunniamerkistä ( <i>Pensions</i> ) . . . . .	197,686:	55
Entinen, hajoitettu Suomen sotaväki ( <i>L'ancien militaire</i> ) . . . . .	91,401:	37
Sotilasviraston rakennus- ja korjauskustannuksia ( <i>Bâtiments et réparat.</i> ) . . . . .	592,700: —	
Ylimääräisiä menoja ( <i>Dépenses diverses</i> ) . . . . .	730,000: —	
Sotilaspuustellien hoito ( <i>Terres de la couronne</i> ) . . . . .	116,025:	34
	7,192,125	81
Valtiolainain korkoja ja kuoletusta ( <i>Dette publique: intérêts et amortissements</i> ) . . . . .	4,093,506	60
Karttapaperin y. m. valmistamiseen sekä mallasjuomain valmistuksen silmälläpitämiseen ( <i>Certains frais de contrôle</i> ) . . . . .	134,820	—
Paloviinan valmistuksen silmälläpitämiseen ( <i>Pour le contrôle de fabrication de l'eau-de-vie</i> ) . . . . .	230,000	—
Kuntien osuus viinanpolttoverosta ( <i>Part des communes dans le droit sur l'eau-de-vie</i> ) . . . . .	400,000	—
Kaikenlaisia ja ylimääräisiä menoja ( <i>Dépenses diverses</i> ):		
Kenraalikuvernöörin käytettävät rahat yleisiä tarp. vart. ( <i>à la disp. du Gouverneur Général</i> ) . . . . .	17,143:	20
Keis. Senaatin ( <i>à la disp. du Sénat de Finlande</i> ) . . . . .	250,000:	—
Siirto	37,412,282	69

	Markkaa.	p.
Siirto	44,514,088	92
Laskettua säästöä vuodesta 1891 ( <i>Boni calculé de l'année 1891</i> ):		
Sotilasrahastossa . . . . .	1,000,000:	—
Suostuntavaroissa . . . . .	9,590,281:	87
Kululaitosrahastossa . . . . .	4,804,503:	81
	15,394,785	68
Yhteensä tuloja (Total des recettes)		
	59,908,874	60

	Markkaa.	p.
Siirto	37,412,282	69
Kuvernöörien käytettävät rahat yleisiä tarpeita vart. ( <i>à la disp. des Gouverneurs</i> )	20,500: —	
Määrärahoja hyvänteon- ja kasvatustaloksiin, kirkkokouluihin y. m. ( <i>Instituts charitables</i> ) . . . . .	153,007: 60	
Kaupunkien, kestikievariin, luotsien y. m. vapauksia ( <i>Immunités div.</i> ) . . . . .	16,633: 32	
	457,284	12
Vähennyksiä ( <i>à défalquer des recettes</i> ) . . . . .	327,000	—
Muita menoja, niinkuin matkakustannuksia (kuitenkaan ei sotilaslaitokseen kuuluvia), oikaisuprosenttia, henkikirjoituspalkkiota, Suomenmaan viralliset sanomalehdet, yleisiä menoja valtiopäivistä ja Valtiosäätyjen arkiston hoidosta sekä määrärahoja vuosirahasääntöön otettuja tai ei otettuja tarpeita varten ( <i>Autres frais</i> ) . . . . .	1,334,831	—
Laskettu säästö vuoteen 1893 ( <i>Excédant des recettes</i> ):		
yleisessä valtiorahastossa. . . . .	1,285,954: 17	
vaivais- ja työhuonerahastossa . . . . .	79,841: 43	
suostuntavaroissa . . . . .	6,561,683: 98	
kululaitosrahastossa . . . . .	12,449,997: 21	
	20,377,476	79
<b>Yhteensä menoja (Total des dépenses)</b>	<b>59,908,874</b>	<b>60</b>